

UMOWA

nr

O GENERALNĄ REALIZACJĘ INWESTYCJI POD NAZWĄ

„.....”

dofinansowanej przez Unię Europejską ze środków europejskiego instrumentu finansowego Connecting Europe Facility (CEF – „Łącząc Europę”)

zawarta pomiędzy spółką

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

- z jednej strony -

oraz

.....

- z drugiej strony -

z dnia

(zwana w dalszej części „Umową”)

Zawarta pomiędzy:

Spółką **Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.** z siedzibą w Warszawie, ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa, wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000264771, NIP 527-243-20-41, REGON 015716698, kapitał zakładowy 8 877 190 842 PLN, wpłacony w całości, reprezentowaną przez:

1.

2.....

zwana w dalszej części „**Zamawiającym**”

a

.....
.....

1.

2.

zwana w dalszej części „**Wykonawcą**”

Zamawiający i Wykonawca zwani są w dalszej części łącznie „**Stronami**”, a każdy z nich „**Stroną**”

Spis treści

ARTYKUŁ 1. DEFINICJE.....	5
ARTYKUŁ 2. OŚWIADCZENIA STRON.....	15
ARTYKUŁ 3. PRZEDMIOT UMOWY.....	19
ARTYKUŁ 4. HARMONOGRAM REALIZACJI UMOWY.....	24
ARTYKUŁ 5. OBOWIĄZKI WYKONAWCY.....	28
ARTYKUŁ 6. TEREN BUDOWY.....	48
ARTYKUŁ 7. MATERIAŁY I URZĄDZENIA.....	50
ARTYKUŁ 8. PODWYKONAWCY.....	53
ARTYKUŁ 9. WSPÓŁPRACA, KOMUNIKACJA, KONTROLA POSTĘPU ROBÓT.....	61
ARTYKUŁ 10. PERSONEL.....	64
ARTYKUŁ 11. OBOWIĄZKI ZAMAWIAJĄCEGO.....	65
ARTYKUŁ 12. ZASADY ODBIORU INWESTYCJI.....	66
ARTYKUŁ 13. WYNAGRODZENIE.....	73
ARTYKUŁ 14. PŁATNOŚCI.....	85
ARTYKUŁ 15. PŁATNOŚĆ KOŃCOWA.....	92
ARTYKUŁ 16. ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY.....	93
ARTYKUŁ 17. KONTROLE, PRÓBY, TESTY.....	96
ARTYKUŁ 18. GWARANCJA JAKOŚCI I RĘKOJMIA.....	97
ARTYKUŁ 19. ZASADY WYKONYWANIA OBOWIĄZKÓW GWARANCYJNYCH ORAZ WYNIKAJĄCYCH Z RĘKOJMI.....	98
ARTYKUŁ 20. UBEZPIECZENIE.....	99
ARTYKUŁ 21. PRAWA AUTORSKIE.....	102
ARTYKUŁ 21A. OPROGRAMOWANIE.....	110
ARTYKUŁ 22. SIŁA WYŻSZA.....	117
ARTYKUŁ 23. KARY UMOWNE.....	118
ARTYKUŁ 24. PRZESŁANKI ZMIANY UMOWY.....	124
ARTYKUŁ 25. ODSZTĄPIENIE OD UMOWY.....	133
ARTYKUŁ 26. ROZWIĄZYWANIE SPORÓW.....	136
ARTYKUŁ 27. BEZPIECZEŃSTWO INFORMACJI.....	137
ARTYKUŁ 28. OCHRONA INFORMACJI WEWNĘTRZNEJ.....	142

ARTYKUŁ 29. OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH, POWIERZENIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH.....	143
ARTYKUŁ 30. OBOWIĄZKI WYKONAWCY W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA..	150
ARTYKUŁ 31. WYKONANIE ZASTĘPCZE	154
ARTYKUŁ 32. ZASADY ROZLICZENIA DOSTAW INWESTORSKICH.....	156
ARTYKUŁ 33. CYBERBEZPIECZEŃSTWO.....	160
ARTYKUŁ 34. INTERPRETACJA	165
ARTYKUŁ 35. OCHRONA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI NA UKRAINĘ.....	167
ARTYKUŁ 36 ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA INWESTYCJE	169
ARTYKUŁ 37 POCHODZENIE ELEMENTÓW PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA.....	169
ARTYKUŁ 38 POSTANOWIENIA KOŃCOWE.....	170

ARTYKUŁ 1. DEFINICJE

Data Zakończenia, Termin realizacji Inwestycji	data podpisania przez obie Strony protokołu Odbioru Końcowego:
Dokumentacja Budowy	dokumentacja budowy w rozumieniu art. 3 pkt 13 PrBud, oraz Dokumentacja Projektowa, Dokumenty Odbiorowe, Dokumentacja Powykonawcza:
Dokumentacja Powykonawcza	Dokumentacja Budowy z zaznaczonymi odstępstwami lub zmianami wprowadzonymi w toku realizacji Inwestycji, geodezyjna inwentaryzacja powykonawcza, inne dokumenty przedstawiające rzeczywisty sposób wykonania Robót;
Dokumentacja Projektowa	Projekt Budowlany, Projekt Wykonawczy oraz dokumentacja techniczna Materiałów i Urządzeń, dokumentacja i uzgodnienia (sprawozdania) z UDT, jak również wszelkie obliczenia, rysunki, projekty i opisy techniczne, specyfikacje, programy komputerowe i inne oprogramowanie, modele oraz inne dokumenty o charakterze technicznym wykonane przez Jednostkę Projektową;
Dokumentacja Przetargowa	SWZ wraz z załącznikami oraz wszelkie dokumenty wytworzone w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia stanowiące załącznik do "protokołu postępowania". Dokumentacja Przetargowa obejmuje w szczególności Dokumentację Projektową, STWiORB oraz SESP;
Dokumenty Odbiorowe	dokumenty potwierdzające wykonanie Inwestycji zgodnie z Umową, w szczególności: <ul style="list-style-type: none">a) dziennik budowy z wpisem kierownika budowy o zgłoszeniu Inwestycji do odbioru i potwierdzony wpisem Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego,b) oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania Inwestycji z Projektem Budowlanym, warunkami Pozwolenia na Budowę oraz przepisami,c) oświadczenie kierownika budowy o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku Terenu Budowy, a także - w razie korzystania - drogi, ulicy, sąsiedniej nieruchomości, budynku lub lokalu,d) certyfikaty materiałowe na znak bezpieczeństwa, deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z Polską

Normą lub aprobatą techniczną, atesty i dopuszczenia, dokumentacja techniczno – ruchowa (DTR),

- e) protokoły koniecznych badań, testów, prób i sprawdzeń, w szczególności protokoły z wykonania prób, badań nieniszczących spoin, sprawdzeń itp.,
- f) protokół z nagazowania lub rozruchu technologicznego,
- g) protokoły Odbiorów Dostaw Wykonawcy, Odbiorów Dostaw Inwestorskich, Odbiorów Przejściowych, Odbiorów Częściowych, Odbioru Technicznego, Odbioru Eksploatacyjnego, Odbioru Końcowego, Odbioru Ostatecznego (Pogwarancyjnego),
- h) podręczniki, instrukcje obsługi itp. oraz dokumenty obejmujące gwarancje udzielone przez producentów w odniesieniu do wszelkich Urządzeń zainstalowanych w ramach Robót lub w związku z nimi przez Wykonawcę lub jego Podwykonawców, sporządzone w języku polskim lub opatrzone tłumaczeniem przysięgłym na język polski,
- i) dokumenty potwierdzające zgodność wykonania Robót z PZJ, SESP i obowiązującym prawem,
- j) jakiegokolwiek inne dokumenty wymagane na mocy Umowy, lub o dostarczenie których zwróciły się właściwe organy;

Dostawy Inwestorskie

rury stalowe, armatura wraz z napędami, łuki gięte metodą grzania indukcyjnego oraz kompensatory, wraz z materiałami niezbędnymi do prawidłowego składowania Dostaw Inwestorskich) zakupione przez Zamawiającego i przekazane Wykonawcy w celu realizacji Inwestycji;

Harmonogram bazowy

zatwierdzony przez Zamawiającego szczegółowy harmonogram realizacji Inwestycji, przygotowany przez Wykonawcę zgodnie z wytycznymi stanowiącymi **Załącznik nr 4 do Umowy** w oparciu o wzór, który stanowi **Załącznik nr 3 do Umowy**;

Harmonogram

szczegółowy harmonogram bieżącej realizacji Inwestycji na potrzeby kontroli przebiegu Inwestycji i sprawozdawczości, opracowany na podstawie harmonogramu bazowego, przygotowany i aktualizowany przez Wykonawcę zgodnie z Umową;

Inspektor Nadzoru

Inwestorskiego, Wykonawca

Nadzoru Inwestorskiego, WNI

osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, świadcząca na rzecz Zamawiającego usługę nadzoru inwestorskiego i przyrodniczego. W ramach niniejszej Umowy zadania nadzoru inwestorskiego lub przyrodniczego wykonywać może Zamawiający;

Inwestycja,

budowa

.....
.....
.....

na nieruchomościach określonych w Dokumentacji Przetargowej. Inwestycja obejmuje wykonanie wszystkich obiektów, instalacji i urządzeń technicznych oraz wszelkich innych Robót, na podstawie Umowy oraz Pozwolenia na Budowę lub innych wymaganych decyzji, które są konieczne do uzyskania Pozwolenia na Użytkowanie, a także dostawę wszystkich Materiałów i Urządzeń, wykonanie wszystkich usług określonych w Dokumentacji Przetargowej oraz uzyskanie ostatecznej decyzji Pozwolenia na Użytkowanie;

Kamień Milowy

oznacza każde zdarzenie lub czynność wskazaną w Planie Płatności jako „Kamień Milowy”;

KC

ustawa– Kodeks cywilny;

Kierownik Projektu

osoba wyznaczona przez Wykonawcę w celu reprezentowania Wykonawcy w zakresie wskazanym w Art. 9 Umowy;

Wykonawcy**Kierownik Projektu**

osoba wyznaczona przez Zamawiającego w celu reprezentowania Zamawiającego w zakresie wskazanym w Art. 9 Umowy;

Zamawiającego**Komisja Odbiorowa**

komisja odbiorowa w rozumieniu procedury SESP P.02.O.03 Odbiór zadań remontowych i inwestycyjnych obiektów sieci przesyłowej stanowiącej Załącznik do OPZ, powołana do przeprowadzenia odbiorów. W skład Komisji Odbiorowej wchodzić będą osoby wskazane w wyżej wymienionej procedurze;

Konsorcjum

Wykonawcy podejmujący się wspólnie wykonania Umowy, których wzajemne relacje reguluje umowa konsorcjum lub inna umowa o podobnym charakterze, w szczególności umowa o współpracy;

Materiały

fabrycznie nowe (wyprodukowane nie wcześniej niż 18 miesięcy przed dniem dostawy na Teren Budowy) i nieużywane materiały, elementy budowlane, wykończeniowe, surowce (z wyłączeniem Dostaw Inwestorskich, Urządzeń i Sprzętu), które mają być wykorzystane przy realizacji Robót, w zakresie i standardzie określonym w Dokumentacji Przetargowej, a w przypadku braku wytycznych co do standardu, w standardzie zgodnym z przeznaczeniem i rodzajem Robót, do których wykonania mają być zastosowane. Materiały powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami polskiego prawa oraz Polskimi lub Europejskimi Normami. Materiały obejmują również wszystkie wyspecyfikowane w

Dokumentacji Przetargowej materiały, surowce i inne wyroby budowlane, które nie są lub planuje się, że nie będą wykorzystane przy wykonywaniu Robót, ale ich dostawa stanowi przedmiot Umowy. Materiały dostarcza Wykonawca;

Odbiór Częściowy

odbiór części lub całości Kamienia Milowego dokonywany wyłącznie w celu prowadzenia częściowych rozliczeń z tytułu realizacji Inwestycji;

Odbiór Dostaw Inwestorskich

odbiór Dostaw Inwestorskich (lub ich części) przez Wykonawcę z magazynów lub placów składowych wskazanych przez Zamawiającego bądź na magazynach lub placach składowych zorganizowanych przez Wykonawcę, obejmujący dokonanie kontroli ilościowej i jakościowej oraz przejęcie odpowiedzialności za stan oraz transport Dostaw Inwestorskich przez Wykonawcę (jeżeli jest wymagany). Powyższe postanowienia znajdują także zastosowanie do materiałów niezbędnych do prawidłowego składowania Dostaw Inwestorskich ;

Odbiór Dostaw Wykonawcy

odbiór Urządzeń lub Materiałów polegający na kontroli certyfikatów, atestów i innych dokumentów dostarczonych przez Wykonawcę jak również na ocenie stanu Urządzeń lub Materiałów przed ich użyciem, zakryciem lub wbudowaniem.

Odbiór Końcowy

odbiór dokonywany po Odbiorze Eksploatacyjnym i wykonaniu przez Wykonawcę wszystkich obowiązków umownych, za wyjątkiem obowiązków wynikających z rękojmi i gwarancji, w którym następuje wydanie Inwestycji Zamawiającemu oraz jej odbiór w rozumieniu KC;

Odbiór Eksploatacyjny

odbiór końcowy zgodnie z procedurą SESP P.02.O.03 - Odbiór zadań remontowych i inwestycyjnych obiektów sieci przesyłowej, stanowiącą Załącznik do OPZ;

**Odbiór Ostateczny
(Pogwarancyjny)**

odbiór polegający na ocenie jakości wykonania Inwestycji po usunięciu Wad powstałych lub ujawnionych w okresie gwarancji i rękojmi lub po stwierdzeniu braku wystąpienia Wad, dokonany przez Wykonawcę i Zamawiającego przed upływem terminu gwarancji lub rękojmi na Inwestycję (w zależności od tego, który z podanych okresów jest dłuższy);

Odbiór Przejściowy

odbiór polegający na ocenie jakości wykonanych Robót (lub ich części), które w dalszym procesie wykonywania robót nie wystąpią (robót zanikających) lub ulegają zakryciu (robót ulegających zakryciu);

Odbiór Techniczny	odbiór techniczny zgodnie z procedurą SESP P.02.O.03 - Odbiór zadań remontowych i inwestycyjnych obiektów sieci przesyłowej, stanowiącą Załącznik do OPZ;
Oferta	pisemne oświadczenie złożone przez Wykonawcę w przedmiocie realizacji Inwestycji, zgodnie z Dokumentacją Przetargową, złożone Zamawiającemu w toku postępowania o udzielenie zamówienia prowadzącego do zawarcia Umowy;
Oprogramowanie	Utwory, które stanowią programy komputerowe
OPZ	Opis Przedmiotu Zamówienia zawarty w Załączniku nr 1 do Umowy ;
Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia, Plan BIOZ	plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w rozumieniu art. 21a PrBud, sporządzany przez Wykonawcę i podlegający zatwierdzeniu przez Zamawiającego oraz przez WNI;
Plan Kontroli i Badań, PKiB	sporządzany przez Wykonawcę, zgodnie z Załącznikiem nr 5 do Umowy i podlegający zatwierdzeniu przez Zamawiającego oraz przez WNI, harmonogram przeprowadzania badań, testów, kontroli i odbiorów podczas realizacji kolejnych faz cyklu technologicznego Inwestycji, z uwzględnieniem odniesienia do obowiązujących norm, procedur i innych dokumentów oraz podania kryteriów akceptacji poszczególnych czynności, instalacji lub obiektów, a także sposobu dokumentowania przeprowadzonych kontroli i badań. Plan Kontroli i Badań powinien określać rodzaj zaangażowania zainteresowanych stron w poszczególne operacje kontrolne lub odbiory. PKiB stanowi element PZJ;
Plan Zadań Ochrony Środowiska, PZOŚ	szczegółowe zestawienie sporządzone przez Wykonawcę i podlegające zatwierdzeniu przez Zamawiającego oraz WNI, obejmujące wyszczególnienie zadań i czynności zmierzających do ochrony środowiska w toku realizacji Inwestycji, przygotowany w oparciu o wymagania zawarte w Dokumentacji Przetargowej. PZOŚ stanowi element PZJ;
Plan Zapewnienia Jakości, PZJ	sporządzany przez Wykonawcę zgodnie z Załącznikiem nr 6 do Umowy i podlegający zatwierdzeniu przez Zamawiającego zbiór procedur i instrukcji określający zasady działania systemu zapewnienia jakości każdej części realizowanej Inwestycji, w szczególności procesu organizacji kontroli jakości. Plan Zapewnienia Jakości winien określać niezbędne możliwości techniczne, kadrowe i organizacyjne Wykonawcy konieczne do zrealizowania Inwestycji oraz usunięcia Wad, zgodnie z Dokumentacją Przetargową.

Plan Płatności	zestawienie obejmujące nazwę i zakres Kamienia Milowego, wskazanie dokumentów potwierdzających wykonanie części lub całości Kamienia Milowego, warunki uznania zapłaty za wykonanie części lub całości Kamienia Milowego, procentową wartość Kamienia Milowego, a także ilość jednostek rozliczeniowych w ramach danego Kamienia Milowego;
Podwykonawca	podwykonawca w rozumieniu Pzp;
Pozwolenie na Budowę, PnB	decyzja administracyjna (wykonalna) zezwalającą na rozpoczęcie i prowadzenie Inwestycji wydana na wniosek Zamawiającego na podstawie Prawa Budowlanego oraz przepisów Specustawy;
Pozwolenie na Użytkowanie, PnU	ostateczna decyzja zezwalająca na użytkowanie Inwestycji, wydana przez właściwy organ, nie uzależniająca użytkowania Inwestycji od wykonania dodatkowych robót budowlanych lub spełnienia innych warunków, za które odpowiada Wykonawca.
Prawo Budowlane, PrBud	ustawa Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. oraz przepisy techniczno-budowlane wydane na podstawie tej ustawy;
Prawo zamówień publicznych, Pzp	ustawa Prawo zamówień publicznych z dnia 11 września 2019 r.;
Program Naprawczy	opracowany przez Wykonawcę i zatwierdzony przez Zamawiającego plan działań mający na celu nadrobienie opóźnień w realizacji Inwestycji, obejmujący w szczególności: a) propozycje nowych terminów realizacji poszczególnych etapów Inwestycji, których termin wykonania już upłynął, a które nie zostały jeszcze zrealizowane, lub których termin wykonania jest zagrożony, b) wskazanie konkretnych środków i metod (m. in. reorganizacja sposobu wykonywania Inwestycji poprzez zwiększenie zaangażowania Sprzętu, personelu, Podwykonawców lub zwiększenie zaangażowania zasobów finansowych Wykonawcy, zmianę kolejności realizacji Robót), których zastosowanie pozwoli na dotrzymanie terminów realizacji poszczególnych etapów Inwestycji, przyjętych w przedkładanym zaktualizowanym Harmonogramie;
Projekt Budowlany	projekt budowlany Inwestycji sporządzony przez Jednostkę Projektową i zatwierdzony Pozwoleniem na Budowę;
Projekt Wykonawczy	projekt wykonawczy Inwestycji sporządzony przez Jednostkę Projektową i zawierający szczegółowe rozwiązania projektowe, techniczne i technologiczne odnośnie Robót;

Projektant, Jednostka

osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, posiadająca zdolność prawną, będąca autorem Dokumentacji Projektowej i STWiORB dla Inwestycji. W toku realizacji Inwestycji Projektant sprawuje nadzór autorski (o ile dotyczy);

Protokół Konieczności

dokument określający zakres rzeczowo-finansowy zmian w zakresie Inwestycji, sporządzany w przypadku wystąpienia konieczności wykonania Robót dodatkowych, Robót zamiennych, konieczności przygotowania Programu Naprawczego lub w innych przypadkach przewidzianych w Umowie. Wskazanie robót w Protokole Konieczności nie oznacza uznania ich przez Zamawiającego jako Robót dodatkowych lub zamiennych ani zlecenia ich wykonania;

Protokół odbioru

dokument potwierdzający odbiór wskazanych w nim Robót, dostaw, usług lub poszczególnych części Inwestycji;

Protokół Odbioru Dostaw Inwestorskich

dokument potwierdzający dokonanie przez Wykonawcę kontroli ilościowej i jakościowej, odbiór oraz przejęcie przez Wykonawcę Dostaw Inwestorskich lub ich części. Począwszy od dnia Odbioru Dostaw Inwestorskich Wykonawca ponosi ryzyko uszkodzenia, zniszczenia lub utraty przekazanych Dostaw Inwestorskich. Wykonawca poprzez podpisanie Protokołu Odbioru Dostaw Inwestorskich potwierdza, że dostarczone przez Zamawiającego Dostawy Inwestorskie są w dobrym stanie technicznym i są odpowiednie do użycia w procesie realizacji Inwestycji. Domniemanie to nie dotyczy Wad ukrytych dostarczonych Dostaw Inwestorskich. Powyższe postanowienia (w tym dotyczące przejścia ryzyk) znajdują także zastosowanie do materiałów niezbędnych do prawidłowego składowania Dostaw Inwestorskich.

Rada Budowy

comiesięczne spotkania zwoływane przez Wykonawcę Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego,, z udziałem Wykonawcy i przedstawicieli Zamawiającego, oraz innych zaproszonych osób, mające na celu omówienie postępu w realizacji Inwestycji oraz problemów wynikających w trakcie ich realizacji (istniejących lub mogących wystąpić);

Roboty

wszelkie prace przygotowawcze, roboty budowlane, budowlano-montażowe oraz wszelkie inne prace, dostawy, usługi, prace projektowe, czynności koordynacyjne, czynności rozruchowe a także wszelkie inne czynności faktyczne lub prawne konieczne do należytego wykonania Inwestycji (i uzyskania Pozwolenia na

Użytkowanie) lub usunięcia Wad, (choćby nie były wyraźnie w Umowie wymienione, a które Wykonawca jako profesjonalista powinien był przewidzieć, przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności), w standardzie określonym w Dokumentacji Przetargowej, a w przypadku braku stosownych wytycznych co do standardu, zgodnym z przeznaczeniem i rodzajem Inwestycji w uzgodnieniu z Zamawiającym. Roboty realizuje Wykonawca;

**Roboty dodatkowe,
Zamówienie dodatkowe**

Roboty nie objęte Umową, których wykonanie stało się niezbędne, każde o wartości nie przekraczającej 50% wartości zamówienia określonego pierwotnie w Umowie, gdy zmiana Wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych i spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla Zamawiającego. Zlecenie i wykonanie Robót dodatkowych wymaga zmiany Umowy;

Roboty zamiennie

Roboty mieszczące się w zakresie Umowy, stanowiące odmienne od pierwotnie przyjętego w Dokumentacji Przetargowej, rozwiązanie lub sposób wykonania Inwestycji, których konieczność wykonania wyniknęła w trakcie realizacji Inwestycji i których wykonania profesjonalny wykonawca robót budowlanych nie mógł przewidzieć przy zachowaniu należytej staranności. Za Roboty zamiennie uznaje się również wszystkie takie Roboty mieszczące się w zakresie Umowy, stanowiące odmienne od pierwotnie przyjętego w Dokumentacji Przetargowej rozwiązanie lub sposób wykonania Inwestycji, których potrzeba wykonania jest uzasadniona względami organizacyjnymi, technicznymi, technologicznymi, funkcjonalnymi lub eksploatacyjnymi. Wykonanie Robót zamiennych wymaga zmiany Umowy. Koszty zmiany Pozwolenia na Budowę, o ile będzie niezbędna, obciążają Stronę, która ponosi odpowiedzialność za okoliczności stanowiące podstawę zmiany.

RODO

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);

Rozruch

faza nagazowania, testów i prób na sieci i obiektach technologicznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą niezbędną do przygotowania Inwestycji do Odbioru Eksploatacyjnego. Rozruchu dokonuje Wykonawca;

SWZ	Specyfikacja Warunków Zamówienia wraz z załącznikami uwzględniająca udzielone w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiedzi na pytania oraz dokonane zmiany;
Specustawa	ustawa o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu z dnia 24 kwietnia 2009r.;
Sprzęt	wszelkie aparaty, maszyny, pojazdy i urządzenia, nie będące przedmiotem trwałego wbudowania lub montażu, a służące Wykonawcy do realizacji Inwestycji, wymagane dla wykonania i zakończenia Robót oraz usunięcia Wad;
STWiORB, WTWiO	specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych stanowiąca opracowanie zawierające w szczególności zbiory wymagań, które są niezbędne do określenia standardu i jakości wykonania Robót, w zakresie sposobu wykonania Robót, właściwości wyrobów budowlanych oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych Robót;
System Eksploatacji Sieci Przesyłowej, SESP	zbiór procedur i instrukcji regulujący czynności odbiorowe i eksploatacyjne niezbędne do prawidłowego funkcjonowania sieci przesyłowej gazu ziemnego, stanowiące element Dokumentacji Przetargowej;
Teren Budowy	obszar, na którym są lub będą wykonywane Roboty wraz z obszarem zajmowanym przez zaplecze budowy, w tym place składowe i sprzętowe Wykonawcy;
UDT	Urząd Dozoru Technicznego;
Umowa	niniejsza Umowa wraz z Załącznikami;
Umowa o podwykonawstwo	umowa o podwykonawstwo w rozumieniu Pzp.
Urządzenia	wszelkiego rodzaju nowe (wyprodukowane nie wcześniej niż 18 miesięcy przed dniem dostawy na Teren Budowy) i nieużywane aparaty, maszyny, urządzenia, armatura, napędy, czujniki, przetworniki, instalacje, obiekty, systemy itp. przewidziane do wbudowania, lub zainstalowania w ramach realizacji Inwestycji. Urządzenia obejmują również wszystkie wyspecyfikowane w Dokumentacji Przetargowej aparaty, maszyny, urządzenia, armaturę, napędy, czujniki, przetworniki, instalacje, obiekty itp. (z wyjątkiem Dostaw Inwestorskich), które nie są lub planuje się, że nie podlegają wbudowaniu lub zainstalowaniu w ramach realizacji Inwestycji, ale ich dostawa stanowi przedmiot Umowy (o ile dotyczy). Urządzenia dostarcza Wykonawca;
Urządzenia Tymczasowe	wszelkie roboty tymczasowe lub pomocnicze (w szczególności polegające na lokalnych poszerzeniach pasa odhumusowania,

	lokalnych przegłębieniach wykopów, pracach odwodnieniowych, pracach zabezpieczających wykop, pracach drogowych związanych z realizacją dróg dojazdowych i montażowych) lub urządzenia zaprojektowane, zbudowane lub zainstalowane na Terenie Budowy, potrzebne do wykonania Robót, a przewidziane do usunięcia po zakończeniu Robót;
Wada	jawne lub ukryte właściwości tkwiące w Robotach, Materiałach, Urządzeniach, utworach powstałych w związku z wykonaniem Inwestycji (lub jakimkolwiek jej elemencie), powodujące niemożność używania lub korzystania z Inwestycji zgodnie z przeznaczeniem albo zmniejszenie wartości Inwestycji albo obniżenie stopnia użyteczności Inwestycji albo obniżenie jakości Inwestycji, usterka, brak, niedoróbka, niezgodność Robót lub jakiegokolwiek ich części z Umową, w szczególności wykonanie niezgodnie z Dokumentacją Przetargową, przepisami prawa, zasadami sztuki budowlanej oraz innymi dokumentami Umowy, w tym jakakolwiek wada fizyczna lub prawna Inwestycji lub któregoś z jego elementów;
WPQR	(ang. Welding Procedure Qualification Record) protokół uznania technologii spawania;
WPS	(ang. Welding Procedure Specification) instrukcja technologiczna spawania;
Wynagrodzenie	kwota wskazana w Umowie jako wynagrodzenie Wykonawcy z tytułu należytego wykonania Inwestycji;
Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy	zabezpieczenie należytego wykonania umowy w rozumieniu Pzp, wniesione przez Wykonawcę przed zawarciem Umowy w celu pokrycia ewentualnych roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, w tym roszczeń z tytułu braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, w jednej lub w kilku formach wskazanych w Dokumentacji Przetargowej;
Zabezpieczenie Zaliczki, Gwarancja zwrotu Zaliczki	zabezpieczenie zaliczki w rozumieniu Pzp, wniesione przez Wykonawcę przed wypłaceniem zaliczki, w jednej lub w kilku formach wskazanych w Umowie;
Zaliczka	zaliczka na poczet realizacji Inwestycji wypłacona Wykonawcy przez Zamawiającego na podstawie Umowy;
Załącznik	dokument załączony do Umowy;

ARTYKUŁ 2. OŚWIADCZENIA STRON

1. Zamawiający oświadcza, iż Inwestycja jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach europejskiego instrumentu finansowego Connecting Europe Facility (CEF – „Łącząc Europę”) w zakresie prac projektowych i budowy gazociągu.
2. Zamawiający oświadcza, iż w dniu r. opublikował ogłoszenie o zamówieniu sektorowym na wykonanie Inwestycji w trybie przetargu nieograniczonego.
3. Wykonawca oświadcza i zapewnia, że:
 - 1) Umowa stanowi ważne i prawnie wiążące dla niego zobowiązanie. Zawarcie i wykonanie Umowy nie stanowi naruszenia jakiejkolwiek umowy lub zobowiązania, których stroną jest Wykonawca, jak również nie stanowi naruszenia jakiejkolwiek decyzji administracyjnej, zarządzenia, postanowienia lub wyroku wiążącego lub w jakikolwiek sposób dotyczącego Wykonawcy. Wykonawca uzyskał zgody właściwych organów na zawarcie i wykonanie Umowy, o ile takie zgody były wymagane,
 - 2) pozostaje podmiotem prawidłowo utworzonym, istniejącym i działającym zgodnie z prawem, a także, iż w odniesieniu do Wykonawcy nie został złożony wniosek o otwarcie postępowania upadłościowego lub restrukturyzacyjnego, nie została otwarta likwidacja Wykonawcy, nie został wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy, który uniemożliwia lub istotnie utrudnia Wykonawcy realizację zobowiązań wynikających z Umowy, nie ogłoszono upadłości, jego aktywami nie zarządza likwidator lub sąd; nie zawarł układu z wierzycielami, a jego działalność gospodarcza nie jest zawieszona i nie znajduje się on w innej tego rodzaju sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w przepisach miejsca wszczęcia tej procedury; w przypadku Konsorcjum oświadczenie dotyczy każdego z członków Konsorcjum,
 - 3) posiada wiedzę i doświadczenie, niezbędne do należytego wykonania Umowy, oraz uzyskał uprawnienia UDT na wytwarzanie obiektów podlegających odbiorowi UDT,
 - 4) posiada odpowiednie zasoby techniczne oraz personel posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz wymagane uprawnienia, w zakresie niezbędnym do należytego wykonania Inwestycji, zgodnie ze złożoną Ofertą (stanowiącą **Załącznik nr 2 do Umowy**) i postanowieniami Umowy,
 - 5) posiada środki finansowe konieczne do wykonania Umowy, a jego sytuacja finansowa pozwala na podjęcie w dobrej wierze zobowiązań wynikających z Umowy,
 - 6) z zastrzeżeniem postanowień art. 5 ust. 1 pkt 4 Umowy, z należyłą starannością zapoznał się Dokumentacją Przetargową, w szczególności posiada pełną znajomość Przedmiotu Umowy, dokonał analizy Dokumentacji Przetargowej, wszelkich planów i dokumentów niezbędnych do wykonania prac budowlanych oraz znany mu jest Teren Budowy (dokonał jego wizji lokalnej lub obchodu) oraz nieruchomości sąsiadujące, jak również ma pełną znajomość i wiedzę wszystkich aktualnie obowiązujących przepisów,
 - 7) dokładnie, z zachowaniem staranności wymaganej od profesjonalnego wykonawcy, ocenił wszystkie warunki wykonania Robót, w oparciu o udostępnioną mu Dokumentację

Przetargową oraz dokonaną wizję lokalną, w szczególności robót budowlanych, jest świadom ich złożoności oraz uwzględnił je w zaoferowanym Wynagrodzeniu,

- 8) z zastrzeżeniem postanowień art. 5 ust. 1 pkt 4 Umowy, z należytą starannością zapoznał się Dokumentacją Przetargową, oraz dokonał szczegółowej oceny Terenu Budowy i jest w pełni świadomy wszystkich wskazanych warunków fizycznych oraz ograniczeń odnoszących się do Terenu Budowy, nieruchomości sąsiadujących, dostępu, mediów, otoczenia, jak również organizacji i funkcjonowania Terenu Budowy (środki transportu i komunikacja, składowanie Materiałów i Urządzeń, energia elektryczna, woda, instalacje Terenu Budowy, odległość od publicznych lub prywatnych miejsc składowania odpadów, itp.), jak również jest świadomy ograniczeń wynikających z funkcjonowania istniejących i prowadzonych działalności w sąsiedztwie i na Terenie Budowy oraz końcowego przeznaczenia, celu i użytkowania Inwestycji i całego Terenu Budowy,
 - 9) zapoznał się ze wszystkimi, przekazanymi przez Zamawiającego dokumentami Inwestycji, przekazanymi decyzjami administracyjnymi i uzgodnieniami dotyczącymi Inwestycji i nie wnosi do nich zastrzeżeń, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 1 pkt 4 Umowy, oraz potwierdza, że przedstawione mu dokumenty są wystarczające do należytego wykonania Umowy,
 - 10) posiada zdolności produkcyjne niezbędne dla profesjonalnego wykonania Przedmiotu Umowy przy zachowaniu najwyższych standardów, jakie obowiązują przy realizacji Inwestycji.
4. W przypadku, gdy Wykonawca realizuje Umowę w ramach Konsorcjum, wszyscy członkowie Konsorcjum są solidarnie odpowiedzialni za wykonanie Umowy i wniesienie Zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz za zapłatę wynagrodzenia wynikającego z Umów o podwykonawstwo (powyższe dotyczy również sytuacji, w której Umowa o podwykonawstwo zawarta zostanie z Podwykonawcą chociażby przez jednego z członków Konsorcjum). Członkowie Konsorcjum wyznaczają spośród siebie lidera upoważnionego do zaciągania zobowiązań w imieniu wszystkich członków Konsorcjum. Lider upoważniony jest także do wystawiania faktur, przyjmowania poleceń i płatności na rzecz i w imieniu wszystkich członków Konsorcjum. Płatność dokonana na rzecz lidera zwalnia Zamawiającego ze zobowiązania względem Konsorcjum i wszystkich jego członków.
 5. W przypadku realizacji Umowy w ramach Konsorcjum, przed dniem podpisania Umowy Lider zobowiązany jest do przedłożenia potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii umowy Konsorcjum, której postanowienia nie pozostają w sprzeczności z Umową i SWZ. Lider Konsorcjum zobowiązany jest do niezwłocznego przedkładania Zamawiającemu wszelkich zmian w umowie Konsorcjum.
 6. Oświadczenia, gwarancje i zapewnienia określone w niniejszej Umowie jako złożone przez Wykonawcę złożone są w imieniu każdego podmiotu po stronie Wykonawcy.
 7. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci (nazwa podmiotu trzeciego), na zasoby którego w zakresie zdolności zawodowych Wykonawca powoływał się składając Ofertę celem wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu o udzielenie

zamówienia, będzie realizował Przedmiot Umowy w zakresie (w jakim wiedza i doświadczenie podmiotu trzeciego były deklarowane do wykonania przedmiotu Umowy na użytek postępowania o udzielenie zamówienia). W przypadku zaprzestania wykonywania Umowy/zaprzestania udostępniania zasobu przez (nazwa podmiotu trzeciego) z jakichkolwiek przyczyn w powyższym zakresie Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia przy udziale podmiotu trzeciego, po uprzednim uzyskaniu zgody Zamawiającego lub do wykazania Zamawiającemu, że samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podmiot trzeci, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

8. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci (nazwa podmiotu trzeciego), na zasoby którego w zakresie zdolności technicznych Wykonawca powoływał się składając Ofertę celem wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, będzie realizował Przedmiot Umowy/udostępni Wykonawcy zasoby w zakresie :..... (w jakim potencjał techniczny podmiotu trzeciego były deklarowane do wykonania przedmiotu Umowy na użytek postępowania o udzielenie zamówienia). W przypadku zaprzestania wykonywania Umowy/zaprzestania udostępniania zasobu przez (nazwa podmiotu trzeciego) z jakichkolwiek przyczyn w powyższym zakresie Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia przy udziale podmiotu trzeciego, po uprzednim uzyskaniu zgody Zamawiającego lub do wykazania Zamawiającemu, że samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podmiot trzeci, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

9. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci (nazwa podmiotu trzeciego), na zasoby którego w zakresie osób zdolnych do wykonania Umowy, Wykonawca powoływał się składając Ofertę celem wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, będzie realizował przedmiot Umowy/udostępni Wykonawcy zasoby w zakresie (w jakim osoby zdolne do wykonania Umowy podmiotu trzeciego były deklarowane do wykonania przedmiotu Umowy na użytek postępowania o udzielenie zamówienia). W przypadku zaprzestania wykonywania Umowy/zaprzestania udostępniania zasobu przez (nazwa podmiotu trzeciego) z jakichkolwiek przyczyn w powyższym zakresie Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia przy udziale podmiotu trzeciego,

po uprzednim uzyskaniu zgody Zamawiającego lub do wykazania Zamawiającemu, że samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podmiot trzeci, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

10. Jeżeli w trakcie wykonywania Inwestycji konieczna będzie zmiana jednej z osób deklarowanych przez Wykonawcę w Ofercie w załączniku „Potencjał kadrowy”, Wykonawca powiadomi o tym fakcie Zamawiającego wskazując przyczynę zmiany oraz wskaże osobę zastępującą przedstawi jej kwalifikacje i doświadczenie, co najmniej równe kwalifikacjom i doświadczeniu wymaganym przez Zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia prowadzącym do zawarcia Umowy. Wykonawca jest zobowiązany przedłożyć Zamawiającemu propozycje zmian, nie później niż w terminie 7 dni roboczych przed planowanym skierowaniem nowych osób do realizacji Umowy, a w sytuacjach nagłych i nieprzewidzianych, kiedy dochowanie terminu wskazanego w zdaniu poprzedzającym nie jest możliwe - w najkrótszym możliwym terminie. Zamawiający akceptuje lub wskazuje przyczynę odmowy, w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania od Wykonawcy propozycji zmian. Przerwa w wykonywaniu Umowy wynikająca z braku personelu Wykonawcy będzie traktowana jako przyczyna leżąca po stronie Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do przedłużenia terminów realizacji Umowy. Dokonana zmiana osób nie wymaga zmiany Umowy.
11. W przypadku, gdy osoby deklarowane przez Wykonawcę w Ofercie w załączniku „Potencjał kadrowy”, nie posługują się biegle językiem polskim Wykonawca zobowiązany jest zapewnić udział tłumacza w spotkaniach z przedstawicielami Inspektora Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającego.
12. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci (nazwa podmiotu trzeciego), na zasoby którego w zakresie sytuacji ekonomicznej niezbędnej do wykonania Umowy, Wykonawca powoływał się składając Ofertę celem wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, będzie realizował przedmiot Umowy/udostępni Wykonawcy zasoby w zakresie
..... (w jakim do wykonania Umowy podmiot trzeci był deklarowany do wykonania przedmiotu Umowy). W przypadku zaprzestania wykonywania Umowy/zaprzestania udostępniania zasobu przez (nazwa podmiotu trzeciego) z jakichkolwiek przyczyn w powyższym zakresie Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia przy udziale podmiotu trzeciego, po uprzednim uzyskaniu zgody Zamawiającego lub do wykazania Zamawiającemu, że samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podmiot trzeci, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
13. Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci (nazwa podmiotu trzeciego), na zasoby którego w zakresie sytuacji finansowej niezbędnej do wykonania Umowy, Wykonawca powoływał się składając Ofertę celem wykazania spełnienia warunków

udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia, będzie realizował przedmiot Umowy/udostępni Wykonawcy zasoby w zakresie
(w jakim do wykonania Umowy podmiot trzeci był deklarowany do wykonania przedmiotu Umowy). W przypadku zaprzestania wykonywania Umowy/zaprzestania udostępniania zasobu przez (nazwa podmiotu trzeciego) z jakichkolwiek przyczyn w powyższym zakresie Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia tego podmiotu innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełniania przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia przy udziale podmiotu trzeciego, po uprzednim uzyskaniu zgody Zamawiającego lub do wykazania Zamawiającemu, że samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podmiot trzeci, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

14. Zamawiający oświadcza, że:

- 1) posiada zdolność do zawarcia Umowy w sprawie przedmiotowego zamówienia,
- 2) zawarcie i wykonanie Umowy nie stanowi naruszenia jakiegokolwiek umowy lub zobowiązania, których stroną jest Zamawiający, jak również nie stanowi naruszenia jakiegokolwiek decyzji administracyjnej, zarządzenia, postanowienia lub wyroku wiążącego lub w jakikolwiek sposób dotyczącego Zamawiającego,
- 3) Zamawiający uzyskał zgody właściwych organów na zawarcie i wykonanie Umowy, w tym zgody właściwych organów spółki, o ile takowe były wymagane,
- 4) w odniesieniu do Zamawiającego nie został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości i nie zostało złożone oświadczenie o wszczęciu postępowania naprawczego,
- 5) posiada status dużego przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

ARTYKUŁ 3. PRZEDMIOT UMOWY

1. Przedmiotem Umowy jest realizacja Inwestycji zgodnie z przepisami prawa, Umową i Dokumentacją Przetargową, w tym uzyskanie Pozwolenia na Użytkowanie dla Inwestycji.
2. Zamawiający niniejszym powierza Wykonawcy kompleksowe wykonanie Inwestycji jako generalnemu wykonawcy, natomiast Wykonawca zobowiązuje się do wykonania Inwestycji przy dołożeniu należytej staranności wymaganej od Wykonawcy jako podmiotu prowadzącego profesjonalną działalność gospodarczą, zgodnie z najwyższymi standardami sztuki, wiedzy i techniki budowlanej, oraz obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.
3. Szczegółowy opis przedmiotu Umowy stanowi OPZ wraz z załącznikami.
4. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania Robót dodatkowych zleconych przez Zamawiającego. Zlecenie wykonania Robót dodatkowych poprzedza sporządzenie i zatwierdzenie Protokołu konieczności oraz dokonanie zmiany Umowy. Protokół Konieczności Robót dodatkowych winien dokładnie określać zakres i wycenę robót.

5. Wykonawca zobowiązany jest do realizacji Robót zamiennych zleconych przez Zamawiającego. Wykonanie Robót zamiennych poprzedza sporządzenie i zatwierdzenie Protokołu Konieczności oraz zmiana Umowy. Protokół Konieczności Robót zamiennych winien dokładnie określać zakres i wycenę robót, których realizacji się zaniecha oraz zakres i wycenę Robót zamiennych, które będą wykonane w miejsce robót zaniechanych.
6. Protokół Konieczności jest sporządzany przez Wykonawcę (podpisywany przez kierownika budowy) niezwłocznie, nie później niż w terminie 10 dni roboczych od zaistnienia okoliczności uzasadniających jego sporządzenie. W uzasadnionych przypadkach Zamawiający może wyrazić zgodę na sporządzenie Protokołu Konieczności w innym terminie, pod warunkiem zawiadomienia Zamawiającego w terminie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, o zaistnieniu okoliczności uzasadniających sporządzenie Protokołu Konieczności oraz uzasadnieniu braku możliwości sporządzenia Protokołu Konieczności w podstawowym terminie. Podstawą wyceny Protokołu Konieczności winien być kosztorys szczegółowy opracowany staraniem Wykonawcy.

Podstawę do sporządzania szczegółowego kosztorysu stanowią:

- 1) dokumentacja projektowa wprowadzanych Robót dodatkowych lub Robót zamiennych (rysunki, szkice, opis zakresu robót dodatkowych lub zamiennych);
- 2) STWiORB – szczególnie wymagania dotyczące przedmiaru lub obmiaru rozliczanych robót;
- 3) założenia wyjściowe do kosztorysowania zawarte w opracowanym i zatwierdzonym PZJ - dane techniczne, technologiczne i organizacyjne nieokreślone w dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych oraz umowie, a mające wpływ na sposób wyliczenia wartości kosztorysowej;
- 4) przedmiar robót – opracowanie zawierające zestawienie przewidywanych do wykonania robót w kolejności technologicznej ich wykonania, wraz z ich szczegółowym opisem, miejscem wykonania lub wskazaniem podstaw ustalających szczegółowy opis, z wyliczeniem i zestawieniem ilości jednostek miar robót podstawowych oraz wskazaniem podstaw do ustalania cen jednostkowych robót lub jednostkowych nakładów rzeczowych. Przedmiary powinny dotyczyć również robót zaniechanych;
- 5) ceny jednostkowe robót;

Przy ustalaniu cen jednostkowych robót należy stosować w kolejności:

- a) ceny jednostkowe robót określone na podstawie danych rynkowych, w szczególności poprzez przedstawienie przez Wykonawcę - zgodnie ze wskazaniem Zamawiającego na podstawie:
 - i. co najmniej 3 aktualnych ofert obejmujących branżowo ten zakres prac, gdzie do celów ustalenia cen jednostkowych robót należy przyjąć cenę najniższą spośród pozyskanych ofert; dla robót nietypowych dopuszcza się mniejszą liczbę ofert),

- ii. danych z zawartych wcześniej umów (w szczególności umów podwykonawczych zawartych w ramach realizacji niniejszej Umowy) zawartych przez Wykonawcę w okresie ostatnich 3 lat,
- iii. powszechnie stosowanych, aktualnych publikacji.

Przyjmowane będą najniższe ceny z danych rynkowych, średnie ceny z zawartych wcześniej umów (nie mniej niż 2), najniższe ceny z powszechnie stosowanych, aktualnych publikacji.

b) kalkulacje szczegółowe w tym kalkulacje indywidualne.

6) założenia wyjściowe do kosztorysowania:

- a) wysokość stawek cenotwórczych dla kalkulacji szczegółowych - powinny być określone wg stawek średnich z publikacji Sekocenbud z kwartału poprzedzającego wykonywanie Robót dodatkowych lub zamiennych. Dla materiałów stanowiących więcej niż 10% wartości kosztorysowej robót, cenę materiału należy dodatkowo potwierdzić ofertą na dostawę lub fakturą.
- b) jednostkowe nakłady rzeczowe – wg publikacji KNR;
- c) wskazania wynikające z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym;
- d) roboty nietypowe nieujęte w publikacji KNR należy rozliczyć jako kalkulacje indywidualne;
- e) dla robót budowlanych i usług wykonywanych siłami podwykonawców do wyliczonych kosztów doliczony zostanie dodatek z tytułu generalnego wykonawstwa na poziomie 3,5 % Wykonawca nie jest uprawniony do doliczania innych kosztów związanych z realizacją robót budowlanych.

W przypadku gdy w momencie sporządzenia Protokołu Konieczności nie będzie możliwe określenie szczegółowego zakresu prac, wówczas Wykonawca sporządzi kosztorys szacunkowy obrazujący najbardziej prawdopodobny zakres prac do wykonania (a w przypadku Robót zamiennych również określający zakres robót, których realizacji się zaniecha). W przypadku sporządzenia kosztorysu szacunkowego, Zamawiający lub Inspektor Nadzoru Inwestorskiego wyznaczy Wykonawcy odpowiedni, uwzględniający okoliczności stanu faktycznego i prawnego, termin na sporządzenie szczegółowego kosztorysu. Kosztorys stanowi załącznik do Protokołu konieczności.

7. Sporządzony przez Wykonawcę kompletny Protokół Konieczności przekazywany jest Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego celem zaopiniowania i przekazania Zamawiającemu.
8. Protokół Konieczności jest opiniowany przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Zaopiniowany Protokół Konieczności Inspektor Nadzoru Inwestorskiego przekazuje Zamawiającemu niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie **3 dni** roboczych od dnia otrzymania Protokołu Konieczności od Wykonawcy.

9. Zamawiający, po otrzymaniu zaopiniowanego Protokołu Konieczności, przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego w terminie kolejnych **10 dni** roboczych skieruje Protokół Konieczności do zmiany (poprzez zgłoszenie uwag) lub odrzuci Protokół Konieczności jako niezasadny lub go zaakceptuje informując o tym Wykonawcę. Po akceptacji Protokołu Konieczności przez Zamawiającego, Strony dołożą starań aby dokonać odpowiedniej zmiany Umowy, niezwłocznie, jednak nie dłużej niż 30 dni roboczych.
10. W przypadku skierowania Protokołu Konieczności do zmiany, Wykonawca w terminie nie dłuższym niż **5 dni** roboczych dokona zmian i ustosunkuje się do uwag Zamawiającego i przekaze Protokół Konieczności do Zamawiającego.
11. Do dalszych czynności Wykonawcy, Inspektora Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającego w zakresie Protokołu Konieczności postanowienia **ust. 7 – 10** stosuje się odpowiednio.
12. W przypadku sporu pomiędzy Stronami w odniesieniu do poziomu wyceny robót zawartych w Protokole Konieczności, Strony ustalą bezsporną kwotę odpowiednio Robót dodatkowych lub Robót zamiennych i na kwotę bezsporną dokonają zmiany Umowy. Roszczenia Stron w zakresie spornym, zgłoszone w toku ustalania poziomu wyceny robót, podlegać będą rozstrzygnięciu na zasadach Art. **26** Umowy.
13. Zamawiający dopuszcza zastosowanie Materiałów i Urządzeń, jako równoważnych w stosunku do wskazanych w Dokumentacji Przetargowej, z zastrzeżeniem, iż Wykonawca jest obowiązany udokumentować, że oferowane przez niego Materiały, Urządzenia, spełniają wymagania określone przez Zamawiającego. W tym celu Wykonawca przedkłada do Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego wnioski o dopuszczenie do stosowania Materiałów i Urządzeń, jako równoważnych. Załącznikiem do wniosku winna być pozytywna opinia Jednostki Projektowej. Decyzję w zakresie udzielenia lub odmowy udzielenia zgody na zastosowanie Materiałów i Urządzeń, jako równoważnych udziela Zamawiający, po zapoznaniu się z opinią Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego. Wykonawca Nadzoru Inwestorskiego jest zobowiązany do wydania i przekazania opinii Zamawiającemu w terminie **5 dni** roboczych od dnia przedłożenia WNI wniosku o dopuszczenie Materiałów i Urządzeń przez Wykonawcę. Zamawiający, w terminie kolejnych **5 dni** roboczych od dnia doręczenia Zamawiającemu opinii WNI udziela lub odmawia udzielenia zgody na dopuszczenie Materiałów i Urządzeń. W przypadku wykonywania czynności nadzoru inwestorskiego przez Zamawiającego, Zamawiający udziela lub odmawia udzielenia zgody na dopuszczenie Materiałów i Urządzeń w terminie **10 dni roboczych** od złożenia przez Wykonawcę wniosku o dopuszczenie do stosowania Materiałów i Urządzeń, jako równoważnych, o którym mowa powyżej. Dokonana zmiana nie wymaga zmiany Umowy i nie jest podstawą do zmiany Wynagrodzenia. **Postanowienie niniejszego ustępu stosuje się odpowiednio do zmiany technologii wykonania przekroczeń bezwykopowych w zakresie równoważności technologii przecisk i przewiert oraz w zakresie równoważności technologii HDD i DSPT (łącznie z wszelkimi robotami niezbędnymi do jej realizacji).**

14. Określenie lokalizacji, ilości i doboru technologii wykonania Urządzeń Tymczasowych (z wyjątkiem zabezpieczeń wykopów liniowych oraz komór dla przekroczeń bezwykopowych) pozostaje w gestii Wykonawcy. Określenie lokalizacji, ilości i technologii wykonania Urządzeń Tymczasowych winno być dostosowane do przyjętych założeń organizacji prac, wykorzystywanego Sprzętu i jednocześnie nie może powodować jakiegokolwiek ryzyka w postaci zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi, prowadzonych prac lub otoczenia oraz nie może wpływać na prawidłowość Robót. Dokonane zmiany nie wymagają zmiany Umowy i nie są podstawą do zmiany Wynagrodzenia.
15. Komory dla przekroczeń bezwykopowych należy wykonać zgodnie z Dokumentacją Projektową. Na potrzeby dostosowania komór do posiadanych przez Wykonawcę urządzeń przewiertowych, dopuszcza się zmianę wymiarów komór oraz zmianę technologii ich wykonania, w tym również wykonanie dodatkowych wzmocnień konstrukcyjnych tychże komór. Warunkiem dokonania zmian, o których mowa powyżej jest sporządzenie przez Wykonawcę nowego projektu komór, który między innymi winien zawierać odpowiednią analizę geotechniczną oraz obliczenia konstrukcyjne. Nowy projekt komór winien uzyskać uprzednią akceptację WNA, WNI oraz Zamawiającego bezwzględnie przed rozpoczęciem wykonywania danego przejścia bezwykopowego, a brak uzyskania kompletu akceptacji (WNA, WNI i Zamawiającego) skutkować będzie koniecznością wykonania przejścia bezwykopowego zgodnie z Dokumentacją Projektową. **Wszelkiego typu zmiany**, w tym zmiany wymiarów, technologii robot i konstrukcji towarzyszących jak np. modyfikacje warunków gruntowych poprzez ciśnieniowe podpłukiwanie grodziec wodą, wstępne wiercenie z użyciem lub bez użycia mieszanki cementowo – bentonitowej (podwiercanie), drogi robocze, odwodnienia, umocnienie dna, jet grouting, mikropalowanie oraz zastosowanie rozpór i zabezpieczeń (w tym również dodatkowe opracowania projektowe sporządzone przez WRB na potrzeby dokonania tychże zmian) **będą również objęte obmiarowym** Wynagrodzeniem zgodnie z postanowieniami **Art. 13 ust. 2 pkt 4 Umowy**.
16. Zamawiający dopuszcza sytuację, w której podana w Dokumentacji Projektowej lokalizacja, ilości lub technologia wykonania Urządzeń Tymczasowych służących zabezpieczeniu wykopu **(z wyjątkiem ścianek szczelnych realizowanych przy przekroczeniach bezwykopowych, które w rozumieniu Umowy uznawane są jako Urządzenia Tymczasowe –)** - ulegnie zmianie:
 - 1) w przypadku zmiany lokalizacji, Wykonawca winien swój wniosek uzasadnić technicznie (z poparciem wynikami odpowiednich badań) i po uzyskaniu pozytywnej opinii Jednostki Projektowej uzyskać zgodę Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego,
 - 2) w przypadku redukcji ilości, Wykonawca winien swój wniosek uzasadnić technicznie (z poparciem wynikami odpowiednich badań) i po uzyskaniu pozytywnej opinii Jednostki Projektowej uzyskać zgodę Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego. W takim przypadku Wynagrodzenie z tytułu niewykonanych prac jest nienależne i nie zostanie wypłacone,
 - 3) w przypadku zmiany technologii, polegającej na zamianie technologii pogrążania ścianek szczelnych z grodziec (ze statycznej na dynamiczną lub odwrotnie) Wykonawca winien swój

wniosek uzasadnić technicznie (z poparciem wynikami odpowiednich badań) i po uzyskaniu pozytywnej opinii Jednostki Projektowej uzyskać zgodę Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego,

- 4) w przypadku zmiany technologii innej niż określonej w pkt 3 powyżej, Wykonawca winien swój wniosek uzasadnić technicznie (z poparciem wynikami odpowiednich badań) i po uzyskaniu pozytywnej opinii Jednostki Projektowej uzyskać zgodę Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego . W przypadku pozytywnej opinii ww. podmiotów, Wykonawca sporządzi Protokół Konieczności i będzie procedował ten element jak Robotę zamienną, zgodnie z postanowieniami niniejszego Artykułu.
17. Zamawiający ma prawo do skorzystania z Prawa Opcji w zakresie usunięcia drzew i krzewów (dalej: „Prawo Opcji 1”). Prawo Opcji 1 polegać będzie na usunięciu drzew i krzewów w pasie montażowym z wyłączeniem działek, na których usunięcia drzew i krzewów dokonał Zamawiający lub usunięciu dodatkowych ilości drzew lub dodatkowego obszaru krzewów z pasa montażowego nie wskazanych w Dokumentacji Projektowej. Zamawiający jest upoważniony, ale nie zobowiązany, do skorzystania z Prawa Opcji 1 poprzez złożenie każdorazowo Wykonawcy stosownego, pisemnego oświadczenia woli, nie później jednak niż w terminie do dnia r. Z tytułu niewykorzystania Prawa Opcji 1 Wykonawcy nie przysługują żadne roszczenia w stosunku do Zamawiającego.
18. Zamawiający ma prawo do skorzystania z Prawa Opcji w zakresie wycinki drzew i krzewów (dalej: „Prawo Opcji 2”). Prawo Opcji 2 polegać będzie na usunięciu drzew i krzewów w pasie montażowym z wyłączeniem wycinki na nieruchomościach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, a Wykonawca będzie takim zleceniem związany. Zamawiający jest upoważniony, ale nie zobowiązany, do skorzystania z Prawa Opcji 2 poprzez złożenie Wykonawcy stosownego, pisemnego oświadczenia woli, nie później jednak niż w terminie do dnia 15 dni od dnia zawarcia Umowy. Z tytułu niewykorzystania Prawa Opcji 2 Wykonawcy nie przysługują żadne roszczenia w stosunku do Zamawiającego.

ARTYKUŁ 4. HARMONOGRAM REALIZACJI UMOWY

1. Termin realizacji Inwestycji ustala się na **od dnia zawarcia Umowy.**
2. Odbiór Techniczny nastąpi w terminie **od dnia zawarcia Umowy.**
3. Odbiór Eksploatacyjny nastąpi w terminie **od dnia zawarcia Umowy.**
4. Rozpoczęcie Robót nastąpi niezwłocznie, po zawarciu Umowy. Wykonawca w ramach Wynagrodzenia tak zorganizuje Roboty w tym wszelkie dostawy, odbiory i wszelkie inne czynności wynikające z Umowy, jak również zapewni odpowiednią siłę roboczą i Sprzęt, aby terminy realizacji Umowy i Harmonogramu bazowego zostały dotrzymane.

5. Wykonawca opracuje Harmonogram bazowy, a następnie uzgodni go z Wykonawcą Nadzoru Inwestorskiego i uzyska zatwierdzenie Zamawiającego.
6. Wykonawca zorganizuje prace w taki sposób, aby Roboty związane z wykonaniem robót technikami bezwypokowymi realizowane były w pierwszej kolejności. Wykonawca taką organizację Robót uwzględni w opracowywanym Harmonogramie bazowym.
7. Realizacja Umowy odbywać się będzie zgodnie z terminami określonymi w Umowie i Harmonogramem bazowym.
8. Z zastrzeżeniem ust. 9 poniżej Wykonawca jest zobowiązany do bieżącej aktualizacji Harmonogramu na potrzeby kontroli oraz sprawozdawczości dwa razy w miesiącu tj. zaktualizowany Harmonogram na 15 i ostatniego dnia roboczego każdego miesiąca Wykonawca będzie przekazywał Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiemu oraz Zamawiającemu odpowiednio 16 dnia roboczego każdego miesiąca i pierwszego dnia roboczego kolejnego miesiąca lub na każde żądanie Zamawiającego lub Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego.
9. Przekazanie przez Wykonawcę aktualizacji lub korekty Harmonogramu nie powoduje zmiany Umowy ani Harmonogramu bazowego (zmiana Harmonogramu bazowego wymaga uprzedniej zmiany Umowy).
10. Postęp Robót będzie kontrolowany przez Zamawiającego poprzez raporty z postępu Robót składane przez Wykonawcę zgodnie z postanowieniami **Załącznika nr ... do Umowy**, w szczególności raporty za każdą pełną połowę miesiąca trwania Umowy sporządzane przez Wykonawcę i doręczane Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającemu 16 dnia roboczego każdego miesiąca i pierwszego dnia roboczego kolejnego miesiąca lub na każde żądanie Zamawiającego lub Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. oraz poprzez inspekcje Terenu Budowy. Zakres i forma raportu powinny być zgodne z wzorem ustalonym w PZJ. Raport należy przekazywać w formie elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym przesyłając na adres e-mail Kierownika Projektu Zamawiającego oraz na adres Za datę przekazania raportu uważać się będzie datę przestania raportu na adres e-mailowy Kierownika Projektu Zamawiającego. Ponadto raporty w dniu wysyłki winny być zamieszczane na platformie wymiany informacji cyfrowych. Oryginał wersji papierowej będzie u Wykonawcy i zostanie udostępniony Zamawiającemu na każde jego wezwanie.
11. Jeżeli w jakimkolwiek czasie realizacji Robót:
 - 1) faktyczny lub spodziewany postęp Robót będzie niewystarczający do dotrzymania terminu Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego, lub
 - 2) faktyczny lub spodziewany postęp Robót będzie niewystarczający do dotrzymania terminów ukończenia poszczególnych Kamieni Milowych (innych niż Odbiór Techniczny i Odbiór Końcowy) określonych w Harmonogramie bazowym, lub
 - 3) ujawnią się jakiegokolwiek okoliczności, mogące zagrażać dochowaniu terminu Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego, lub

4) ujawnią się jakiegokolwiek okoliczności, mogące zagrażać dochowaniu terminów ukończenia poszczególnych Kamieni Milowych (innych niż Odbiór Techniczny i Odbiór Końcowy) określonych w Harmonogramie bazowym,

Wykonawca niezwłocznie, nie później niż w terminie **14 dni** od zaistnienia tych okoliczności: powiadomi Inspektora Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającego o okolicznościach, o których mowa w punktach 1), 2), 3) lub 4) i przyczynach, z których one wynikają, a także oceni ich wpływ na termin Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego oraz zakres lub sposób wykonania Umowy.

W przypadku możliwości negatywnego wpływu okoliczności, o których mowa w punktach 1), 2), 3) lub 4) na termin Odbioru Technicznego lub Odbioru Końcowego, Wykonawca przedstawi Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego oraz Zamawiającemu, w terminie **10 dni** roboczych od dnia wystąpienia tych okoliczności, Program Naprawczy opisujący szczegółowo proponowane działania oraz zasoby, które należy zaangażować w celu zapewnienia zgodności postępu Robót z wymaganiami Umowy. W takim przypadku Wykonawca wraz z Programem Naprawczym przedstawi również aktualizację Harmonogramu. W przypadku sporu pomiędzy Stronami, co do zaistnienia okoliczności określonych w punkcie 1), 2), 3) lub 4), Zamawiający ma prawo do wydania wiążącego Wykonawcę polecenia przedstawienia Programu Naprawczego wraz z aktualizacją Harmonogramu. W sytuacji wydania Wykonawcy polecenia przedstawienia Programu Naprawczego przez Zamawiającego lub Nadzór Inwestorski wraz z aktualizacją Harmonogramu terminy określone w ust. 11-12 są liczone od dnia wydania polecenia przez Zamawiającego. W przypadku wystąpienia konieczności wykonania Robót dodatkowych lub Robót zamiennych Wykonawca przedstawi ponadto odpowiedni Protokół Konieczności zgodnie z zapisami art. 3 ust. 6.

12. Zamawiający, po uzyskaniu opinii Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego, Program Naprawczy zatwierdzi lub wnieśli do niego uwagi w terminie **10 dni** roboczych od daty jego otrzymania. Prawo wniesienia uwag do Programu Naprawczego przysługuje również Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego. W przypadku wniesienia uwag do Programu Naprawczego, Wykonawca w terminie **5 dni** roboczych od dnia ich otrzymania wprowadzi zmiany do Programu Naprawczego i ponownie przekaże Program Naprawczy do zatwierdzenia. Zamawiający po uzyskaniu opinii Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, Program Naprawczy zatwierdzi lub wnieśli do niego uwagi w terminie **10 dni** roboczych od daty jego otrzymania. W przypadku wykonywania czynności nadzoru inwestorskiego przez Zamawiającego, Zamawiający Program Naprawczy zatwierdzi lub wnieśli do niego uwagi w terminie **...** roboczych od daty jego otrzymania. W każdym przypadku, w szczególności w przypadku sporu pomiędzy Stronami co do tego czy opóźnienie powstało z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, Zamawiający zachowuje prawo do wydania wiążącego Wykonawcę polecenia wdrożenia Programu Naprawczego zgodnie z sugestiami Zamawiającego.

13. W przypadku konieczności realizacji Robót dodatkowych lub Robót zamiennych w ramach Programu Naprawczego Wykonawca najpóźniej w terminie przewidzianym na przedstawienie Programu Naprawczego przekaże Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającemu Protokół Konieczności. W przeciwnym razie Wykonawca przyjmuje na siebie koszt i ryzyko opracowania i wdrożenia Programu Naprawczego, bez względu na okoliczności z których wynika konieczność jego opracowania i wdrożenia. Oznacza to zrzeczenie się przez Wykonawcę wszelkich roszczeń z tego tytułu w stosunku do Zamawiającego oraz skutkuje to po stronie Wykonawcy utratą możliwości zgłoszenia skutecznych roszczeń z tego tytułu, w tym roszczeń o zapłatę lub odszkodowanie, na dalszym etapie realizacji Inwestycji, z zastrzeżeniem ust. 14-15 poniżej.
14. Wykonawca będzie zwolniony z odpowiedzialności za skutki okoliczności, nie leżące po jego stronie, które spowodowały konieczność przedstawienia Programu Naprawczego, zgodnie z ust. 11 pkt 1-4, (w zakresie, w jakim Wykonawca opisał wpływ tych okoliczności na wykonanie Umowy), pod warunkiem jednoczesnego dopełnienia obowiązków, o których mowa w ust. 11-13 powyżej. Jeśli Wykonawca nie dopełni warunków, o których mowa w ust. 11-13
15. powyżej, uznaje się, że Wykonawca ocenił i zdecydował, że skutki danej okoliczności nie mają wpływu na dochowanie terminu realizacji Inwestycji, a ewentualne koszty z tym związane mieszczą się w Wynagrodzeniu. W takim przypadku Wykonawca traci prawo powoływania się na okoliczność, mającą wpływ na dochowanie terminu realizacji Inwestycji, chyba że przy zachowaniu należytej staranności Wykonawca o okolicznościach tych nie wiedział i nie mógł się dowiedzieć.
16. Z zastrzeżeniem postanowień Art. 23 ust. 1 pkt 7-8 Umowy, w przypadku potwierdzenia, że okoliczności, które spowodowały konieczność przedstawienia Programu Naprawczego, zgodnie z ust. 11 pkt 1-4, stanowią okoliczności, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi Zamawiający, Wykonawca zachowuje prawo do zwrotu od Zamawiającego udokumentowanych i poniesionych niezbędnych kosztów przygotowania, wdrożenia i realizacji Programu Naprawczego.
17. Wszelkie koszty przygotowania, wdrożenia i realizacji Programów Naprawczych (w tym koszty spełnienia warunków określonych przez organy administracji publicznej) wraz ze wszelkimi kosztami dodatkowymi Robót obciążają Wykonawcę, z zastrzeżeniem ust. 13 - 15.
18. Jeśli podjęcie działań wynikających z Programu Naprawczego spowoduje powstanie po stronie Zamawiającego dodatkowych kosztów, Wykonawca będzie zobowiązany do ich zwrotu, chyba że wdrożenie Programu Naprawczego nastąpiło z przyczyn nie leżących po stronie Wykonawcy, z zastrzeżeniem ust. 14 powyżej zdanie ostatnie.
19. Jeżeli pomimo podjęcia działań proponowanych zgodnie z Programem Naprawczym postęp Robót cały czas nie będzie zgodny z Umową i Harmonogramem bazowym lub jeśli Wykonawca nie przedstawi Zamawiającemu Programu Naprawczego lub też nie podejmie działań proponowanych w ramach takiego programu, Zamawiający, bez uszczerbku dla innych przysługujących mu praw oraz bez konieczności uzyskania uprzedniej zgody sądu, po

bezsuktecznym upływie wyznaczonego w tym celu dodatkowego terminu, nie krótszego niż 14 dni, będzie uprawniony do zatrudnienia innych osób lub podmiotów w celu wsparcia Wykonawcy lub zastępczego wykonania danych Robót, na koszt i ryzyko Wykonawcy. Wykonawca udzieli przy tym Zamawiającemu oraz osobom lub podmiotom zaangażowanym przez Zamawiającego wszelkiej koniecznej pomocy, celem umożliwienia im wykonania Robót, które były obowiązkiem Wykonawcy. Wykonawca pokryje Zamawiającemu wszystkie udokumentowane koszty, o których mowa w zdaniu poprzednim, w terminie **14 dni** od daty otrzymania pisemnego wezwania do zapłaty.

ARTYKUŁ 5. OBOWIĄZKI WYKONAWCY

1. Wykonawca, w ramach Wynagrodzenia, o którym mowa w **art. 13** (chyba że Umowa wyraźnie wskazuje inaczej), zobowiązany jest do należytego wykonania Przedmiotu Umowy. Wykonawca zobowiązany jest w szczególności do:
 - 1) wykonania wszystkich czynności objętych Umową i Dokumentacją Przetargową,
 - 2) oddania Zamawiającemu Inwestycji, wykonanej zgodnie z Umową i Dokumentacją Przetargową,
 - 3) opracowania i uzgodnienia PZJ (wraz z PKiB), Planu BIOZ, PZOŚ,
 - 4) sporządzenia oraz przekazania Zamawiającemu i Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego, w terminie 90 dni od dnia zawarcia Umowy szczegółowego raportu z Dokumentacji Przetargowej, wraz ze wskazaniem ewentualnych błędów (braków, sprzeczności, nieprawidłowości, nieodpowiedniości lub innych przeszkód, w tym w zaprojektowanych rozwiązaniach materiałowych, technicznych, technologicznych lub organizacyjnych), które wpłyną lub mogą niekorzystnie wpłynąć na proces realizacji Inwestycji zgodnie z Umową lub Harmonogramem bazowym, z uwzględnieniem analizy Terenu Budowy, z zastrzeżeniem, że Wykonawca nie jest zobowiązany do dokonywania badań odkrywkowych. Brak uwzględnienia w raporcie z Dokumentacji Przetargowej błędów Dokumentacji Przetargowej skutkuje po stronie Wykonawcy utratą możliwości zgłaszania skutecznych roszczeń z tytułu wydłużenia okresu realizacji Inwestycji, chyba że Wykonawca, przy dołożeniu należytej staranności, w tym w zakresie zapoznania się z Terenem Budowy, nie mógł stwierdzić danego błędu Dokumentacji Przetargowej. W stosunku do wykonania odwodnień, Strony uzgadniają, że w całości mieszczą się one w Wynagrodzeniu ryczałtowym, o którym mowa w **Art. 13 ust. 2 pkt 1**, chociażby w czasie zawarcia Umowy nie można było przewidzieć dokładnego rozmiaru lub kosztów tych prac,
 - 5) pozyskania dziennika budowy i w imieniu Zamawiającego zgłoszenie rozpoczęcia robót do właściwych organów jeżeli wcześniej nie dokona tego Zamawiający;
 - 6) zapewnienia nadzoru archeologicznego, wstępnego rozpoznania archeologicznego całego pasa montażowego gazociągu pod względem występowania nieinwentaryzowanych stanowisk archeologicznych. Wykonawca zobowiązany jest do

zapewnienia nadzoru archeologicznego i prac towarzyszących oraz wykonania badań ratunkowych dla stanowisk nowoodkrytych ujawnionych w trakcie realizacji Robót

- 7) opracowania dokumentacji rozruchowej, przeprowadzenia niezbędnych prób, badań, sprawdzeń oraz innych wymaganych czynności przedrozruchowych, przeprowadzenia nagazowania i Rozruchu obiektu (przy czym dokumentację techniczno-ruchową Urządzeń dostarczonych przez producentów zagranicznych należy wykonać w języku polskim i angielskim),
- 8) opracowania pozostałej dokumentacji leżącej po stronie Wykonawcy zgodnie z Dokumentacją Przetargową, w szczególności procedurami SESP, w tym projektu organizacji przeprowadzenia prób ciśnieniowych, a także dostarczenia odpowiedniego Oprogramowania, jak również zapewnienie uzyskania przez Zamawiającego nieograniczonych w czasie i zakresie licencji uprawniających Zamawiającego do korzystania z tego Oprogramowania dla potrzeb Inwestycji, w szczególności Wykonawca zobowiązuje się zapewnić, aby producent Oprogramowania udzielił Zamawiającemu pełnych, niewyłącznych licencji na czas nieokreślony, na dowolnej ilości stanowisk u Zamawiającego na warunkach, zakresie i polach eksploatacji standardowo udzielanych przez producenta Oprogramowania, z zastrzeżeniem postanowień Artykułu 21A;
- 9) prowadzenia Dokumentacji Budowy oraz do opracowania Dokumentacji Powykonawczej wraz ze wszelkimi niezbędnymi protokołami odbiorów, pomiarów i sprawdzeń potrzebnymi do odbioru oraz stwierdzenia prawidłowego wykonania i funkcjonowania Inwestycji. Dokumentacja Powykonawcza przygotowywana i kompletowana będzie przez Wykonawcę sukcesywnie wraz z postępem Robót oraz Odbiorami Przejściowymi i poddawana Odbiorom Częściowym. Dokumentacja Powykonawcza będzie udostępniona Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającemu na każde żądanie w trakcie obowiązywania niniejszej Umowy;
- 10) wykonania wszelkich niezbędnych robót przygotowawczych związanych z realizacją Inwestycji, których konieczność wykonania wynika z Dokumentacji Przetargowej, w tym wykonania niezbędnych przekładek lub przebudów instalacji lub obiektów kolidujących z Inwestycją oraz wykonania wszelkich instalacji i niezbędnych obiektów tymczasowych koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania budowy,
- 11) wykonania wszelkich niezbędnych prac polegających na usunięciu, przesadzeniu, przemieszczeniu lub zabezpieczeniu istniejącej zieleni wraz z zapewnieniem niezbędnych materiałów, pielęgnacji oraz miejsca składowania/przechowywania przez cały okres realizacji robót na danej nieruchomości oraz przywrócenia do pierwotnej lokalizacji po zakończeniu prac, dodatkowo Wykonawca jest zobowiązany odpowiednio do odtworzenia lub wykonania niezbędnych zabezpieczeń, w tym tymczasowych ogrodzeń, konstrukcji, wspierających, systemów nawadniających, w celu ochrony przylegających do pasa montażowego plantacji kultur wieloletnich, szkótek drzew i krzewów, itp. przed

dostępem dzikich zwierząt i osób trzecich, jak również w celu ograniczenia negatywnego wpływu budowy na warunki bytowe występującej zieleni;

- 12) wykonania wszelkich niezbędnych prac polegających na usunięciu, przesadzeniu lub zabezpieczeniu istniejącej zieleni oraz na demontażu i zabezpieczeniu urządzeń i instalacji w celu ochrony z minimalizowania oddziaływania Robót na plantacje i sady, a po zakończeniu Robót – do odtworzenia urządzeń i instalacji na tych plantacjach i w sadach,
- 13) uzgodnienia z Zamawiającym, przed przystąpieniem do prac spawalniczych WPQR i WPS uprawnień spawaczy i Planu Spawania (wszystkie metody i grubości ścianek) oraz wykonania oceny jakości spoin zlecając wykonanie tej oceny do niezależnego laboratorium posiadającego akredytację lub świadectwo uznania (lub świadectwo podwykonawstwa wystawione przez akredytowane laboratorium), zgodne z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17025 (lub równoważnej) oraz dysponującego personelem posiadającym co najmniej II stopień uznania zgodne z wymaganiami normy PN-EN ISO/ 9712 (lub równoważnej),
- 14) wykonania wszystkich sieci, instalacji i systemów tak, aby uzyskały one zakładane w Dokumentacji Przetargowej parametry i funkcje,
- 15) wykonania wszelkich niezbędnych pomiarów, prób i sprawdzeń, mających na celu potwierdzenie zgodności wykonanych systemów z Dokumentacją Przetargową i wymaganiami odpowiednich przepisów i norm, a także zapewnienie wszelkich niezbędnych protokołów pomiarowych do Odbioru Eksploatacyjnego oraz przygotowanie dokumentacji PPOŻ,
- 16) przygotowania i przekazania Zamawiającemu kompletu certyfikatów, deklaracji zgodności wraz ze specyfikacjami technicznymi i aktualnymi aprobatami technicznymi dla Materiałów i Urządzeń użytych w trakcie realizacji Inwestycji,
- 17) wykonania i zatwierdzenia u Zamawiającego przed terminem Odbioru Eksploatacyjnego instrukcji eksploatacji i użytkowania dla wszystkich Urządzeń i systemów znajdujących się w Inwestycji niezbędnych do jej prawidłowego funkcjonowania,
- 18) sporządzenie i zatwierdzenie u Zamawiającego przed terminem Odbioru Eksploatacyjnego Instrukcji Eksploatacji Gazociągu w języku polskim zgodnie z procedurami SESP, Zamawiający zaakceptuje, odrzuci lub zgłosi uwagi do przekazanych instrukcji w terminie 10 dni roboczych od ich doręczenia,
- 19) oznakowania i wizualizacji obiektów i instalacji zgodne z Dokumentacją Przetargową,
- 20) z zastrzeżeniem **art. 5 ust. 1 pkt 4**, wykonania w ramach Wynagrodzenia wszelkich prac niezbędnych do zrealizowania Inwestycji, w tym tych, których konieczność wykonania ujawni się w trakcie realizacji Robót, a które posiadający odpowiednią wiedzę i doświadczenie Wykonawca powinien był przewidzieć na podstawie Dokumentacji Przetargowej, szczegółowej oceny, w tym w ramach wizji lokalnej Terenu Budowy i nieruchomości sąsiednich obowiązujących przepisów, jak również wiedzy technicznej i

doświadczenia, przy uwzględnieniu, iż przedmiotem Umowy jest wykonanie i dostarczenie Zamawiającemu w pełni funkcjonalnej i kompletnej Inwestycji,

- 21) opracowania, uzgodnienia z Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego i zatwierdzenia u Zamawiającego instrukcji oraz poleceń wykonania prac niebezpiecznych i gazoniebezpiecznych, zgodnie z terminami wynikającymi z postanowień procedury SESP P.02.O.02 („Procedura organizacji prac przy urządzeniach energetycznych”),
- 22) sporządzania w terminie wskazanym w Umowie Protokołów Konieczności,
- 23) określenia rzeczywistej powierzchni pasa montażowego w odniesieniu do granic dysponowania nieruchomościami zgodnych z ewidencją gruntów i budynków oraz do podania długości przecięcia gazociągu w tym pasie. Obliczona i podana długość oraz powierzchnia wyznaczonego obszaru odniesiona do gazociągu po wybudowaniu zostanie potwierdzona przez uprawnionego wykonawcę prac geodezyjnych, na koszt Wykonawcy. Otrzymane dane powinny zostać zawarte w protokole zdawczo-odbiorczym nieruchomości i posłużyć do naliczenia i wypłaty właścicielowi/zarządcy/użytkownikowi wieczystemu odszkodowań za zajęcie pasa montażowego. Odpowiednie dokumenty wynikające z treści tego punktu zostaną dostarczone na co najmniej **30 dni** przed Odbiorem Eksploatacyjnym,
- 24) wypłaty odszkodowania właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości za wszelkie szkody powstałe w wyniku prowadzenia prac poza pasem montażowym, w tym m.in. za drzewa, krzewy, czasowe zajęcie terenu, rekultywację terenu oraz, plony, które ulegną zniszczeniu lub uszkodzeniu w trakcie prowadzenia Inwestycji. W razie sporu, co wysokości takiego odszkodowania wówczas wysokość tego odszkodowania zostanie wyliczona i wypłacona właścicielowi bądź zarządcy nieruchomości przez Wykonawcę na podstawie operatu szacunkowego, którego wykonanie Wykonawca zleci posiadającemu odpowiednie wymagane przepisami prawa uprawnienia rzeczoznawcy majątkowego. Koszt wynagrodzenia rzeczoznawcy majątkowego oraz koszty związane z wypłatą odszkodowania leżą po stronie Wykonawcy, za które nie przysługuje Wykonawcy dodatkowe wynagrodzenie od Zamawiającego. Wysokość odszkodowania w przypadku terenów będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe zostanie określona przez właściwe Nadleśnictwo wg ich obowiązujących stawek,
- 25) protokolarnego przekazania Terenu Budowy właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości zajętych pod Inwestycję, zgodnie z uzgodnionym z Zamawiającym protokołem. Z treści protokołu powinno wynikać, że nieruchomości zostały przywrócone do stanu sprzed zajęcia Terenu Budowy oraz doprowadzenie Terenu Budowy do należytego stanu i porządku, zgodnie z postanowieniami PrBud,
- 26) zaspokojenia roszczeń właścicieli lub innych podmiotów posiadających tytuł prawny do nieruchomości w zakresie nieprawidłowego przywrócenia przez Wykonawcę terenu poza

pasem montażowym lub w obrębie pasa montażowego do stanu poprzedniego, Wykonawca zobowiązuje się do zaspokojenia tych roszczeń na podstawie pisemnego porozumienia. W przypadku braku możliwości osiągnięcia porozumienia lub w przypadku odmowy podpisania protokołu odbioru nieruchomości, Wykonawca zleci rzeczoznawcy majątkowemu wykonanie opinii, której przedmiotem będzie ustalenie wartości szkód potrzebnej dla określenia wysokości odszkodowania, która będzie podstawą do dalszych rozmów. W przypadku roszczeń właścicieli lub innych podmiotów posiadających tytuł prawny do nieruchomości dotyczących nieprawidłowego odtworzenia warstwy humusu, Wykonawca zatrudni gleboznawcę, a w przypadku potwierdzenia zasadności roszczeń właścicieli lub ww. podmiotów przez gleboznawcę, zobowiązuje się do ich zaspokojenia na zasadach opisanych w niniejszym punkcie. Koszt sporządzenia operatów oraz zatrudnienia rzeczoznawcy pokryje Wykonawca. Wykonawca zobowiązuje się również do podjęcia ww. działań w przypadku zgłoszenia roszczeń przez właścicieli lub ww. podmioty w okresie rękojmi i gwarancji, spowodowanych ujawnieniem się Wad, także w przypadku wcześniejszego protokolarnego odbioru nieruchomości bez zastrzeżeń przez właścicieli lub ww. podmioty,

- 27) wypłaty właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości odszkodowania za szkody powstałe w związku z prowadzeniem na nich Robót w sposób nienależyty lub niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa i powszechnie uznanymi normami,
- 28) wypłaty właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości odszkodowania za szkody spowodowane poza wyznaczonym pasem montażowym, w tym:
 - a) sporządzenia niezbędnej dokumentacji wykazującej zaistniałe szkody poza pasem montażowym, tj. szkicu zawierającego następujące elementy: granice ewidencyjne i numery działek, oś gazociągu, przebieg pasa montażowego zgodnie z Projektem Wykonawczym, przebieg Inwestycji, zgodnie z decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji oraz obszar dodatkowo zajęty poza pasem budowlano-montażowym i pasem Inwestycji zgodnym z decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji wraz ze wskazaniem jego powierzchni, wskazaniem treści porozumienia z właścicielem lub innym podmiotem posiadającym tytuł prawny do nieruchomości wraz z podaniem rodzaju szkody, przedziału czasowego w jakim wystąpiła i wysokości wypłaconego odszkodowania;
 - b) prowadzenia rejestru wszelkich odszkodowań wypłaconych właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości bezpośrednio przez Wykonawcę i przekazania go Zamawiającemu wraz z protokołami odbioru działek,
- 29) współpracy (i w razie takiej potrzeby udzielania mu uzasadnionej pomocy np. poprzez świadczenie usług geodezyjnych) z rzeczoznawcą majątkowym wybranym przez właściwego wojewodę lub wskazanym przez Zamawiającego w celu sporządzenia operatów szacunkowych, określających wysokość odszkodowania w trybie Specustawy,

- 30) zapewnienie (oraz wymiana zużytych) części zapasowych, materiałów eksploatacyjnych oraz innych materiałów niezbędnych w okresie realizacji i prowadzenia rozruchu Inwestycji (np.: służę odbiorczą do tłokowania gazociągu, wkładów filtracyjnych, dodatkowe uszczelki zamknięć śluz, azot);
- 31) dokonanie nasadzeń uzupełniających/odtwarzających na terenach czasowo wyłączonych z produkcji leśnej tj. na obszarze pasa montażowego gdzie wykonana została wycinka drzew i krzewów, z wyłączeniem pasa wolnego od zalesienia (trwałe wylesienie), w uzgodnieniu z właścicielem lub innym podmiotem posiadającym tytuł prawny do nieruchomości.
- 32) wznowienia w terenie istniejących w chwili przejęcia terenu budowy, zastabilizowanych w sposób trwały, znaków punktów granicznych działek jeżeli w toku realizacji Inwestycji zostały one uszkodzone lub zniszczone. W tym celu Wykonawca przed przystąpieniem do robót ziemnych dokona wywiadu terenowego w obrębie pasa budowlano - montażowego oraz geodezyjnej inwentaryzacji położenia odnalezionych w terenie, zastabilizowanych w sposób trwały, znaków punktów granicznych, wraz ze sporządzeniem dokumentacji fotograficznej obrazującej stan techniczny znaku. Celem inwentaryzacji geodezyjnej znaku jest porównanie jego położenia z danymi ujawnionymi w operacie ewidencji gruntów;
- 33) zabezpieczenia przed zniszczeniem istniejących w terenie znaków osnowy geodezyjnej podlegających prawnej ochronie w tym urządzeń ich zabezpieczających i/lub sygnalizujących. W tym celu Wykonawca przed przystąpieniem do robót ziemnych dokona wywiadu terenowego w obrębie pasa budowlano - montażowego oraz geodezyjnej inwentaryzacji położenia ww. znaków wraz ze sporządzeniem dokumentacji fotograficznej obrazującej ich stan techniczny. Celem inwentaryzacji geodezyjnej ww. znaków jest porównanie ich położenia z danymi ujawnionymi w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym. W przypadku gdy w toku realizacji Inwestycji znaki osnowy geodezyjnej podlegających prawnej ochronie zostaną uszkodzone lub zniszczone Wykonawca jest zobowiązany do ich wznowienia. Jeżeli wznowienie znaku punktu osnowy geodezyjnej w dotychczasowej lokalizacji jest niemożliwe lub nieuzasadnione, Wykonawca jest zobowiązany do jego przeniesienia zgodnie z przepisami w tym zakresie obowiązującymi. Jeżeli przed rozpoczęciem robót ziemnych Wykonawca stwierdzi zniszczenie, uszkodzenie lub przemieszczenie znaku osnowy geodezyjnej podlegającej ochronie lub że zagraża on bezpieczeństwu życia lub mienia ma on obowiązek, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 15 kwietnia 1999 r. w sprawie ochrony znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych, niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie właściwego miejscowo starostę. Niedopełnienie tego obowiązku będzie równoznaczne z przejęciem odpowiedzialności za taki znak i koniecznością jego wznowienia;

- 34) wznowienia w terenie w miejscu ich dotychczasowej lokalizacji, słupków znacznikowych na istniejących gazociągach, położonych w obrębie pasa budowlano - montażowego, jeżeli w toku realizacji Inwestycji zostały one uszkodzone lub zniszczone. W tym celu Wykonawca dokona geodezyjnej inwentaryzacji położenia zagrożonych zniszczeniem lub uszkodzeniem słupków znacznikowych. Wykonawca jest również zobowiązany do wznowienia w terenie, położonych w obrębie pasa budowlano - montażowego, słupków znacznikowych na istniejących gazociągach, które zostały zniszczone lub uszkodzone przez osoby trzecie przed rozpoczęciem prac przez Wykonawcę. Celem ich wznowienia lokalizację wskaże Zamawiający,
- 35) dostawy Materiałów i Urządzeń związanych z realizacją Inwestycji, z wyjątkiem Dostaw Inwestorskich. Wykonawca jest w całości odpowiedzialny za dostawę Urządzeń i Materiałów na Teren Budowy oraz za wszelkie związane z tym koszty, włączając w to w szczególności koszty podatków, opłat celnych, transportu, zabezpieczenia, rozładunku, składowania, opakowania, utrzymania czystości dróg;
- 36) w przypadku dostawy Materiałów i Urządzeń związanych z realizacją inwestycji, za wyjątkiem Dostaw Inwestorskich, zapewnienie posiadania świadectwa odbioru 3.2 wg PN-EN 10204 lub równoważnej na wszystkie rury DN 500 (i o większej średnicy), armaturę i elementy kształtowe DN 200 (i o większej średnicy), w tym łuki fabryczne. Dla blachy (taśmy stalowej) i powłok ochronnych rur DN 500 (i o większej średnicy) wymagane jest świadectwo odbioru 3.1 wg PN-EN 10204 lub równoważnej. Dla rur poniżej DN500, armatury i elementów kształtowych poniżej DN200 wymagane jest świadectwo odbioru 3.1 wg PN-EN 10204 (o ile obejmuje gotowy produkt) lub równoważnej albo świadectwa odbioru 3.1 wg PN-EN 10204 (o ile obejmują elementy produktu np. oddzielnie dla blachy (taśmy stalowej) lub równoważnej i zewnętrznych powłok ochronnych rur;
- 37) dokonania odbioru Dostaw Inwestorskich przy udziale Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego lub jednostki inspekcyjnej działającej na zlecenie Zamawiającego oraz obsługa armatury (dostarczonej w ramach Dostaw Inwestorskich) w trakcie składowania i montażu zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową;
- 38) zapewnienia bezpiecznego miejsca składowania Materiałów, Urządzeń oraz Dostaw Inwestorskich;
- 39) opracowania niezbędnych dokumentów potrzebnych do uzyskania decyzji UDT zezwalającej na eksploatację gazociągu i po uprzednim pozyskaniu akceptacji Zamawiającego, uzyskanie tej decyzji. Zamawiający zaakceptuje, odrzuci lub zgłosi uwagi do przekazanych projektów w terminie **10 dni** roboczych od ich doręczenia;
- 40) uzyskania niezbędnych pozwoleń, zezwoleń, uzgodnień i decyzji (w tym uzyskanie decyzji UDT zezwalającej na eksploatację obiektu sieci przesyłowej oraz Pozwolenia na Użytkowanie – przy czym warunkiem złożenia wniosku o wydanie Pozwolenia na Użytkowanie jest uprzednia akceptacja Zamawiającego dla przygotowanego wniosku o wydanie Pozwolenia na Użytkowanie) wraz z opracowaniem wszelkiej dokumentacji i

operatów niezbędnych do ich uzyskania. Zamawiający zaakceptuje, odrzuci lub zgłosi uwagi do przekazanych projektów w terminie **10 dni** roboczych od ich doręczenia;

- 41) doprowadzenia Terenu Budowy oraz jego otoczenia do stanu z dnia jego zajęcia (w tym m.in. przywrócenie ruchomości, które zostały usunięte z danej nieruchomości na czas budowy) oraz doprowadzenie Terenu Budowy do należytego stanu i porządku, zgodnie z postanowieniami PrBud (w tym również zahumusowanie nieruchomości objętych pracami związanymi z badaniami archeologicznymi) oraz wypłacenie właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości odszkodowania za szkody, które powstaną na tych nieruchomościach w związku z prowadzeniem na nich Robót, które nie będą następstwem wykonywania Robót z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa i powszechnie uznanymi normami współżycia społecznego, w tym także za szkody powstałe poza pasem montażowym, a także na nieruchomościach nie objętych zakresem Inwestycji; powyższy obowiązek dotyczy również pokrycia kosztów usunięcia z danej nieruchomości dóbr ruchomych oraz ich przywrócenia po zakończeniu robót, a w razie potrzeby również zapewnienia miejsca ich składowania/przechowywania oraz obsługi/pielęgnacji jeśli będzie to niezbędne, o ile Dokumentacja projektowa nie stanowi inaczej
- 42) zapewnienia pełnej obsługi geodezyjnej Inwestycji, w tym wszelkich skrzyżowań z infrastrukturą podziemną i nadziemną, zmian klas materiałowych, pomiarami powykonawczymi powierzchni oraz zapewnieniem obsługi geotechnicznej w ciągu całego okresu realizacji Inwestycji;
- 43) zapewnienia przed i w trakcie wykonywania robót ziemnych i realizacji robót technikami bezwykopowymi obecności osoby posiadającej kwalifikacje w zakresie wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi VII kategorii zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze. Osoba ta powinna protokolarnie dopuścić do wykonywania robót, monitorować wykonywane roboty i potwierdzić ich wykonanie w zakresie związanym z kwestiami dotyczącymi posadowienia obiektów budowlanych oraz oddziaływania prowadzonych robót budowlanych na infrastrukturę sąsiednią;
- 44) wykonania wszelkich niezbędnych prac związanych z przygotowaniem oraz zagospodarowaniem Terenu Budowy i terenów przyległych, a w szczególności: wykonania dróg dojazdowych, organizacji zaplecza socjalnego i biurowego, wykonania zasilania energetycznego, doprowadzenia i rozprowadzenia wody wraz z odprowadzaniem ścieków;
- 45) dokonania wszelkich niezbędnych rozbiórek i demontaży, których konieczność dokonania wynika z Dokumentacji Przetargowej;
- 46) wywozu odpadów, gruzu, utylizacji materiałów, urządzeń i instalacji, bezużytecznych części drewna, krzewów, karpiny i korzeni, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz **Załącznikiem nr 23** do Umowy;

- 47) wykonania wszelkich niezbędnych Robót polegających na usunięciu drzew i krzewów, a także usunięciu pni i korzeni pozostających po usunięciu drzew i krzewów, a także protokolarnego przekazania drewna uzyskanego z usunięcia drzew i krzewów ich właścicielom w zakresie niezrealizowanym przez Zamawiającego,
- 48) wykonania wszelkich niezbędnych Robót polegających na usunięciu pni i korzeni pozostających po wycince drzew i krzewów w zakresie pasa montażowego. Do obowiązków Wykonawcy należy usunięcie pni i korzeni pozostających po wycince drzew i krzewów oraz usunięcie podszycia z terenu pasa montażowego, również na terenie nieruchomości w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe;
- 49) dokonania usunięcia odrostów (młodych drzew i krzewów), które w okresie po wycince wyrosły jako samosiejki;
- 50) wykonania wszystkich sieci, instalacji i systemów tak, aby uzyskały one zakładane w Dokumentacji Przetargowej parametry i funkcje oraz spełniały wymagania warunkujące wydanie Pozwolenia na Użytkowanie;
- 51) przeszkolenia personelu Zamawiającego w pełnym zakresie niezbędnym do prawidłowej eksploatacji i funkcjonowania Inwestycji po jej Odbiorze Eksploatacyjnym,
- 52) realizacji wszystkich czynności niezbędnych do prawidłowego wykonania Inwestycji, odbiorów i uzyskania Pozwolenia na Użytkowanie, niezbędnych do prawidłowej eksploatacji Inwestycji, których konieczność wykonania wynika z Dokumentacji Przetargowej,
- 53) wykonywania działań komunikacyjnych zgodnie z **Załącznikiem nr 7** do Umowy,
- 54) w uzgodnieniu z Zamawiającym zorganizowania Robót w taki sposób, aby zapewnić niezakłóconą ciągłość funkcjonowania sieci gazowych, szczególnie w trakcie wykonywania prac na czynnych obiektach infrastruktury gazowej,
- 55) wyznaczenia w terenie i stabilizacji znaków punktów granicznych i ustalenia przebiegu granic działek ewidencyjnych dla wszystkich nieruchomości, które zgodnie z wydanymi decyzjami dotyczącymi przedmiotowej Inwestycji uległy podziałowi,
- 56) zapewnienia właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości ciągłego dojazdu oraz dojścia do każdej części nieruchomości nie objętej pasem montażowym (w tym pól uprawnych z uwzględnieniem gabarytów sprzętu rolniczego, w szczególności poprzez zastosowanie tymczasowych podestów lub platform dla samochodów lub sprzętu rolniczego) oraz – w razie konieczności – podestów lub platform niezbędnych do zapewnienia bezpiecznego i swobodnego przechodu zwierząt gospodarskich w rozumieniu ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich. Tam, gdzie dojazd możliwy jest tylko z jednej strony należy zapewnić możliwość dojazdu dla samochodu straży pożarnej i pogotowia ratunkowego,
- 57) przed planowanym zajęciem terenu, uzgodnienia niezwłocznie w drodze pisemnego porozumienia z zarządcami dróg publicznych oraz odpowiednimi organami, w których władaniu są tereny pokryte wodami oraz tereny linii kolejowych, zakres, termin i warunki

zajęcia tego terenu, a także poniesie koszty związane z zawarciem i wykonaniem porozumień oraz z (o ile uwzględniono w Dokumentacji Przetargowej, m.in. w opiniach wydanych przez zarządców dróg publicznych lub odpowiednie organy, w których władaniu są tereny pokryte wodami oraz tereny linii kolejowych) przejęciem gwarancji jakości na przebudowane obiekty,

- 58) zgodnie z Art. 25a i w związku z Art. 39 ust. 1 Specustawy w przypadku, gdy inwestycja wymaga przejścia przez grunty stanowiące własność Skarbu Państwa pokryte wodami, stanowiące pas drogowy bądź objęte obszarem kolejowym, Zamawiający jest uprawniony do wykonywania przysługującego inwestorowi prawa do wejścia na te grunty bez opłat. W związku z tym przed planowanym zajęciem terenu stanowiącego własność Skarbu Państwa, Wykonawca w imieniu Zamawiającego uzgodni niezwłocznie, w drodze pisemnego porozumienia z zarządcami dróg, linii kolejowych oraz odpowiednimi organami, w których władaniu są tereny pokryte wodami, zakres, termin i warunki zajęcia tego terenu na okres budowy. Wszelkie ewentualne koszty związane z zawieraniem i wykonywaniem ww. porozumień ponosi Wykonawca, z wyjątkiem tych kosztów, których Zamawiający zgodnie z art. 25a. ust. 2 Specustawy nie ponosi,
- 59) w przypadku konieczności wykorzystania dróg leśnych innych, niż udostępnione przez Zamawiającego, uzgodni z właściwym zarządcą lub właścicielem termin i warunki korzystania z tych dróg, a także poniesie ewentualne koszty z tym związane (w tym koszty spełnienia warunków wymaganych dla uzyskania prawa korzystania). W przypadku dróg udostępnionych przez Zamawiającego na podstawie umów dzierżawy zawartych bezpośrednio pomiędzy Zamawiającym a zarządcą lub właścicielem, Wykonawca przejmie na siebie wszelkie obowiązki wynikające z tych umów w zakresie w jakim odnoszą się do wykorzystywania tych dróg przez Wykonawcę, jego Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców, poza zapłatą czynszu dzierżawnego, w tym w szczególności pokryje wszelkie koszty wynikające z przygotowania, użytkowania tych dróg i naprawy szkód wyrządzonych przez Wykonawcę, jego Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców. Wykonawca w ciągu **2 miesięcy** od daty zawarcia Umowy i nie później, niż na **20 dni** przed rozpoczęciem korzystania z dróg, przedłoży Zamawiającemu informacje o planowanych terminach zajęcia tych dróg,
- 60) w zakresie dróg zlokalizowanych na nieruchomościach będących własnością lub we władaniu Zamawiającego, Wykonawca zobowiązany jest do ich należytego utrzymania od momentu przejęcia na potrzeby budowy, zapewniając wykonanie niezbędnych napraw umożliwiających korzystanie z dróg przez właścicieli nieruchomości do których dojazd realizowany jest przez daną drogę, niezależnie od tego czy uszkodzenia powstały z winy WRB, Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców,
- 61) wykonania niezbędnych zabezpieczeń, w tym tymczasowych ogrodzeń, które będą niezbędne dla ochrony Terenu Budowy oraz zabezpieczeń wykopu przed osobami trzecimi oraz – w razie konieczności – przed zwierzętami gospodarskimi w rozumieniu ustawy z dnia

10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich w formie ogrodzenia. Tymczasowe ogrodzenia należy wykonać w sposób widoczny dla osób postronnych (np. wygradzenia, taśma ostrzegawcza) wraz z umieszczeniem oznakowania o prowadzeniu prac niebezpiecznych,

- 62) zapewnienia pełnej obsługi geodezyjnej przy wykonywaniu Robót i realizacji Inwestycji, włącznie z wytyczeniem osi gazociągu i Terenu Budowy, pomiarami powykonawczymi Inwestycji i powierzchni budowy oraz zapewni obsługę geotechniczną w ciągu całego okresu realizacji Inwestycji,
- 63) uzyskania i przekazania Zamawiającemu wszelkich dokumentów formalno-prawnych (decyzje, pozwolenia, zezwolenia, uzgodnienia itp.), których nie dostarczył Zamawiający, a które zgodnie z wymaganiami przepisów prawa są konieczne do realizacji Inwestycji i prowadzenia eksploatacji, w tym uzyska Pozwolenia na Użytkowanie. Wykonawca pokryje wszelkie koszty, w tym opłaty administracyjne, związane z uzyskaniem tych dokumentów oraz zajęciem pasa drogowego, z wyłączeniem opłat z tytułu umieszczenia urządzeń w pasie drogowym oraz ciekach wodnych, które pokryje Zamawiający. Wykonawca jest zobowiązany do sporządzenia listy ww. dokumentów do celów monitorowania terminów wnoszenia opłat i jej bieżącej aktualizacji oraz przekazywania Zamawiającemu,
- 64) bieżącego koordynowania z Inspektorem Nadzoru Inwestorskiego oraz z Kierownikiem Projektu Zamawiającego Planowanych Robót. Szczegółowe zasady koordynacji określone są w PZJ,
- 65) współpracy z Zamawiającym dotyczącej możliwości wprowadzania rozwiązań zamiennych i równoważnych w stosunku do Materiałów, Urządzeń oraz konstrukcji przewidzianych w Dokumentacji Przetargowej,
- 66) udziału w spotkaniach zwoływanych przez Zamawiającego, udziału w komisjach i naradach technicznych, uczestnictwa w rozruchu technologicznym, Odbiorach Przejściowych, Odbiorach Częściowych, Odbiorze Technicznym, Odbiorze Eksploatacyjnym, Odbiorze Końcowym i czynnościach mających na celu doprowadzenie do osiągnięcia projektowych zdolności wykonawczych i użytkowych,
- 67) zapewnienia obsługi realizacji Inwestycji przez uprawnionego rzeczoznawcę w zakresie ustalenia wysokości należnych odszkodowań w uprawach rolnych oraz w razie takiej potrzeby również za zajęcie terenu oraz wynagrodzenia za szkody powstałe podczas realizacji Inwestycji poza pasem montażowym i pasem Inwestycji zgodnym z decyzją o ustaleniu lokalizacji,
- 68) dostarczenia Zamawiającemu 2 egzemplarzy Dokumentacji Powykonawczej, sporządzonej zgodnie z wymaganiami zawartymi w OPZ, w formie papierowej oraz 2 egzemplarzy w wersji elektronicznej z możliwością wyszukiwania, która będzie stanowić „skan” (w tym rysunki wielkoformatowe w oryginalnym formacie i kolorze) dokumentacji papierowej na przenośnym dysku twardym (w tym opisy, specyfikacje, instrukcje, dokumentacje techniczno-ruchowe itd. w formatach programów Word lub Excel oraz

rysunki i schematy programu AutoCad w edytowalnym formacie plików o rozszerzeniu dwg, oraz całość dokumentacji w formacie plików pdf), usystematyzowanej w zgodnej z dokumentacją Przetargową strukturze katalogów i zawierającej kompletny spis dokumentów odbiorowych z odnośnikami (hipertłaczami) do dokumentów źródłowych zapisanych w formie elektronicznej, a także dostarczenia Zamawiającemu skatalogowanego zapisu digitalizacji radiogramów zgodnie z normą PN-EN 14096 oraz zapisów badań ultradźwiękowych TOFD zgodnie z normami PN-EN ISO 15626, PN-EN ISO 10863 oraz załącznikiem C normy PN-EN 12732+A1 - dla gazociągu lub normami równoważnymi,

- 69) dostarczenia Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego w terminie **5 dni** po Odbiorze Eksploatacyjnym pisemnej informacji o wystąpieniu lub braku wystąpienia wypadków przy pracy, chorobach zawodowych oraz zdarzeniach potencjalnie wypadkowych,
- 70) przestrzegania wymagań procedur SESP,
- 71) zapewnienia we własnym zakresie dostawy energii elektrycznej, wody i innych mediów potrzebnych do wykonywania Robót i realizacji Inwestycji. Wykonawca będzie koordynował poszczególne przyłączenia z uwzględnieniem wykonywania własnych Robót, a także zapewni wszelki niezbędny nadzór, będzie płacił wszelkie opłaty oraz wydatki niezbędne do prowadzenia Robót. Wykonawca zainstaluje oddzielne przyrządy pomiarowe (liczniki) w sposób umożliwiający pomiar zużycia mediów przez odpowiedniego dostawcę,
- 72) zapewnienia warunków bezpieczeństwa zgodnie z Planem BIOZ, szczególnie pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowym oraz sanitarnym, jak również zapewnić bezpieczeństwo osób przebywających na Terenie Budowy oraz utrzymywać Teren Budowy oraz Roboty w odpowiednim porządku tak, aby uniknąć niebezpieczeństwa dla tych osób. Wykonawca zapewni wyposażenie Terenu Budowy i obiektów związanych z tym terenem w sprzęt bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sprzęt przeciwpożarowy,
- 73) prowadzenia wszystkich działań w trakcie Robót tak, by nie stwarzać utrudnień w dostępie do dróg publicznych lub wewnętrznych oraz do gruntów zajętych pod wewnętrzną komunikację gospodarstw rolnych, leśnych oraz poszczególnych nieruchomości. Wszelkie koszty związane z tego typu utrudnieniami obciążać będą Wykonawcę. Wykonawca podejmie wszelkie niezbędne środki zapobiegające uszkodzeniu dróg. W szczególności Wykonawca zobowiązany jest do wyboru szlaków transportu, stosowania takich pojazdów oraz takiego rozłożenia ładunków, aby ruch pojazdów mechanicznych związany z realizacją Inwestycji nie doprowadził do uszkodzeń dróg. Jeżeli dojdzie do uszkodzenia w wyniku transportu Materiałów, Urządzeń, Dostaw Inwestorskich, Sprzętu Wykonawcy lub w wyniku realizowanych Robót, jakiegokolwiek mostu lub drogi, Wykonawca powiadomi o tym niezwłocznie Zamawiającego. Wszelkie koszty związane z naprawą takich

uszkodzonych dróg lub mostów obciążą Wykonawcę. Wykonawca zwolni Zamawiającego z wszelkiej odpowiedzialności z tego tytułu,

- 74) wzmocnienia mostów lub ulepszenia dróg na trasie do Terenu Budowy w celu przystosowania ich do transportu Sprzętu, Materiałów, Urządzeń, Dostaw Inwestorskich lub wykonania Robót. W przypadku uszkodzenia mostu lub drogi na trasie prowadzącej do Terenu Budowy spowodowanego transportem Wykonawcy, Wykonawca powinien natychmiast po powzięciu informacji o takim uszkodzeniu powiadomić o tym Zamawiającego oraz o każdym roszczeniu osoby trzeciej z tym związanym. Wykonawca zwalnia Zamawiającego z jakichkolwiek roszczeń jakie mogą być zgłaszane wobec Zamawiającego z powyższego tytułu.
- 75) naprawy wszelkich szkód powstałych w wyniku wykonywania Inwestycji przez Wykonawcę, jego Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców.
- 76) naprawy urządzeń drenarskich wraz z pełną obsługą geodezyjną, gdy urządzenia takie były ujęte w Dokumentacji Przetargowej. Wykonawca dokona również naprawy urządzeń drenarskich wraz z pełną obsługą geodezyjną w miejscach uzgodnionych z Zamawiającym tj.: występujących w pasie montażowym, gdy urządzenia takie nie były ujęte w Dokumentacji Przetargowej lub występujących poza pasem montażowym jeżeli odbudowa uszkodzonych i zniszczonych urządzeń drenarskich podczas prowadzenia Robót uniemożliwia podłączenie do istniejącego systemu, po uzyskaniu przez Wykonawcę zgody właściciela lub innego podmiotu posiadającego tytuł prawny do nieruchomości. Zakres odbudowy urządzeń drenarskich nieujętych w Dokumentacji Przetargowej obejmuje ilość wskazaną w Art. 13 ust. 2 pkt 2 (w szczególności sączki, zbieracze i kolektory). Rozliczenie będzie następowało na podstawie kosztów jednostkowych za 1mb odbudowy urządzeń zgodnie z Art. 13 ust. 2 pkt 2 Umowy,
- 77) Wykonawca zapewni pomieszczenie i odpowiednie warunki na prowadzenie spotkań poświęconych prowadzeniu Robót na co najmniej 6 miejsc postojowych zarezerwowanych dla Zamawiającego oraz WNI, zgodnie z pkt 3.5 OPZ. Pomieszczenie takie podlegało będzie akceptacji przez Zamawiającego. Wykonawca jest zobowiązany do wystąpienia do Zamawiającego o skonfigurowanie połączenia terminala do prowadzenia wideokonferencji z siecią informatyczną Zamawiającego.
- 78) przedłożenia Zamawiającemu wykazu budowli, Materiałów i Urządzeń oraz określenia jednostkowej wartości tych budowli, Materiałów i Urządzeń. Wykaz zostanie dostarczony jako element Dokumentacji Powykonawczej w ramach Odbioru Eksploatacyjnego,
- 79) terminowego usuwania Wad i ich skutków, ujawnionych w czasie wykonywania Robót lub ujawnionych w czasie odbiorów, oraz w okresie obowiązywania rękojmi i gwarancji. W szczególności niniejsze dotyczy urządzeń drenarskich i melioracyjnych, znaków granicznych i geodezyjnych, choćby nie były oznaczone na mapach do celów projektowych lub nie były oznakowane w terenie. Koszty paliwa gazowego związane z wymianą Materiałów w okresie gwarancyjnym leżą po stronie Wykonawcy.

2. Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie błędy, pominięcia lub niezgodności w specyfikacjach, rysunkach i dokumentach technicznych przez niego przygotowanych, bez względu na to czy zostały one zatwierdzone przez Zamawiającego.
3. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z realizacją Inwestycji przez Wykonawcę jego Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców, zarówno na Terenie Budowy jak i poza Terenem Budowy.
4. Wykonawca będzie odpowiedzialny względem Zamawiającego za wszelkie wydatki, odszkodowania, straty, roszczenia oraz postępowania wynikające z przepisów prawa w przypadku uszkodzeń lub niedogodności w stosunku do osób oraz własności osób trzecich, spowodowanych przez zanieczyszczenia, skażenia, hałas lub inne przyczyny powstałe podczas prowadzenia Robót.
5. Wykonawca powinien przedsięwziąć zabezpieczenia wynikające z Dokumentacji Przetargowej, wydanych decyzji, zgód, zezwoleń oraz przepisów prawa, aby zapewnić efektywną ochronę cieków wodnych przeciwko skażeniom wynikającym z lub spowodowanym przez prowadzone Roboty. Wykonawca powinien zredukować wpływ Robót na środowisko poprzez przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz przestrzeganie PZOŚ. Jeśli Zamawiający stwierdzi, że Wykonawca w trakcie wykonywania Robót naruszył obowiązujące ustalenia, Wykonawca będzie zobowiązany do przerwania Robót oraz ich wznowienia dopiero po zastosowaniu obowiązujących przepisów i ustalonych wymagań.
6. W zakresie ochrony przeciwpożarowej Wykonawca będzie postępować zgodnie z następującymi wytycznymi:
 - 1) przed rozpoczęciem wykonywania Robót Wykonawca powinien zidentyfikować wszelkie potencjalne zagrożenia pożarowe oraz uzgodnić z inspektorem przeciwpożarowym (przedstawicielem Zamawiającego) zabezpieczenia przeciwpożarowe,
 - 2) Wykonawca ma obowiązek wykonywania zaleceń inspektora przeciwpożarowego, w zakresie, w jakim dotyczy to ochrony przeciwpożarowej,
 - 3) wszelkie odpady, materiały palne oraz gruz powinny być usuwane natychmiast, zabrania się gromadzenia ich na Terenie Budowy,
 - 4) instrukcja określająca procedury pożarowe powinna być wywieszona w widocznym miejscu.
7. Materiały z inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej należy wykonać zgodnie z:
 - a) wymaganiami właściwych przepisów,
 - b) wymaganiami określonymi w Standardzie Bezpieczeństwa Technicznego (SBT) - Instrukcja do projektowania infrastruktury systemu przesyłowego w zakresie pozyskiwania przechowywania danych przestrzennych (SBT-PE-I35), stanowiącym **Załącznik nr ... do OPZ.**
8. Wykonawca dostarczy materiały z inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej w 2 kompletach, które powinny zawierać:

- 1) sprawozdanie techniczne,
 - 2) szkic założonej osnowy geodezyjnej,
 - 3) wykazy miar, wykazy punktów osnowy realizacyjnej oraz wykazy współrzędnych zatamania granic,
 - 4) szkic przeglądowy szkiców inwentaryzacyjnych,
 - 5) szkice polowe z pomiarów powykonawczych,
 - 6) mapy zasadnicze w formie papierowej z inwentaryzacją przebiegu sieci gazowej,
 - 7) szkic przeglądowy z naniesionym podziałem na arkusze map,
 - 8) wykazy współrzędnych charakterystycznych punktów obiektów,
 - 9) protokoły wyniesienia w terenie znaków granicznych zatwierdzonych w Decyzji Lokalizacyjnej podziałów geodezyjnych,
 - 10) protokoły przyjęcia granic,
 - 11) protokoły przekazania wszelkich wymaganych przepisami dokumentów do ODGiK.
9. Z zastrzeżeniem **Art. 5 ust. 1 pkt 4**, Wykonawca:
- 1) odpowiada za określenie właściwego zakresu Robót oraz wycenę Robót, Materiałów i Urządzeń;
 - 2) ponosi koszty i ryzyko wynikające ze zmian i korekt wprowadzanych z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy na dalszych etapach realizacji Inwestycji.
10. Wykonawca dostarczy Zamawiającemu na jego pisemny wniosek, w ciągu **7 dni**, wszelkie informacje szczegółowe, w tym informacje w wersji elektronicznej, wymagane przez Komisję Europejską lub inny organ zewnętrzny upoważniony do żądania takich informacji przez Komisję Europejską, a dotyczące realizacji przedmiotowej Umowy.
11. Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania zatwierdzenia Zamawiającego dla Harmonogramu bazowego, PZJ (wraz z PKiB), PZOŚ, Planu BiOZ w terminie **30 dni** od dnia zawarcia Umowy. W celu uzyskania zatwierdzenia Zamawiającego dla ww. dokumentów, zostaną one dostarczone Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającemu w celu ich weryfikacji. Do terminu, o którym mowa w pierwszym zdaniu niniejszego ustępu, nie wlicza się okresu weryfikacji przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającego.
12. Wykonawca zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu aktualizacji Harmonogramu, a także uzyskania zatwierdzenia Zamawiającego dla aktualizacji PZJ (wraz z PKiB), PZOŚ, Planu BiOZ w terminie **10 dni** roboczych począwszy od dnia zaistnienia przyczyny aktualizacji lub zgłoszenia potrzeby aktualizacji przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego dla ww. dokumentów. W celu uzyskania zatwierdzenia Zamawiającego dla aktualizacji ww. dokumentów, zostaną one dostarczone Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającemu w celu ich weryfikacji. Do terminu o którym mowa w pierwszym zdaniu niniejszego ustępu, nie wlicza się okresu weryfikacji przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającego.

13. Wykonawca zobowiązuje się do zapoznania z dokumentacją i poniższymi wymaganiami, a także uwzględnienia obowiązków z nich wynikających w dokumentach jakościowych i przestrzegania ich w trakcie realizacji Inwestycji:
- 1) Kodeks Postępowania dla Dostawców, obowiązujący u Zamawiającego, stanowiący **Załącznik nr 8 do Umowy**,
 - 2) SESP,
 - 3) Wytyczne komunikacyjne dla wykonawców, które stanowią **Załącznik nr 7 do Umowy**,
 - 4) Procedura wymagań bhp dla wykonawców oraz gości, a także Standard bezpieczeństwa prac, które stanowią **Załącznik** odpowiednio **nr 9a i 9 b do Umowy**.
 - 5) procedur z zakresu Standardu Bezpieczeństwa Technicznego (SBT), stanowiące załącznik do OPZ.
14. Wykonawca oświadcza, że w razie konieczności udostępni dokumenty związane z realizacją niniejszej Umowy na potrzeby kontroli prowadzonej przez instytucje Unii Europejskiej, tj. Komisję Europejską, Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz wszelkim innym organom zewnętrznym upoważnionym przez Komisję do działania w jej imieniu, jak również uprawnionym instytucjom krajowym, dotyczącej prawidłowości realizacji Inwestycji.
15. Wykonawca oświadcza, że w razie konieczności podda się kontroli prowadzonej przez Instytucje kontrolujące w zakresie prawidłowości realizacji niniejszej Umowy. W ramach kontroli Wykonawca udostępni wszystkie dokumenty związane z realizacją Umowy oraz udzieli wszelkich informacji, w tym informacji w formie elektronicznej, o które zwrócą się do niego Instytucje kontrolujące. Prawo do kontroli przysługuje Instytucjom kontrolującym, zarówno w siedzibie Wykonawcy, jak i w miejscu realizacji Umowy, w dowolnym terminie w trakcie realizacji Umowy i po jej zakończeniu. Wykonawca ma obowiązek stosowania wymogów wynikających z umowy o dofinansowanie. Prawa i obowiązki Stron umowy o dofinansowanie zawiera **Załącznik nr 00 do Umowy**.
16. Obowiązki Wykonawcy wynikające z zawarcia przez Zamawiającego umowy na finansowanie zadania inwestycyjnego „.....” (dalej: „Projekt”) z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym:
- 1) Wykonawca ma obowiązek bezwzględnego poinformowania Europejskiego Banku Inwestycyjnego o uzasadnionym podejrzeniu, doniesieniu lub zgłoszeniu dotyczącym przestępstwa związanego z „Projektem”;
 - 2) Wykonawca ma obowiązek prowadzenia ksiąg handlowych i dokumentacji wszystkich transakcji finansowych i wydatków związanych z Projektem w zakresie wynikającym z niniejszej Umowy;
 - 3) Wykonawca ma obowiązek umożliwienia przeprowadzenia przez Europejski Bank Inwestycyjny, w związku z rzekomym przestępstwem – kontroli ksiąg handlowych i dokumentacji Wykonawcy związanej z Projektem oraz do sporządzenia kopii dokumentów w zakresie dozwolonym przepisami prawa.

17. Postanowienia ust. 15 - 16 dotyczą również Podwykonawców i dalszych Podwykonawców. Wykonawca zobowiązuje się do odpowiedniego wprowadzenia lub zapewnienia wprowadzenia ww. postanowień do treści umów zawieranych z Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami.
18. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby wszystkie jednostki Sprzętu posiadały na Terenie Budowy oznaczenia identyfikujące podmioty, które je zaangażowały. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby osoby zaangażowane do wykonania Robót nosiły na Terenie Budowy oznaczenia identyfikujące podmioty, które je zaangażowały. Wzory identyfikatorów jednostek Sprzętu i osób zaangażowanych do wykonania Robót zostaną zawarte w PZJ.
19. Inspektor Nadzoru Inwestorskiego jest uprawniony do zgłoszenia uwag, zastrzeżeń, udzielania upomnień oraz do wystąpienia do Wykonawcy z żądaniem usunięcia określonej osoby spośród personelu Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, która: wykonuje swoje obowiązki w sposób nienależyty, niekompetentny lub niedbały, nie stosuje się do postanowień Umowy, lub stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia lub ochrony środowiska, w szczególności narusza zasady bhp lub przepisy ppoż. Wykonawca zobowiązany jest wówczas do odsunięcia takiej osoby od wykonywania Umowy oraz wyznaczenia odpowiedniej osoby na zastępstwo, a w przypadku, gdy jedną z tych osób jest osoba deklarowana przez Wykonawcę w Ofercie w załączniku „Potencjał kadrowy”, wówczas Wykonawca zastąpi taką osobę zgodnie z postanowieniami Umowy w zakresie zmian osób wskazanych w Ofercie w załączniku „Potencjał kadrowy”.
20. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia zatrudnionym pracownikom oraz pracownikom Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy wymaganych środków ochrony indywidualnej oraz odpowiedniej odzieży roboczej i ochronnej, identyfikatorów imiennych dla każdego pracownika Wykonawcy, Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy, jak również egzekwowania ich stosowania przez cały okres realizacji Inwestycji. Powyższe środki powinny spełniać wymagania BHP określone w **Załączniku nr 9a oraz 9b do Umowy**.
21. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia pełnej obsługi geodezyjnej przez osobę wykonującą samodzielnie funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii oraz posiadającą odpowiednie uprawnienia zawodowe, wymagane do zrealizowania przedmiotowego zadania wraz z wykonaniem powykonawczej dokumentacji geodezyjnej i powykonawczych schematów technologicznych, jak również wykonanie dokumentacji geodezyjnej niezbędnej do uzyskania Pozwolenia na Użytkowanie.
22. Zamawiający wymaga aby Wykonawca w trakcie realizacji Umowy zatrudnił personel na podstawie umowy o pracę na poniższych zasadach:
 - 1) Zamawiający wymaga, aby w przypadku zatrudnienia osób wykonujących którekolwiek z czynności wskazanych poniżej:
 - a)
 - b)
 - c)

osoby takie zatrudnione były przez Wykonawcę, Podwykonawcę i dalszego Podwykonawcę na podstawie stosunku pracy.

- 2) w trakcie realizacji Umowy Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wymogu zatrudniania na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane w pkt 1 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
 - a) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów i dokonywania ich oceny;
 - b) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania ww. wymogów;
 - c) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
- 3) w trakcie realizacji Umowy, na każde wezwanie Zamawiającego, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane poniżej dowody (wedle wyboru Zamawiającego), w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę osób wykonujących wskazane w pkt 1 czynności w trakcie realizacji Umowy:
 - a) oświadczenie zatrudnionego pracownika;
lub
 - b) oświadczenie Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: pełną nazwę i dane adresowe podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i daty jej zawarcia i daty zakończenia umowy, wymiaru etatu oraz podpis osoby upoważnionej do reprezentacji Wykonawcy lub podwykonawcy;
lub
 - c) poświadczoną za zgodność z oryginałem, odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, kopię umowy/umów o pracę wraz z ewentualnymi aneksami, osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów/aneksów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami rozporządzenia RODO, tj. w szczególności bez danych adresowych i numerów PESEL pracowników (imię i nazwisko nie podlega anonimizacji); dodatkowo

informacje takie jak: rodzaj umowy o pracę, data jej zawarcia i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania,

lub

d) zaświadczenie za ostatni (lub wskazany w wezwaniu) okres rozliczeniowy, wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, potwierdzające bieżące opłacanie przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę;

lub

e) poświadczoną za zgodność z oryginałem, odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób tożsamy wskazany w pkt 3 lit. c) powyżej i zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami rozporządzenia RODO.

4) niezłożenie przez Wykonawcę, w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, traktowane będzie jako niespełnienie przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane w pkt 1 czynności. Zamawiający w takiej sytuacji będzie uprawniony do naliczenia kar umownych wskazanych w § 23 ust. 1 pkt 22 i 23 Umowy.

5) w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

23. W przypadku otrzymania dofinansowania Zamawiający przekaze pisemnie tą informację Wykonawcy. Dodatkowo z momentem podpisania umowy o dofinansowanie wzory dokumentów zostaną uzupełnione o odpowiednie oznaczenia i loga wymagane umową o dofinansowanie. Ponadto Wykonawca w sytuacjach, kiedy będzie występował w imieniu Zamawiającego do podmiotów zewnętrznych także będzie stosował wymagane oznaczenia i loga.

24. Wykonawca przeprowadzi inspekcję gazociągu tłokiem geometrycznym (inteligentnym), zgodnie z wymaganiami zawartymi w OPZ.

25. Wykonawca jest zobowiązany do uczestnictwa (w charakterze obserwatora) w badaniu magnetycznym tłokiem pomiarowym wysokiej rozdzielczości (MFL) w okresie gwarancyjnym i usunięcia wad ujawnionych w trakcie tego badania.

26. Wykonawca zobowiązany jest do zapoznania się i przestrzegania zasad określonych w „Informacji o zasadach bezpieczeństwa w ruchu osobowym i pojazdów obowiązujących w

Operatorze Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.", stanowiącej **Załącznik nr 10 do Umowy.**

27. Obszar komunikacji kryzysowej dotyczącej projektów GAZ-SYSTEM realizowanych przez Wykonawców jest bezwzględnie i w całości przynależny dla służb komunikacyjnych OGP GAZ-SYSTEM S.A. W sytuacji kryzysowej lub potencjalnie kryzysowej Wykonawca ma całkowity zakaz kontaktu z mediami.
28. Wykonawca jest zobowiązany do uzyskania od Zamawiającego zezwolenia w zakresie fotografowania, filmowania, szkicowania i nagrywania dźwięku na terenie realizowanej Inwestycji, w innym zakresie niż dozwolony niniejszą Umową. W celu uzyskania zezwolenia Wykonawca jest zobowiązany do wystąpienia z wnioskiem do Zamawiającego. Wniosek, o którym mowa powyżej powinien zawierać następujące informacje:
- 1) termin i miejsce fotografowania, filmowania, szkicowania, nagrywania dźwięku,
 - 2) zakres fotografowania, filmowania, szkicowania, nagrywania dźwięku,
 - 3) cel wykorzystania pozyskanego materiału z fotografowania, filmowania, szkicowania, nagrywania dźwięku,
 - 4) dane podmiotu zewnętrznego lub osób fizycznych realizujących czynności fotografowania, filmowania, szkicowania, nagrywania dźwięku,
 - 5) uzasadnienie.

Uzyskanie zgody Zamawiającego na fotografowanie, filmowanie, szkicowanie i nagrywanie dźwięku na terenie realizowanej inwestycji, w innym zakresie niż dozwolony Umową, nie oznacza automatycznej zgody na publikację otrzymanego materiału. Upublicznianie jakichkolwiek zdjęć, czy wideo z terenu budowy i jego bezpośredniego otoczenia musi być poprzedzone weryfikacją materiału oraz uzyskaniem akceptacji ze strony Zamawiającego. Zamawiający zastrzega sobie prawo odmowy publikacji zdjęć, czy wideo w jego całości lub części oraz wydania wiążących dla Wykonawcy zastrzeżeń do publikacji.

29. Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania zasad fotografowania, filmowania, szkicowania i nagrywania dźwięku określonych w ust. 28 powyżej oraz **Załącznikach nr 10 i 7 do Umowy.**
30. Na wezwanie Zamawiającego Wykonawca jest zobowiązany do trwałego usunięcia publikacji, która powstała i została opublikowana z naruszeniem zapisów ust. 28 powyżej oraz **Załączniku nr 7 do Umowy** w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie.
31. Do obowiązków Wykonawcy, w ramach Wynagrodzenia określonego w **Art. 13 ust. 2 pkt. 1**, należy usunięcie pni i korzeni pozostających po wycince drzew i krzewów oraz usunięcie podsycia z terenu pasa montażowego.
32. Wykonawca zrealizuje Przedmiot Umowy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy budowie i eksploatacji sieci gazowych oraz uruchamianiu instalacji gazu ziemnego, w tym w szczególności mając na uwadze § 31 ust. 1 Rozporządzenia.

ARTYKUŁ 6. TEREN BUDOWY

1. Wykonawca jest zobowiązany do przygotowania oraz zagospodarowania Terenu Budowy i terenów przyległych, w tym:

- 1) zabezpieczenia Terenu Budowy oraz wszelkiego mienia na nim się znajdującego,
- 2) wykonania dróg dojazdowych (w tym tymczasowych),
- 3) ustawienia zaplecza socjalnego i biurowego,
- 4) wykonania lub dostarczenia Urzędzeń Tymczasowych,
- 5) zapewnienia zasilania energetycznego w czasie realizacji Umowy,
- 6) doprowadzenia i rozprowadzenia wody wraz z odprowadzaniem ścieków,
- 7) wykonania niezbędnych zabezpieczeń i ogrodzeń (w tym tymczasowych),
- 8) ustawienia tablic informacyjnych, barier, bram, taśm ostrzegawczych i temu podobnych, które mogą być niezbędne dla ochrony własności Zamawiającego oraz sąsiednich nieruchomości w okresie wykonywania Umowy,
- 9) przygotowania istniejących instalacji i obiektów znajdujących się na Terenie Budowy do prowadzenia Robót, w szczególności związanych z przygotowaniem Inwestycji, jej budową oraz przyłączeniem do istniejących sieci,
- 10) zorganizowania i utrzymania placów składowych i magazynów, w tym na potrzeby składowania całości Dostaw Inwestorskich (wraz z ochroną miejsca składowania Dostaw Inwestorskich),
- 11) W przypadku zaistnienia konieczności składowania Dostaw Inwestorskich (lub ich części) w magazynach i na placach składowych innych niż zorganizowane przez Wykonawcę (np. z powodu opóźnienia spodziewanego terminu zawarcia Umowy Zamawiający dokona odbioru Dostaw Inwestorskich), wówczas Wykonawca, do końca miesiąca następującego po miesiącu w którym została zawarta Umowa, według własnego wyboru dokona:
 - a) przejęcia Dostaw Inwestorskich i magazynów i placów składowych (dotyczy sytuacji gdy Zamawiający będzie najemcą, lub
 - b) przejęcia Dostaw Inwestorskich i zorganizuje załadunek, transport i rozładunek do magazynów i placów składowych zorganizowanych przez Wykonawcę.

W przypadku bezskutecznego upływu terminu wskazanego w zdaniu poprzednim Zamawiający, z zachowaniem innych uprawnień umownych, obciąży Wykonawcę kosztami utrzymania i ochrony placów składowych i magazynów.

- 12) Wykonawca jest zobowiązany do wykonania dwóch rodzajów tablic: informacyjnej i pamiątkowej zgodnie ze wzorem i zasadami projektowania tablic informacyjnych i pamiątkowych wskazanymi w umowie o dofinansowanie. Wzory tablic zostaną przedłożone przez Wykonawcę do akceptacji Zamawiającego w terminie 1 miesiąca od dnia zawarcia Umowy. Tablice informacyjne zostaną zamontowane przez Wykonawcę w terminie 1 miesiąca od dnia przekazania informacji przez Zamawiającego o konieczności ich zamontowania w ilości 2 szt. Dokładną lokalizację Wykonawca uzgodni z Zamawiającym. Tablice pamiątkowe w ilości 2 szt. zostaną zamontowane przez

Wykonawcę w terminie 1 miesiąca od przekazania informacji przez Zamawiającego o konieczności ich zamontowania. Dokładną lokalizację Wykonawca uzgodni z Zamawiającym.

2. Rozpoczęcie realizacji robót budowlanych przez Wykonawcę nastąpi po protokolarnym przejęciu Terenu Budowy przez Wykonawcę.
3. Zamawiający zobowiązuje się przekazać protokolarnie Wykonawcy Teren Budowy w całości lub w częściach niezbędnych dla realizacji Inwestycji, w terminie **7 dni** po zgłoszeniu przez Wykonawcę gotowości przejęcia Terenu Budowy lub jego części (warunkiem zgłoszenia gotowości jest dokonanie przez Wykonawcę geodezyjnego wytyczenia odpowiednio Terenu Budowy lub jego części). Powyższe nie narusza obowiązku terminowej realizacji Umowy przez Wykonawcę, który ma obowiązek zgłoszenia gotowości przejęcia Terenu Budowy oraz przejęcia Terenu Budowy, aby nie zagrażało to terminowej realizacji Umowy przez Wykonawcę).
4. Od momentu protokolarnego przekazania Terenu Budowy do daty Odbioru Eksploatacyjnego, z zastrzeżeniem postanowień **Art. 19** Umowy, Wykonawca ponosi ryzyko uszkodzenia, zniszczenia lub utraty jakichkolwiek Robót, Sprzętu, Materiałów, Urządzeń i Dostaw Inwestorskich znajdujących się na Terenie Budowy oraz ryzyko wszelkich innych szkód w mieniu znajdującym się na Terenie Budowy, a także ryzyko związane z utratą zdrowia lub życia przez osoby przebywające na Terenie Budowy w związku z wykonywaniem Robót oraz zwierzęta gospodarskie w rozumieniu ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich. Wystąpienie takich szkód nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku terminowego i należytego wykonania Inwestycji.
5. W czasie realizacji Robót Wykonawca będzie utrzymywał Teren Budowy w stanie wolnym od wszelkich przeszkód komunikacyjnych oraz będzie usuwał wszelkie urządzenia pomocnicze, zbędne Materiały, odpady i śmieci oraz niepotrzebne Urządzenia Tymczasowe. Wykonawca zawrze odpowiednie umowy na wywóz śmieci, nieczystości i odpadów budowlanych z podmiotami posiadającymi odpowiednie zezwolenia. Wykonawca powiadomi Zamawiającego na piśmie o wywiązaniu się z tego obowiązku w ciągu 2 tygodni od protokolarnego przekazania Terenu Budowy. Wykonawca zobowiązany jest przedsięwziąć kroki wynikające z Dokumentacji Przetargowej, wydanych decyzji, zgód, zezwoleń oraz przepisów prawa w celu ochrony środowiska na Terenie Budowy oraz poza nim tak, aby uniknąć uszkodzeń lub niedogodności dla osób lub własności osób trzecich, wynikających z zanieczyszczenia, skażenia, hałasu, drgań, wibracji, zawilgocenia, wody gruntowej i opadowej lub innych powodów podczas prowadzenia Robót, a będących konsekwencją stosowanych przez Wykonawcę metod pracy i organizacji Robót.
6. Po zakończeniu Robót Wykonawca zobowiązany jest uporządkować Teren Budowy i przekazać go właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości przed terminem Odbioru Eksploatacyjnego. W uzasadnionych przypadkach i za zgodą Kierownika Projektu Zamawiającego dopuszcza się aby protokolarnie przekazanie

Terenu Budowy właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości nastąpiło przed terminem Odbioru Końcowego. Po zakończeniu Robót Wykonawca powinien przywrócić Teren Budowy do stanu sprzed rozpoczęcia Robót, w szczególności usunąć z Terenu Budowy wszystkie odpady i gruz, należące do niego materiały, maszyny i urządzenia oraz uporządkować Teren Budowy (wraz z przyległym otoczeniem). Niewykonanie lub nienależyte wykonanie powyższych obowiązków będzie uprawniało Zamawiającego, po uprzednim wyznaczeniu Wykonawcy odpowiedniego dodatkowego terminu i jego bezskutecznym upływie, do wykonania lub zlecenia wykonania wszelkich prac porządkowych na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez konieczności uzyskania zgody sądu (wykonanie zastępcze).

7. Zaplecze budowy powinno zostać usunięte przez Wykonawcę przed terminem podpisania Protokołu Odbioru Końcowego. W uzasadnionych przypadkach Zamawiający na wniosek Wykonawcy może wyrazić zgodę na zrealizowanie tego obowiązku w terminie późniejszym – decyzję w tej sprawie podejmuje Kierownik Projektu Zamawiającego.
8. Wykonawca, w każdym czasie, umożliwi wstęp na Teren Budowy pracownikom właściwych organów, a w szczególności nadzoru budowlanego, pracownikom Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego oraz służbom Zamawiającego, do których należy wykonywanie zadań wynikających z obowiązujących przepisów lub Umowy, w tym kontroli sposobu wykonywania Umowy, a w szczególności wykonywanie zadań określonych prawem budowlanym, oraz udostępni im dane i informacje wymagane przepisami prawa.
9. Zamawiający oraz Wykonawca Nadzoru są uprawnieni do żądania od Wykonawcy natychmiastowego wykonania wszelkich korekt w zakresie zabezpieczenia lub zagospodarowania Terenu Budowy w razie stwierdzenia prowadzenia prac lub składowania jakichkolwiek elementów lub materiałów na Terenie Budowy w sposób niezgodny z przepisami lub Umową albo w sposób stwarzający zagrożenie dla bezpieczeństwa osób lub mienia.

ARTYKUŁ 7. MATERIAŁY I URZĄDZENIA

1. Z wyjątkiem Dostaw Inwestorskich Wykonawca zapewni wszelkie Materiały, Urządzenia konieczne do realizacji przedmiotu Umowy.
2. Materiały i Urządzenia dostarczane przez Wykonawcę powinny:
 - 1) spełniać wymogi wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w PrBud oraz odpowiadać wymaganiom, określonym w Dokumentacji Przetargowej,
 - 2) być nowe i nieużywane, odpowiedniego rodzaju i jakości, odpowiadać wymogom określonym w Umowie, Dokumentacji Przetargowej, a także wymogom nałożonym przez przepisy obowiązującego prawa,
 - 3) posiadać wymagane przepisami prawa certyfikaty, aprobaty techniczne, atesty, świadectwa odbioru, dopuszczenia do stosowania w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w

krajach Unii Europejskiej i innych krajach na mocy umów stowarzyszeniowych zawartych z Unią Europejską,

- 4) być wolne od obciążeń i praw osób trzecich,
 - 5) być dobrane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i wiedzy technicznej,
 - 6) być przeznaczone i nadawać się do wykorzystania w celu, do którego zostały przeznaczone,
 - 7) być starannie wybrane z uwzględnieniem ich przydatności do celu wykorzystania, wyglądu, szacowanej żywotności, kosztów eksploatacji, łatwości obsługi, wymiany lub naprawy.
3. Materiały i Urządzenia, które nie będą zgodne z warunkami określonymi w Umowie, jak również nieodpowiadające przywołanym normom lub nieposiadające stosownych atestów oraz certyfikatów i dopuszczeń do stosowania w Polsce lub świadectw odbioru zgodnych z Dokumentacją Przetargową muszą zostać usunięte z Terenu Budowy przez Wykonawcę, na ryzyko i koszt Wykonawcy. Inspektor Nadzoru Inwestorskiego może zobowiązać Wykonawcę do usunięcia Materiałów i Urządzeń nie odpowiadających normom jakościowym z Terenu Budowy w wyznaczonym terminie, lub do ponownego wykonania Robót, jeżeli Materiały, Urządzenia, lub jakość wykonanych Robót nie spełniają wymagań Dokumentacji Przetargowej lub nie zapewniają możliwości oddania Inwestycji do użytkowania. Jeżeli Wykonawca nie zastosuje się do wydanych zgodnie z Umową poleceń Inspektora Nadzoru Inwestorskiego w terminie wskazanym przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, Zamawiający, po bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy do wykonania tych poleceń, ma prawo zlecić powyższe czynności do wykonania przez osoby trzecie na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez konieczności uzyskania zgody sądu (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z Wynagrodzenia.
4. Wykonawca jest odpowiedzialny za zorganizowanie na własne ryzyko transportu (w tym zapewnienie załadunku i rozładunku) Dostaw Inwestorskich z magazynów lub placów składowych wskazanych przez Zamawiającego bądź z placów składowych zorganizowanych przez Wykonawcę. Koszt transportu z i do placów składowych lub magazynów buforowych Wykonawca jest zobowiązany uwzględnić w wynagrodzeniu z tytułu realizacji Umowy. Po zakończeniu realizacji Robót, jako warunek Odbioru Końcowego Wykonawca dokona protokolarnego rozliczenia Dostaw Inwestorskich a następnie dostarczy pozostałe, niewykorzystane elementy z Dostaw Inwestorskich do magazynu wskazanego przez Zamawiającego.
5. Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania dopuszczenia do eksploatacji wszystkich Urządzeń, Materiałów i instalacji oraz Dostaw Inwestorskich, podlegających zgodnie z prawem nadzorowi UDT. Wszelkie niezbędne próby i testy Wykonawca przeprowadzi własnym staraniem. Wykonawca przekaze Zamawiającemu pełną dokumentację zatwierdzoną przez UDT. W przypadku zastrzeżeń UDT co do przedmiotu Dostaw Inwestorskich, Wykonawca zobowiązany jest do poinformowania o tym Zamawiającego i podjęcia niezbędnej

współpracy, celem uzyskania dopuszczenia do eksploatacji Dostaw Inwestorskich. Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności za nieuzyskanie dopuszczenia do eksploatacji Dostaw Inwestorskich, jeżeli spowodowane będzie to okolicznościami leżącymi po stronie Zamawiającego.

6. Wykonawca jest zobowiązany do uzyskania zatwierdzenia Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego na wbudowanie w Inwestycję każdego Materiału i Urządzenia. Wykonawca przedłoży Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego kopie wymaganych zgodnie z obowiązującymi przepisami orzeczeń, atestów oraz deklaracji zgodności na Materiały i Urządzenia użyte do wykonania Umowy. Procedura zatwierdzania (w tym terminy przedstawienia do zatwierdzenia i terminy na zatwierdzenie) zostanie uregulowana szczegółowo w PZJ.

Wykonawca jest zobowiązany do uzyskania zatwierdzenia Zamawiającego dla kluczowych Materiałów i Urządzeń wg wykazu stanowiącego **Załącznik nr 11 do Umowy**. Warunkiem zatwierdzenia Zamawiającego jest pozytywna opinia Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego. Zamawiający nie będzie odmawiał udzielenia takiego zatwierdzenia bez podania przyczyn. Procedura zatwierdzania (w tym terminy przedstawienia do zatwierdzenia i terminy na zatwierdzenie) zostanie uregulowana szczegółowo w PZJ.

7. Wykonawca ma obowiązek wyegzekwowania od dostawców Materiałów i Urządzeń określonej Umową jakości i prowadzenia bieżącej kontroli jakości Materiałów i Urządzeń, przestrzegania warunków przechowywania w celu zapewnienia ich odpowiedniej jakości oraz uzgodnienia i określenia warunków dostaw Materiałów zapewniających dochowanie terminów określonych Umową.
8. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli Inspektor Nadzoru Inwestorskiego ustali, że jakość Materiałów lub Urządzeń nie odpowiada wymaganiom określonym w Dokumentacji Przetargowej, niezwłocznie zawiadomi o tym fakcie Wykonawcę.
9. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zastosuje zakwestionowane przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego Materiały lub Urządzenia do Robót dopiero wówczas, gdy Wykonawca udowodni, że spełniają one wymagania określone w Dokumentacji Przetargowej, po uzyskaniu akceptacji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.
10. W przypadku wykorzystania do realizacji Robót przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę niezakceptowanych przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego Materiałów lub Urządzeń, które nie są zgodne z Dokumentacją Przetargową, Inspektor Nadzoru Inwestorskiego może polecić Wykonawcy niezwłoczny ich demontaż i usunięcie oraz zastąpienie zaakceptowanymi Materiałami lub Urządzeniami – na koszt i ryzyko Wykonawcy.
11. Materiały, Urządzenia i Roboty wskazane przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub organ upoważniony do kontrolowania budowy powinny być poddawane badaniom służącym potwierdzeniu ich zgodności z odpowiednimi normami i przepisami.
12. Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzać badania określone w Dokumentacji Przetargowej lub Dokumentacji Budowy.

13. Bieżące pomiary i badania Materiałów, Urządzeń, oraz Robót powinny być prowadzone w miejscu produkcji Materiałów, Urządzeń lub na Terenie Budowy. Zamawiający zastrzega sobie prawo do uczestniczenia w pomiarach i badaniach w miejscu ich wyprodukowania, prefabrykacji i na Terenie Budowy, w tym celu Wykonawca będzie informował Zamawiającego o miejscu i terminie tych badań z wyprzedzeniem co najmniej 5-dniowym.
14. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić odpowiedni system kontroli oraz instrumenty, urządzenia, personel i materiały potrzebne do zbadania jakości i ilości Materiałów, Urządzeń, i Robót oraz dostarczyć Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego wymagane próbki Materiałów, Urządzeń przed ich wykorzystaniem, stosownie do PZJ.
15. Badania Materiałów, Urządzeń mogą być przeprowadzone na wniosek i koszt Wykonawcy poza miejscem wyprodukowania lub prefabrykacji i Terenem budowy w zaakceptowanej przez Zamawiającego placówce badawczej.
16. Zamawiający na wniosek Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, może zażądać od Wykonawcy wykonania badań dodatkowych, innych niż wymagane w Dokumentacji Przetargowej lub Dokumentacji Budowy, lub wykonania dodatkowych badań poza miejscem wyprodukowania lub prefabrykacji lub Terenem Budowy dotyczących Materiałów, Urządzeń lub Robót, które budzą uzasadnione wątpliwości co do ich jakości. Koszty tych badań ponosić będzie Wykonawca, przy czym w przypadku gdyby wątpliwości co do jakości Materiałów Urządzeń lub Robót okazały się nieuzasadnione, na podstawie zleconych przez Wykonawcę badań dodatkowych, Wykonawca ma prawo obciążyć kosztem tych badań Zamawiającego na zasadzie refaktury.

ARTYKUŁ 8. PODWYKONAWCY

1. Wykonawca zamierza powierzyć Podwykonawcom wykonanie następujących Robót lub części Inwestycji:
2. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania Podwykonawców, dalszych Podwykonawców, ich przedstawicieli lub pracowników, jak za własne działania lub zaniechania. Powierzenie części Robót Podwykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie zobowiązań wynikających z Umowy lub przepisów prawa.
3. Umowa z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:
 - 1) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może być dłuższy niż **30 dni** od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury VAT lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
 - 2) przedmiotem Umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części Inwestycji określonej Umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą,

- 3) wypłata wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy będące przedmiotem części Inwestycji, których okres realizacji przekracza okres rozliczeniowy przyjęty w Umowie dla Wykonawcy, będzie następować w częściach, na podstawie odbiorów częściowych wykonanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę,
- 4) wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z Umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w Dokumentacji Przetargowej i Dokumentacji Budowy,
- 5) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca musi wykazać się posiadaniem wiedzy i doświadczenia odpowiadających podzlecanej części Inwestycji; dysponować personelem i sprzętem, gwarantującymi prawidłowe wykonanie podzlecanej części Inwestycji, kwalifikacjami lub zakresem odpowiadającymi wymaganiom stawianym Wykonawcy. Dokumenty potwierdzające wiedzę i doświadczenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wykazy personelu i sprzętu oraz informacja o kwalifikacjach osób, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca w celu realizacji przedmiotu Umowy o podwykonawstwo będą stanowiły załącznik do tej umowy,
- 6) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji Umowy o podwykonawstwo,
- 7) Inspektor Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiający ma prawo bezpośredniego zapytania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy o realizację przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę płatności wynikających z Umowy o podwykonawstwo,
- 8) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wyraża zgodę na dokonanie cesji praw z Umowy o podwykonawstwo na rzecz Zamawiającego w zakresie, w jakim będzie to konieczne dla wykonania Umowy, np. rozliczenia bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy,
- 9) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca będzie zobowiązany do wykonania obowiązków w zakresie kontroli i informowania Instytucji kontrolujących w zakresie wskazanym w Umowie,
- 10) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany do przedstawiania Zamawiającemu, bezpośrednio lub za pośrednictwem Wykonawcy, oświadczeń i dokumentów o których mowa w **Art. 5 ust. 22 Umowy**,
- 11) prawem właściwym dla umowy jest prawo polskie, a wszelkie spory o prawa majątkowe z umowy poddane zostaną jurysdykcji sądów polskich orzekających na podstawie przepisów polskich,
- 12) okres odpowiedzialności Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za Wady przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za Wady przedmiotu Umowy Wykonawcy wobec Zamawiającego.

4. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
- 1) dopuszczających możliwość dokonania cesji wierzytelności przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę bez uprzedniej zgody Zamawiającego, wyrażonej pod rygorem nieważności w formie pisemnej, określającej warunki tego przeniesienia. Zamawiający ma prawo odmowy udzielenia zgody na przelew wierzytelności bez podawania przyczyn,
 - 2) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego Wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia Podwykonawcy lub przez Podwykonawcę dalszemu Podwykonawcy,
 - 3) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia od zwrotu Zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego lub odpowiednio od zwrotu przez Wykonawcę kwot zabezpieczenia Podwykonawcy lub przez Podwykonawcę dalszemu Podwykonawcy,
 - 4) zwiększających odpowiedzialność Zamawiającego za zapłatę wynagrodzenia za wykonanie Robót,
 - 5) pozwalających na wniesienie zabezpieczenia wykonania umowy przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę w formie kwot zatrzymanych lub potrąceń z wynagrodzenia, kaucji gwarancyjnych stanowiących część wynagrodzenia lub innych postanowień wywołujących skutek w postaci przeniesienia obowiązku zapłaty jakiegokolwiek części wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy poza termin Daty Zakończenia. Zamawiający może dopuścić wniesienie zabezpieczenia wykonania umowy przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę w postaci kaucji gwarancyjnej pod warunkiem, że w Umowie podwykonawczej strony umieszczą postanowienia wskazujące, że:
 - a) Podwykonawca ustanowi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w postaci kaucji gwarancyjnej w wysokości ustalonej w Umowie podwykonawczej. W związku z powyższym, przed przystąpieniem do prac Podwykonawca złoży Wykonawcy kwotę kaucji w wysokości ustalonej w Umowie podwykonawczej, w formie pieniężnej.
 - b) W przypadku nieuiszczenia przez Podwykonawcę kwoty kaucji w terminie określonym w pkt a), Podwykonawca wskaże dwa rachunki bankowe. Na pierwszy rachunek Wykonawca będzie przekazywał 90% wartości wynagrodzenia wynikającego z wystawionej przez Podwykonawcę Faktury VAT, na drugi rachunek bankowy – 10% wartości wynagrodzenia wynikającego z wystawionej przez Podwykonawcę Faktury VAT.
 - c) Podwykonawca udzieli Wykonawcy nieodwołalnego pełnomocnictwa do dysponowania środkami zgromadzonymi na drugim rachunku bankowym i do

dokonywania przelewów zwrotnych (drugi rachunek może być rachunkiem Wykonawcy).

- d) Ustanowienie przez Podwykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w trybie określonym w pkt b) ma charakter kaucji gwarancyjnej udzielonej przez Podwykonawcę.

Ustanowienie zabezpieczenia w postaci Kaucji gwarancyjnej na zasadach wskazanych powyżej, powoduje, że roszczenie Podwykonawcy o zapłatę wynagrodzenia w części objętej wpłaconą Kaucją gwarancyjną celem zabezpieczenia wygasa, zaś w jego miejsce Podwykonawcy przysługuje wobec Wykonawcy roszczenie o zwrot zabezpieczenia, co oznacza, że na roszczenie o zwrot zabezpieczenia przysługujące Podwykonawcy względem Wykonawcy nie rozciąga się solidarna odpowiedzialność Zamawiającego za wypłatę wynagrodzenia Podwykonawcy,

- 6) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo od pozytywnego Odbioru Eksploatacyjnego Wykonawcy, jeżeli przedmiot Umowy o podwykonawstwo został wykonany co najmniej 60 dni przed Odbiorem Eksploatacyjnym,
- 7) kształtujących prawa i obowiązki Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w tym waloryzacji wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy ukształtowane postanowieniami niniejszej Umowy.
5. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu i Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego, projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, wraz z zestawieniem szczegółowego przedmiotu robót i ich wyceną (w tym wskazaniem wartości tych robót w Umowie pomiędzy Zamawiającym, a Wykonawcą) oraz wskazaniem części Dokumentacji Projektowej dotyczącej wykonania robót budowlanych, nie później niż **21 dni** przed planowaną datą jej zawarcia a w przypadku projektu umowy przedkładanego przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, wraz ze zgodą Wykonawcy na zawarcie Umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy. Zamawiający nie dopuszcza aby przedkładane projekty umów o podwykonawstwo miały zakrywane/utajnione fragmenty lub elementy treści, w tym w szczególności dotyczące ceny, w tym cen jednostkowych poszczególnych zakresów/asortymentów robót. Przedłożenie do Zamawiającego umowy o podwykonawstwo z zakrytymi/utajnionymi fragmentami lub elementami będzie uznawane za nieskuteczne i nieważne i będzie stanowiło przesłankę do złożenia sprzeciwu, a wszelkie konsekwencje związane z opóźnieniem realizacji obowiązku umownego będą obciążały Wykonawcę.
6. Projekt Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważany za zaakceptowany przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie (min

14 max 30) od dnia przedłożenia mu projektu nie zgłosi pisemnie zastrzeżeń do projektu Umowy o podwykonawstwo.

7. Zamawiający zgłasza w terminie, o którym mowa w ust. 6, odpowiednio Wykonawcy, Podwykonawcy i dalszemu Podwykonawcy pisemne zastrzeżenia do projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadku:

1) niespełniania przez projekt wymagań dotyczących Umowy o podwykonawstwo, określonych w Umowie, SWZ lub Pzp,

Dodatkowo Zamawiający może zgłosić w terminie, o którym mowa w ust. 6, Wykonawcy, Podwykonawcy i dalszemu Podwykonawcy pisemne zastrzeżenia do projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w szczególności w następujących przypadkach:

2) niezłączenia do projektu zestawień, dokumentów lub informacji, o których mowa w ust. 5,

3) gdy przedmiot Umowy o podwykonawstwo obejmuje realizację przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę w całości lub w kluczowej części Inwestycji, której wykonanie zostało zastrzeżone do realizacji wyłącznie bezpośrednio przez Wykonawcę, z zastrzeżeniem sytuacji, w której Umowa o podwykonawstwo ma być realizowana przez podmiot trzeci, na zasoby którego Wykonawca powoływał się w postępowaniu o udzielenie zamówienia w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu,

4) zamieszczenia w projekcie postanowień uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty za realizację przedmiotu umowy od zapłaty Wynagrodzenia Wykonawcy przez Zamawiającego lub odpowiednio od zapłaty wynagrodzenia przez Wykonawcę za realizację przedmiotu umowy przez Podwykonawcę,

5) gdy termin realizacji robót budowlanych określonych projektem jest dłuższy niż przewidywany Umową dla tych robót. W sytuacji, w której w przypadkach uzasadnionych okolicznościami Zamawiający nie zgłosi zastrzeżenia do terminu, wskazanego w zdaniu poprzednim, Strony w żadnym wypadku nie będą tego interpretować jako zmianę terminów realizacji Umowy na późniejszy niż ten wskazany w Umowie bądź akceptacji Zamawiającego dla zmiany terminów realizacji Umowy na inne niż wskazane w Umowie,

6) gdy projekt zawiera postanowienia uzależniające zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy od zwrotu Wykonawcy Zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez Zamawiającego,

7) gdy projekt zawiera postanowienia dotyczące sposobu rozliczeń za wykonane roboty, uniemożliwiającego rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie Umowy,

8) gdy projekt został sporządzony z naruszeniem postanowień dot. obowiązków w zakresie kontroli i informowania Instytucji kontrolujących w zakresie wskazanym w Umowie,

- 9) gdy projekt zawiera postanowienia, które nie pozwalają na ustalenie wysokości wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za poszczególne zakresy/asortymenty robót jak również wysokości całkowitego wynagrodzenia.
- 10) gdy projekt zawiera postanowienia, które pozwalają na rezygnację z zachowania formy pisemnej lub dopełnienia jakichkolwiek wymagań wynikających z niniejszej Umowy przy dokonywaniu zmian istotnych warunków Umowy o podwykonawstwo w tym w szczególności: wynagrodzenia, terminu realizacji i zakresu robót.
8. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu Umowy Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca może przedłożyć zmieniony projekt Umowy o podwykonawstwo, uwzględniający w całości zastrzeżenia Zamawiającego. Zamawiający dokonując ponownego sprawdzenia projektu umowy nie jest uprawniony do zgłaszania uwag do tych części projektu umowy, do których nie zgłaszał uwag przy pierwszej weryfikacji.
9. Po akceptacji projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po upływie terminu na zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do tego projektu, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży Zamawiającemu, za pośrednictwem Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej Umowy o podwykonawstwo, w terminie **7 dni** od dnia jej zawarcia, jednakże nie później niż na 14 dni przed skierowaniem Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy do realizacji robót budowlanych.
10. Zamawiający zgłasza, w przypadku wskazanym w **ust. 7 pkt 1** powyżej, a w przypadkach wskazanych w **ust. 7 pkt 2-10** powyżej może zgłosić Wykonawcy Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w formie pisemnej sprzeciw do przedłożonej Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie **14 dni** od jej przedłożenia w przypadkach określonych jako możliwe do zgłoszenia zastrzeżeń dla projektu Umowy o podwykonawstwo.
11. Umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, będzie uważana za zaakceptowaną przez Zamawiającego, jeżeli Zamawiający w terminie **14 dni** od dnia przedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii tej umowy nie zgłosi do niej w formie pisemnej sprzeciwu.
12. Wykonawca, Podwykonawca, lub dalszy Podwykonawca, przedłoży Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi stanowiące część Inwestycji, w terminie **7 dni** od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem Umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej lub równej 50.000 zł brutto. W przypadku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, gdy termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w **ust. 3 pkt 1** powyżej, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę i wezwie go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
13. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie może polecić Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy realizacji przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, której

przedmiotem jest wykonanie robót budowlanych, w przypadku braku jej akceptacji przez Zamawiającego. Zgłoszenie odpowiednio Wykonawcy i Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w formie pisemnej zastrzeżeń do projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub zgłoszenie odpowiednio Wykonawcy i Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w formie pisemnej sprzeciwu do przedłożonej Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, stanowi jednocześnie sprzeciw Zamawiającego w rozumieniu art. 647(1) KC wobec wykonywania robót przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę. Sprzeciw doręcza się odpowiednio Wykonawcy, Podwykonawcy i dalszemu Podwykonawcy.

14. Wykonawca jest zobowiązany do pełnienia nadzoru nad zakresem robót realizowanych przez Podwykonawcę i dalszych Podwykonawców w taki sposób, jak nadzoruje własne działania w związku z realizacją Umowy. Wszelkie opóźnienia, niezgodności lub wady wynikłe z wykonania części robót przez Podwykonawcę obciążają Wykonawcę. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z Terenu Budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, z którym nie została zawarta Umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
15. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży wraz z kopią Umowy o podwykonawstwo odpowiedni odpis z KRS, CEIDG Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, stosowne pełnomocnictwa bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
16. Powierzenie realizacji robót budowlanych innemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego Umowa o podwykonawstwo, lub inna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową, wymaga ponownej akceptacji Zamawiającego.
17. W przypadku zawarcia Umowy o podwykonawstwo Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z zachowaniem terminów określonych tą umową.
18. Zamawiający może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji Inwestycji, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych Umową, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca niezwłocznie usunie na żądanie Zamawiającego Podwykonawcę z Terenu Budowy, jeżeli

działania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na Terenie Budowy naruszają postanowienia niniejszej Umowy.

19. Dopuszczalne jest zawarcie Umowy o podwykonawstwo w języku obcym. W takim przypadku Umowa o podwykonawstwo lub projekt zmiany Umowy o podwykonawstwo winien zawierać polską wersję językową, tożsamą z wersją obcojęzyczną oraz klauzulę o nadrzędności polskiej wersji językowej dla celów wykładni jej postanowień.
20. W stosunkach między Stronami Wykonawca będzie wyłącznie odpowiedzialny za zapłatę wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom i zwalnia Zamawiającego z jakiegokolwiek odpowiedzialności mogącej wynikać z tego tytułu.
21. Jeżeli zmiana lub rezygnacja z Podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 118 Pzp, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, Wykonawca obowiązany jest wykazać Zamawiającemu, iż proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
22. Postanowienia ustępów 5 – 15 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do zmian Umowy o podwykonawstwo.
23. Wykonawca jest zobowiązany do sporządzenia i bieżącej aktualizacji w cyklu miesięcznym listy umów zawartych z Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami wraz z ewidencją kwot umownych, zafakturowanych, zapłaconych, zatrzymanych lub spornych oraz nazwy, dane kontaktowe oraz przedstawicieli Podwykonawców oraz dalszych Podwykonawców, wg wzoru przekazanego przez Zamawiającego, jeżeli są już znani. Zamawiający jest uprawniony do żądania uzupełnienia ww. zestawienia o dodatkowe dane związane z realizacją Umowy lub Umów o podwykonawstwo. Pierwszą listę umów zawartych z Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami, o której mowa powyżej, Wykonawca zobowiązany jest złożyć przed przystąpieniem do wykonywania Robót.
24. Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia i bieżącej aktualizacji w cyklu miesięcznym listy planowanych Umów o podwykonawstwo, wskazując w szczególności zakres robót, które zostaną podzleczone i planowany termin ich rozpoczęcia. Terminy dłuższe niż **60 dni** mogą być przybliżone do miesiąca.
25. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę części Przedmiotu Umowy upoważnia Zamawiającego do żądania od Wykonawcy odsunięcia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy od realizacji Przedmiotu Umowy w sposób stały lub czasowy. W sytuacji opisanej powyższej Wykonawca realizuje Przedmiot Umowy samodzielnie lub powierza go z zachowaniem trybu określonego w Umowie innemu Podwykonawcy.
26. Wykonawca przyjmuje pełną odpowiedzialność za szkody powstałe w ramach realizacji Umowy, w tym w zakresie wykonywania obowiązków przez siebie, swoich pracowników, zleceniobiorców i Podwykonawców. Strony przez pracownika rozumieją osobę lub osoby

zatrudnione przez Wykonawcę na mocy umowy o pracę, jak też współpracujące czy świadczące usługi na podstawie innych stosunków prawnych, a nie będących Podwykonawcami.

27. Wykonawca zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy zgodnie z art. 439 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.

ARTYKUŁ 9. WSPÓŁPRACA, KOMUNIKACJA, KONTROLA POSTĘPU ROBÓT

1. W celu zapewnienia właściwej współpracy i koordynacji działań Stron w trakcie wykonywania Umowy, Strony wyznaczają swoich przedstawicieli, którzy będą posiadali uprawnienia wskazane w niniejszej Umowie.
2. Kierownik Projektu Zamawiającego w dowolnym momencie może być przez Zamawiającego odwołany lub zastąpiony inną osobą ze skutkiem od dnia otrzymania o tym powiadomienia przez Wykonawcę. Zmiana na stanowisku Kierownika Projektu Zamawiającego nie stanowi zmiany Umowy. Wzór oświadczenia o wyznaczeniu Kierownika Projektu Zamawiającego stanowi **Załącznik nr 12 do Umowy**.
3. Kierownik Projektu Zamawiającego ma prawo do wykonywania w imieniu Zamawiającego uprawnień wynikających z Umowy, a dotyczących realizacji Robót, w szczególności wydawania zaleceń, akceptowania Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, przekazywania Dokumentacji Przetargowej i innej dokumentacji dotyczącej Robót, sprawowania bieżącej kontroli Robót, w tym akceptowania Materiałów i Urządzeń, udziału w odbiorach, w tym podpisywania protokołów odbioru, wykonywania praw związanych z usunięciem Wad lub usterek, informowanie o roszczeniach, wstrzymanie Robót, itp.
4. Kierownik Projektu Zamawiającego nie ma jednak prawa, chyba że działa na mocy osobnego pełnomocnictwa udzielonego na piśmie przez Zamawiającego do reprezentowania Zamawiającego w zakresie:
 - 1) zmiany niniejszej Umowy,
 - 2) dokonywania czynności prawnych związanych z istnieniem stosunku prawnego wynikającego z Umowy, w szczególności do złożenia oświadczenia o rozwiązaniu lub o odstąpieniu od Umowy,
 - 3) udzielenia zamówień lub zaciągania zobowiązań finansowych,
 - 4) zrzeczenia się jakichkolwiek praw lub roszczeń, zwolnienia z długu, cesji praw lub przeniesienia obowiązków,
 - 5) akceptacji wniosków o płatność częściową i końcową,
 - 6) zatwierdzenia Programu Naprawczego, dla przypadku gdy najpóźniej w terminie przewidzianym na przedstawienie Programu Naprawczego zostanie przekazany przez Wykonawcę Protokół Konieczności.
5. W przypadku wątpliwości co do zakresu umocowania Kierownika Projektu Zamawiającego, Wykonawca ma obowiązek w terminie **3 dni** roboczych od powzięcia wątpliwości zwrócić się na piśmie do Zamawiającego o wyjaśnienie tej wątpliwości, a Zamawiający ma obowiązek

w terminie **3 dni** roboczych udzielić wiążącej odpowiedzi w tym względzie. Wykonawca, po uzyskaniu odpowiedzi Zamawiającego, nie może wstrzymać lub opóźnić jakiegokolwiek działania powołując się na wątpliwości co do umocowania Kierownika Projektu Zamawiającego. Działanie takie będzie traktowane jako naruszenie Umowy z winy Wykonawcy.

6. Przez cały okres, w którym powołany będzie Kierownik Projektu Zamawiającego, Wykonawca zobowiązany będzie zwracać się do niego bezpośrednio we wszystkich sprawach dotyczących realizacji Robót.
7. Wykonawca zobowiązuje się do wyznaczenia Kierownika Projektu Wykonawcy jako osoby uprawnionej do reprezentowania go w celu składania w jego imieniu wszelkich oświadczeń objętych Umową, koordynowania obowiązków nałożonych Umową oraz reprezentowania Wykonawcy w stosunkach z Zamawiającym, jego personelem oraz Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami, w tym do przyjmowania pochodzących od tych podmiotów oświadczeń woli i wiedzy. Oświadczenie o wyznaczeniu Kierownika Projektu Wykonawcy stanowi **Załącznik nr 13 do Umowy**. Kierownik Projektu Wykonawcy może być przez Wykonawcę odwołany lub zastąpiony inną osobą pod warunkiem otrzymania uprzedniej pisemnej zgody od Zamawiającego z wyjątkiem sytuacji losowych (śmierć, długotrwała choroba) lub zakończenia współpracy z Wykonawcą (w tym z podmiotami powiązanymi z Wykonawcą). Zmiana na stanowisku Kierownika Projektu Wykonawcy nie stanowi zmiany Umowy.
8. W przypadku nieobecności Kierownika Projektu Wykonawcy, trwającej co najmniej **5 dni** roboczych, Wykonawca zobowiązany jest wyznaczyć osobę upoważnioną do działania w jego imieniu przez czas nieobecności Kierownika Projektu Wykonawcy. Za działania i zaniechania osoby upoważnionej, o której mowa w zdaniu poprzednim, odpowiada Wykonawca. Wykonawca jest zobowiązany do poinformowania (zawiadomienie) Kierownika Projektu Zamawiającego o terminie nieobecności Kierownika Projektu Wykonawcy oraz do wskazania osoby upoważnionej, podając jej imię, nazwisko, dane kontaktowe, wykształcenie. Zawiadomienie powinno zostać doręczone Kierownikowi Projektu Zamawiającego nie później niż **14 dni** przed terminem nieobecności, a w przypadkach nagłych lub sytuacjach losowych – niezwłocznie, nie później niż **2 dni** od dnia ich zajścia.
9. W przypadku, gdy Kierownik Projektu Wykonawcy, kierownik budowy lub kierownik robót nie posługują się biegle językiem polskim, Wykonawca zobowiązany jest zapewnić udział tłumacza w spotkaniach przedstawicieli Zamawiającego z wyżej wymienionymi osobami.
10. Wszelka korespondencja Stron, w tym przekazywanie zatwierdzeń, powiadomień, przekazywanie pism, informacji, wydawanie poleceń lub zgód, będzie prowadzona w formie pisemnej lub drogą elektroniczną na podane adresy Stron:

1) Zamawiający:

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział

tel.

email:

2) Wykonawca:

.....

tel., email:

11. Korespondencja w formie pisemnej doręczana będzie bezpośrednio za potwierdzeniem odbioru, pocztą listem poleconym lub kurierem za potwierdzeniem odbioru. Korespondencja może również być doręczana drogą elektroniczną (w formie załącznika do wiadomości elektronicznej, stanowiącego odwzorowanie oryginału dokumentu w formie pisemnej), za potwierdzeniem odbioru, chyba że dla danej czynności prawnej Umowa lub przepisy prawa zastrzegają formę pisemną lub szczególną. W przypadku braku potwierdzenia przez odbiorcę otrzymania korespondencji w formie elektronicznej, nie wywołuje ona skutków prawnych do dnia jej doręczenia bezpośrednio za potwierdzeniem odbioru, pocztą listem poleconym lub kurierem za potwierdzeniem odbioru. W planie komunikacji Strony ustalą rodzaje zatwierdzenia, powiadomienia, informacji, wydanego polecenia lub zgody, dla których wymagana będzie wyłącznie droga pisemna.
12. Strony zobowiązane są zwracać się bezpośrednio odpowiednio do Kierownika Projektu Zamawiającego lub Kierownika Projektu Wykonawcy we wszystkich sprawach dotyczących realizacji Inwestycji. Całość korespondencji umownej (m.in. zatwierdzenia, powiadomienia, pisma, informacje lub polecenia i zgody) Strony zobowiązane są przekazywać również Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego. W planie komunikacji Strony mogą zmienić sposób oraz zasady dokonywania doręczeń, o których mowa w ust. 10-11 oraz w niniejszym ustępie. Zmiana taka nie stanowi zmiany Umowy.
13. Zamawiający zapewni platformę wymiany informacji cyfrowych zlokalizowaną w infrastrukturze Zamawiającego. Dostęp możliwy będzie za pomocą podwójnego uwierzytelnienia (imiennie konta zabezpieczone hasłem zgodnym z polityką Zamawiającego oraz odczyt tokenu RSA). Zamawiający przewiduje udzielenie dostępu dla 20 osób wskazanych przez Wykonawcę. Struktura katalogów zostanie uzgodniona z Zamawiającym. Jednocześnie Wykonawca wyznaczy spośród personelu osobę odpowiedzialną za zarządzanie dokumentami na platformie. Na wskazanej platformie gromadzona będzie wszelka dokumentacja wytworzona w trakcie realizacji Inwestycji.
14. Postęp prac będzie kontrolowany przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego poprzez:
 - 1) Raporty, których zakres i forma winna odpowiadać wzorom raportów określonych w PZJ. Zamawiający zastrzega sobie prawo zmiany wzorów raportów, które przekaże Wykonawcy z 7-dniowym wyprzedzeniem oraz do zmiany częstotliwości raportowania. Zmiany w ww. zakresie nie stanowią zmiany Umowy,
 - 2) bezpośredni nadzór, w tym inspekcje Terenu Budowy,
 - 3) Rady Budowy,

- 4) narady koordynacyjne, rozumiane jako spotkania cykliczne (w okresach uzgodnionych pomiędzy Wykonawcą i Zamawiającym na etapie realizacji Umowy) lub zwoływane w razie potrzeby przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego z udziałem Wykonawcy i Inspektora Nadzoru Inwestorskiego oraz innych zaproszonych osób, a także o ile tak zdecyduje Zamawiający również z udziałem przedstawicieli Zamawiającego oraz innych zaproszonych osób, mające na celu omówienie bieżącego postępu w realizacji Inwestycji oraz bieżących problemów wynikających w trakcie ich realizacji (istniejących lub mogących wystąpić).
15. Inspektor Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiający informuje uczestników Rady Budowy i narady koordynacyjnej o terminie i miejscu narady, prowadzi naradę i zapewnia jej protokołowanie, a kopie protokołu lub ustaleń dostarcza wszystkim osobom zaproszonym na naradę.
16. Strony zobowiązują się do niezwłocznego zawiadomiania o wszelkich zmianach adresów do doręczeń pod rygorem uznania doręczenia pod ostatni wskazany adres do doręczeń za skuteczne.
17. Strony wyznaczają następujące osoby do kontaktów roboczych w zakresie Informacji Chronionych oraz sposoby wymiany Informacji Chronionych:
 - 1) po stronie Zamawiającego:
....., adres e-mail:, tel.,
 - 2) po stronie Wykonawcy:
....., adres e-mail:, tel.,

ARTYKUŁ 10. PERSONEL

1. Wykonawca zapewni, aby osoby realizujące Inwestycję posiadały uprawnienia, kwalifikacje oraz doświadczenie wymagane do należytego wykonania Umowy, w tym wszelkie kwalifikacje lub uprawnienia wynikające z przepisów prawa.
2. Wykonawca dostarczy Zamawiającemu następujące dokumenty w następujących terminach:
 - 1) uprawnienia kadry nadzorującej i realizującej prace budowlano-montażowe w terminie **14 dni** od zawarcia Umowy,
 - 2) oświadczenia o objęciu obowiązków kierownika budowy i kierowników robót przez osoby zaakceptowane przez Zamawiającego w terminie **14 dni** od dnia zawarcia Umowy,
 - 3) wykaz osób wraz z odpowiednimi uprawnieniami lub świadectwami kwalifikacyjnymi itp. w zakresie wymaganym do zrealizowania Umowy w terminie **30 dni** od zawarcia Umowy.
3. W terminie **14 dni** od dnia zawarcia Umowy, Wykonawca wyznaczy osoby odpowiedzialne za sprawy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy (z uprawnieniami inspektora BHP) i ochroną środowiska i przekaze Zamawiającemu: imię, nazwisko, adres e-mailowy oraz

telefony kontaktowe (w tym numer telefonu komórkowego) tych osób. Wyznaczenie tych osób nie wpływa na odpowiedzialność Wykonawcy wynikającą z Umowy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska.

4. W przypadku zajścia nieprzewidzianych okoliczności skutkujących uzasadnioną koniecznością zmiany osób zdolnych do wykonania zamówienia, posiadających niezbędne do wykonania zamówienia kwalifikacje zawodowe, Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia i uzyskania zatwierdzenia przez Zamawiającego osób posiadających uprawnienia lub doświadczenie zawodowe spełniające wymagania zawarte w Dokumentacji Przetargowej.
5. Zamawiający może żądać, aby Wykonawca odsunął niezwłocznie od prowadzenia Robót jakąkolwiek osobę, w tym kierownika budowy, która zdaniem Zamawiającego, narusza zasady pracy, jest niekompetentna lub nienależyte pełni swoje obowiązki. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest niezwłocznie zastąpić taką osobę inną, posiadającą niezbędne kwalifikacje zawodowe wskazane w Dokumentacji Przetargowej.

ARTYKUŁ 11. OBOWIĄZKI ZAMAWIAJĄCEGO

Do obowiązków Zamawiającego należy:

- 1) przekazanie Terenu Budowy,
- 2) przekazanie Wykonawcy Dokumentacji Projektowej, w tym Projektu Budowlanego (Wykonawca dokonuje odbioru z miejsca określonego w OPZ) oraz zapewnienie nadzoru autorskiego przez Jednostkę Projektową,
- 3) dostarczenie Wykonawcy Pozwolenia na Budowę,
- 4) protokolarne przekazanie Wykonawcy Dostaw Inwestorskich,
- 5) wycinka drzew i krzewów z terenu pasa montażowego na nieruchomościach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – zgodnie z Dokumentacją Przetargową,
- 6) wypłata wynagrodzeń i odszkodowań wynikających z umów lub porozumień zawartych przez Zamawiającego lub decyzji administracyjnych za wyjątkiem odszkodowania za szkody powstałe na nieruchomościach poza pasem montażowym w związku z realizacją Inwestycji lub powstałych wskutek nienależytego wykonania Umowy przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę,
- 7) dostarczenie niezbędnej ilości paliwa gazowego do napełnienia sieci oraz paliwa gazowego do przeprowadzenia Rozruchu i uczestnictwo w Rozruchu,
- 8) zapewnienie nadzoru inwestorskiego i przyrodniczego Robót realizowanego przez Wykonawcę Nadzoru Inwestorskiego,
- 9) dokonanie niezbędnych wyłączeń, zmian, przetąceń itp. w istniejącej sieci Zamawiającego w zakresie niezbędnym do realizacji rozruchu Inwestycji, w terminie podanym w zatwierdzonym poleceniu wykonania prac gazoniebezpiecznych, opracowanym przez Wykonawcę na **5 dni** roboczych przed planowanymi pracami zgodnie z właściwą procedurą SESP,

- 10) udzielenie w terminie **14 dni** od dnia wpływu stosownego wniosku, osobie lub osobom fizycznym wskazanym przez Wykonawcę pełnomocnictwa do reprezentowania Zamawiającego przed odpowiednimi instytucjami w celu uzyskania przez Wykonawcę dokumentów niezbędnych do wykonania przedmiotu Umowy. Wykonawca zobowiązany jest do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pełnomocnictwa z określeniem jego zakresu,
- 11) przystępowanie w terminach i na warunkach określonych w niniejszej Umowie do odbiorów,
- 12) wypłata w terminach i na warunkach określonych w niniejszej Umowie Wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy,
- 13) pokrycie opłat wynikających z umieszczenia urządzeń (o ile dotyczy) w pasach drogowych, ciekach wodnych i terenach kolejowych,
- 14) Udostępnienia aktualnych procedur SESP, które mają zastosowanie przy realizacji Inwestycji.

ARTYKUŁ 12. ZASADY ODBIORU INWESTYCJI

1. Zamawiający jest zobowiązany w terminach określonych Umową do przystąpienia do następujących odbiorów:
 - 1) Odbioru Dostaw Wykonawcy,
 - 2) Odbioru Dostaw Inwestorskich,
 - 3) Odbioru Przejściowego (robót zanikających i ulegających zakryciu),
 - 4) Odbioru Częściowego,
 - 5) Odbioru Technicznego,
 - 6) Odbioru Eksploatacyjnego,
 - 7) Odbioru Końcowego,
 - 8) Odbioru Ostatecznego (Pogwarancyjnego).
2. Odbiór Dostaw Wykonawcy (Materiałów i Urządzeń):
 - 1) Wykonawca ma obowiązek informować Inspektora Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającego na piśmie, z minimum 3-dniowym wyprzedzeniem, o terminach realizowanych przez siebie dostaw Materiałów i Urządzeń na Teren Budowy,
 - 2) Inspektor Nadzoru Inwestorskiego jest zobowiązany do przystąpienia do odbioru dostaw Materiałów i Urządzeń dostarczanych na Teren Budowy w celu potwierdzenia zgodności dostaw z Dokumentacją Przetargową. Zamawiający jest uprawniony do uczestnictwa w Odbiorze Dostaw Wykonawcy. Dokonanie Odbioru Dostaw Wykonawcy i Inspektor Nadzoru Inwestorskiego potwierdzą podpisaniem protokołu Odbioru Dostaw Wykonawcy.
 - 3) Zamawiający zastrzega sobie prawo powołania Komisji Odbioru dostaw Materiałów i Urządzeń dostarczanych na Teren Budowy w celu potwierdzenia zgodności dostaw z Dokumentacją Przetargową.
3. Odbiór Dostaw Inwestorskich:

- 1) Realizacja Dostaw Inwestorskich będzie przebiegać zgodnie z ustalonym harmonogramem. Ramowy harmonogram Dostaw Inwestorskich zawiera Dokumentacja Przetargowa. Realizacja Dostaw Inwestorskich (m.in. załadunek, transport, rozładunek i składowanie) odbywać się będzie w szczególności zgodnie z postanowieniami właściwego dla przedmiotu dostawy Standardu Bezpieczeństwa Technicznego (SBT) (Standardy Bezpieczeństwa Technicznego określające wymagania dla materiałów i urządzeń będących przedmiotem Dostaw Inwestorskich stanowią Załącznik nr ..do OPZ) oraz z „Instrukcją Załadunku, Transportu, Rozładunku i Składowania” (odpowiednich Dostaw Inwestorskich), o której mowa w pkt 2 poniżej,
 - 2) Odbiór Dostaw Inwestorskich, których termin rozpoczęcia zostanie zakomunikowany Wykonawcy z wyprzedzeniem co najmniej **10 dni** roboczych, wraz z przekazaniem Wykonawcy w tym terminie „Instrukcji Załadunku, Transportu, Rozładunku i Składowania”, będzie możliwy po przygotowaniu przez Wykonawcę placów składowych i magazynów wraz z drogą dojazdową stosownie do wymagań Dokumentacji Przetargowej. Wykonawca najpóźniej na **5 dni** roboczych przed rozpoczęciem Dostaw Inwestorskich jest zobowiązany do uzyskania akceptacji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego i jednostkę notyfikowaną dla sposobu przygotowania magazynu lub placu składowego wraz z drogą dojazdową, na przyjęcie Dostaw Inwestorskich,
 - 3) Odbiór Dostaw Inwestorskich odbywa się pomiędzy Stronami, przy czym Protokół Odbioru Dostaw Inwestorskich jest dodatkowo podpisywany, zgodnie z decyzją Zamawiającego, przez dostawcę Dostaw Inwestorskich, Inspektora Nadzoru Inwestorskiego i jednostkę inspekcyjną,
 - 4) Poprzez dokonanie Odbioru Dostaw Inwestorskich, Wykonawca potwierdza dokonanie kontroli, odbioru i przejęcie odpowiedzialności za stan ilościowy i jakościowy Dostaw Inwestorskich dostarczonych przez Zamawiającego. Powyższe postanowienia znajdują także zastosowanie do materiałów niezbędnych do prawidłowego składowania Dostaw Inwestorskich. W przypadku gdy Dostawy Inwestorskie obejmują rury, postanowienie pkt 10.2.4. Instrukcji określającej wymagania dla podstawowych materiałów i urządzeń stosowanych przy budowie gazociągów przesyłowych – rury stalowe, znak: **SBT-PE-I42** (załącznik nr **3** do OPZ), nie wyłącza odpowiedzialności Wykonawcy za materiały niezbędne do prawidłowego składowania Dostaw Inwestorskich zgodnie z postanowieniami zdania pierwszego i drugiego niniejszego punktu;
 - 5) Dokonanie Odbioru Dostaw Inwestorskich Strony potwierdzą podpisaniem protokołu Odbioru Dostaw Inwestorskich.
4. Odbiór Przejściowy (robót zanikających i ulegających zakryciu):
- 1) Wykonawca zgłasza gotowość do Odbioru Przejściowego wpisem do dziennika budowy i jednocześnie zawiadamia o tej gotowości Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, z wyprzedzeniem minimum **2 dni** roboczych,

- 2) Inspektor Nadzoru Inwestorskiego dokonuje Odbioru Przejściowego dla Robót zgłoszonych przez Wykonawcę niezwłocznie, nie później jednak niż **2 dni** robocze od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i przekazania przez Wykonawcę dokumentacji niezbędnej do dokonania odbioru oraz potwierdza odbiór Protokołem Odbioru Przejściowego oraz wpisem do dziennika budowy,
 - 3) Jeżeli Inspektor Nadzoru Inwestorskiego uzna Odbiór Przejściowy za zbędny, jest zobowiązany powiadomić o tym Wykonawcę niezwłocznie, nie później niż na dzień przed planowanym odbiorem,
 - 4) W przypadku niezgłoszenia Inspektorowi Nadzoru Inwestorskiego gotowości do Odbioru Przejściowego robót zanikających lub ulegających zakryciu lub dokonania zakrycia tych Robót przed ich odbiorem lub wyznaczeniu w zgłoszeniu terminu Odbioru Przejściowego dla Robót krótszego niż **2 dni** robocze, Wykonawca, na żądanie Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, jest zobowiązany odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania Robót oraz przywrócić stan poprzedni. W tym przypadku wszystkie koszty prac i Robót oraz skutki ewentualnego opóźnienia wynikającego z odkrycia, a także ponownego wykonania Robót poniesie Wykonawca, niezależnie od tego, czy dane Roboty wykonane zostały prawidłowo,
5. Odbiór Częściowy:
- 1) Wykonawca zawiadomi Inspektora Nadzoru Inwestorskiego o gotowości do Odbioru Częściowego w terminie nie krótszym niż **3 dni** robocze, przekazując jednocześnie komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania Robót składających się na dany etap zgodnie z Umową oraz, że Kamień Milowy (lub jego część), spełnia warunki dokonania odbioru. Wykaz wykonanych prac jest akceptowany i korygowany jednostronnie przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego na podstawie rzeczywiście wykonanych i odebranych prac,
 - 2) Dokonanie Odbioru Częściowego Wykonawca i Inspektor Nadzoru Inwestorskiego potwierdzą podpisaniem Protokołu Odbioru Częściowego, w terminie nie późniejszym niż 3 dni robocze od daty zawiadomienia o gotowości do Odbioru Częściowego z zastrzeżeniem że w przypadku wskazania przez Zamawiającego dla danego Odbioru Częściowego innego terminu (nie dłuższego niż 7 dni roboczych) obowiązuje termin dłuższy.
6. Odbiór Techniczny:
- 1) Odbiór Techniczny jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę całości Robót wymaganych do Odbioru Technicznego zgodnie z SESP, na podstawie pisemnego zgłoszenia gotowości do Odbioru Technicznego Kierownika Budowy i potwierdzenia tego faktu przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego pisemnym oświadczeniem o gotowości do odbioru,
 - 2) W celu dokonania Odbioru Technicznego Wykonawca przedstawia Zamawiającemu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania Robót

zgodnie z SESP, w szczególności, certyfikaty, deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z Polską Normą lub aprobatę techniczną, instrukcje obsługi i konserwacji dla Materiałów i Urządzeń (dostarczanych przez Wykonawcę) oraz protokoły z wykonania prób, badań nieniszczących spoin, sprawdzeń, sprawdzeń wg aktualnych procedur SESP, itp., dokumentację techniczno-ruchową, a także oświadczenie o dokonaniu inwentaryzacji geodezyjnej wraz ze skompletowaną i usystematyzowaną dokumentacją geodezyjną (szkice, rysunki, zestawienia tabelaryczne, itp.), która powstawała na bieżąco w trakcie geodezyjnej obsługi Inwestycji obrazującą, że wszystkie elementy podlegające geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej zostały zinwentaryzowane. Dodatkowo Wykonawca musi dostarczyć zaakceptowaną przez Zamawiającego elektroniczną bazę danych zastosowanych Materiałów i Urządzeń (rur, aparatów, maszyn, urządzeń i armatury itp.), która będzie umożliwiać między innymi identyfikację i lokalizację zabudowy w instalacjach i obiektach składających się na Inwestycję, terminy wymaganych przeglądów, identyfikację i wymianę części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych, rejestracje napraw, okresów gwarancji oraz w zakresie systemów SEOO (wymagania w zakresie Systemów Elektronicznej Ochrony Obiektu, dalej: „**SEOO**”). Wszystkie dokumenty dostarczone w języku obcym muszą być przetłumaczone na język polski, za wyjątkiem atestów na materiały wsadowe dla rur, kształtek i urządzeń, które mogą zastać dostarczone w języku angielskim,

- 3) Odbiór Techniczny jest przeprowadzany przez Komisję Odbiorową. Przewodniczący Komisji Odbiorowej może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych,
- 4) O terminie Odbioru Technicznego Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców, przy udziale których wykonał Inwestycję,
- 5) Przystąpienie do Odbioru Technicznego następuje w terminie nie dłuższym niż **14 dni** od dnia zgłoszenia gotowości do odbioru wpisem do dziennika budowy i dostarczenia Zamawiającemu dokumentacji, o której mowa w pkt 2) powyżej,
- 6) W przypadku spełnienia przez Inwestycję warunków dokonania Odbioru Technicznego Komisja Odbiorowa sporządza Protokół Odbioru Technicznego niezwłocznie tj. nie później niż w ciągu **10 dni** roboczych. Za datę dokonania Odbioru Technicznego uznaje się datę wskazaną w protokole Odbioru Technicznego,
- 7) W przypadku stwierdzenia w toku Odbioru Technicznego, że Inwestycja lub jej część nie spełnia warunków dokonania Odbioru Technicznego (w szczególności z powodu nienależytego wykonania, wystąpienia Wad uniemożliwiających lub w sposób istotny utrudniających korzystanie z Inwestycji lub jej części, nieprzeprowadzenia wymaganych prób i sprawdzeń, braku wszystkich wymaganych dokumentów) Zamawiający odmawia dokonania Odbioru Technicznego, podpisując odpowiednią część protokołu Odbioru Technicznego, sporządzając wykaz Wad oraz wyznaczając Wykonawcy termin ich usunięcia, przeprowadzenia prób i sprawdzeń, uzupełnienie dokumentów uwzględniając

ich złożoność techniczną, a po jego upływie Wykonawca zobowiązany jest do ponownego zgłoszenia gotowości do Odbioru Technicznego, zgodnie z pkt 5) i 6) powyżej,

- 8) W przypadku stwierdzenia w toku Odbioru Technicznego nieistotnych Wad przedmiotu Umowy (niewarunkujących Odbioru Technicznego), Zamawiający sporządza wykaz nieistotnych Wad, wyznacza sposób ich usunięcia oraz termin na ich usunięcie, dokonuje odbioru i podpisuje odpowiednią część Protokołu Odbioru Technicznego. Po usunięciu nieistotnych Wad w sposób wskazany przez Zamawiającego, Zamawiający w wyznaczonym terminie stwierdza usunięcie nieistotnych Wad i podpisuje odpowiednią część Protokołu Odbioru Technicznego. Jeżeli Wykonawca nie usunie Wad w terminie lub w sposób ustalony w Protokole Odbioru Technicznego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia nieistotnych Wad, bez uzyskania zgody sądu, podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wierzytelnościami Wykonawcy.

7. Odbiór Eksploatacyjny:

- 1) Odbiór Eksploatacyjny jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę całości Robót składających się na Inwestycję, uzyskaniu Pozwolenia na Użytkowanie i po przeprowadzeniu Rozruchu Inwestycji, na podstawie pisemnego zgłoszenia Kierownika Budowy i potwierdzenia tego faktu przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego pisemnym oświadczeniem o gotowości do odbioru,
- 2) Przed zgłoszeniem gotowości do Odbioru Eksploatacyjnego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia w ramach Rozruchu, zawiadamiając o nich uprzednio Inspektora Nadzoru Inwestorskiego w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli Zamawiającego w tych próbach i sprawdzeniach,
- 3) W celu dokonania Odbioru Eksploatacyjnego Wykonawca przedstawia Zamawiającemu komplet Dokumentacji Powykonawczej pozwalającej na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru zgodnie z SESP, w szczególności: egzemplarz geodezyjnej dokumentacji powykonawczej tożsamej do złożonej we właściwym ośrodku dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, schematy technologiczne, protokoły sprawdzeń zgodnie z aktualnymi wzorami wg. SESP, Pozwolenie na Użytkowanie, potwierdzenie przeszkolenia pracowników Zamawiającego w ilości niezbędnej i pozwalającej na przejęcie przez Zamawiającego Inwestycji do eksploatacji, rozliczenia nakładów inwestycyjnych na środki trwałe zgodnie z obowiązującymi u Zamawiającego modelami środków trwałych, tj.: zgodnie ze wzorem stanowiącym **Załącznik nr 14 do Umowy**,
- 4) Odbiór Eksploatacyjny jest przeprowadzany przez Komisję Odbiorową. Przewodniczący Komisji Odbiorowej może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych,
- 5) O terminie Odbioru Eksploatacyjnego Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców, przy udziale których wykonał Inwestycję,

- 6) Przystąpienie do Odbioru Eksploatacyjnego następuje w terminie nie dłuższym niż **10 dni** od dnia zgłoszenia gotowości do odbioru oraz dostarczenia dokumentów, o których mowa w pkt 3 powyżej,
 - 7) W przypadku spełnienia przez Inwestycję warunków dokonania Odbioru Eksploatacyjnego Komisja Odbiorowa sporządza Protokół Odbioru Eksploatacyjnego niezwłocznie tj. nie później niż w ciągu **7 dni** roboczych od daty rozpoczęcia Odbioru Eksploatacyjnego. Za datę dokonania Odbioru Eksploatacyjnego uznaje się datę wskazaną w protokole Odbioru Eksploatacyjnego.
 - 8) W przypadku stwierdzenia w toku Odbioru Eksploatacyjnego, że Inwestycja lub jej część nie spełnia warunków dokonania Odbioru Eksploatacyjnego (w szczególności z powodu nienależytego wykonania, wystąpienia Wad uniemożliwiających lub w sposób istotny utrudniających korzystanie z Inwestycji lub jej części, nieprzeprowadzenia wymaganych prób i sprawdzeń, braku wszystkich wymaganych dokumentów) Zamawiający odmawia dokonania Odbioru Eksploatacyjnego, podpisując odpowiednią część protokołu Odbioru Eksploatacyjnego, sporządzając wykaz Wad oraz wyznaczając Wykonawcy termin do ich usunięcia, a po jego upływie Wykonawca zobowiązany jest do ponownego zgłoszenia do odbioru zgodnie z pkt 6) i 7) powyżej,
 - 9) W przypadku stwierdzenia w toku Odbioru Eksploatacyjnego nieistotnych Wad przedmiotu Umowy (niewarunkujących Odbioru Eksploatacyjnego), Zamawiający sporządza wykaz nieistotnych Wad wyznaczając termin na ich usunięcie, dokonuje Odbioru Eksploatacyjnego i podpisuje protokół Odbioru Eksploatacyjnego. Potwierdzenie usunięcia nieistotnych Wad zostanie dokonane w terminie **7 dni** roboczych od zgłoszenia przez Wykonawcę o ich usunięciu. Usunięcie nieistotnych Wad zostanie potwierdzone notatką, stanowiącą załącznik do protokołu Odbioru Eksploatacyjnego. Jeżeli Wykonawca, z przyczyn leżących po jego stronie, nie usunie Wad w terminie lub w sposób ustalony w Protokole Odbioru Eksploatacyjnego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia Wad, bez uzyskania zgody sądu, podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wierzytelnościami Wykonawcy.
8. Odbiór Końcowy:
- 1) Odbiór Końcowy jest dokonywany po wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z Umowy i obciążających Wykonawcę, w tym usunięciu Wad stwierdzonych w toku Odbioru Eksploatacyjnego, na podstawie oświadczenia Kierownika Projektu Wykonawcy i potwierdzenia tego faktu przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego,
 - 2) Warunkiem Odbioru Końcowego jest wypełnienie wszystkich obowiązków wynikających z Umowy i obciążających Wykonawcę za wyjątkiem obowiązków wynikających z rękojmi i gwarancji, w szczególności dokonanie Odbioru Eksploatacyjnego, dokonanie rozliczenia i zwrot niewykorzystanych Dostaw Inwestorskich, pełne rozliczenie końcowe Podwykonawców i dalszych Podwykonawców,

- 3) Przystąpienie do Odbioru Końcowego następuje w terminie nie dłuższym niż **7 dni** od dnia zgłoszenia gotowości do odbioru,
 - 4) W przypadku spełnienia przez Inwestycję warunków dokonania Odbioru Końcowego Strony sporządzą Protokół Odbioru Końcowego niezwłocznie tj. nie później niż w ciągu **7 dni** roboczych od daty rozpoczęcia Odbioru Końcowego. Za datę dokonania Odbioru Końcowego uznaje się datę wskazaną w protokole Odbioru Końcowego
 - 5) W przypadku stwierdzenia w toku czynności Odbioru Końcowego, że nie wszystkie obowiązki umowne zostały przez Wykonawcę zrealizowane, Zamawiający może odmówić dokonania Odbioru Końcowego, lub przerwać Odbiór Końcowy, wyznaczając Wykonawcy termin do wykonania wszystkich obowiązków umownych, które nie zostały przez Wykonawcę zrealizowane, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności Odbioru Końcowego. Strony ustalają, że nieistotne Wady przedmiotu Umowy (niewarunkujące Odbioru Końcowego i nie wpływające na prawidłową eksploatację Inwestycji) nie będą stanowiły podstawy do odmowy ze strony Zamawiającego podpisania Protokołu Odbioru Końcowego. W przypadku stwierdzenia w toku Odbioru Końcowego takich nieistotnych Wad, Strony uzgadniają w treści Protokołu Odbioru Końcowego wykaz Wad nieistotnych, termin i sposób usunięcia Wad. Termin ten nie może być dłuższy, niż **30 dni** po dacie Odbioru Końcowego, jeżeli zaś zaistnieją przesłanki niezawinione przez Wykonawcę, które uniemożliwią usunięcie Wad nieistotnych w wyznaczonym terminie, wówczas Zamawiający może wyznaczyć nowy termin usunięcia Wad. W przypadku nieusunięcia Wad nieistotnych w wyznaczonym terminie, po uprzednim wezwaniu Wykonawcy, Zamawiający uprawniony jest do zlecenia usunięcia Wad nieistotnych, bez uzyskania zgody sądu, podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (Wykonanie zastępcze) i potrącenia poniesionych w związku z tym wydatków z wierzytelnościami Wykonawcy. Wykonawca usuwa Wady w ramach obowiązków z gwarancji i rękojmi. Postanowienia art. **18-19 i 23** Umowy stosuje się odpowiednio.
9. Odbiór Ostateczny (Pogwarancyjny):
- 1) Odbiór Ostateczny służy ocenie jakości wykonania Inwestycji po usunięciu przez Wykonawcę wszystkich Wad Inwestycji ujawnionych w okresie rękojmi/gwarancji jakości (w zależności od tego, który z podanych okresów jest dłuższy),
 - 2) Termin Odbioru Ostatecznego Zamawiający wskaże Wykonawcy na piśmie z **14-dniowym** wyprzedzeniem,
 - 3) Przeprowadzenie czynności odbiorowych i dokonanie Odbioru Ostatecznego następuje w terminie nie dłuższym niż **7 dni** roboczych od dnia przystąpienia do odbioru. Za datę dokonania Odbioru Ostatecznego uznaje się datę wskazaną w protokole Odbioru Ostatecznego,
 - 4) W przypadku stwierdzenia w toku Odbioru Ostatecznego, że nie zostały usunięte wszystkie Wady, Zamawiający przerywa Odbiór Ostateczny zaś Wykonawca jest zobowiązany przedłużyć odpowiednio okres rękojmi/gwarancji jakości (i ewentualnie Zabezpieczenia

należytego wykonania umowy o okres przedłużenia rękojmi/gwarancji jakości). Zamawiający wyznacza termin Odbioru Ostatecznego, do upływu którego Wykonawca jest zobowiązany usunąć Wady.

10. Wykonawca jest zobowiązany przekazać Zamawiającemu, wraz ze zgłoszeniem gotowości do odbioru, dokumenty konieczne do dokonania poszczególnych odbiorów zgodnie z Umową i Procedurą SESP nr P.02.O.03.
11. Zamawiający nie ma obowiązku przyspieszania jakichkolwiek czynności odbiorowych. Wykonawca powinien wszelkie czynności warunkujące odbiór wykonać w terminie umożliwiającym Stronom dopełnienie procedur odbiorowych w terminach wynikających z Umowy.
12. W przypadku odmowy dokonania któregośkolwiek z odbiorów wskazanych w niniejszym artykule, odmowa ta zostanie zaprotokołowana i zostanie uzgodniony termin na doprowadzenie Inwestycji do stanu zgodnego z Umową. W takim przypadku procedura odbioru zostanie przeprowadzona na nowo zgodnie z zasadami opisanymi w niniejszym artykule. Odmowa dokonania odbioru przez Zamawiającego w przypadkach wskazanych w Umowie lub nieprzystąpienie przez Wykonawcę do odbioru nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za nieterminowe wykonanie Inwestycji i realizację pozostałych obowiązków umowy.
13. Za datę poszczególnych odbiorów uznaje się datę podpisania przez Strony odpowiedniego Protokołu odbioru.
14. Odbiory, za wyjątkiem Odbioru Końcowego, nie mają charakteru ostatecznego i nie stanowią wydania i odbioru Inwestycji ani jej części w rozumieniu KC, w tym zwłaszcza nie skutkują wygaśnięciem zobowiązań Wykonawcy w tej części.

ARTYKUŁ 13. WYNAGRODZENIE

1. Strony ustalają, że z tytułu należytego wykonania Inwestycji Wykonawca otrzyma Wynagrodzenie, którego maksymalna wysokość nie przekroczy kwoty PLN netto (słownie:), powiększone o podatek od towarów i usług (VAT) w wysokości zgodnej z przepisami obowiązującymi w dniu wystawienia faktury VAT. Maksymalne Wynagrodzenie brutto na dzień podpisania Umowy nie przekracza kwoty PLN (słownie:).
2. Na Wynagrodzenie, o którym mowa **w ust. 1** składają się następujące elementy:
 - 1) Wynagrodzenie ryczałtowe za wykonanie Inwestycji, z wyłączeniem zakresu określonego w ust. 2 pkt 2 - 6 poniżej, w wysokości PLN netto (słownie:);
 - 2) Wynagrodzenie za wykonanie, w razie takiej konieczności, naprawy urządzeń drenażowych w zakresie nieobjętym Dokumentacją Przetargową, nie większe niż PLN

netto (słownie:). Wynagrodzenie to płatne będzie na podstawie iloczynu obmiarów wykonanych napraw urządzeń drenarskich i ryczałtowego wynagrodzenia jednostkowego w wysokości PLN netto (słownie:)

- 3) Wynagrodzenie za zapewnienie nadzoru archeologicznego i prac towarzyszących oraz wykonanie badań ratunkowych dla stanowisk nowoodkrytych ujawnionych w trakcie realizacji Robót, w wysokości PLN netto (słownie:)
- Wynagrodzenie to płatne będzie na podstawie iloczynu obmiarów powierzchni na której wykonano prace i ryczałtowego wynagrodzenia jednostkowego w wysokości PLN netto (słownie:)

- 4) Wynagrodzenie za wykonanie zabezpieczeń wykopów liniowych oraz komór dla przekroczeń bezwykopowych w wysokości nie większej niż PLN netto (słownie:)
- Wynagrodzenie to płatne będzie na podstawie iloczynu:

a) powierzchni (ustalonej obmiarowo) ścianek szczelnych wykonanych metodą statyczną i ryczałtowej stawki jednostkowej w wysokości ... PLN netto za jeden metr kwadratowy ścianki szczelnej,;

b) powierzchni (ustalonej obmiarowo) ścianek szczelnych wykonanych metodą dynamiczną i ryczałtowej stawki jednostkowej w wysokości ... PLN netto za jeden metr kwadratowy ścianki szczelnej;

W przypadku zmiany technologii, polegającej na zamianie technologii pogrążania ścianek szczelnych (ze statycznej na dynamiczną lub odwrotnie) zgodnie z zapisami art. 3 ust. 16 pkt 3), wysokość Wynagrodzenia za ten zakres Robót zostanie ustalona według stawek jednostkowych właściwych dla rzeczywiście użytej technologii, do wysokości kwoty maksymalnej wskazanej w niniejszym punkcie. Zmiany opisane w zdaniu poprzednim nie wymagają zmiany Umowy.

- 5) W przypadku skorzystania przez Zamawiającego z Prawa Opcji 1, o którym mowa w Art. 3 ust. 17, zastosowanie mają poniższe postanowienia:

a) wynagrodzenie za wycinkę w ramach Prawa Opcji 1 nie może przekroczyć kwoty PLN netto (słownie:);

b) szacunkowe ilości przewidzianych do usunięcia drzew (szt.) lub obszaru krzewów (m²) w ramach Prawa Opcji 1 zostały wskazane w pkt. OPZ;

c) Wynagrodzenie za wycinkę w ramach Prawa Opcji 1 stanowić będzie sumę następujących iloczynów liczby usuniętych drzew o danej średnicy pnia i ryczałtowego wynagrodzenia jednostkowego odpowiedniego dla średnicy pnia danego drzewa:

- i. za wycinkę drzewa o średnicy pnia od 5 do 9 cm mierzonej na wysokości 130 cm w wysokości PLN netto (słownie:) za jedną sztukę wyciętego drzewa;
 - ii. za wycinkę drzewa o średnicy pnia od 10 do 15 cm mierzonej na wysokości 130 cm w wysokości PLN netto (słownie:) za jedną sztukę wyciętego drzewa;
 - iii. za wycinkę drzewa o średnicy pnia od 16 do 25 cm mierzonej na wysokości 130 cm w wysokości PLN netto (słownie:) za jedną sztukę wyciętego drzewa;
 - iv. za wycinkę drzewa o średnicy pnia od 26 do 35 cm mierzonej na wysokości 130 cm w wysokości PLN netto (słownie:) za jedną sztukę wyciętego drzewa;
 - v. za wycinkę drzewa o średnicy pnia od 36 do 45 cm mierzonej na wysokości 130 cm w wysokości PLN netto (słownie:) za jedną sztukę wyciętego drzewa;
 - vi. za wycinkę drzewa o średnicy pnia od 46 do 55 cm mierzonej na wysokości 130 cm w wysokości PLN netto (słownie:) za jedną sztukę wyciętego drzewa;
 - vii. za wycinkę drzewa o średnicy pnia od 56 do 65 cm mierzonej na wysokości 130 cm w wysokości PLN netto (słownie:) za jedną sztukę wyciętego drzewa;
 - viii. za wycinkę drzewa o średnicy pnia większej lub równej 66 cm mierzonej na wysokości 130 cm w wysokości PLN netto (słownie:) za jedną sztukę wyciętego drzewa;
 - ix. lloczynu obszaru wykonanej wycinki krzewów w m² i ryczałtowego wynagrodzenia jednostkowego w wysokości PLN netto (słownie:) za wycinkę jednego metra kwadratowego krzewów;
- d) wynagrodzenie w ramach Prawa Opcji 1 płatne będzie po cenach jednostkowych wskazanych w Formularzu „Oferta” przy założeniu, że w ramach poszczególnych kategorii może zaistnieć konieczność odpowiedniej modyfikacji liczby sztuk drzew lub obszaru krzewów (m²) wskazanych w Formularzu „Oferta” i OPZ, z zastrzeżeniem, iż kwota wynagrodzenia za usunięcie w ramach Prawa Opcji 1 nie może przekroczyć kwoty wskazanej w art. 13 ust. 2 pkt 5 lit. a;
- e) zmniejszenie zakresu prac w stosunku do określonego w ramach Prawa Opcji 1 spowoduje proporcjonalne zmniejszenie wynagrodzenia określonego w art. 13 ust. 1 Umowy wg stawek określonych w Formularzu „Oferta” dla Prawa Opcji 1;

- f) Wykonawca uwzględnił w stawkach, wskazanych powyżej koszty wszystkich czynności wynikających z Umowy, w tym w szczególności koszty związane z wycinką, przerzynką, wywozem, przekazaniem drewna lub drewna odpadowego bądź odzyskiem lub unieszkodliwianiem drewna odpadowego zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- g) Płatność wynagrodzenia w ramach Prawa Opcji 1 zostanie zrealizowana jednorazowo. Wykonawca jest upoważniony do wystawienia faktury za te prace po podpisaniu przez Strony Protokołu Odbioru prac objętych Prawem Opcji.
- 6) W przypadku skorzystania przez Zamawiającego z Prawa Opcji 2, o którym mowa w **Art. 3 ust. 18**, zastosowanie mają poniższe postanowienia:
- a) wynagrodzenie za wykonanie wycinki drzew i krzewów w pasie montażowym za wyjątkiem wycinki na nieruchomościach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w wysokości PLN netto (słownie:);
- b) szacunkowe ilości przewidzianych do wycinki drzew (szt.) lub obszaru krzewów (m²) w ramach Prawa Opcji 2 zostały wskazane w pkt. OPZ. Zasady wykonania wycinki drzew i krzewów w pasie montażowym za wyjątkiem wycinki na nieruchomościach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe określa OPZ;
- c) wynagrodzenie w ramach Prawa Opcji 2 płatne będzie jako cena ryczałtowa wskazana w Formularzu „Oferta” za realizację całego zakresu objętego Prawem Opcji 2;
- d) Wykonawca uwzględnił w wynagrodzeniu koszty wszystkich czynności wynikających z Umowy, w tym w szczególności koszty związane z wycinką, przerzynką, wywozem, przekazaniem drewna lub drewna odpadowego bądź odzyskiem lub unieszkodliwianiem drewna odpadowego zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach a także koszty dostawy i transportu, koszty stosownych należności spedycyjnych i transportowych i wszelkie inne koszty rzeczowe i osobowe konieczne dla wykonania przez Wykonawcę zakresu prac określonego Prawem Opcji 2;
- e) płatność wynagrodzenia w ramach Prawa Opcji 2 zostanie zrealizowana jednorazowo. Wykonawca jest upoważniony do wystawienia faktury za te prace po podpisaniu przez Strony Protokołu Odbioru prac objętych Prawem Opcji.
- 7) waloryzację wynagrodzenia w maksymalnej wysokości nieprzekraczającej kwoty PLN netto (tj. 10% sumy wynagrodzenia wskazanego w § 13 ust. 2 pkt 1 - 6 powyżej z dnia zawarcia Umowy). Należna waloryzacja obliczona zostanie zgodnie z zasadami opisanymi **w ust. 35 poniżej**.

2a. Maksymalne wynagrodzenie netto za wykonanie podstawowego zakresu Inwestycji, bez Praw Opcji (tj. wynagrodzenie, o którym mowa w **ust. 2 pkt 1**) do powyżej) nie przekroczy kwoty PLN (słownie:), powiększonej o podatek od towarów i usług (VAT) w

wysokości zgodnej z przepisami obowiązującymi w dniu wystawienia faktury. Maksymalne wynagrodzenie brutto za wykonanie podstawowego zakresu Inwestycji bez Praw Opcji na dzień podpisania Umowy wynosiPLN (słownie:).

3. Wynagrodzenie, obejmuje wszystkie koszty (w tym bezpośrednie i pośrednie) niezbędne do realizacji przedmiotu Umowy, a w szczególności koszty związane z:
- 1) uzyskaniem wszelkich pozwoleń, uzgodnień, opinii, certyfikatów, ekspertyz i decyzji administracyjnych (w tym decyzji Pozwolenia na Użytkowanie),
 - 2) podatkami, opłatami celnymi i przewozowymi,
 - 3) kosztami magazynowania i składowania,
 - 4) wykonaniem wszelkich Robót związanych z ochroną przed rozprzestrzenianiem hałasu, drgań, wibracji, zawilgocenia, wody gruntowej i opadowej, itp.,
 - 5) wszelkimi kosztami związanymi z organizacją Terenu Budowy i zaplecza, dojazdu do Terenu Budowy oraz prowadzeniem Robót w niesprzyjających warunkach atmosferycznych,
 - 6) doprowadzeniem i dostarczeniem mediów do wykonania Robót i realizacji Inwestycji na czas budowy i do napełnienia instalacji, urządzeń i aparatów (za wyjątkiem paliwa gazowego),
 - 7) przeprowadzeniem wszelkich wymaganych przez normy i przepisy testów, badań oraz rozruchów i regulacji, a także sporządzeniem wymaganych instrukcji eksploatacyjnych,
 - 8) obsługą gwarancyjną,
 - 9) pracą w cyklu całodobowym, o ile taka okaże się konieczna dla zachowania terminu realizacji Inwestycji lub innych uzgodnień,
 - 10) wypłatą wynagrodzeń lub odszkodowań za zajęcie terenu poza pasem montażowym właścicielom lub innym podmiotom posiadającym tytuł prawny do nieruchomości, na terenie których prowadzone będą prace z uwzględnieniem dojazdów do miejsca realizacji robót oraz organizacji zaplecza budowy,
 - 11) obsługą geodezyjną,
 - 12) odtworzeniem humusu,
 - 13) wydanymi decyzjami i uzgodnieniami (z wyjątkiem kosztów wyraźnie wskazanych w **Art. 11** Umowy jako obciążających Zamawiającego), a w szczególności poniesieniem kosztów związanych z usunięciem szkód (podtopienia, podmycia, osuwiska, itp.) w przypadku niedotrzymania warunków określonych w decyzjach wodnoprawnych,
 - 14) zakupem Materiałów, Urządzeń, robocizną, pracą Sprzętu i ludzi, transportem, wywozem odpadów, wykonaniem połączeń z istniejącymi instalacjami, opłatami administracyjnymi itp.,
 - 15) nadzorem saperskim wraz z kosztami związanymi z ewentualnym dojazdem i pracą jednostki saperskiej w celu unieszkodliwienia niewybuchów/niewypałów lub innych materiałów niebezpiecznych.

4. Stawki jednostkowe określone w ust. 2 pkt 4) powyżej mają charakter ryczałtowy, pozostają niezmiennie przez cały okres realizacji Umowy. Wynagrodzenie obmiarowe za wykonanie zabezpieczeń wykopów liniowych oraz komór dla przekroczeń bezwykopowych obejmuje wszelkiego typu roboty i konstrukcje towarzyszące niezbędne do ich kompleksowej realizacji, a w szczególności takie jak: wykonanie ścianek szczelnych odpowiednią metodą, modyfikacje warunków gruntowych poprzez ciśnieniowe podpłukiwanie grodzic wodą, wstępne wiercenie z użyciem lub bez użycia mieszanki cementowo – bentonitowej (podwiercanie), drogi robocze, odwodnienia, umocnienie dna, jeł grouting, mikropalowanie oraz zastosowanie rozpór i zabezpieczeń i inne. W przypadku zastosowania metod wspomaganie wbijania grodzic jak podpłukiwanie, Wynagrodzenie obmiarowe obejmuje również zapewnienie dostępu do wody, a także konsekwencje ewentualnego pogorszenia warunków budowy ze względu na obecność wody w rejonie pogrążania grodzic. W przypadku rezygnacji z wykonywania ścianek szczelnych Wykonawcy nie należy się dodatkowe wynagrodzenie za wykonane Roboty i wykorzystane Urządzenia, Urządzenia Tymczasowe, Materiały będące konsekwencją tejże rezygnacji, a w szczególności konieczności zapewnienia nieprzewidzianego odwodnienia i dodatkowych robót w związku z zmieniającą/powiększoną geometrią wykopu.
5. O ile inaczej wyraźnie nie postanowiono w Umowie, wszelkie obowiązki umowne Wykonawca zrealizuje w ramach Wynagrodzenia. Wysokość Wynagrodzenia została określona z uwzględnieniem wszystkich warunków wykonania Robót i realizacji Inwestycji. W szczególności, Wykonawca wziął pod uwagę następujące okoliczności: cechy geotechniczne, hydrogeologiczne i topograficzne Terenu Budowy, z zastrzeżeniem **art. 5 ust. 1 pkt 4 Umowy**; warunki sanitarne Terenu Budowy; warunki pogodowe; dostępność i koszt materiałów; stan dróg dojazdowych; dostępność środków transportu; dostępność i koszt siły roboczej; lokalizację miejsc odpowiednich dla składowania materiałów potrzebnych do realizacji niniejszej Umowy, obowiązki do koordynacji itp. Wynagrodzenie obejmuje również wynagrodzenie z tytułu przeniesienia autorskich praw majątkowych i praw zależnych oraz udzielenia licencji i praw zależnych, o których mowa w Umowie.
6. Jeżeli w celu ukończenia Robót w terminach określonych w Umowie lub Harmonogramie bazowym, Wykonawca poniesie dodatkowe koszty związane z zapłatą za nadgodziny, pracę w godzinach nocnych lub w dni wolne od pracy, takie koszty ponosi wyłącznie Wykonawca i nie stanowią one podstawy do zmiany kwoty Wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
7. Z zastrzeżeniem **Art. 5 ust. 1 pkt 4**, Wynagrodzenie pokrywa wszelkie ryzyka sprawdzenia planów i dokumentów Dokumentacji Przetargowej stanowiących podstawę złożenia przez Wykonawcę Oferty.
8. Z wyjątkiem zaliczek, wszystkie płatności za realizację Inwestycji dokonywane są powykonawczo, na podstawie faktury VAT wystawionej po zatwierdzeniu wniosku o płatność zawierającego właściwy protokół odbioru (tj. Protokół Odbioru Częściowego, Protokół Odbioru Technicznego, Protokół Odbioru Eksploatacyjnego lub Protokół Odbioru Końcowego), z uwzględnieniem potrąceń i zatrzymań. Rozliczenie za wykonanie Inwestycji będzie

dokonywane na podstawie faktur VAT częściowych i faktury VAT końcowej (po Odbiorze Końcowym).

9. Plan Płatności stanowi **Załącznik nr 16** do Umowy. Strony mogą dokonać zmiany Planu Płatności jeżeli Wykonawca złoży wniosek o zmianę Planu Płatności w terminie **90 dni** od dnia zawarcia Umowy, z zastrzeżeniem, że zmiana Planu Płatności nie może dotyczyć:
 - 1) Kamienia Milowego: Dokumenty budowy, Uznanie technologii spawania, Rozpoczęcie budowy, Odbiór Techniczny, Nagazowanie i rozruch, Odbiór końcowy, Zakończenie budowy,
 - 2) zmiany nazwy lub zakresu Kamieni Milowych,
 - 3) z zastrzeżeniem pkt. 1 powyżej, zmiana procentowej wartości każdego Kamienia Milowego jest ograniczona do maksymalnej wysokości 5% Wynagrodzenia, o którym mowa w Art. 13 ust. 2 pkt. 1 Umowy.
10. Zmiana Planu Płatności wymaga zmiany Umowy.
11. Zmiana Planu Płatności, o której mowa w **ust. 9** powyżej, nie może prowadzić do zmiany łącznej procentowej wartości Kamieni Milowych ani do zwiększenia Wynagrodzenia.
12. W przypadku zmiany Umowy, innej niż wskazana w ust. 9 powyżej, skutkującej koniecznością zmiany Planu Płatności, wraz z dokonaniem zmiany Umowy Strony dokonają odpowiedniej zmiany Planu Płatności.
13. Zamawiający przewiduje udzielenie Zaliczki na poczet realizacji Inwestycji w kwocie, która nie przekroczy **15%** Wynagrodzenia brutto, o którym mowa w **ust. 2 pkt 1)** powyżej. Zaliczka będzie udzielona Wykonawcy w terminie do 14 dni od dnia:
 - a) dostarczenia Zamawiającemu wniosku o wypłatę Zaliczki, oraz
 - b) dostarczenia Zamawiającemu oryginału Zabezpieczenia Zaliczki, oraz
 - c) dokonania Odbioru częściowego Kamieni Milowych nr 1, 2 i 3: Dokumenty budowy, Uznanie technologii spawania, Rozpoczęcie budowy.
14. Wykonawca zobowiązuje się do wykorzystania Zaliczki tylko w ramach realizacji niniejszej Umowy. Na żądanie Zamawiającego, Wykonawca przedstawi szczegółowe zestawienie dotyczące wykorzystania Zaliczki.
15. Zabezpieczenie Zaliczki musi opiewać na pełną kwotę Zaliczki, o której wypłatę ubiega się Wykonawca, a termin wygaśnięcia Zabezpieczenia Zaliczki nie może być krótszy niż data Odbioru Końcowego.
16. Zabezpieczenie Zaliczki musi być, co do zasady zgodne ze wzorem stanowiącym **Załącznik nr 15** do Umowy, a projekt Zabezpieczenia Zaliczki musi być uprzednio zatwierdzony przez Zamawiającego. Wykonawca przedstawi Zamawiającemu treść Zabezpieczenia Zaliczki do akceptacji, a ewentualna odmowa zatwierdzenia musi mieć istotną przyczynę.
17. Zamawiający wymaga wniesienia Zabezpieczenia Zaliczki w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej. Gwarancja powinna być nieodwołalna i bezwarunkowa, płatna na pierwsze żądanie, prawem właściwym będzie prawo polskie, a sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów na gruncie gwarancji winien być sąd właściwy miejscowo dla siedziby

Zamawiającego. Gwarancja powinna być sporządzona w języku polskim, natomiast w przypadku gdy językiem gwarancji jest język obcy wówczas taka gwarancja winna być przedłożona wraz z tłumaczeniem przysięgłym. Jeśli gwarancja poza językiem polskim sporządzona będzie również w innym języku w razie rozbieżności między wersjami językowymi decydująca będzie wersja językowa polska.

Zamawiający ponadto wymaga, by gwarancja stanowiąca Zabezpieczenie Zaliczki, została udzielona przez podmiot posiadający długoterminową ocenę ratingową na poziomie inwestycyjnym wydaną przez jedną z wymienionych agencji: Standard & Poor's Rating Services (LT Issuer Rating BBB-), Moody's Investors Service Inc. (LT Rating Baa3) lub Fitch Ratings Ltd. (LT Rating IDR BBB-). W odniesieniu do gwarancji ubezpieczeniowej, wymóg określony w zdaniu poprzedzającym uznaje się za spełniony, gdy gwarant wykaże zawarcie z podmiotem posiadającym długoterminową ocenę ratingową na poziomie inwestycyjnym wydaną przez jedną z wymienionych agencji: Standard & Poor's Rating Services (LT Issuer Rating BBB), Moody's Investors Service Inc. (LT Rating Baa3) lub Fitch Ratings Ltd. (LT Rating IDR BBB-) umowy lub umów o reasekurację, obejmującej Zabezpieczenie Zwrotu Zaliczki. Ciężar dowodu istnienia takiej umowy lub umów o reasekurację spoczywa na Wykonawcy. W przypadku obniżenia oceny ratingowej dla gwaranta w trakcie trwania Umowy poniżej wymaganego poziomu, Wykonawca w terminie 60 dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia, zobowiązany będzie do zmiany Zabezpieczenia Zaliczki i dostarczenia gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej spełniającej wszystkie powyższe wymagania Zamawiającego, a w przypadku braku realizacji niniejszego zobowiązania Zamawiający będzie uprawniony do skorzystania z posiadanego Zabezpieczenia Zaliczki. Postanowienie zdania poprzedzającego stosuje się odpowiednio w wypadku obniżenia oceny ratingowej dla reasekuranta lub w wypadku rozwiązania umowy o reasekurację, obejmującej Zabezpieczenie Zwrotu Zaliczki, albo odstąpienia od takiej umowy przez którąkolwiek ze stron.

18. Udzielenie Zaliczki zostanie udokumentowane fakturą VAT. Wykonawca ma obowiązek wystawić fakturę VAT w terminach wynikających z właściwych przepisów podatkowych.
19. Strony ustalają, że Zaliczka zostanie w całości rozliczona z płatnościami Wynagrodzenia, a rozliczenie rozpocznie się w momencie osiągnięcia przychodów z tytułu realizacji Inwestycji na poziomie **45%** Wynagrodzenia, o którym mowa w **art. 13 ust. 2 pkt 1 Umowy**.
20. Rozliczenie Zaliczki nastąpi przez pomniejszenie wartości do zapłaty na fakturach wystawionych przez Wykonawcę o **35%** wartości złożonego i zatwierdzonego wniosku o płatność, począwszy od osiągnięcia progu wartościowego, o którym mowa w ust. 19 powyżej do czasu rozliczenia pełnej kwoty zaliczki, bez konieczności składania w tym zakresie osobnego oświadczenia. W sytuacji, gdy na podstawie danego wniosku o płatność Wykonawca osiągnie przychody na poziomie 45% Wynagrodzenia, o którym mowa w **art. 13 ust. 2 pkt 1 Umowy**, rozliczenie zaliczki nastąpi od części należnej płatności przekraczającej 45% przedmiotowego Wynagrodzenia. Zamawiający ma prawo wstrzymać rozliczenie zaliczki w przypadku, gdy realizuje płatności bezpośrednio na rzecz Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców

- zgodnie z zapisami **art. 14 ust. 23-26** Umowy. Zamawiający jest uprawniony do rozliczenia Zaliczki lub jej części również w drodze potrąceń, poprzez złożenie Wykonawcy oświadczenia o potrąceniu.
21. Jeżeli rozliczenie Zaliczki w sposób opisany **w ust. 20** zdanie pierwsze powyżej nie będzie możliwe, wówczas Wykonawca będzie zobowiązany do niezwłocznego zwrotu nierozliczonej części Zaliczki na rzecz Zamawiającego. Zamawiający dokona wypłaty nierozliczonej części Zaliczki z Zabezpieczenia Zaliczki, po uprzednim wezwaniu Wykonawcy do dobrowolnego spełnienia świadczenia w terminie **3 dni** od daty doręczenia wezwania.
 22. Rozliczenie zaliczki następuje odpowiednio z chwilą wymagalności poszczególnych faktur VAT, lub z chwilą dokonania płatności faktury (w tym potrącenia). Jeżeli nastąpi skuteczne rozliczenie Zaliczki z kwotami należnego Wynagrodzenia, zgodnie z zasadami opisanymi w **ust. 19 – 20** powyżej Zamawiający, na wniosek Wykonawcy, złoży Wykonawcy oświadczenie o rozliczeniu Zaliczki wskazujące kwotę, w jakiej Zaliczka została rozliczona. Na podstawie ww. oświadczenia Zamawiającego może nastąpić redukcja wysokości Zabezpieczenia Zaliczki. Po dokonaniu skutecznego rozliczenia całości kwoty Zaliczki, Zamawiający dokona niezwłocznego zwrotu Zabezpieczenia Zaliczki.
 23. Jeżeli na **30 dni** przed wygaśnięciem Zabezpieczenia Zaliczki Wykonawca, w przypadku konieczności jej przedłużenia, nie przedłuży lub nie wniesie nowego Zabezpieczenia Zaliczki, Zamawiający będzie uprawniony do skorzystania z posiadanego Zabezpieczenia Zaliczki w kwocie Zaliczki nie rozliczonej i zatrzymania jej do momentu wniesienia przez Wykonawcę nowego Zabezpieczenia Zaliczki.
 24. Wykonawca jest zobowiązany do utrzymywania Zabezpieczenia Zaliczki przez cały okres obowiązywania Umowy w wysokości Zaliczki otrzymanej od Zamawiającego i nie rozliczonej. Redukcja wysokości Zabezpieczenia Zaliczki może nastąpić wyłącznie na podstawie oświadczenia Zamawiającego, o którym mowa w **ust. 22** powyżej. Jeżeli na skutek jakichkolwiek okoliczności, w szczególności ogłoszenia upadłości gwaranta lub innych zdarzeń, Zamawiający utraci Zabezpieczenie Zaliczki przed jej rozliczeniem w całości, Wykonawca niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 14 dni od wystąpienia przyczyny lub wezwania Zamawiającego, ustanowi nowe Zabezpieczenie Zaliczki o treści spełniającej wymagania określone w Umowie oraz w wysokości nie niższej niż pozostająca do rozliczenia kwota Zaliczki, pod rygorem natychmiastowego zwrotu nierozliczonej części Zaliczki.
 25. Zamawiający dopuszcza możliwość dokonywania wcześniejszych płatności z tytułu faktur VAT wystawionych na podstawie Umowy. Warunkiem dokonania wcześniejszej płatności jest wystąpienie przez Wykonawcę ze stosownym wnioskiem nie później niż na 7 dni przed terminem zapłaty, zawierającym wskazanie należności, która ma podlegać wcześniejszej płatności oraz faktury VAT, z której należność wynika. Wniosek powinien zostać przekazany Zamawiającemu w formie elektronicznej, pisemnej lub faksem.

26. Wykonawca przyjmuje do wiadomości, iż wniosek o wcześniejszą zapłatę ma charakter niewiążący dla Zamawiającego. Pozytywne rozpatrzenie wniosku o wcześniejszą płatność i realizacja wcześniejszej płatności zależy wyłącznie od indywidualnej decyzji Zamawiającego.

27. Warunkiem rozpatrzenia przez Zamawiającego wniosku jest spełnienie następujących przesłanek:

- 1) należność wynikająca z faktury VAT podlegająca wcześniejszej płatności nie jest kwestionowana, zarówno co do zasadności, jak i wysokości,
- 2) do wniosku o wcześniejszą płatność załączono uzupełnienie wniosku o płatność zawierające: oryginalne oświadczenia Podwykonawców (jeżeli do wniosku o płatność zostały załączone kopie lub brakowało oświadczenia) oraz potwierdzenia zapłaty należności, które stały się wymagalne do dnia złożenia wniosku o wcześniejszą płatność, a które nie były załączone do wniosku o płatność. Postanowienia **art. 14 ust. 2 pkt 7 lit. d)** stosuje się odpowiednio.

28. Wykonawca przyjmuje do wiadomości i wyraża zgodę, iż w przypadku podjęcia decyzji o realizacji wcześniejszej płatności, należność wynikająca z faktury VAT wystawionej przez Wykonawcę zostanie pomniejszona o wysokość odsetek dyskontowych, obliczanych wg wzoru:

$$D = \frac{F_{brutto} \times S}{365} \times n$$

gdzie:

D – kwota Dyskonta (Dyskonto),

F_{brutto} – wysokość należności brutto,

S – stopa Dyskonta,

n – liczba dni pomiędzy terminem zapłaty z faktury VAT a wcześniejszym terminem zapłaty.

29. Stopę Dyskonta stanowi suma WIBOR 6M z dnia wystawienia faktury VAT podlegającej wcześniejszej płatności i marży 2,5%.

30. Za podstawę do obliczenia kwoty Dyskonta, uznaje się dzień realizacji wcześniejszej płatności.

31. Za dzień realizacji wcześniejszej płatności pomniejszonej o kwotę Dyskonta uznaje się dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.

32. Niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie **7 dni** od dnia realizacji wcześniejszej płatności, Wykonawca wystawi Zamawiającemu korygującą fakturę VAT uwzględniającą w wartości należności kwotę Dyskonta oraz wskazującą na formę i dzień zrealizowania przez Zamawiającego wcześniejszej płatności pomniejszonej o kwotę Dyskonta np. „forma płatności przelew w dniu (...)”.

33. Wykonawca oświadcza, iż zrealizowanie przez Zamawiającego wcześniejszej płatności pomniejszonej o kwotę Dyskonta na warunkach określonych w Umowie, wyczerpuje wszelkie roszczenia Wykonawcy wobec Zamawiającego wynikające z należności wskazanej na fakturze VAT, której dotyczyła wcześniejsza płatność. Wykonawca przyjmuje do wiadomości, iż nie będą mu przysługiwać wobec Zamawiającego żadne roszczenia, w tym z tytułu odsetek za

opóźnienie w zapłacie w sytuacji, gdy realizacja wcześniejszej płatności pomniejszonej o Dyskonto nastąpi w innym dniu, aniżeli uprzednio wskazany Wykonawcy przez Zamawiającego.

34. W przypadku skrócenia terminu realizacji Odbioru Technicznego, w stosunku do terminu określonego w Art. 4 ust. 2 Umowy, Wykonawca będzie uprawniony do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia („Wynagrodzenie Dodatkowe”), na zasadach opisanych poniżej:

- 1) za skrócenie terminu realizacji, o którym mowa powyżej, Wykonawca będzie uprawniony do otrzymania Wynagrodzenia Dodatkowego w maksymalnej wysokości – 3% Wynagrodzenia netto, określonego w Art. 13 ust. 2 pkt. 1 Umowy. Wynagrodzenie to obliczone będzie na podstawie iloczynu liczby dni stanowiących skrócenie terminu dokonania Odbioru Technicznego względem terminu określonego w Art. 4 ust. 2 Umowy i stawki 0,033% Wynagrodzenia netto, określonego w Art. 13 ust. 2 pkt. 1 Umowy;
- 2) tak obliczona wartość Wynagrodzenia Dodatkowego stanowić będzie kwotę netto. Zasady płatności określone w Art. 14 Umowy stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że zapłata Wynagrodzenia Dodatkowego zostanie zrealizowana wraz z płatnością końcową, o której mowa w Art. 15 Umowy;
- 3) dla uniknięcia wszelkich wątpliwości Strony uznają, że Wynagrodzenie Dodatkowe będzie przysługiwało Wykonawcy wyłącznie w przypadku skrócenia terminu realizacji Odbioru Technicznego. Jakikolwiek okoliczności, za wyjątkiem wyłącznej winy Zamawiającego, skutkujące niemożliwością skrócenia terminu realizacji Odbioru Technicznego, nie będą stanowiły okoliczności uprawniającej Wykonawcę do otrzymania Wynagrodzenia Dodatkowego;
- 4) Dla uniknięcia wszelkich wątpliwości Strony uznają, że w przypadku, gdyby Wykonawca nie skrócił terminu realizacji Odbioru Technicznego, w stosunku do terminu określonego w Art. 4 ust. 2 Umowy, wówczas Wykonawcy nie przysługuje od Zamawiającego żadne odszkodowanie związane z utratą przez Wykonawcę uprawnienia do otrzymania Wynagrodzenia Dodatkowego.

35. Zamawiający przewiduje zgodnie z art. 439 ustawy Prawo Zamówień publicznych waloryzację wynagrodzenia:

- 1) Waloryzacja będzie odbywała się przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji (dalej: **„Wskaźnik waloryzacji”**), obliczonego według następującego wzoru:

$$W = 0,5 + 10\% \times \text{CPI} + \text{UpWr} \times \text{Wr} + \text{UpWm} \times \text{Wm} + \text{UpWs} \times \text{Ws}$$

UpWr, UpWm, UpWs – Udział procentowy odpowiednio: robocizny, materiałów i sprzętu.
Up wyliczany jest każdorazowo dla danego projektu, na podstawie danych z kosztorysu inwestorskiego (razem 40%)

Gdzie

CPI – wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych - obliczany na podstawie wskaźników z tabeli „Kwartalne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych” publikowanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na stronie

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-/kwartalne-wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-od-1995-roku/> (kolumna: okres poprzedni = 100), za minione zakończone kwartały, przy czym pierwszym jest kwartał następujący po kwartale i roku złożenia Oferty,

Wr – wskaźnik waloryzacji dla robocizny – obliczany na podstawie wskaźników dla „robót inżynierskich” z tabeli 1. „Zmiany stawek robocizny kosztorysowej (brutto) Zeszytu ZWW opublikowanego przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno-Organizacyjnych Budownictwa „Promocja” sp. z.o.o., SEKOCENBUD, w stosunku do kwartału i roku złożenia Oferty,

Wm - Wskaźnik waloryzacyjny dla materiałów – obliczany na podstawie wskaźnika waloryzacyjnego „Materiały budowlane ogółem” publikowanego w tabeli 2. „Zmiany cen materiałów cen budowlanych wg grup” przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno-Organizacyjnych Budownictwa „Promocja” sp. z o.o., SEKOCENBUD, w stosunku do kwartału i roku złożenia Oferty,

Ws - Wskaźnik waloryzacyjny dla sprzętu – obliczany na podstawie wskaźnika waloryzacyjnego „Sprzęt budowlany ogółem” publikowanego w tabeli 6. „Zmiany cen najmu i pracy sprzętu budowlanego wg grup” przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno-Organizacyjnych Budownictwa „Promocja” sp. z.o.o., SEKOCENBUD, w stosunku do kwartału i roku złożenia Oferty,

Wskaźnik waloryzacji W zostanie obliczony z dokładnością do czterech miejsc po przecinku, przy czym składowe wzoru nie podlegają zaokrągleniu.

- 2) Waloryzacji będzie podlegać wynagrodzenie Wykonawcy, objęte wnioskami o płatność:
 - a) pierwsza waloryzacja – nie wcześniej niż po zakończeniu pierwszego pełnego kwartału następującego po terminie składania ofert (decyduje data złożenia wniosku o płatność);
 - b) aktualizacja wskaźnika waloryzacji – co 3 miesiące,
- 3) Datą odniesienia waloryzacji będzie każdorazowo kwartał i rok złożenia oferty,
- 4) Waloryzacja następować będzie pod warunkiem osiągnięcia przez wskaźnik waloryzacji „W” poziomu równego lub większego 1,0200 lub równego lub mniejszego niż 0,9800,
- 5) Suma waloryzacji dla oddania wzrostu cen (liczona łącznie jako suma waloryzacji na plus z wszystkich wniosków o płatność) albo dla oddania spadku cen (liczona łącznie jako suma waloryzacji na minus z wszystkich wniosków o płatność) nie może przekroczyć kwoty wskazanej w ust. 2 pkt 7 powyżej z dnia zawarcia Umowy,
- 6) W przypadku skorzystania przez Wykonawcę z waloryzacji wynagrodzenia na podstawie art. 436 pkt 4 lit. b Pzp, do limitu wzrostu wynagrodzenia opisanego w pkt 5 powyżej wlicza się wzrost wynagrodzenia obliczony na podstawie art. 436 pkt 4 lit. b Pzp,
- 7) Waloryzacji nie podlegają kwoty wypłacanej Wykonawcy Zaliczki, Wynagrodzenie Dodatkowe (wypłacane Wykonawcy w przypadku wcześniejszej realizacji Kamienia

Milowego np. „Odbiór Techniczny” w stosunku do terminu określonego w Umowie), wynagrodzenie za Roboty zamienne i dodatkowe, zwrot kwot zatrzymanych,

- 8) Wykonawca obliczy wartość waloryzacji dla składanego wniosku o płatność zgodnie ze wskaźnikiem obowiązującym w danym okresie waloryzacji przekazanym mu przez Zamawiającego, z zastrzeżeniem, że w przypadku zwrotu wniosku do poprawy lub uzupełnienia obowiązuje wskaźnik wyliczony dla pierwotnego wniosku. Wartość waloryzacji wynagrodzenia będzie wykazana jako osobna pozycja wniosku o płatność oraz jako osobna pozycja na fakturze,

ARTYKUŁ 14. PŁATNOŚCI

1. Wynagrodzenie będzie wypłacane w ramach płatności częściowych oraz płatności końcowej, na podstawie składanych przez Wykonawcę wniosków o płatność zgodnie z Planem Płatności. Wstępny wzór wniosku o płatność stanowi **Załącznik nr 16** do Umowy przy czym ostateczną jego wersję Wykonawca uzgodni z Zamawiającym.
2. Wniosek o płatność częściową Wykonawca przedłoży Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającemu do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano Odbioru Częściowego, Odbioru Technicznego lub Odbioru Eksploatacyjnego. Wniosek o płatność częściową Wykonawca przygotowuje i przedłoży wraz z niezbędnymi dokumentami. Każdy wniosek o płatność częściową zawierał będzie szczegółowe rozliczenie kwoty, do otrzymania której Wykonawca uważa się uprawniony oraz:
 - 1) odpowiednio Protokół Odbioru Częściowego, Protokół Odbioru Technicznego lub Protokół Odbioru Eksploatacyjnego,
 - 2) kwotę należnego Wynagrodzenia za prawidłową realizację Kamienia Milowego, wynikającą z Planu Płatności,
 - 3) łączną wysokość kwot prawidłowo zafakturowanych przez Wykonawcę oraz zapłaconych przez Zamawiającego wg stanu na dzień złożenia wniosku o płatność,
 - 4) kwoty zatrzymane lub potrącone przez Zamawiającego zgodnie z Umową,
 - 5) wskazanie wysokości kar umownych, o których Zamawiający poinformował Wykonawcę zgodnie z Art. 23 ust. 4 Umowy do dnia złożenia wniosku o płatność wraz ze wskazaniem kwot zatrzymanych przez Zamawiającego z tego tytułu,
 - 6) zestawienie umów z Podwykonawcami zawierające wskazanie Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy i określenie zakresu dostaw, usług, robót, a także wysokość wynagrodzenia umownego,
 - 7) rozliczenie umów z Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami ujętymi w zestawieniu, o którym mowa w pkt 6) powyżej, zawierające:
 - a) zestawienie zbiorcze (wykaz) umów z Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami uczestniczącymi w realizacji Inwestycji, z podaniem kwot kontraktowych,

- zafakturowanych, zapłaconych, zatrzymanych i potrąconych według stanu na dzień nie wcześniejszy niż 5 dni przed datą złożenia wniosku o płatność;
- b) dla każdej umowy ujętej w zestawieniu zbiorczym rozliczenie szczegółowe umowy z Podwykonawcą zawierające listę wystawionych faktur, dokonanych płatności, potrąceń i zatrzymań wraz ze wskazaniem numeru wniosku o płatność, w którym wykazano fakturę, załączono potwierdzenie zapłaty oraz (w przypadku dokonania potrącenia) załączono oświadczenie o potrąceniu wierzytelności;
 - c) wykaz osób upoważnionych do reprezentacji Podwykonawców i dalszych Podwykonawców;
 - d) oświadczenia (i tabele rozliczeniowe) Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o braku zaległości płatniczych na dzień złożenia oświadczenia wg wzoru stanowiącego **Załącznik nr 19a do Umowy**. Data złożenia oświadczenia powinna być nie wcześniejsza niż 5 dni przed datą złożenia wniosku o płatność. Zamawiający akceptuje sytuację w której oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, zostaną dostarczone przez Wykonawcę w formie kopii (skan dokumentu), z zastrzeżeniem, że do czasu dostarczenia oryginału oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, płatność nie zostanie przez Zamawiającego zrealizowana w części równej sumie nierozliczonych wartości umów, w odniesieniu do których nie przedstawiono oryginałów oświadczeń oraz dowodów zapłaty. W przypadku zakończenia realizacji umowy przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, Wykonawcałoży oświadczenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy o ostatecznym rozliczeniu umowy według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 19b**. W takim przypadku oświadczenia tego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na dalszym etapie realizacji Inwestycji nie będą wymagane przez Zamawiającego, o ile ten nie zawrze kolejnej umowy z Wykonawcą.
 - e) dowody dotyczące zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, dotyczące należności których termin wymagalności przypadł przed dniem złożenia wniosku o płatność;
 - f) w sytuacji o której mowa w art. 8 ust. 4 pkt 5 Umowy – oświadczenia Wykonawcy o potrąceniu z wynagrodzenia Podwykonawców w związku z wniesieniem zabezpieczenia wykonania umowy w pieniądzu (wraz z dowodem doręczenia i wskazaniem wymagalnych kwot podlegających potrąceniu) podpisanych przez osoby umocowane do reprezentacji;
 - g) na każde żądanie Zamawiającego - kopie rachunków lub faktur VAT wystawionych przez Podwykonawców i dalszych Podwykonawców za wykonane przez nich dostawy, usługi i roboty.
- 8) Wskaźnik waloryzacji, o którym mowa w **art. 13 ust. 35 oraz** kwotę waloryzacji.

3. Jednocześnie z wnioskiem o płatność Wykonawca złoży pisemne oświadczenie o tym, że kwota, która jest wymieniona we wniosku o płatność wyczerpuje jego wszystkie roszczenia o zapłatę z tytułu odebranej części Inwestycji, za wyjątkiem roszczeń, które wymieni we wniosku lub które przy zachowaniu należytej staranności nie mogły zostać podniesione we wniosku. Zamawiający nie będzie w żaden sposób odpowiedzialny wobec Wykonawcy za żadną sprawę lub rzecz, związaną z wykonaniem Umowy lub realizacją Inwestycji, jeśli nie zostanie ona w sposób terminowy i wyraźny uwzględniona we wniosku o płatność. Wzór oświadczenia stanowi **Załącznik nr 18** do Umowy.
4. Płatność za częściowe wykonanie Kamienia Milowego jest dopuszczalna, o ile wynika to z Umowy i Planu Płatności. Płatności wynikające z danego wniosku o płatność zostaną pomniejszone o kwoty wskazane w tym wniosku zgodnie z postanowieniami **art. 14 ust. 2 pkt 5) Umowy**, przy czym pomniejszenie będzie następować po osiągnięciu wartości kar umownych, o których mowa w art. 23 ust. 3 zdanie pierwsze Umowy, kwoty 100.000,00 PLN oraz kolejnych jej wielokrotności (z uwzględnieniem kwot, o które dokonano już pomniejszenia Wynagrodzenia z tego tytułu).
5. Każdy wniosek o płatność będzie podlega kontroli Zamawiającego. Po przeprowadzeniu kontroli wniosku o płatność, która powinna być przeprowadzona w terminie nie dłuższym niż **5 dni** roboczych, Zamawiający w zależności od wyników tej kontroli, w terminie kolejnych **3 dni** roboczych wniosek o płatność: zaakceptuje, odrzuci lub zwróci do uzupełnienia wraz z podaniem przyczyn odrzucenia lub zwrócenia do uzupełnienia. Odrzucenia lub zwrócenia do uzupełnienia może dokonać również Wykonawca Nadzoru Inwestorskiego. W przypadku odrzucenia lub zwrócenia wniosku o płatność do uzupełnienia, Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie **4 dni** roboczych od dnia odrzucenia lub zwrócenia wniosku o płatność do uzupełnienia, sporządzić nowy wniosek o płatność, uwzględniający uwagi Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiającego. Uzupełniony wniosek o płatność nie może obejmować dodatkowego zakresu Robót, które nie były objęte pierwotnym wnioskiem o płatność. Wykonawca Nadzoru Inwestorskiego i Zamawiający dokonuje kontroli wniosku o płatność z zachowaniem terminów, o których mowa w zdaniu drugim niniejszego ustępu.
6. Dokonując kontroli wniosku o płatność, Zamawiający będzie uprawniony do korekty lub zmiany każdego wcześniej niepoprawnie zatwierdzonego lub sporządzonego wniosku o płatność. W przypadku zaakceptowania wniosku o płatność przez Zamawiającego, Wykonawca będzie uprawniony do uwzględnienia kwoty wskazanej w zaakceptowanym wniosku o płatność na fakturze.
7. Fakturę należy wystawić na nabywcę: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa, NIP: 5272432041. W opisie faktury wymagane jest wskazanie numeru niniejszej Umowy i numeru zamówienia podanego przez Zamawiającego. *Opcjonalnie dodatkowy wpis gdy faktura dotyczy Oddziału:*

- W fakturze przesłanej w Krajowym Systemie e-Faktur należy podać numer IDWew Oddziału w
- W sytuacji, gdy przepisy o Krajowym System e-Faktur nie są obowiązkowe dla wystawcy faktury (ustawowe wyłączenie), w danych odbiorcy na fakturze należy wskazać Oddział w.....
8. Zgodnie z ustawą z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, jeżeli jest taki obowiązek, fakturę należy wystawić i przesłać poprzez Krajowy System e-Faktur. W sytuacji, gdy przepisy o Krajowym System e-Faktur nie są obowiązkowe dla wystawcy faktury (ustawowe wyłączenie) lub w sytuacjach awarii Krajowego Systemu e-Faktur, fakturę można przekazać:
- 1) w wersji tradycyjnej, papierowej - adres doręczenia faktury: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ–SYSTEM S.A., ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa lub
 - 2) w wersji elektronicznej przy spełnieniu następujących warunków:
 - a) faktura przesyłana jest w formie załącznika drogą mailową,
 - b) załącznik będący wyłącznie fakturą jest pojedynczym plikiem w formacie PDF (wiadomości z plikami w innym formacie lub zawierające inne załączniki zostają odrzucone),
 - c) adresem Zamawiającego dedykowanym do otrzymywania faktur elektronicznych jest wyłącznie: faktury.gazsystem.cen@gaz-system.pl,
 - d) adresem Wykonawcy dedykowanym do wysyłania faktur elektronicznych jest wyłącznie:..... Wiadomości zawierające faktury elektroniczne przesłane na adres Zamawiającego z innych adresów zostają odrzucone,
 - e) domena nadawcy musi charakteryzować się pozytywną reputacją. Reputacja negatywna domeny powoduje zablokowanie przesyłek,
 - f) jedynie przesyłki spełniające powyższe kryteria uznawane są za skutecznie doręczone. Zmiana adresu wskazanego w pkt 4 powyżej wymaga formy pisemnej z podpisami osób uprawnionych do reprezentacji Wykonawcy,
 - g) powyższa zgoda może zostać wycofana z zachowaniem formy pisemnej z podpisami osób upoważnionych do reprezentowania Zamawiającego z mocą obowiązywania po 7 dniach od daty otrzymania przez Wykonawcę zawiadomienia o wycofaniu zgody.
9. Ponadto Zamawiający oświadcza, że w myśl ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane oraz usługi oraz partnerstwie publiczno- prywatnym, dysponuje kontem założonym na Platformie Elektronicznego Fakturowania, pozwalającym na odbieranie faktur elektronicznych w postaci ustrukturyzowanej, a identyfikatorem Zamawiającego na tej Platformie (Identyfikator PEF) jest: NIP 5272432041.
10. Faktura wystawiona nieprawidłowo lub niezgodnie z Umową musi być skorygowana w terminie do 7 dni od wezwania Wykonawcy do jej korekty. Termin zapłaty rozpoczyna bieg od dnia otrzymania prawidłowej faktury korygującej.
11. Termin płatności faktury wynosi **30 dni** od daty dostarczenia Zamawiającemu prawidłowo wystawionej faktury lub faktury korygującej z zastrzeżeniem **art. 13 ust. 25 i nast.**
12. Rachunki bankowe Stron:

2) w przypadku niedostarczenia oświadczenia Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców lub dostarczenia oświadczeń, z których wynika, że Wykonawca zalega z płatnościami wobec takich Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców w związku z realizacją Umowy, w przypadku dostarczenia oświadczeń potwierdzających istnienie sporu, a także w przypadku braku uzupełnienia potwierdzeń zapłaty, o których mowa w **pkt 1)** powyżej, Zamawiający będzie miał prawo do wstrzymania płatności faktury VAT:

- a) na kwotę równą sumie kwot wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, co do których nie przedstawiono dokumentów potwierdzających dokonanie zapłaty wynagrodzenia - w przypadku braku oświadczeń,
- b) na kwotę zaległą lub sporną - w przypadku oświadczenia, które wskazuje na zaległość lub spór,

przy czym wstrzymana płatność traktowana będzie jako nieoprocentowana kaucja gotówkowa, dla zabezpieczenia możliwego roszczenia Podwykonawców w stosunku do Zamawiającego, do czasu aż roszczenie Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy zostanie zaspokojone lub wygaśnie. Na wniosek Wykonawcy Zamawiający zmieni sposób zabezpieczenia z kaucji gotówkowej na inne zabezpieczenie. Warunkiem dokonania zmiany sposobu zabezpieczenia jest jego uprzednie zaakceptowanie przez Zamawiającego.

3) wstrzymana płatność może zostać zwolniona przez Zamawiającego pomimo nieprzedstawienia oświadczenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, jeśli ten w ocenie Zamawiającego bezpodstawnie odmawia jego podpisania, a Wykonawca bezspornie udowodni, poprzez przedstawienie kompletnej dokumentacji, w tym stosownych dokumentów (np. faktury, wezwania do zapłaty, potwierdzone przez bank polecenia wykonania przelewów, etc.), że należne płatności zostały wykonane,

4) w przypadku, zajęcia rachunku bankowego Wykonawcy, Zamawiający ma prawo do potrącenia stosownej kwoty z Wynagrodzenia i jej zapłaty bezpośrednio na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, na co Wykonawca wyraża zgodę. W celu umożliwienia pełnego rozliczenia takiej zapłaty, zgodnie ze zdaniem poprzednim, Wykonawca udziela niniejszym zgody na przejęcie przez Zamawiającego praw lub obowiązków wynikających z umowy z Podwykonawcami lub dalszymi Podwykonawcami w zakresie, w jakim będzie to konieczne do dokonania bezpośredniej zapłaty przez Zamawiającego.

16. Zamawiający może, niezależnie od zatwierdzenia wniosku o płatność i otrzymania faktury VAT zgodnej z Umową, wstrzymać płatność całości lub części Wynagrodzenia (w kwocie odpowiadającej wysokości roszczeń Zamawiającego wynikających ze wskazanych poniżej okoliczności), o ile w ocenie Zamawiającego:

- 1) konieczne okaże się zapłacenie za usunięcie Wad lub poprawienie nienależycie wykonanych Robót, które nie zostały usunięte lub prawidłowo wykonane, w terminie wynikającym z Umowy lub uzgodnionym przez Strony,

- 2) Zamawiający uzyskał uprawnienie do naliczenia kary umownej lub skorzystania z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, lub
 - 3) Zamawiający poniósł jakąkolwiek szkodę na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania Robót przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę na jakiegokolwiek podstawie prawnej (umowa lub czyn niedozwolony).
17. Od kwot, których płatność Zamawiający mógł w sposób uzasadniony wstrzymać nie przysługują odsetki.
 18. Niezależnie od powyższego, Zamawiający ma prawo do zatrzymania innych płatności lub ich potrącenia, jeśli takie prawo przysługuje mu na podstawie Umowy lub obowiązującego prawa.
 19. Zapłata przez Zamawiającego jakiegokolwiek części Wynagrodzenia nie powoduje zrzeczenia się przez niego jakichkolwiek praw lub roszczeń wynikających z Umowy. W szczególności zapłata przez Zamawiającego jakiegokolwiek części Wynagrodzenia nie stanowi odbioru danych Robót ani potwierdzenia ich wykonania zgodnie z Umową.
 20. Zamawiający może dokonać bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom, którzy zawarli zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, lub Podwykonawcom którzy zawarli przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę.
 21. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 20, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, wraz ze szczegółowym przedmiotem robót budowlanych Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy i niezłożeniu sprzeciwu wobec wykonywania Robót przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
 22. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
 23. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający jest obowiązany umożliwić Wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy. Zamawiający informuje o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż **7 dni** od dnia doręczenia tej informacji. W uwagach nie można powoływać się na potrącenie roszczeń Wykonawcy względem Podwykonawcy niezwiązanych z realizacją Umowy o podwykonawstwo. W przypadku zgłoszenia uwag w terminie, Zamawiający może:

- 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty, albo
 - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
 - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
24. Skutkiem bezpośredniej płatności wynagrodzenia na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, będzie umorzenie wierzytelności przysługującej Wykonawcy względem Zamawiającego do wysokości kwoty otrzymanej przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę.

ARTYKUŁ 15. PŁATNOŚĆ KOŃCOWA

1. Po podpisaniu przez Strony protokołu Odbioru Końcowego Wykonawca w ciągu **30 dni** przygotuje i przedłoży Zamawiającemu w 2 egzemplarzach wnioski o płatność końcową wraz z niezbędnymi dokumentami. Wniosek o płatność końcową zawierał będzie:
 - 1) Protokół Odbioru Końcowego,
 - 2) łączną wysokość kwot zafakturowanych oraz zapłaconych przez Zamawiającego na dzień złożenia wniosku o płatność,
 - 3) wszelkie kwoty zatrzymane lub potrącone przez Zamawiającego,
 - 4) wykaz umów z Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami, łącznie z oświadczeniami Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o pełnym zafakturowaniu lub objęciu wystawionymi przez nich rachunkami zakresu prac wykonanych zgodnie z Umowami o podwykonawstwo oraz o pełnym rozliczeniu tych prac wraz z dowodami dotyczącymi zapłaty pełnego wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 19b**,
 - 5) protokół rozliczenia Dostaw Inwestorskich.
2. Po zatwierdzeniu wniosku o płatność końcową, Wykonawca wystawi fakturę VAT, opiewającą na kwotę Płatności Końcowej powiększoną o należny podatek VAT.
3. Jeżeli Strony nie dojdą do porozumienia w zakresie wysokości Płatności Końcowej, to Zamawiający zapłaci bezsporną część Płatności Końcowej, a spór dotyczący pozostałej części Płatności Końcowej pomiędzy Stronami zostanie rozwiązany zgodnie z Art. 26 Umowy.
4. Jednocześnie z wnioskiem o płatność końcową, Wykonawca złoży pisemne oświadczenie o tym, że kwota, która jest wymieniona we wniosku o płatność końcową wyczerpuje jego wszystkie roszczenia w związku z Umową i realizacją Inwestycji, oraz że w związku z tym zrzeka

się podnoszenia jakichkolwiek innych roszczeń w stosunku do Zamawiającego, które nie są wymienione we wniosku o płatność końcową.

5. Zamawiający nie będzie w żaden sposób odpowiedzialny wobec Wykonawcy za żadną sprawę lub rzecz, związaną z wykonaniem Umowy lub realizacją Inwestycji, jeśli nie zostanie ona w sposób wyraźny uwzględniona we wniosku o płatność końcową lub jeśli roszczenie Wykonawcy zostanie złożone z naruszeniem postanowień Art. 14 ust. 3 Umowy.
6. Postanowienia Art. 14 Umowy stosują się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że: (i) czas na przeprowadzenie kontroli wniosku o płatność końcową nie powinien przekroczyć **10 dni** roboczych oraz (ii) płatność za ostatni Kamień Milowy wskazany w Planie Płatności zostaje powiększona o kwotę, odpowiadającą sumie kwot, o jakie Zamawiający na podstawie Art. 14 ust. 4 Umowy pomniejszył płatności za zrealizowane Kamienie Milowe, z zastrzeżeniem Art. 23 ust. 3 Umowy.

ARTYKUŁ 16. ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY

1. W celu zabezpieczenia roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, Wykonawca na swój koszt wniósł Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w tym usunięcia Wad i usterek w okresie rękojmi lub gwarancji, w wysokości 5% Wynagrodzenia brutto za wykonanie podstawowego zakresu Inwestycji (bez wartości Praw Opcji i bez wartości waloryzacji) określonego w Art. 13 ust. 2 pkt 1-4 Umowy, w formie zgodnej z postanowieniami art. 450 ust. 1 Ustawy Pzp. Wykonawca zobowiązany jest do utrzymywania Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy w mocy przez cały okres realizacji Umowy, w każdym jednak wypadku nie krócej niż do daty przypadającej po upływie okresu rękojmi lub gwarancji udzielonej przez Wykonawcę zgodnie z Umową.
 - 1a. Zamawiający wyraża zgodę na tworzenie Zabezpieczenia należytego wykonania umowy zgodnie z art. 452 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych przez potrącenia należności za częściowe wykonanie Umowy. W takim przypadku Wykonawca w dniu zawarcia Umowy wnosi Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości ...Zabezpieczenia należytego wykonania umowy wskazanego w ust. 1, w formie zgodnej z postanowieniami art. 450 ust. 1 ustawy Pzp.
 - 1b. W przypadku o którym mowa w ust. 1a pozostała część Zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości ... Zabezpieczenia należytego wykonania umowy wskazanego w ust. 1 będzie wnoszona przez potrącenia z należności za częściowo zrealizowaną Umowę w taki sposób, aby wniesienie pełnej wysokości Zabezpieczenia należytego wykonania umowy wskazanego w ust. 1, nastąpiło do połowy okresu na który została zawarta Umowa. Zamawiający potrąci z płatności 15% wartości do zapłaty każdej faktury, począwszy od faktury wystawionej na podstawie drugiego wniosku o płatność, do momentu uzyskania pełnej wysokości Zabezpieczenia.
 - 1c. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a Wykonawca do połowy okresu na który została zawarta Umowa może uzupełnić pozostałą część Zabezpieczenia należytego wykonania

umowy wskazanego w ust. 1, w formie zgodnej z postanowieniami art. 450 ust. 1 Ustawy Pzp. Od momentu uzupełnienia Zabezpieczenia do wysokości wskazanej w ust. 1, potrącenia o których mowa w ust. 1b przestaną być dokonywane.

2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy (inne niż depozyt pieniężny) i jego zmiana, muszą być, co do zasady zgodne ze wzorem stanowiącym **Załącznik nr 20 do Umowy**, a projekt Zabezpieczenia należytego wykonania umowy i jego zmiany musi być uprzednio zatwierdzony przez Zamawiającego.
3. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy będzie mogło zostać wykorzystane przez Zamawiającego na pokrycie wszelkich należności wynikających z niniejszej Umowy, w szczególności kar umownych, zapłaty wynagrodzenia na rzecz Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, odszkodowania za nienależyte wykonanie Umowy oraz pokrycia kosztów wykonania zastępczego.
4. W przypadku wystąpienia przez Wykonawcę z żądaniem zmiany sposobu zabezpieczenia należytego wykonania umowy dotychczasowe zabezpieczenie zostanie wydane lub zwrócone Wykonawcy w terminie **14 dni** od ustanowienia oraz dostarczenia Zamawiającemu nowego zabezpieczenia w formie zaakceptowanej uprzednio na piśmie przez Zamawiającego. Zmiana formy zabezpieczenia następuje z zachowaniem ciągłości Zabezpieczenia i bez zmniejszania jego wysokości.
5. Część stanowiąca **70%** wartości Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy zostanie zwrócona Wykonawcy pod warunkiem należytego wykonania Umowy, w terminie **30 dni** od Daty Zakończenia.
6. Pozostałe 30% wartości Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy (pomniejszone o ewentualne wypłaty z zabezpieczenia dokonane przez Zamawiającego) zostanie zwrócone Wykonawcy w terminie 15 dni od dnia upływu okresu rękojmi lub gwarancji. Zamawiający dopuszcza złożenie przez Wykonawcę odrębnie Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy w wysokości 5% Wynagrodzenia brutto, określonego w Art. 13 ust. 2a Umowy z okresem ważności co najmniej do daty przypadającej 30 dni od daty Odbioru Końcowego oraz odrębnie zabezpieczenia roszczeń Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji. W takim przypadku:
 - 1) zabezpieczenie roszczeń Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji w wysokości 1,5% Wynagrodzenia brutto określonego w Art. 13 ust. 2a Umowy zostanie złożone przez Wykonawcę nie później, niż w terminie 30 dni przed terminem wygaśnięcia Zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
 - 2) zabezpieczenie, o którym mowa w pkt 1) powyżej zostanie zwrócone Wykonawcy w terminie 15 dni od dnia upływu okresu rękojmi lub gwarancji,
 - 3) w przypadku niedostarczenia zabezpieczeń roszczeń Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji w terminie określonym w pkt 1) powyżej, Zamawiający po uprzednim pisemnym zawiadomieniu Wykonawcy będzie miał prawo do skorzystania z Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy w wysokości 1,5% Wynagrodzenia brutto

określonego w Art. 13 ust.2a Umowy poprzez wypłatę tej kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.

7. Jeżeli w terminie **30 dni** przed wygaśnięciem obowiązującego Zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub zabezpieczenia roszczeń Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji, wniesionego w innej formie niż pieniężna, Wykonawca w przypadku konieczności jego przedłużenia, nie przedłuży lub nie wniesie nowego Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, to Zamawiający zmieni formę zabezpieczenia na zabezpieczenie w pieniądzu poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia. Zmiana formy zabezpieczenia następuje z zachowaniem ciągłości oraz wysokości zabezpieczenia.
8. W odniesieniu do Zabezpieczenia należytego wykonania umowy o charakterze niepieniężnym, w tym w szczególności, gdy będzie nim gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa lub poręczenie udzielane przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, będzie ono miało charakter nieodwołalny, bezwarunkowy, płatny na pierwsze żądanie. Zamawiający wymaga, aby w przypadku Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie Zamówienia, gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa lub poręczenie udzielane przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, obejmowały swoją treścią zobowiązanie solidarne wszystkich Wykonawców wspólnie ubiegających o udzielenie Zamówienia (zobowiązanych z tytułu gwarancji lub poręczenia). Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów na gruncie gwarancji lub poręczenia winien być sąd polski właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego. Gwarancja lub poręczenie powinny być sporządzone w języku polskim, natomiast w przypadku gdy językiem gwarancji lub poręczenia jest język obcy wówczas taka gwarancja lub poręczenie winny być przedłożone wraz z tłumaczeniem przysięgłym. Jeśli gwarancja lub poręczenie poza językiem polskim sporządzona będą również w innym języku w razie rozbieżności między wersjami językowymi decydująca będzie wersja językowa polska. Gwarancja bankowa, gwarancja ubezpieczeniowa lub poręczenie będą sporządzone i interpretowane zgodnie z prawem obowiązującym w Polsce.
9. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wnoszone w pieniądzu Wykonawca wpłaci przelewem na rachunek bankowy wskazany przez Zamawiającego. W przypadku wniesienia wadium w pieniądzu Wykonawca może wyrazić zgodę na zaliczenie wadium na poczet Zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Jeżeli Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu, Zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu wraz z odsetkami, wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy Wykonawcy. Pomniejszenie, o którym

mowa w zdaniu poprzednim, dokonane może zostać również w drodze odrębnych czynności, również po dokonaniu zwrotu Zabezpieczenia, w tym w drodze potrącenia.

10. Jeżeli na skutek jakichkolwiek okoliczności, w szczególności ogłoszenia upadłości gwaranta lub innych zdarzeń zależnych lub niezależnych od Stron, Zamawiający utraci w trakcie realizacji niniejszej Umowy Zabezpieczenie należytego wykonania umowy, Wykonawca niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie **14 dni**, ustanowi nowe Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości nie niższej niż wynikająca z niniejszej Umowy. W razie braku ustanowienia przez Wykonawcę Zabezpieczenia należytego wykonania umowy zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy Zamawiający może, aż do ustanowienia Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, wstrzymać wszelkie płatności na rzecz Wykonawcy. Wstrzymanie płatności nie zwalnia Wykonawcy z jakichkolwiek obowiązków Wykonawcy określonych w niniejszej Umowie.

ARTYKUŁ 17. KONTROLE, PRÓBY, TESTY

1. Zamawiający (bezpośrednio lub poprzez wyznaczonego przez niego Wykonawcę Nadzoru Inwestorskiego), jest uprawniony do kontroli realizacji Umowy w szczególności pod kątem sprawdzenia poprawności realizacji obowiązków Wykonawcy.
2. Zamawiający zastrzega sobie oraz podmiotom wskazanym przez Zamawiającego w toku realizacji Inwestycji prawo do uczestniczenia w testach kontrolnych, kontrolach i próbach kluczowych dostaw i sprawdzeń Materiałów i Urządzeń u ich producentów i na Terenie Budowy.
3. Koszty związane z udziałem Zamawiającego w testach kontrolnych, kontrolach i próbach u producentów kluczowych dostaw Materiałów i Urządzeń jak też na Terenie Budowy pokrywane są przez Zamawiającego. Wykonawca uzyska zgodę na uczestnictwo Zamawiającego w testach, kontrolach i próbach producentów.
4. O rodzaju, miejscu i dacie testów kontrolnych, kontrolach i próbach, Wykonawca będzie informował Zamawiającego z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
5. Jeżeli w czasie prób i testów kontrolnych lub kontrolach zostanie wykryta jakakolwiek niezgodność z Umową, w szczególności Wady, Wykonawca usunie je w możliwie najkrótszym czasie i zawiadomi Zamawiającego o usunięciu Wad i ustaleniu terminu odbioru zakwestionowanych uprzednio Robót.
6. Jeżeli Zamawiający (pomimo wcześniejszego pisemnego powiadomienia) nie weźmie udziału w próbie lub testach kontrolnych lub kontrolach, Wykonawca przystąpi do próby lub testów kontrolnych lub kontroli bez przedstawiciela Zamawiającego i wówczas Wykonawca niezwłocznie dostarczy Zamawiającemu raport z wyników przeprowadzonych prób, testów kontrolnych i kontroli.
7. Dla Materiałów i Urządzeń Wykonawca przedłoży stosowne atesty, certyfikaty, dopuszczenia lub inne wymagane dokumenty. Dokumenty takie zostaną sporządzone w języku polskim lub opatrzone tłumaczeniem przysięgłym.

8. Wykonawca zobowiązany jest do przeprowadzenia testów urządzeń za pomocą urządzeń wzorcowych posiadających dopuszczenie do stosowania (ważne świadectwo kalibracji) .
Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia i udostępnienia świadectw wzorcowych urządzeń kontrolnych.

ARTYKUŁ 18. GWARANCJA JAKOŚCI I RĘKOJMIA

1. Wykonawca zapewnia i gwarantuje należyłą realizację Inwestycji, należyłą jakość Materiałów i Urządzeń użytych do wykonania Inwestycji, jak również należyłą jakość wykonania Robót zgodnie z wymaganiami Umowy.
2. Wykonawca udziela gwarancji jakości i rękojmi na wykonane Roboty, w tym na użyte Materiały, Urządzenia, na okres 36 miesięcy od Daty Zakończenia. Wykonawca zapewnia, że w okresie gwarancyjnym Inwestycja, zarówno jako skończona całość użytkowa i technologiczna, jak i każda część Inwestycji z osobna, będzie wolna od jakichkolwiek Wad.
3. Zamawiającemu, wedle jego wyboru, przysługują prawa wynikające z udzielonej przez Wykonawcę gwarancji jakości jak i prawa z tytułu rękojmi. Na żądanie Zamawiającego Wykonawca ma obowiązek dokonania wspólnych przeglądów gwarancyjnych w okresie obowiązywania gwarancji.
4. Jeżeli w okresie gwarancyjnym ten sam element Inwestycji ulegnie dwukrotnemu uszkodzeniu, wówczas Wykonawca będzie zobowiązany do wprowadzenia w uzgodnionym obustronnie terminie zmian konstrukcyjnych lub dokonania naprawy Inwestycji w sposób, który wyeliminuje występowanie uszkodzeń w przyszłości. Termin wprowadzenia tych zmian i dokonania tych napraw nie może być dłuższy niż **30 dni**. W wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać przez Strony ustalony jako przekraczający **30 dni**, o ile nie będzie to zagrażać prawidłowemu funkcjonowaniu Inwestycji.
5. Jeżeli Inwestycja lub jakakolwiek jej część nie mogła być użytkowana z powodu Wady lub usuwania takiej Wady, to okres gwarancji Inwestycji lub jej części, zależnie od okoliczności, będzie przedłużony o okres odpowiadający temu, w jakim Inwestycja lub jej część nie mogła być użytkowana przez Zamawiającego z powyższego powodu.
6. Elementy wymienione w okresie gwarancji zostaną objęte gwarancją na zasadach przewidzianych jak w Art. 18 ust. 4 Umowy na okres 36 miesięcy poczynając od daty dokonania odbioru wymienionego elementu.
7. Wykonawca jest zobowiązany do terminowego usuwania Wad i ich skutków, ujawnionych w czasie wykonywania Robót lub ujawnionych w czasie odbiorów, oraz w okresie obowiązywania rękojmi i gwarancji. Koszty paliwa gazowego związane z usuwaniem Wad w okresie gwarancyjnym leżą po stronie Wykonawcy.
8. Wykonawca, w zakresie wskazanym w DTR, jest zobowiązany do zapewnienia, w okresie obowiązywania rękojmi i gwarancji, pełnej obsługi serwisowej wbudowanych w ramach Inwestycji Materiałów i Urządzeń. Serwis będzie prowadzony przez autoryzowanych serwisantów producenta urządzeń lub przez odpowiednio przeszkolonych serwisantów

Wykonawcy posiadających udokumentowane odbycie przeszkolenia przez serwis producenta urządzeń.

9. Jeśli realizacja inwestycji obejmuje montaż Systemów Elektronicznej Ochrony Obiektu (SEOO), w skład których wchodzi: System Telewizji Przemysłowej, System Kontroli Dostępu, System Sygnalizacji Włamania i Napadu, System Ochrony Obwodowej, Wykonawca w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w Art. 13 ust. 1 Umowy oraz udzielonej gwarancji na te systemy zobowiązuje się, niezależnie od obsługi serwisowej określonej w ust. 8, do przeprowadzenia w celu stabilizacji i kalibracji SEOO przeglądów gwarancyjnych oraz testów w pierwszym roku obowiązywania rękojmi i gwarancji. Wykaz czynności serwisowych SEOO, których realizację zapewnia Wykonawca w ramach umowy stanowi **Załącznik nr 25 do Umowy**.
10. Przeglądy gwarancyjnej SEOO, inne niż określone w ust. 9 będą wykonywane przez Zamawiającego we własnym zakresie. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest przekazać Zamawiającemu wszelkie informacje i dokumenty, określające zasady i warunki przeprowadzania przez Zamawiającego przeglądów we własnym zakresie, w sposób zapewniający utrzymanie gwarancji i rękojmi.
11. Niezależnie od możliwych wydłużeń terminu obowiązywania gwarancji jakości określonych w Art. 18, gwarancja jakości wygasa po upływie **72 miesięcy** od Daty Zakończenia.

ARTYKUŁ 19. ZASADY WYKONYWANIA OBOWIĄZKÓW GWARANCYJNYCH ORAZ WYNIKAJĄCYCH Z RĘKOJMI

1. Zamawiający nie będzie zobowiązany do informowania producenta o ujawnionej Wadzie powodującej jego odpowiedzialność z tytułu gwarancji. Obowiązek poinformowania producenta o ujawnionej wadzie powodującej odpowiedzialność producenta z tytułu udzielonej gwarancji, spoczywa na Wykonawcy.
2. Maksymalny czas niezbędny do usunięcia Wad w okresie gwarancji oraz rękojmi zostanie każdorazowo wskazany przez Zamawiającego w powiadomieniu. Za moment powiadomienia uznaje się moment otrzymania przez Wykonawcę zgłoszenia telefonicznego, transmisji zgłoszenia faksem lub wprowadzenia powiadomienia przez Zamawiającego do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby adresat mógł zapoznać się z jego treścią.
3. Maksymalny czas niezbędny do usunięcia Wad w okresie gwarancji i rękojmi nie może być dłuższy niż:
 - 1) **48 godzin** od otrzymania powiadomienia w przypadku usuwania nieszczelności,
 - 2) w pozostałych przypadkach termin wyznacza Zamawiający, kierując się uzasadnionymi uwarunkowaniami technicznymi i organizacyjnymi niezbędnymi do usunięcia Wady.Zamawiający może zmienić w/w terminy na uzasadniony wniosek Wykonawcy uwzględniający uwarunkowania technologiczne, możliwości dostaw materiałów, rodzaj usterki oraz jej rozmiar.

4. Jeżeli usunięta Wada może wpłynąć na wydajność Urządzeń lub określonej części Inwestycji, Wykonawca zobowiązany jest na żądanie Zamawiającego po zakończeniu jej usuwania przeprowadzić stosowne testy. W takim przypadku usunięcie zostanie uznane za dokonane skutecznie po pozytywnym wyniku testu.
5. W przypadku nieprzystąpienia lub niezakończenia naprawy w terminie wskazanym w powiadomieniu, Zamawiający, bez uszczerbku dla innych przysługujących mu praw, ma prawo, bez konieczności uzyskania zgody sądu, do zatrudnienia podmiotu trzeciego w celu zastępczego wykonania tychże napraw na koszt i ryzyko Wykonawcy, po bezskutecznym upływie wyznaczonego w tym celu terminu dodatkowego. Zatrudnienie takiego podmiotu trzeciego nie powoduje utraty uprawnień z tytułu gwarancji jakości lub rękojmi, jak również żądania zapłaty kary umownej przewidzianej w Umowie. Postanowienia powyższe stosuje się także w przypadku braku możliwości dokonania prawidłowego zgłoszenia Wady z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, w szczególności niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 6 poniżej.
6. Wykonawca zapewni stałe funkcjonowanie i obsługę środków komunikacji na odległość przeznaczonych do zgłaszania Wad. Strony ustalają następujące formy dokonywania zgłoszenia występujących Wad:
 - 1) pocztą elektroniczną na adres: lub
 - 2) telefonicznie na nrZgłoszenie dokonane telefonicznie wymaga niezwłocznego potwierdzenia w formie pisemnej, lub pocztą elektroniczną.
7. W przypadku, gdy okaże się, że Wada spowodowana została wadą ukrytą Dostaw Inwestorskich Wykonawcy przysługiwać będzie na podstawie odrębnej umowy wynagrodzenie za dokonanie naprawy. Wynagrodzenie ustalone zostanie w oparciu uzgodniony z Zamawiającym kosztorys powykonawczy i wskazane w nim zaakceptowane przez Zamawiającego zestawienia prac oraz na podstawie stawek SEKOCENBUD-u obowiązujących w kwartale poprzedzającym wykonanie tych prac, na podstawie odrębnej umowy.
8. W przypadku realizacji zobowiązań wynikających z Art. 18 ust. 9, Wykonawca przeprowadzi Przeglądy oraz testy w terminach uzgodnionych z Zamawiającym, zgodnie z „Informacją na temat przeglądów i testów systemów elektronicznej ochrony obiektu Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.”, stanowiącym **Załącznik nr 25 do Umowy**.

ARTYKUŁ 20. UBEZPIECZENIE

1. Zamawiający na własny koszt zawrze umowę ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowy/montażu dla robót budowlanych (zwaną dalej „**Umową ubezpieczenia robót budowlanych**”) będących Przedmiotem niniejszej Umowy:
 - 1) na podstawie własnej Umowy Ubezpieczenia Generalnego zawartej przez Zamawiającego,

lub

- 2) na podstawie indywidualnie ustalonych warunków ubezpieczenia według najlepszej wiedzy i praktyki rynku ubezpieczeniowego, dla kontraktów nie spełniających warunków Umowy Ubezpieczenia Generalnego, o której mowa w pkt 1);
 - 3) w odniesieniu do Umów ubezpieczenia robót budowlanych zawieranych zgodnie z pkt 1) po zawarciu niniejszej umowy z Wykonawcą Zamawiający przekaze Wykonawcy (na jego życzenie) certyfikat ubezpieczeniowy wystawiony przez Ubezpieczyciela potwierdzający zawarcie Umowy ubezpieczenia robót budowlanych;
 - 4) w odniesieniu do Umów ubezpieczenia robót budowlanych zawieranych zgodnie z pkt. 2) po zawarciu niniejszej Umowy z Wykonawcą, Zamawiający przekaze Wykonawcy kopię polisy ubezpieczeniowej lub inny dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia wraz z warunkami ubezpieczenia mającymi zastosowanie do Umowy ubezpieczenia robót budowlanych;
 - 5) w załączniku CAR_EAR_02 (**Załącznik Nr 21 do Umowy**) w Tabeli nr 1 zamieszczono podstawowe informacje dotyczące Umowy Ubezpieczenia Generalnego oraz podstawowe obowiązki Ubezpieczonego w toku realizacji umowy zawartej zgodnie z pkt. 1) wraz z Procedurą zgłoszenia szkody i jej likwidacji;
 - 6) zawarcie umowy ubezpieczenia przez Zamawiającego, o których mowa w ust. 1 w szczególności lecz nie wyłącznie w zakresie zawartych w niej wyłączeń odpowiedzialności i fransyz nie może stanowić podstawy do kierowania jakiegokolwiek roszczenia względem Zamawiającego. Kwoty udziałów własnych/fransyz oraz szkody nie objęte ubezpieczeniem (w szczególności te przekraczające sumę ubezpieczenia, limity odpowiedzialności, sumę gwarancyjną i jej podlimity) obciążają Wykonawcę;
 - 7) zawarcie Umowy ubezpieczenia robót budowlanych przez Zamawiającego, o której mowa w ust. 1 nie może być w żadnym wypadku interpretowane jako ograniczenie odpowiedzialności Wykonawcy za realizację Przedmiotu niniejszej Umowy.
2. Wykonawca w zakresie i na warunkach określonych w niniejszym artykule, ubezpieczy na własny koszt i zapewni ciągłość ubezpieczenia (lub spowoduje taki stan) na wszystkie podane poniżej ryzyka:
- 1) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności i posiadanego mienia (OC) obejmujące odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe, osobowe wyrządzone z tytułu czynów niedozwolonych oraz z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania w związku z realizacją Przedmiotu niniejszej Umowy;
 - 2) ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) obejmujące obowiązek zapłaty przez Ubezpieczyciela określonej sumy pieniężnej na skutek doznania przez pracownika lub inną osobę wykonującą czynności pozostające w związku z realizacją Przedmiotu umowy uszczerbku na zdrowiu lub śmierci w wyniku zdarzenia, które miało miejsce na terenie budowy lub w jego sąsiedztwie;

- 3) ubezpieczenia obowiązkowe wymagane przez prawo polskie i obce (jeżeli ma zastosowanie);
- 4) w zależności od zaistniałej potrzeby, inne uzgodnione indywidualnie przez Strony.
3. Ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1) (Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności i posiadanego mienia (OC)) powinno spełniać minimalne wymagania Zamawiającego, określone w Załączniku CAR EAR 2 (**Załącznik nr 21 do Umowy**) w Tabeli nr 2.

Wykonawca ma do wyboru dwie możliwości dopełnienia ww. obowiązku:

 - a) przedstawić polisę własną (dedykowaną lub obrotową) spełniającą minimalne wymagania, których spełnienie zostanie potwierdzone na piśmie przez licencjonowanego brokera ubezpieczeniowego lub Ubezpieczyciela,
 - b) zawrzeć odpowiednią umowę ubezpieczenia na podstawie oferty udostępnionej Wykonawcom przez Ubezpieczyciela: Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych pod adresem e-mail wskazanym w Załączniku nr CAR_EAR_02 (**Załącznik nr 21 do Umowy**).
4. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), o którym mowa w ust. 2 pkt 2) będzie spełniało minimalne wymagania określone w Załączniku nr CAR EAR 02 (**Załącznik nr 21 do Umowy**) w Tabeli nr 3.
5. Zamawiający zastrzega sobie prawo do weryfikacji i zatwierdzenia dokumentów ubezpieczenia, dotyczących umów ubezpieczenia, do których Wykonawca jest zobowiązany na podstawie ust. 2. Zatwierdzenia wymaga również jakakolwiek zmiana w warunkach zawartego ubezpieczenia. Zatwierdzenie powinno być dokonane przez Zamawiającego w terminie 14 dni od daty otrzymania kompletu dokumentów ubezpieczenia, które powinny być dostarczone Zamawiającemu:
 - a) w przypadku ubezpieczenia OC – nie później niż 14 dni od daty zawarcia niniejszej Umowy,
 - b) w przypadku ubezpieczenia NNW - nie później niż na 7 dni przed datą protokolarnego przekazania Wykonawcy Terenu Budowy/miejsca realizacji prac,
 - c) dla pozostałych ryzyk – nie później niż 14 dni od daty zawarcia niniejszej Umowy.
6. Jeżeli terminy, o których mowa w ust. 5 lit. a)-c) nie zostaną dotrzymane lub wymagane ubezpieczenia nie zostaną zawarte albo jeśli Wykonawca w jakikolwiek sposób i stopniu pogorszy zakres i warunki ubezpieczenia bez zgody Zamawiającego, a niezależnie od tego także wtedy, gdy Wykonawca świadomie wprowadzi w błąd Zamawiającego, co do istnienia lub nie warunków umów ubezpieczenia, Zamawiający ma prawo, ale nie obowiązek, samodzielnie zawrzeć stosowne umowy ubezpieczenia i odliczyć ich cenę od Wynagrodzenia.
7. Wszystkie dokumenty potwierdzające zawarcie bądź przedłużenie umów ubezpieczenia wskazanych w ust. 2 oraz dowody opłacenia składki (w tym kolejnych rat składki), Wykonawca dostarczy do Zamawiającego natychmiast po zawarciu umów ubezpieczenia (w przypadku

kolejnych rat składki niezwłocznie po ich opłaceniu), jednak nie później niż w terminie 7 dni, począwszy od upływu poprzedniego okresu ubezpieczenia.

8. Obowiązek Wykonawcy do zawarcia i przedłużania ważności wymaganych ubezpieczeń nie może być w żadnym wypadku interpretowany jako ograniczenie odpowiedzialności Wykonawcy wynikającej z niniejszej Umowy.
9. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego przedstawienia informacji Zamawiającemu o wszelkich zdarzeniach, szkodach i roszczeniach zgłoszonych Ubezpieczycielowi w związku z realizowaną Umową. W szczególności Wykonawca ma obowiązek przekazywania informacji o toczących się postępowaniach związanych z likwidacją szkód, wypłaconych odszkodowaniach i zaliczkach na poczet odszkodowań (w postępowaniach prowadzonych bez udziału Zamawiającego). Na żądanie Zamawiającego Wykonawca ma obowiązek przekazać kopię pełnej dokumentacji postępowania związanego z likwidacją szkód, w tym dokumentację otrzymaną od Ubezpieczyciela.
10. Strony Umowy stosować się będą do postanowień umów ubezpieczenia, do których zawarcia obowiązana jest druga Strona, w szczególności w zakresie obowiązków informacyjnych wobec Ubezpieczyciela oraz wymagań zachowania bezpieczeństwa i zabezpieczenia wykonywanych prac. Wykonawca zobowiązany jest również stosować się do zaleceń Ubezpieczyciela w przedmiocie stosowania środków zwiększających poziom bezpieczeństwa w trakcie realizacji Przedmiotu Umowy.
11. Skutki uchybienia obowiązkom i wymaganiom przewidzianym w umowach ubezpieczenia (w tym w umowach zawartych przez Zamawiającego, o których mowa w ust. 1 przez Wykonawcę i/lub jego Podwykonawców oraz pozostałych Ubezpieczonych na których rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia obciążają Wykonawcę. W przypadku gdy na skutek działania lub zaniechania Wykonawcy i/lub jego Podwykonawcy lub innego Ubezpieczonego Ubezpieczyciel odmówi lub ograniczy należne odszkodowanie Wykonawca pokryje powstałą z tego tytułu różnicę. Niniejszy obowiązek nie podlega ograniczeniom odpowiedzialności przewidzianym w niniejszej Umowie.
12. Roszczenia z tytułu szkód objętych ubezpieczeniem wskazanym w ust. 1 będą dochodzone od Ubezpieczyciela zgodnie z **Procedurą zgłoszenia szkody i jej likwidacji** wskazaną w Załączniku CAR_EAR_02 (**Załącznik nr 21 do Umowy**). Strony w drodze indywidualnych uzgodnień mogą podjąć decyzję o odmiennym sposobie likwidacji wybranych szkód.
13. Niezależnie od miejsca wystąpienia szkody, szkody całkowitej lub częściowej uprawnionym do otrzymania/dysponowania odszkodowaniem z ubezpieczenia wskazanego w ust. 1 (Ubezpieczenie wszystkich ryzyk budowy/montażu) jest Zamawiający. O ile w konkretnym wypadku nie ustalono inaczej odszkodowanie uzyskane z ubezpieczenia będzie przeznaczone wyłącznie na usunięcie skutków szkody i przywrócenie stanu sprzed jej powstania.

1. Z zastrzeżeniem ust. 17 poniżej, Wykonawca oświadcza, że z mocy prawa lub z mocy umów zawartych z osobami trzecimi przysługiwać mu będą autorskie prawa majątkowe do wszelkiej dokumentacji, projektów, w szczególności Dokumentacji Powykonawczej oraz innych utworów posiadających cechy utworu w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, powstałych w związku z wykonywaniem Umowy (dalej „**Utwory**”), jak też, że Utwory te nie będą ograniczone jakimikolwiek prawami osób trzecich, ani też nie będą naruszać żadnych praw osób trzecich (w tym Wykonawców, Podwykonawców i Dalszych Podwykonawców).
2. Jeżeli Zamawiający nie będzie mógł korzystać z danego Utworu lub jego elementu, na skutek naruszenia przez Wykonawcę praw własności intelektualnej lub praw autorskich osób trzecich, Wykonawca zobowiązany jest do nabycia na swój koszt takich praw i przeniesienia ich na Zamawiającego lub dostarczenia Utworu wolnego od wad prawnych w ramach Wynagrodzenia. Żadne z powyższych postanowień nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zamawiającego odszkodowania na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego.
3. Wykonawca w ramach Wynagrodzenia przenosi na Zamawiającego, każdorazowo z chwilą wydania Zamawiającemu Utworów, na zasadzie wyłączności, autorskie prawa majątkowe do Utworów lub ich elementów, nieograniczone czasowo ani terytorialnie, na wszelkich znanych w dacie zawarcia Umowy polach eksploatacji, a w szczególności na takich jak:
 - 1) wykorzystanie Utworów zgodnie z ich przeznaczeniem,
 - 2) utrwalanie dowolną techniką i na dowolnych nośnikach, w tym dyskach komputerowych oraz wszystkich typach nośników przeznaczonych do zapisu cyfrowego,
 - 3) zwielokrotnienie, jakąkolwiek techniką, w tym: poligraficzną lub fotograficzną, zapisu magnetycznego, magnetoptycznego lub optycznego, digitalizacji oraz w formach przestrzennych,
 - 4) wprowadzenie do pamięci komputera (w dowolnej liczbie stanowisk komputerowych) i do sieci multimedialnej, w tym Internetu, umieszczenie na serwerach lub innych hostach w celu udostępnienia użytkownikom komputerów i innych terminali sieciowych w sieciach teleinformatycznych publicznych i prywatnych,
 - 5) wykorzystanie całości lub fragmentów Utworów,
 - 6) wprowadzania do obrotu, najem, dzierżawa Utworów i ich egzemplarzy,
 - 7) publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym,
 - 8) wszelkie opracowania Utworów, w tym modyfikacje, adaptacje, łączenie części lub całości Utworów z innymi utworami, jak również rozporządzanie i korzystanie z takich opracowań w zakresie analogicznym jak przewidziany w Umowie dla Utworów.
4. Wykonawca, z chwilą wydania Utworów w ramach Wynagrodzenia, przenosi na Zamawiającego własność egzemplarzy Utworów i nośników, na których utrwalono Utwory.

5. Wykonawca wraz z powyższym przeniesieniem autorskich praw majątkowych, zezwala Zamawiającemu na wykonywanie zależnych praw autorskich do Utworów, oraz upoważnia Zamawiającego do zezwalania lub zlecania osobom trzecim wykonywania zależnych praw autorskich. Zależne prawa autorskie, obejmują w szczególności prawo do następujących czynności bez konieczności uzyskiwania odrębnej zgody Wykonawcy: adaptacji, zmiany, modyfikacji, przeróbek, uzupełnień, dostosowania i stworzenia każdej pracy lub każdego dzieła pochodnego w celu zastosowania Utworów w formie papierowej lub elektronicznej, jak również rozporządzenie i korzystanie z tak powstałych utworów zależnych w zakresie analogicznym, jak przewidziany w Umowie dla Utworów. Wykonawca jednocześnie zapewnia, że niniejsze zezwolenie opisane w niniejszym ustępie nie narusza osobistych praw autora do jego dzieł lub majątkowych praw autorskich Wykonawcy ani osób trzecich i nie będzie powodować obowiązku zapłaty jakichkolwiek dodatkowych opłat.
6. Przeniesienie autorskich praw majątkowych do Utworów obejmuje również prawo do korzystania, pobierania pożytków i rozporządzenia wszelkimi opracowaniami Utworów wykonanymi przez Zamawiającego, na zlecenie Zamawiającego lub za zgodą Zamawiającego, bez konieczności uzyskiwania dodatkowej zgody Wykonawcy.
7. Wykonawca zobowiązuje się, że w przypadku wystąpienia konieczności korzystania z Utworów na innych niż wymienione powyżej polach eksploatacji, przeniesie autorskie prawa majątkowe do Utworów w drodze osobnej umowy, w ramach Wynagrodzenia.
8. Wykonawca gwarantuje, że przy wykonywaniu Utworów nie będzie naruszać praw własności intelektualnej osób trzecich. W przypadku, gdy jakakolwiek osoba trzecia wystąpi przeciwko Zamawiającemu z roszczeniami wynikającymi z naruszenia przysługujących praw własności intelektualnej, w tym praw autorskich, poprzez wykorzystywanie Utworów przekazanych przez Wykonawcę zgodnie z Umową, wówczas Zamawiający poinformuje Wykonawcę o takich roszczeniach, a Wykonawca podejmie niezbędne działania mające na celu zażegnanie sporu, w tym będzie zobowiązany przejąć wszelkie takie roszczenia wysuwane pod adresem Zamawiającego i poniesie wszelkie koszty z tym związane. W szczególności:
 - 1) przyjmie na siebie pełną odpowiedzialność za powstanie oraz wszelkie skutki powyższych zdarzeń,
 - 2) w przypadku wytoczenia przeciwko Zamawiającemu powództwa z tytułu naruszenia praw własności intelektualnej lub praw autorskich, po przywołaniu wstąpi do postępowania lub sam wystąpi z interwencją uboczną po stronie Zamawiającego, zapłaci w przypadku niekorzystnego dla Zamawiającego rozstrzygnięcia sporu koszty sądowe oraz zasądzone odszkodowanie lub koszty polubownego załatwienia sprawy, w tym koszty zastępstwa procesowego,
 - 3) poniesie wszelkie koszty związane z ewentualnym pokryciem roszczeń majątkowych i niemajątkowych związanych z naruszeniem praw własności intelektualnej lub praw autorskich majątkowych lub osobistych osoby lub osób zgłaszających roszczenia,

- 4) jeżeli korzystanie z Utworów lub jakiegokolwiek ich części przez Zamawiającego, w zakresie określonym w niniejszym paragrafie, stanowić będzie naruszenie czyichkolwiek praw własności intelektualnej lub przemysłowej, Wykonawca naprawi w całości szkodę, poniesioną w związku z tym przez Zamawiającego.
- Powyższe nie uchybia uprawnieniom Zamawiającego wynikających z przepisów prawa, w szczególności ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz uprawnień z rękopisami.
9. W przypadku poinformowania którejkolwiek ze Stron o wystąpieniu osób trzecich z roszczeniami, dotyczącymi naruszenia praw własności intelektualnej lub przemysłowej, każda ze Stron niezwłocznie zawiadomi odpowiednio drugą Stronę o zaistniałej sytuacji.
10. Wykonawca zapewni przejście na Zamawiającego autorskich praw majątkowych do wszelkich Utworów stworzonych przez jego pracowników i podwykonawców oraz wszelkich innych osób którymi się posługuje przy wykonywaniu przedmiotu Umowy – jeżeli takie autorskie prawa majątkowe zostaną w wykonaniu niniejszej Umowy stworzone.
11. Zamawiający ma prawo nieeksploatowania Utworów w części lub całości. Wykonawca nie może dochodzić wykonania Umowy w zakresie wykorzystania Utworów.
12. Skorzystanie przez Zamawiającego z prawa zastępczego usunięcia wad, o którym mowa w niniejszej Umowie, nie stanowi naruszenia autorskich praw osobistych Wykonawcy ani też osób, którymi będzie posługiwał się przy wykonaniu Umowy i nie uprawnia Wykonawcy do wnoszenia jakichkolwiek roszczeń z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych czy osobistych.
13. Postanowienia Umowy dotyczące jej rozwiązania, wygaśnięcia lub odstąpienia od niej, nie umniejszają ani nie mają wpływu na skuteczność praw nabytych przez Zamawiającego przewidzianych w niniejszej Umowie. Po rozwiązaniu, wygaśnięciu lub odstąpieniu od Umowy Zamawiający zachowuje prawo do wszystkich praw własności intelektualnej i innych uprawnień zawartych w niniejszym Artykule lub we właściwych przepisach prawa bez konieczności składania przez którąkolwiek ze Stron dodatkowych oświadczeń.
14. Wykonawca niniejszym gwarantuje, że osoby, którymi będzie się posługiwać przy stworzeniu utworów, nie będą wykonywać swoich osobistych praw autorskich do Utworów (w całości lub części), w szczególności prawa do nienaruszalności formy i treści poszczególnych Utworów i ich rzetelnego wykorzystania oraz prawa decydowania o jego pierwszym udostępnieniu publiczności, w stosunku do Zamawiającego oraz jego następców prawnych bądź podmiotów przez niego upoważnionych do eksploatacji Utworów. Wykonywanie nadzoru autorskiego dotyczącego Inwestycji nastąpi zgodnie z przepisami prawa oraz postanowieniami Umowy (w tym OPZ).
15. Zamawiający ma prawo do wykorzystania Utworów lub ich fragmentów także poza realizacją Inwestycji, w przypadku zmiany lokalizacji Inwestycji. Strony wyłączają postanowienia art. 61 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
16. Dla uniknięcia wątpliwości, Utwory są objęte postanowieniami Umowy w zakresie rękopisami i gwarancji.

17. W przypadku braku możliwości uzyskania i przekazania przez Wykonawcę na rzecz Zamawiającego autorskich praw majątkowych do Utworów, Zamawiający dopuszcza możliwość udzielenia Zamawiającemu przez Wykonawcę niewyłącznej licencji do Utworów, na zasadach określonych w ust. 18 - 29 poniżej. Postanowienia ust. Art. 21 ust. 4, 6-9 i 11-16 Umowy stosuje się odpowiednio.
18. Wykonawca oświadcza, że z mocy prawa lub z mocy umów zawartych z osobami trzecimi, najpóźniej z chwilą ich wydania Zamawiającemu przysługiwać będą Wykonawcy prawa własności intelektualnej, w tym prawo do udzielenia Zamawiającemu licencji do wszelkiej dokumentacji, projektów oraz innych Utworów, jak też, że Utwory te nie będą ograniczone jakimikolwiek prawami osób trzecich, ani też nie będą naruszać żadnych praw osób trzecich, w tym praw własności intelektualnej osób trzecich, a w szczególności majątkowych praw autorskich, patentów, ani praw do baz danych (w tym Wykonawców, Podwykonawców i Dalszych Podwykonawców). Jeżeli Zamawiający nie będzie mógł korzystać z danego Utworu lub jego elementu, na skutek jego wad prawnych skutkujących naruszeniem praw własności intelektualnej lub praw autorskich osób trzecich, Wykonawca zobowiązany jest do nabycia na swój koszt takich praw i przeniesienia ich na Zamawiającego lub dostarczenie Utworu wolnego od wad prawnych w ramach Wynagrodzenia. Żadne z powyższych postanowień nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zamawiającego odszkodowania na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego. Dla uniknięcia wątpliwości, wady, w tym wady prawne Utworu stanowią Wady w rozumieniu Umowy.
19. Wykonawca w ramach Wynagrodzenia, udziela Zamawiającemu, każdorazowo z chwilą wydania Zamawiającemu Utworów, licencji niewyłącznej do Utworów. Licencja udzielona jest na okres 10 lat, po czym przekształca się w licencję na czas nieoznaczony, z terminem wypowiedzenia wynoszącym 10 lat. W przypadku uznania, że okres wypowiedzenia 10 lat wykracza poza zakres swobody zawierania umów przyjmuje się, że okres ten jest równy maksymalnemu okresowi wypowiedzenia mieszczącemu się w granicach swobody umów. Intencją Stron jest, by licencja miała charakter zbliżony do umowy sprzedaży, tj. zapewniała Zamawiającemu ciągłe, stałe prawo korzystania z Utworów w zamian za Wynagrodzenie. Wypowiedzenie licencji następuje odrębnie do wypowiedzenia Umowy.
20. Wykonawca udziela Zamawiającemu licencji, o której mowa w ust. 19 powyżej, na wszelkich znanych w dacie zawarcia Umowy polach eksploatacji, a w szczególności na takich jak:
 - 1) wykorzystanie Utworów zgodnie z ich przeznaczeniem,
 - 2) utrwalanie dowolną techniką i na dowolnych nośnikach, w tym dyskach komputerowych oraz wszystkich typach nośników przeznaczonych do zapisu cyfrowego,
 - 3) zwielokrotnienie, jakąkolwiek techniką, w tym: poligraficzną lub fotograficzną, zapisu magnetycznego, magnetoptycznego lub optycznego, digitalizacji oraz w formach przestrzennych,
 - 4) wprowadzenie do pamięci komputera (w dowolnej liczbie stanowisk komputerowych) i do sieci multimedialnej, w tym Internetu, umieszczenie na serwerach lub innych hostach w

celu udostępnienia użytkownikom komputerów i innych terminali sieciowych w sieciach teleinformatycznych publicznych i prywatnych,

- 5) wykorzystanie całości lub fragmentów Utworów,
 - 6) wprowadzenie do obrotu, najem, dzierżawa Utworów i ich egzemplarzy,
 - 7) publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym,
 - 8) wszelkie opracowania Utworów, w tym modyfikacje, adaptacje, łączenie części lub całości Utworów z innymi utworami, jak również rozporządzanie i korzystanie z takich opracowań w zakresie analogicznym jak przewidziany w Umowie dla Utworów.
21. Wykonawca wraz z udzieleniem licencji, zezwala Zamawiającemu na wykonywanie zależnych praw autorskich do Utworów, oraz upoważnia Zamawiającego do zezwalania lub zlecania osobom trzecim wykonywania zależnych praw autorskich. Zależne prawa autorskie, obejmują w szczególności prawo do następujących czynności bez konieczności uzyskiwania odrębnej zgody Wykonawcy: adaptacji, zmiany, modyfikacji, przeróbek, uzupełnień, dostosowania i stworzenia każdej pracy lub każdego dzieła pochodnego w celu zastosowania Utworów w formie papierowej lub elektronicznej, jak również rozporządzenie i korzystanie z tak powstałych utworów zależnych w zakresie analogicznym, jak przewidziany w Umowie dla Utworów. Wykonawca jednocześnie zapewnia, że niniejsze zezwolenie opisane w niniejszym ustępie nie narusza osobistych praw autora do jego dzieł lub majątkowych Wykonawcy ani osób trzecich i nie będzie powodować obowiązku zapłaty jakichkolwiek dodatkowych opłat.
22. Wykonawca zobowiązuje się nie korzystać z uprawnienia do wypowiedzenia licencji, z wyjątkiem sytuacji, gdy Zamawiający naruszy autorskie prawa majątkowe do Utworów i zaprzestania naruszenia pomimo pisemnego (pod rygorem nieważności) wezwania go do zaprzestania naruszeń i bezskutecznego upływu wyznaczonego mu w tym celu stosownego terminu. W razie wypowiedzenia licencji z ww. przyczyny termin wypowiedzenia wynosi 1 rok, ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego. Wykonawca zobowiązuje się nie korzystać z uprawnienia do wypowiedzenia licencji, o których mowa w Umowie, z wyjątkiem przypadków, w których Zamawiający przekroczy warunki udzielonej licencji i naruszy autorskie prawa majątkowe przysługujące Wykonawcy oraz nie zaniecha naruszenia mimo wezwania Wykonawcy i wyznaczenia mu w tym celu odpowiedniego terminu, nie krótszego niż 60 dni. Wezwanie musi być wystosowane w formie pisemnej pod rygorem braku skutków i musi zawierać wyraźne zastrzeżenie, że Wykonawca będzie uprawniony do wypowiedzenia licencji w przypadku niezaprzestania dopuszczania się przez Zamawiającego wyraźnie i precyzyjnie wymienionych naruszeń. W przypadku gdy podmiotem udzielającą licencji jest podmiot trzeci, Wykonawca oświadcza i gwarantuje, że podmiot trzeci będzie przestrzegał powyższych zobowiązań. Wykonawca zapewnia i gwarantuje, że podmiot trzeci nie wypowie udzielonych licencji.

23. W stosunku do Utworów, co do których Zamawiający uzyskuje licencję, Wykonawca zobowiązuje się utrzymywać ważność udzielonych Zamawiającemu licencji, co oznacza, iż Wykonawca zobowiązuje się w szczególności:
- 1) nie podejmować jakichkolwiek działań, których skutkiem mogłoby być wygaśnięcie licencji (sublicencji) udzielonych Zamawiającemu, w szczególności nie występować do sądu o rozwiązanie licencji (sublicencji) lub nie składać oświadczeń o wypowiedzeniu licencji (sublicencji), ani nie składać oświadczeń o odstąpieniu od licencji (sublicencji),
 - 2) dochować aktów staranności w celu zapobieżenia wygaśnięciu udzielonych Zamawiającemu licencji.
- Gdyby wbrew powyższym obowiązkom Wykonawca wypowiedział licencje lub dalszą licencję (sublicencję) udzieloną Zamawiającemu na mocy Umowy, Zamawiający może domagać się naprawienia szkody w pełnej wysokości.
24. W przypadku gdy Wykonawca lub podmiot trzeci, mimo zobowiązania, o którym mowa w poprzednim ustępie, wypowie licencję, Wykonawca będzie zobowiązany do zapłaty na rzecz Zamawiającego, na jego żądanie, kwoty odpowiadającej sumie poniesionych przez Zamawiającego kosztów opłat licencyjnych, jak również rzeczywiście poniesionych przez Zamawiającego kosztów zapewnienia (w tym uzyskania licencji) rozwiązania zastępczego, umożliwiającego dalszą eksploatację Utworów.
25. Wynagrodzenie należne Wykonawcy na podstawie Umowy obejmuje zapłatę za przeniesienie własności egzemplarzy Utworów dostarczonych w wykonaniu Umowy przez Wykonawcę na dowolnych nośnikach. Własność ta zostaje przeniesiona na Zamawiającego w momencie zapłaty za tę część przedmiotu Umowy, której dotyczy Utwór.
26. Zamawiający ma prawo do udzielania dalszych licencji lub przeniesienia licencji na Utwory:
- 1) w ramach grupy kapitałowej, której Zamawiający jest lub będzie członkiem,
 - 2) na rzecz spółek zależnych lub w stosunku do spółek, wobec których Zamawiający będzie spółką zależną,
 - 3) w przypadku przeniesienia własności Inwestycji lub powierzenia ich eksploatacji lub serwisu (lub powierzenia eksploatacji lub serwisu Inwestycji) osobom trzecim – na rzecz tych osób trzecich w zakresie, w jakim jest to niezbędne dla prawidłowej eksploatacji, serwisu lub utrzymania lub Inwestycji. Jeżeli Zamawiający udzieli dalszych licencji podmiotom trzecim, będzie również uprawniony przekazać tym podmiotom egzemplarze Utworów oraz Oprogramowania dostarczonych Zamawiającemu w ramach Umowy (i ich opracowania), a także wszelkie dokumenty. Zamawiający zobowiązuje się zawrzeć z podmiotami, którym udzieli dalszej licencji umowy o zachowaniu poufności, chyba że poufność jest wyłączona z uwagi na przepisy prawa.
27. O ile Umowa wyraźnie nie stanowi inaczej, Wykonawca zachowuje prawa własności intelektualnej w przypadku, w którym w wykonaniu zobowiązań wynikających z Umowy dostarczy lub stworzy inne utwory, w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, niż opisane w poprzednich ustępach, w tym instrukcje, opisy i inne materiały dla

użytkowników końcowych, struktury baz danych, zbiory i informacje słownikowe lub materiały graficzne, oraz inne metodologie i know-how, które stanowią własność Wykonawcy lub do których Wykonawca posiada licencje podczas realizacji Umowy, jak również w zakresie dokumentów roboczych, opracowanych przez Wykonawcę w związku z realizacją Umowy (z wyłączeniem zawartych w nich informacji otrzymanych od Zamawiającego) (zwane dalej na potrzeby niniejszego Artykułu „**Dokumentacją standardową**”). Jeżeli jakiegokolwiek produkty prac (stanowiące Utwory) dostarczane przez Wykonawcę w wykonaniu Umowy, przygotowane zostaną w oparciu o istniejące narzędzia metodologiczne, które stanowią produkty standardowe Wykonawcy i do których Wykonawcy przysługują prawa autorskie lub licencje na korzystanie, przeniesienie praw autorskich do produktów prac nie będzie oznaczało przeniesienia na Zamawiającego praw autorskich do przedmiotowych narzędzi. Wykonawca zachowa nieograniczone prawa autorskie do powyższych narzędzi oraz ich zmian, rozszerzeń i opracowań. Wykonawca zachowuje prawo do wykorzystywania powyższych narzędzi podczas świadczenia usług na rzecz innych podmiotów i tworzenia na ich podstawie materiałów podobnych do produktów prac dostarczanych Zamawiającemu w wykonaniu Umowy.

28. Wykonawca udziela Zamawiającemu niewyłącznej licencji na korzystanie z Dokumentacji standardowej, o ile wchodzi ona w skład Utworów, na polach eksploatacji, o których mowa w ust. 20 powyżej. Postanowienia ust. 17- 26 -niniejszego Artykułu 21 Umowy stosuje się odpowiednio. Licencja udzielona jest na okres 10 lat, po czym przekształca się w licencję na czas nieoznaczony, z terminem wypowiedzenia wynoszącym 10 lat. W przypadku uznania, że okres wypowiedzenia 10 lat wykracza poza zakres swobody zawierania umów przyjmuje się, że okres ten jest równy maksymalnemu okresowi wypowiedzenia mieszczącemu się w granicach swobody umów. Intencją Stron jest, by licencja miała charakter zbliżony do umowy sprzedaży, tj. zapewniała Zamawiającemu ciągłe, stałe prawo korzystania z Utworów w zamian za Wynagrodzenie. Wypowiedzenie licencji następuje odrębnie do wypowiedzenia Umowy.
29. Zamawiający gwarantuje, że Dokumentacja Przetargowa ani inna dokumentacja przekazana Wykonawcy przez Zamawiającego nie będzie naruszać praw własności intelektualnej osób trzecich. W przypadku, gdy jakakolwiek osoba trzecia wystąpi przeciwko Wykonawcy z roszczeniami wynikającymi z naruszenia przysługujących praw własności intelektualnej, w tym praw autorskich, wówczas Wykonawca poinformuje Zamawiającego o takich roszczeniach, a Zamawiający podejmie niezbędne działania mające na celu zażegnanie sporu, w tym będzie zobowiązany przejąć wszelkie takie roszczenia wysuwane pod adresem Wykonawcy i ponieść wszelkie koszty z tym związane. W szczególności:
 - 1) przyjmie na siebie pełną odpowiedzialność za powstanie oraz wszelkie skutki powyższych zdarzeń,
 - 2) w przypadku wytoczenia przeciwko Wykonawcy powództwa z tytułu naruszenia praw własności intelektualnej lub praw autorskich, po przyzwoaniu wstąpi do postępowania

lub sam wystąpi z interwencją uboczną po stronie Wykonawcy, zapłaci w przypadku niekorzystnego dla Wykonawcy rozstrzygnięcia sporu koszty sądowe oraz zasądzone odszkodowanie lub koszty polubownego załatwienia sprawy, w tym koszty zastępstwa procesowego,

- 3) poniesie wszelkie koszty związane z ewentualnym pokryciem roszczeń majątkowych i niemajątkowych związanych z naruszeniem praw własności intelektualnej lub praw autorskich majątkowych lub osobistych osoby lub osób zgłaszających roszczenia,
- 4) jeżeli korzystanie z Dokumentacji Przetargowej lub innej dokumentacji przekazanej Wykonawcy przez Zamawiającego lub jakiegokolwiek ich części przez Wykonawcę, w zakresie określonym w niniejszym paragrafie, stanowić będzie naruszenie czyichkolwiek praw własności intelektualnej lub przemysłowej, Zamawiający naprawi w całości szkodę poniesioną w związku z tym przez Wykonawcę.

Powyższe nie uchybia uprawnieniom Wykonawcy wynikających z przepisów prawa, w szczególności ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz uprawnień z rękojmi.

ARTYKUŁ 21A. OPROGRAMOWANIE

1. W stosunku do Oprogramowania stosuje się postanowienia artykułu poprzedzającego, z zastrzeżeniem zapisów poniższych.
2. Wykonawca potwierdza, że warunki, na jakich udostępni Oprogramowanie Zamawiającemu, umożliwią Zamawiającemu korzystanie z Oprogramowania w ramach Inwestycji w pełnym zakresie przewidzianym w Umowie, w tym w Opisie Przedmiotu Zamówienia. Wykonawca oświadcza, że wykonywanie Umowy przez Wykonawcę, ani prawidłowa eksploatacja Inwestycji przez Zamawiającego i korzystanie przez Zamawiającego z dóbr objętych prawami własności intelektualnej zgodnie z Umową, w tym Utworów i Oprogramowania Gotowego, nie będą stanowiły naruszenia osobistych bądź majątkowych praw własności intelektualnej osób trzecich, ani Wykonawcy, w tym w szczególności praw autorskich, pokrewnych, zależnych, praw do wynalazków, wzorów przemysłowych, wzorów użytkowych, know-how, praw na dobrach niematerialnych – niezależnie czy prawa tego rodzaju przysługują osobie trzeciej na mocy prawa polskiego, czy innych systemów prawnych (dalej łącznie: „**Prawa Własności Intelektualnej**”). Wykonawca oświadcza, że przekazane w ramach Umowy Prawa Własności Intelektualnej nie będą posiadały żadnych wad prawnych ani nie będą ograniczać Zamawiającego w korzystaniu z tych dóbr w inny sposób niż wyraźnie opisany Umową. Wykonawca pokryje wszelkie opłaty, koszty, odszkodowania lub zadośćuczynienia, które będzie musiał zapłacić Zamawiający, jeżeli powyższe zapewnienia nie okażą się prawdziwe.
3. Wykonawca oświadcza, że:
 - 1) przysługują mu lub będą mu przysługiwać prawa Prawa Własności Intelektualnej w dniu przeniesienia autorskich praw majątkowych oraz udzielenia licencji lub zapewnienia udzielenia Zamawiającemu licencji do następujących Utworów:
 - a) oprogramowania stworzonego przez Wykonawcę, zwanego „**Oprogramowaniem Dedykowanym**”,
 - b) struktur, słowników, skryptów, definicji, plików źródłowych baz danych, jak również bibliotek, algorytmów oraz jakiegokolwiek innego symbolicznego lub konwencjonalnego przedstawienia zapisu informacji, niezbędnych do kompilacji,

wykonania i utrzymania, funkcjonowania i utrzymania Oprogramowania Dedykowanego i Modyfikacji i poszczególnych ich elementów wraz z opisem wymaganego do kompilacji środowiska teleinformatycznego, łącznie zwanych "**Kodami źródłowymi**",

c) oprogramowania dodanego, Oprogramowania Dedykowanego zmienionego, rozszerzonego lub przystosowanego w ramach realizacji Umowy, zmienionych Kodów Źródłowych, w szczególności w wyniku Ulepszeń, łącznie zwanych "**Modyfikacjami**",

d) innych Utworów, w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, niż opisane w poprzednich ustępach, w tym instrukcji, opisów i inne materiałów dla Zamawiającego, struktur baz danych, zbiorów i informacji słownikowych lub materiałów graficznych, oraz innych metodologii i know-how, które stanowią własność Wykonawcy lub do których Wykonawca posiada licencje podczas realizacji Umowy, jak również w zakresie dokumentów roboczych, opracowanych przez Wykonawcę (z wyłączeniem zawartych w nich informacji otrzymanych od Zamawiającego) łącznie zwanych "**Utworami standardowymi**",

2) posiada prawo do korzystania i rozpowszechniania następującego oprogramowania wbudowanego, narzędziowego lub sterującego:

a) systemów operacyjnych komputerów, paneli wizualizacji, firmware sterowników i urządzeń inteligentnych, tzw. Oprogramowanie wbudowane (embedded software),

b) oprogramowania narzędziowego do

c) oprogramowania sterującego

d) biblioteki oprogramowania narzędziowego wykorzystane na etapie tworzenia Oprogramowania;

e) oprogramowanie open source,

łącznie zwanych "**Oprogramowaniem Gotowym**".

4. Wykonawca zobowiązuje się przenieść na Zamawiającego autorskie prawa majątkowe oraz udzielić Zamawiającemu licencji do Dokumentacji, Oprogramowania Dedykowanego oraz Modyfikacji, stosownie do wykazu stanowiącego załącznik nr do OPZ, jak również udziela Zamawiającemu prawa do zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich na następujących polach eksploatacji:

w zakresie Oprogramowania Dedykowanego i Modyfikacji:

1) trwałe lub czasowe zwielokrotnianie w całości lub w części, jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie, w tym zwielokrotnianie dokonywane podczas wprowadzania, wyświetlania, stosowania, przekazywania lub przechowywania, w tym także utrwalanie i zwielokrotnianie dowolną techniką, w tym techniką zapisu magnetycznego lub techniką cyfrową, taką jak zapis na płycie CD, DVD, Blu-ray, urządzeniu z pamięcią flash lub jakimkolwiek innym nośniku pamięci,

2) tłumaczenie, przystosowywanie, zmiany układu lub wprowadzanie jakichkolwiek innych zmian,

w zakresie Utworów standardowych:

3) korzystanie z Utworów standardowych w celu eksploatacji, modernizacji, konserwacji, remontów Inwestycji, a także realizacji innych robót budowlanych, dostaw lub usług pozostających w związku bądź z Inwestycją, bądź z działalnością Zamawiającego w najszerszym określonym przez Zamawiającego zakresie, a także jego zbywania lub

obciążania lub umożliwianie innym osobom korzystanie z niego na podstawie jakiegokolwiek stosunku prawnego, a także na potrzeby rozliczenia wszelkich kwot przekazanych pod jakimikolwiek tytułami na realizację Inwestycji przez wszelkie podmioty bądź instytucje finansujące, kredytujące i udzielające najszerzej pojętego wsparcia i w tym celu obejmuje również obrót Utworami standardowymi, w tym ich wprowadzenie do obrotu, użyczenie, a także inne rozpowszechnienie, w tym publiczne wykonywanie, wystawianie, wyświetlanie, odtwarzanie, a także publiczne udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym. W zakresie, w jakim jest to niezbędne dla zapewnienia zgodnego z prawem korzystania z Inwestycji przez osoby trzecie, licencja udzielana Zamawiającemu obejmuje również zezwolenie na wykonywanie zależnych praw autorskich do wszelkich opracowań Utworów standardowych tj. prawo rozporządzania i korzystania z takich opracowań, na polach eksploatacji wskazanych powyżej.

5. Przeniesienie autorskich praw majątkowych oraz Udzielenie licencji, o których mowa w ust. 4 powyżej, obejmuje również prawo do korzystania, pobierania pożytków i rozporządzenia opracowaniami Utworów wykonanymi przez Zamawiającego, na zlecenie Zamawiającego lub za zgodą Zamawiającego, bez konieczności uzyskiwania zgody Wykonawcy, na polach eksploatacji, o których mowa w ust. 4 powyżej. Wykonawca wraz z przeniesieniem autorskich praw majątkowych oraz udzieleniem licencji udziela Zamawiającego prawa na wykonywanie zależnych praw autorskich, oraz upoważnia Zamawiającego do zlecania osobom trzecim wykonywania tych zależnych praw autorskich, na polach eksploatacji określonych w ust. 4 powyżej. Wykonawca jednocześnie zapewnia, że niniejsze zezwolenie nie narusza osobistych praw twórcy do jego dzieł noszących znamiona Utworu. Udzielenie licencji oraz zezwolenie na wykonywanie praw zależnych do Utworów, o których mowa w ust. 4 powyżej, nastąpi bezwarunkowo z chwilą ich wydania Zamawiającemu.
6. W stosunku do Oprogramowania, co do którego Zamawiający ma prawo tłumaczenia, przystosowywania bądź wprowadzania zmian, jak również do Oprogramowania Dedykowanego, Wykonawca dostarczy Zamawiającemu takie Oprogramowanie również w formie Kodu Źródłowego. Zamawiający ma prawo do korzystania z Kodów Źródłowych na polach eksploatacji wskazanych w ust. 4 powyżej Oprogramowania Dedykowanego i Modyfikacji.
7. Kod źródłowy, o którym mowa w poprzednim ustępie, zostanie dostarczony na informatycznym nośniku danych, w formie umożliwiającej Zamawiającemu swobodny odczyt kodu źródłowego, a także zapisanie kodu na innym nośniku i doprowadzenie tego kodu źródłowego do formy wykonywalnej (w szczególności w drodze kompilacji) na odpowiednio wyposażonym stanowisku komputerowym. Wraz z kodem źródłowym Wykonawca dostarczy kompletny wykaz narzędzi programistycznych, bibliotek i innych elementów niezbędnych do doprowadzenia takiego oprogramowania do formy wykonywalnej. Wykonawca nie jest uprawniony do stosowania jakichkolwiek technik lub ograniczeń, które uniemożliwiłyby lub istotnie utrudniły Zamawiającemu odczyt lub zapisywanie kodu, w szczególności szyfrowania.
8. Kod źródłowy zostanie przekazany Zamawiającemu wraz z danym Oprogramowaniem, w każdym przypadku nie później niż w dniu wydania Oprogramowania Zamawiającemu.
9. W przypadku, w którym Wykonawca zaktualizuje Kod Źródłowy, w szczególności w wyniku Modyfikacji lub świadczenia usług utrzymania lub rozwoju Oprogramowania, Wykonawca przekaże Zamawiającemu taki Kod Źródłowy po wprowadzeniu zmian, przy czym przewidziane Umową wymagania co do sposobu przekazania i udokumentowania Kodu Źródłowego oraz co do elementów, które mają być przekazane wraz z Kodem źródłowym, stosuje się także do aktualizacji Kodu Źródłowego.

10. Wykonawca z chwilą przekazania Zamawiającemu Utworów będących Oprogramowaniem Gotowym udzieli Zamawiającemu lub zobowiązuje się do zapewnienia udzielenia przez producenta Oprogramowania Gotowego bezterminowej licencji niewyłącznej, obejmującej trwałe lub czasowe zwiłokrotnienie Oprogramowania Gotowego w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiejkolwiek formie. Licencja udzielana Zamawiającemu obejmuje również zezwolenie na wykonywanie zależnych praw autorskich do wszelkich opracowań Oprogramowania Gotowego (lub jego poszczególnych elementów), tj. prawo rozporządzania i korzystania z takich opracowań, na polach eksploatacji wskazanych powyżej.
11. Licencja dotycząca Oprogramowania Gotowego obejmuje terytorium Polski. Licencja udzielona jest na okres 10 (dziesięciu) lat, po czym przekształca się w licencję na czas nieoznaczony, z terminem wypowiedzenia wynoszącym 10 (dziesięć) lat. W przypadku uznania, że okres wypowiedzenia 10 lat wykracza poza zakres swobody zawierania umów przyjmuje się, że okres ten jest równy maksymalnemu okresowi wypowiedzenia mieszczącemu się w granicach swobody umów. Intencją Stron jest, by licencja miała charakter zbliżony do umowy sprzedaży, tj. zapewniała Zamawiającemu ciągłe, stałe prawo korzystania z Oprogramowania Gotowego w zamian za Wynagrodzenie. Wypowiedzenie licencji następuje odrębnie do wypowiedzenia Umowy.
12. Wykonawca zobowiązuje się nie korzystać z uprawnienia do wypowiedzenia licencji, z wyjątkiem sytuacji, gdy Zamawiający naruszy autorskie prawa majątkowe do Oprogramowania Gotowego i zaprzestania naruszenia pomimo pisemnego (pod rygorem nieważności) wezwania go do zaprzestania naruszeń i bezskutecznego upływu wyznaczonego mu w tym celu stosownego terminu. W razie wypowiedzenia licencji z ww. przyczyny termin wypowiedzenia wynosi 1 (jeden) rok, ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego.
13. W celu uniknięcia wątpliwości Strony zgodnie postanawiają, że w przypadku, w którym możliwa jest modyfikacja sposobu działania Oprogramowania Gotowego za pomocą wbudowanych lub dostarczonych narzędzi, w tym parametryzacja i konfiguracja Oprogramowania Gotowego, Zamawiający uprawniony jest do dokonania takich czynności bez konieczności zawierania odrębnych umów lub ponoszenia dodatkowych opłat, chyba że obowiązek zawarcia dodatkowej umowy lub dodatkowych opłat wyraźnie wynika z treści Umowy.
14. W zakresie, w jakim z brzmienia Umowy lub właściwości Oprogramowania Gotowego wynika, że Oprogramowanie Gotowe lub jego komponenty (np. aplikacja użytkownika końcowego, skrypty, applety, inne elementy stron internetowych lub ekrany interfejsu użytkownika) przeznaczone są do udostępnienia osobom trzecim, udzielone lub zapewniane przez Wykonawcę upoważnienie (licencja) na korzystanie z Oprogramowania Gotowego następuje w celu eksploatacji, modernizacji, konserwacji, remontów Inwestycji, a także realizacji innych robót budowlanych, dostaw lub usług pozostających w związku bądź z Inwestycją, bądź z działalnością Zamawiającego w najszerszym określonym przez Zamawiającego zakresie, a także jego zbywania lub obciążania lub umożliwianie innym osobom korzystanie z niego na podstawie jakiegokolwiek stosunku prawnego, a także na potrzeby rozliczenia wszelkich kwot przekazanych pod jakimikolwiek tytułami na realizację Inwestycji przez wszelkie podmioty bądź instytucje finansujące, kredytujące i udzielające najszerzej pojętego wsparcia i w tym celu obejmuje również obrót takim Oprogramowaniem lub jego komponentami, w tym ich wprowadzenie do obrotu, użyczenie, a także inne rozpowszechnienie, w tym publiczne wykonywanie, wystawianie, wyświetlanie, odtwarzanie, a także publiczne udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym. W zakresie, w jakim jest to niezbędne dla

- zapewnienia zgodnego z prawem korzystania z komponentów Oprogramowania przez osoby trzecie, Zamawiający jest uprawniony do udzielania takim osobom sublicencji.
15. Wykonawca oświadcza i gwarantuje, że warunki korzystania z Oprogramowania Gotowego są zgodne z wymaganiami opisanymi w Umowie, w tym co do zakresu i okresu korzystania z Inwestycji.
 16. Wykonawca oświadcza i gwarantuje, że warunki korzystania z Oprogramowania Gotowego nie wymagają ponoszenia dodatkowych opłat na rzecz Wykonawcy lub producentów takiego Oprogramowania Gotowego. Wynagrodzenie obejmuje całość wynagrodzenia za korzystanie z Oprogramowania Gotowego.
 17. Wykonawca oświadcza i gwarantuje, że jeżeli w ramach opłat należnych producentowi Oprogramowania mieści się opłata za jakiegokolwiek dodatkowe świadczenia, w szczególności dostarczanie aktualizacji lub poprawek błędów lub inne usługi serwisowe, nieprzedłużenie korzystania z tych świadczeń przez Zamawiającego nie może powodować ustania licencji na korzystanie z Oprogramowania lub uprawniać do wypowiedzenia umowy licencyjnej.
 18. Wykonawca dostarczy Oprogramowanie na informatycznych nośnikach danych lub w innej postaci umożliwiającej prawidłową instalację tego Oprogramowania oraz certyfikaty autentyczności, klucze instalacyjne oraz inne dokumenty i zabezpieczenia najpóźniej w dacie odbioru tego Oprogramowania, chyba że z Umowy wynika inna data przekazania.
 19. Informatyczne nośniki danych, kopie, certyfikaty autentyczności, klucze instalacyjne oraz inne dokumenty i zabezpieczenia, o których mowa w poprzednim ustępie, powinny być zgodne z wymaganiami określonymi przez producenta Oprogramowania Gotowego. Zamawiający jest uprawniony do weryfikacji, czy certyfikaty autentyczności, klucze instalacyjne oraz inne dokumenty i zabezpieczenia są wystarczające i zgodne z wymogami określonymi przez producenta. W tym celu Zamawiający może zwracać się do osób trzecich, w tym producenta Oprogramowania Gotowego.
 20. Wykonawca zapewnia, że korzystanie z Oprogramowania Gotowego nie będzie naruszać praw osób trzecich i nie będzie wymagało żadnych opłat na rzecz takich osób. Gdyby okazało się to konieczne, Wykonawca w ramach Wynagrodzenia udzieli lub zapewni udzielenie stosownej licencji na czas realizacji Umowy obejmującej prawo korzystania z Oprogramowania Gotowego na potrzeby realizacji Umowy do czasu uzyskania – odpowiednio – praw majątkowych lub docelowych licencji opisanych Umową. Prawo do korzystania obejmuje w szczególności trwałe lub czasowe zwielokrotnianie Oprogramowania Gotowego w całości lub w części, a także tłumaczenie, przystosowywanie, zmiany układu lub wprowadzanie jakichkolwiek innych zmian do Oprogramowania Gotowego.
 21. W przypadku, w którym w wyniku świadczenia przez Wykonawcę obowiązków wynikających z Umowy, w tym z tytułu rękojmi lub gwarancji dojdzie do stworzenia Modyfikacji lub rekonfiguracji Oprogramowania Gotowego, zmiany Dokumentacji lub innych Utworów, postanowienia umowne dotyczące przeniesienia praw lub udzielenia licencji stosuje się odpowiednio do takich zmian. Zamawiający z chwilą wydania tak zmienionego Oprogramowania uzyskuje w stosunku do niego licencje i prawa zależne, odpowiednio w zależności od rodzaju Oprogramowania opisanego powyżej, w pełnym zakresie przewidzianym w Umowie dla tego Oprogramowania.
 22. Jakiegokolwiek postanowienie Umowy, w tym załączników do niej, nie ogranicza uprawnień Zamawiającego wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w tym z art. 75 ust. 1 do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

23. W odniesieniu do Utworów nie stanowiących utworów bądź przedmiotów praw pokrewnych w rozumieniu ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, Zamawiający w szczególności ma prawo do korzystania z zawartych w Utworach:
- 1) wynalazków będących przedmiotem patentów, dodatkowych praw ochronnych bądź zgłoszeń patentowych,
 - 2) wzorów użytkowych będącego przedmiotem praw ochronnych bądź zgłoszeń do ochrony,
 - 3) wzorów przemysłowych będących przedmiotem praw z rejestracji bądź zgłoszeń do ochrony,
 - 4) know-how rozumianego jako poufna wiedza techniczna i organizacyjna, w tym w szczególności nieopatentowane wynalazki, niezarejestrowane wzory użytkowe, niezarejestrowane wzory przemysłowe, informacje techniczne i technologiczne dotyczące stosowania wynalazków, wzorów użytkowych lub wzorów przemysłowych, doświadczenie związane z wiedzą techniczną, sposobem jej zastosowania, wdrożenia w praktyce,
 - 5) używania zgłoszonych lub zarejestrowanych znaków towarowych lub niezarejestrowanych oznaczeń odróżniających w ramach działalności Zamawiającego,
 - 6) baz danych i ich zawartości poprzez pobieranie danych i wtórne ich wykorzystanie w całości lub w istotnej części, co do jakości lub ilości.
24. W przypadku zamiaru wykorzystania oprogramowania *Open Source* Wykonawca prześle Zamawiającemu najpóźniej z chwilą wydania danego produktu do Odbioru wykaz użytego oprogramowania *Open Source* wraz z warunkami licencyjnymi.
25. Wykonawca oświadcza i gwarantuje, że wykorzystanie oprogramowanie *Open Source* nie będzie ograniczać Zamawiającego w zakresie rozpowszechniania innego Oprogramowania (Dedykowanego lub Gotowego) połączonego z Oprogramowaniem *Open Source*, w tym nie może nakładać na Zamawiającego obowiązku rozpowszechniania takiego połączonego oprogramowania wraz z Kodem Źródłowym. W przypadku, w którym dana licencja na oprogramowanie *Open Source* uzależnia zakres takich obowiązków od sposobu połączenia oprogramowania *Open Source* z innym Oprogramowaniem, Wykonawca zobowiązany jest do zrealizowania takiego połączenia w sposób nienakładający na Zamawiającego obowiązku rozpowszechniania połączonego Oprogramowania wraz z Kodem źródłowym.
26. Wykonawca zobowiązuje się nie korzystać z uprawnienia do wypowiedzenia licencji, z wyjątkiem sytuacji, gdy Zamawiający naruszy autorskie prawa majątkowe do Utworów i zaprzestania naruszenia pomimo pisemnego (pod rygorem nieważności) wezwania go do zaprzestania naruszeń i bezskutecznego upływu wyznaczonego mu w tym celu stosownego terminu. W razie wypowiedzenia licencji z ww. przyczyny termin wypowiedzenia wynosi 1 (jeden) rok, ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego. Wykonawca zobowiązuje się nie korzystać z uprawnienia do wypowiedzenia licencji, o których mowa w Umowie, z wyjątkiem przypadków, w których Zamawiający przekroczy warunki udzielonej licencji i naruszy autorskie prawa majątkowe przysługujące Wykonawcy oraz nie zaniecha naruszenia mimo wezwania Wykonawcy i wyznaczenia mu w tym celu odpowiedniego terminu, nie krótszego niż 60 (sześćdziesiąt) dni. Wezwanie musi być wystosowane w formie pisemnej pod rygorem braku skutków i musi zawierać wyraźne zastrzeżenie, że Wykonawca będzie uprawniony do wypowiedzenia licencji w przypadku niezaprzestania dopuszczania się przez Zamawiającego wyraźnie i precyzyjnie wymienionych naruszeń. W przypadku gdy podmiotem udzielającym licencji jest podmiot trzeci, Wykonawca oświadcza i gwarantuje, że podmiot trzeci będzie przestrzegał powyższych zobowiązań. Wykonawca zapewnia i gwarantuje, że podmiot trzeci nie wypowie udzielonych licencji.

27. W stosunku do Utworów, co do których Zamawiający uzyskuje licencję, Wykonawca zobowiązuje się utrzymywać ważność udzielonych Zamawiającemu licencji, co oznacza, iż Wykonawca zobowiązuje się w szczególności:

- 1) nie podejmować jakichkolwiek działań, których skutkiem mogłoby być wygaśnięcie licencji (sublicencji) udzielonych Zamawiającemu, w szczególności nie występować do sądu o rozwiązanie licencji (sublicencji) lub nie składać oświadczeń o wypowiedzeniu licencji (sublicencji), ani nie składać oświadczeń o odstąpieniu od licencji (sublicencji),
- 2) dochować aktów staranności w celu zapobieżenia wygaśnięciu udzielonych Zamawiającemu licencji.

Gdyby wbrew powyższym obowiązkom Wykonawca wypowiedział licencje lub dalszą licencję (sublicencję) udzieloną Zamawiającemu na mocy Umowy, Zamawiający może domagać się naprawienia szkody w pełnej wysokości.

28. Wynagrodzenie należne Wykonawcy na podstawie Umowy obejmuje zapłatę za przeniesienie własności egzemplarzy Utworów dostarczonych w wykonaniu Umowy przez Wykonawcę na dowolnych nośnikach. Własność ta zostaje przeniesiona na Zamawiającego w momencie zapłaty za tę część przedmiotu Umowy, której dotyczy Utwór.

29. Ewentualne wykorzystanie oprogramowania *open source* w ramach Oprogramowania nie będzie ograniczać uprawnień Zamawiającego w zakresie eksploatacji Oprogramowania, w szczególności ewentualne połączenie Oprogramowania z takim oprogramowaniem *open source* zostanie wykonane w taki sposób, by Zamawiającemu przysługiwały pełne prawa do Oprogramowania przewidziane w Umowie, tj. nie dojdzie do tzw. "zawirusowania" Oprogramowania licencjami *open source*.

30. W przypadku gdy osoba trzecia wystąpi przeciwko Zamawiającemu z roszczeniem z tytułu naruszenia Praw Własności Intelektualnej w związku z wykonywaniem przedmiotu Umowy przez Wykonawcę, wówczas Zamawiający poinformuje Wykonawcę o takich roszczeniach, a Wykonawca podejmie niezbędne działania mające na celu zażegnanie sporu, w tym będzie zobowiązany przejąć wszelkie takie roszczenia wysuwane pod adresem Zamawiającego i poniesie wszelkie koszty z tym związane. W szczególności:

- 1) przyjmie na siebie pełną odpowiedzialność za powstanie oraz wszelkie skutki powyższych zdarzeń,
- 2) w przypadku wytoczenia przeciwko Zamawiającemu powództwa z tytułu naruszenia Praw Własności Intelektualnej, po przypozwaneniu wstąpi do postępowania lub sam wystąpi z interwencją uboczną po stronie Zamawiającego, zapłaci w przypadku niekorzystnego dla Zamawiającego rozstrzygnięcia sporu koszty sądowe oraz zasądzone odszkodowanie lub koszty polubownego załatwienia sprawy, w tym koszty zastępstwa procesowego,
- 3) poniesie wszelkie koszty związane z ewentualnym pokryciem roszczeń majątkowych i niemajątkowych związanych z naruszeniem Praw Własności Intelektualnej osoby lub osób zgłaszających roszczenia.

Powyższe nie uchybia uprawnieniom Zamawiającego wynikających z przepisów prawa, w szczególności ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz uprawnień z rękojmi, ani nie wyłącza uprawnienia Zamawiającego do dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych. Jeżeli Zamawiający nie będzie mógł korzystać z danego Utworu lub jego elementu, na skutek jego wad prawnych skutkujących naruszeniem Praw Własności Intelektualnej osób trzecich, Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania na swój koszt takich praw i udzielenia ich Zamawiającemu lub dostarczenie w pełni zamiennego Utworu wolnego od wad prawnych

w ramach Wynagrodzenia. Żadne z powyższych postanowień nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Zamawiającego odszkodowania na zasadach ogólnych KC.

31. Zamawiający zobowiązany jest informować Wykonawcę o wszelkich roszczeniach osób trzecich z tytułu naruszenia Prawa Własności Intelktualnej. Brak takiego poinformowania nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za takie roszczenia.
32. Postanowienia Umowy dotyczące jej rozwiązania, wygaśnięcia lub wypowiedzenia, nie umniejszą ani nie mają wpływu na skuteczność praw uzyskanych przez Zamawiającego przewidzianych w niniejszym Artykule. Po rozwiązaniu, wygaśnięciu lub wypowiedzeniu Umowy przez którąkolwiek ze Stron Umowy Zamawiający zachowa prawa do wszystkich Praw Własności Intelktualnej (w tym prawa do Utworów) oraz inne uprawnienia zawartych w niniejszym Artykule lub we właściwych przepisach prawa bez konieczności składania przez którąkolwiek ze Stron dodatkowych oświadczeń.
33. Skorzystanie przez Zamawiającego z prawa zastępczego usunięcia wad, o którym mowa w Umowie, nie stanowi naruszenia autorskich praw osobistych ani autorskich praw majątkowych Wykonawcy ani też osób, którymi będzie posługiwał się przy wykonaniu Umowy i nie uprawnia Wykonawcy do wnoszenia jakichkolwiek roszczeń z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych czy osobistych.
34. Do odbioru Oprogramowania stosuje się zapisy Umowy dotyczące odbioru Inwestycji. Poszczególne elementy Oprogramowania Wykonawca jest zobowiązany przekazać do odbioru najpóźniej jednocześnie z elementami Inwestycji, które ich dotyczą, a zarazem nie później niż z chwilą Odbioru Technicznego. Przekazując Oprogramowanie do odbioru, Wykonawca jest zobowiązany jednocześnie przekazać Zamawiającemu wszelką związaną z nim dokumentację, nośniki oraz Kod Źródłowy (w przypadku Oprogramowania, którego zgodnie z Umową to dotyczy).

ARTYKUŁ 22. SIŁA WYŻSZA

1. Siła wyższa oznacza takie nadzwyczajne przypadki lub zdarzenia, które są poza kontrolą i są niezawinione przez żadną ze Stron, których nie można przewidzieć ani uniknąć, a które zaistnieją po podpisaniu Umowy i staną się przeszkodą w realizacji zobowiązań umownych. Zdarzenie może zostać uznane za działanie siły wyższej tylko wtedy gdy jego skala i zasięg są znaczne a jego wpływ na realizację Umowy jest realny i znaczny. Zdarzenia o ograniczonym zasięgu i niewielkim wpływie na realizację Inwestycji nie stanowią przypadku siły wyższej co nie wyklucza zastosowania innych postanowień niniejszej Umowy.
2. Zdarzeniami siły wyższej mogą być w szczególności:
 - 7) wojny oraz inne działania zbrojne, inwazyjne, działania terrorystyczne, mobilizacje lub embarga,
 - 8) promieniowanie radioaktywne lub skażenie przez radioaktywność od paliwa jądrowego lub odpadów jądrowych, ze spalania paliwa jądrowego, radioaktywnych toksycznych materiałów wybuchowych oraz innych niebezpiecznych właściwości wszelkich wybuchowych zespołów nuklearnych składników,
 - 9) rebelia, rewolucja, powstanie, przewrót wojskowy lub cywilny, lub wojna domowa,

- 10) trzęsienie ziemi, powódź, pożar, huragany, tornada, burze tropikalne lub inne klęski żywiołowe (ogłoszone przez stosowne władze).
3. Strajki uważane będą za siłę wyższą, jeżeli będą to strajki generalne (w całym kraju) lub całych gałęzi przemysłu i jeśli zostaną ogłoszone w danym kraju zgodnie z obowiązującymi tam przepisami o rozwiązaniu sporów zbiorowych z wyłączeniem strajków umiejscowionych jedynie u Wykonawcy, czy jego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, lub też umiejscowionych tylko u Zamawiającego.
 4. Wystąpienie i zakończenie wydarzeń spowodowanych siłą wyższą, zostanie zakomunikowane Stronie drugiej natychmiast, nie później niż w ciągu 14 dni od daty zaistnienia lub ustąpienia działania siły wyższej.
 5. Strona informująca o zaistnieniu siły wyższej jest zobowiązana wykazać fakt wystąpienia siły wyższej oraz określić jej przyczyny oraz zasięg i konsekwencje dla realizacji Umowy.
 6. Strona, która przekazała pisemne powiadomienie, zgodnie z wymogami jak w ust.5 powyżej będzie zwolniona z zobowiązań lub dotrzymania terminu swoich zobowiązań tak długo jak długo będzie trwało to zdarzenie lub jego skutki. Termin realizacji wzajemnych zobowiązań będzie stosownie przedłużony o czas trwania zdarzenia lub jego skutków.
 7. Strona dotknięta działaniem siły wyższej podejmie stosowne wysiłki dla zminimalizowania jej skutków i wznowi realizację Umowy niezwłocznie jak tylko będzie to możliwe.
 8. Za opóźnienia wynikłe z wydarzeń spowodowanych siłą wyższą żadna ze Stron nie może żądać odszkodowania, rekompensaty lub udziału w naprawie szkód.
 9. Czas trwania siły wyższej lub jej skutków może być czasem zawieszenia Umowy w przypadku braku możliwości realizacji Umowy. Zawieszenie może dotyczyć całości lub części obowiązków umownych Stron, w zależności od skali, zasięgu oraz wpływu siły wyższej na realizację Umowy lub jej części. Zawieszenie realizacji całości lub części Umowy wymaga złożenia zgodnego oświadczenia Stron, złożonego pod rygorem nieważności w formie pisemnej. Jeżeli zawieszenie trwa dłużej niż **90 dni**, tj. jeżeli, okoliczności siły wyższej lub jej skutki trwają przez okres dłuższy niż **90 dni** i jeżeli nie osiągnięto stosownego w tej kwestii porozumienia, to każda ze Stron ma prawo do odstąpienia od niniejszej Umowy w terminie 150 dni od daty wystąpienia siły wyższej. Prawo do odstąpienia wygasa po ustaniu skutków siły wyższej.

ARTYKUŁ 23. KARY UMOWNE

1. Zważywszy na znaczenie Przedmiotu Umowy w działalności Zamawiającego, Strony uzgadniają, iż kary umowne mają na celu zapewnienie efektywnej i terminowej realizacji zobowiązań Wykonawcy (funkcja prewencyjna i stymulacyjna kary umownej) oraz mają na celu wynagrodzenie Zamawiającemu wszelkich uszczerbków związanych z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązań, także mających charakter niemajątkowy (funkcja kompensacyjna kary umownej). Zgodnie z tymi założeniami została określona wysokość zastrzeżonych w Umowie kar umownych, co Wykonawca akceptuje. W związku z tym,

Zamawiający ma prawo obciążyć Wykonawcę poniższymi karami umownymi w następujących przypadkach i wysokościach:

- 1) za zwłokę w dokonaniu Odbioru Końcowego w stosunku do terminu wskazanego w Art. 4 ust. 1 Umowy:
 - e) w okresie pierwszych **30 dni** zwłoki - **0,02%** Wynagrodzenia netto wskazanego w Art. 13 ust. 2 pkt. 1 Umowy za każdy rozpoczęty dzień zwłoki,
 - f) w przypadku zwłoki przekraczającej **30 dni** - **0,04%** Wynagrodzenia netto wskazanego w Art. 13 ust. 2 pkt. 1 Umowy za każdy rozpoczęty dzień zwłoki przypadający po upływie 30 dni zwłoki,

Suma kar umownych naliczonych przez Zamawiającego z tytułu zwłoki w dokonaniu Odbioru Końcowego w stosunku do terminu wskazanego w Art. 4 ust. 1 Umowy nie może przekroczyć wysokości **10%** Wynagrodzenia netto wskazanego w **Art. 13 ust. 2 pkt. 1** Umowy.
- 2) za zwłokę w dokonaniu Odbioru Technicznego w stosunku do terminu wskazanego w Art. 4 ust. 2 Umowy w wysokości 15.000,00 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki. Maksymalny limit kary umownej z tego tytułu wynosi **1%** Wynagrodzenia netto wskazanego w Art. 13 ust. 2 pkt. 1 Umowy,
- 3) za zwłokę w dokonaniu Odbioru Eksploatacyjnego w stosunku do terminu wskazanego w Art. 3 Umowy w wysokości 15.000,00 zł za każdy rozpoczęty dzień zwłoki. Maksymalny limit kary umownej z tego tytułu wynosi **1%** Wynagrodzenia netto wskazanego w Art. 13 ust. 2 pkt. 1 Umowy,
- 4) 1.000,00 zł – za nieprzekazanie w terminie raportów ze stanu realizacji Inwestycji zgodnie z PZJ. Kara będzie naliczana każdorazowo dla każdego dokumentu osobno,
- 5) 1.600,00 zł – w przypadku zwłoki w uzyskaniu zatwierdzenia Zamawiającego dla dokumentów wymienionych w Art. **5 ust. 31 Umowy** w stosunku do terminu wskazanego w Art. **5 ust. 31** Umowy, za każdy dzień zwłoki. Kara będzie naliczana każdorazowo dla każdego dokumentu osobno,
- 6) 1000,00 zł – w przypadku zwłoki w przekazaniu Zamawiającemu aktualizacji Harmonogramu lub uzyskaniu zatwierdzenia Zamawiającego dla aktualizacji PZJ (wraz z PKiB), PZOŚ, Plan BiOZ w stosunku do terminu wskazanego w Art. 5 **ust. 32** Umowy, za każdy dzień zwłoki. Kara będzie naliczana każdorazowo dla każdego dokumentu osobno,
- 7) 5.000,00 zł – za niedostosowanie się do zaleceń Wykonawcy Nadzoru Inwestorskiego lub Zamawiającego po uprzednim wezwaniu do skorygowania sposobu wykonywania Umowy i stwierdzeniu ponownego niewłaściwego wykonywania obowiązków Wykonawcy w zakresie BHP, za każdy stwierdzony przypadek,
- 8) 2000,00 zł – za każdy przypadek niewykonywanie robót zgodnie z dokumentami takimi jak Polecenie pracy gazoniebezpiecznej, Polecenie pracy niebezpiecznej, STWiORB , Instrukcja Technologiczna wykonania danej roboty, po uprzednim wezwaniu WNI lub Zamawiającego do skorygowania sposobu ich wykonania,

- 9) 4.000,00 zł – za każdy dzień zwłoki w przedłożeniu Programu Naprawczego w stosunku do terminu określonego w Art. 4 ust. 11, za każdy stwierdzony przypadek,
- 10) 4.000,00 zł za każdy dzień zwłoki w przedłożeniu Programu Naprawczego uwzględniającego uwagi Zamawiającego w stosunku do terminu określonego w Art. 4 ust. 12, za każdy stwierdzony przypadek,
- 11) 8.000,00 zł – za przystąpienie do wykonania prac niebezpiecznych lub gazoniebezpiecznych bez zatwierdzonego polecenia wykonania tych prac, za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
- 12) 800,00 zł – za każdą rozpoczętą godzinę zwłoki w usunięciu w okresie gwarancji i rękojmi Wad w stosunku do terminu wskazanego w Art. 19 ust. 3 pkt 1 Umowy,
- 13) 800,00 zł – za każdy dzień zwłoki w usunięciu w okresie gwarancji i rękojmi Wad, w stosunku do terminu określonego przez Zamawiającego zgodnie z Art. 19 ust. 3 pkt 2 Umowy,
- 14) 4.000,00 zł – za powierzenie Podwykonawcy lub zgodę na powierzenie dalszemu Podwykonawcy innych prac niż określone w Art. 8 ust. 1 Umowy bez pisemnej zgody Zamawiającego,
- 15) 10.000,00 zł – za nieprzedłożenie Zamawiającemu do zaakceptowania projektu Umowy o podwykonawstwo lub zakresu robót objętych prawem sprzeciwu Zamawiającego na podstawie Art. 8 ust. 13 Umowy, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
- 16) 4.000,00 zł – za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii Umowy o podwykonawstwo lub zmiany takiej Umowy o podwykonawstwo, za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
- 17) 400,00 zł – za każdy dzień zwłoki w realizacji obowiązku dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany Umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie, za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
- 18) 8.000,00 zł – za brak zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy lub za dokonanie przez Zamawiającego bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, za każdy stwierdzony przypadek,
- 19) 80,00 zł – za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, za każdy dzień zwłoki od dnia upływu terminu zapłaty do dnia zapłaty, za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
- 20) 16.000,00 zł – za naruszenia przez Wykonawcę postanowień wskazanych w Art. 27 Umowy (Zachowanie poufności), za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
- 21) 20 000,00 zł za naruszenia przez Wykonawcę postanowień wskazanych w Art. 28 Umowy (Powierzenie przetwarzania danych osobowych), za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
- 22) w przypadku stwierdzenia niewykonania obowiązku wskazanego w § 5 ust. 22 pkt 1 Umowy - w wysokości zł (słownie: ...), za każdą osobę niezatrudnioną na podstawie umowy o pracę,

- 23) w przypadku nieprzedłożenia na wezwanie Zamawiającego któregokolwiek z dowodów, o których mowa w § 5 ust. 22 pkt 3 Umowy we wskazanym terminie - w wysokości 0,00 zł (słownie:), za każdy rozpoczęty dzień zwłoki nieprzedkładania dowodów,
- 24) 8.000,00 zł – za brak zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w art. 439 ust. 5 Pzp, za każdy stwierdzony przypadek,
- 25) 80,00 zł – za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcy z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w art. 439 ust. 5 Pzp, za każdy dzień zwłoki od dnia upływu terminu zapłaty do dnia zapłaty, za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
- 26) za niedotrzymanie zadeklarowanej przez Wykonawcę w Ofercie średniomiesięcznej wydajności układki gazociągu - w wysokości iloczynu:
 - a) 3% Wynagrodzenia netto wskazanego w Art. 13 ust. 2 pkt. 1 Umowy oraz
 - b) różnicy pomiędzy wartością 1 oraz ilorazem średniomiesięcznej wydajności faktycznie osiągniętej układki i średniomiesięcznej wydajności układki zadeklarowanej w Ofercie. Jeżeli wartość różnicy, o której mowa w lit. b) powyżej, wynosi więcej niż 0,5, wówczas wysokość kary umownej wynosi 3% Wynagrodzenia netto wskazanego w Art. 13 ust. 2 pkt 1 Umowy,
- 27) w wysokości 20% wartości Wynagrodzenia netto wskazanego w art. 13 ust. 1 Umowy w przypadku odstąpienia od Umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy,
- 28) 20.000,00 zł – za zwłokę w przekazaniu nieruchomości właścicielom, za każdy rozpoczęty tydzień zwłoki,
- 29) 200,00 zł – za zwłokę w bieżącym przekazaniu Zamawiającemu któregokolwiek z protokołów przewidzianych PKiB, za każdy dzień zwłoki,
- 30) 1.000,00 zł – za brak uzgodnienia wzoru rejestru protokołów lub jego bieżącej aktualizacji, za każdy stwierdzony przypadek,
- 31) 1.000,00 zł – za przekroczenie terminów realizacji poszczególnych prac wskazanych z PZJ, za każdy rozpoczęty tydzień,
- 32) 5.000,00 zł – za brak sporządzenia któregokolwiek z zestawień przewidzianych w OPZ, lub zaniechanie aktualizacji takiego zestawienia, za każdy stwierdzony przypadek,
- 33) 20.000,00 zł – za nieprzestrzeganie zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za każdy stwierdzony przypadek,
- 34) 5.000,00 zł za każdy rozpoczęty dzień realizacji robót niezgodnie z wymaganiami dokumentacji projektowej i uzyskanymi decyzjami w zakresie odwodnień;
- 35) 1.000,00 zł za każdy przypadek wykroczenia z Robotami przez Wykonawcę poza pas budowlano – montażowy;
- 36) W przypadku naruszenia zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych opisanych w Załączniku nr 1 – Taryfikator wykroczeń – do Procedury

wymagań bhp dla wykonawców oraz gości (**Załącznik nr 9a do Umowy**), w przypadkach i wysokościach tam wskazanych,

- 37) W przypadku braku realizacji postanowień wskazanych w Art. 6 ust. 1 pkt 11 lit. a) lub b) za każdy rozpoczęty tydzień zwłoki w wysokości – 5000,00 zł (kara naliczana jest niezależnie od refakturowania kosztów ponoszonych przez Zamawiającego z tytułu najmu placów składowych);
- 38) w przypadku naruszenia zasad bezpieczeństwa, o których mowa w „Informacji o zasadach bezpieczeństwa w ruchu osobowym i pojazdów obowiązujących w Operatorze Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.”, stanowiącej **Załącznik nr 10 do Umowy**, przez Wykonawcę, jego pracowników lub osoby działające na jego zlecenie lub w jego interesie, bez względu na podstawę prawną związku tych osób z Wykonawcą:
- a) za wniesienie na teren obiektów Spółki broni lub amunicji w wysokości 1.500 zł za każdy przypadek naruszenia,
 - b) za przebywanie na terenie obiektu Spółki w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości, a także pod wpływem środków działających podobnie do alkoholu - w wysokości 1.500 zł za każdy przypadek naruszenia,
 - c) za przekazanie przepustki osobowej innej osobie, wpuszczenie osoby na swoją przepustkę osobową lub wykorzystywanie przepustki innej osoby w wysokości 1.500 zł za każdy przypadek naruszenia,
 - d) za niezwrócenie przepustki na zasadach określonych w informacji w wysokości 500 zł za każdy przypadek naruszenia,
 - e) za naruszenie zasad ruchu pojazdów obowiązujących na terenie obiektów Spółki w wysokości 500 zł za każdy przypadek naruszenia,
 - f) za przekazanie kluczy do pomieszczeń, budynków i obiektów nieuprawnionej osobie, lub wykorzystywanie kluczy przez nieuprawnioną osobę w wysokości 500 zł za każdy przypadek naruszenia,
 - g) za naruszenie zasad dotyczących fotografowania, filmowania, nagrywania dźwięku i szkicowania na terenie obiektów Spółki w wysokości 1.500 zł za każdy przypadek naruszenia.

W przypadku powtórnego naruszenia zasad wskazanych w niniejszym punkcie przez tą samą osobę Zamawiającemu, poza prawem do naliczenia kary umownej, przysługuje prawo do cofnięcia lub ograniczenia prawa wstępu lub wjazdu na teren obiektów Spółki w stosunku do tej osoby.

W przypadku, gdy Zamawiający dopuszcza wykonanie części prac przez Podwykonawców Wykonawcy powyższe postanowienia niniejszego punktu mają zastosowanie również do Podwykonawców, pracowników Podwykonawcy oraz osób działających na zlecenie lub w interesie Podwykonawców bez względu na podstawę prawną związku tych osób z Podwykonawcą, a w przypadku naruszenia wskazanych wyżej

zasad przez te osoby Zamawiający ma prawo obciążyć Wykonawcę wskazanymi wyżej karami.

39) w wysokości 10.000,00 zł – za każdy przypadek naruszenia „Wytycznych komunikacyjnych dla wykonawców” stanowiących **Załącznik nr 7 do Umowy**; za przypadek naruszenia ww. wytycznych Strony uznają w szczególności:

- a) upublicznienie materiałów informacyjnych niezgodnych z prawdą lub godzących w dobre imię Zamawiającego,
- b) przekazanie i udzielenie mediom informacji w sprawie Inwestycji bez zgody Zamawiającego,
- c) co najmniej 10-krotne uchylanie się lub opóźnianie w przesyłaniu raportów lub innych dokumentów wynikających z **Załącznika nr 7 do Umowy**,
- d) wszelkie celowe działania naruszające dobry wizerunek Zamawiającego.

1a. Jeżeli Wykonawca dochowa terminu:

- 1) Odbioru Technicznego, określonego w art. 4 ust. 2 niniejszej Umowy, wówczas kara umowna za niedotrzymanie zadeklarowanej przez Wykonawcę w Ofercie średniomiesięcznej wydajności układki gazociągu, określona zostanie w wysokości 50% kwoty ustalonej zgodnie z zasadami ust. 1 pkt 26 Umowy, przy czym nie może przekroczyć wartości 800.000,00 zł.
 - 2) Odbioru Końcowego, określonego w art. 4 ust. 1 niniejszej Umowy, wówczas kara umowna za niedotrzymanie zadeklarowanej przez Wykonawcę w Ofercie średniomiesięcznej wydajności układki gazociągu określona zostanie w wysokości 60 % kwoty ustalonej zgodnie z zasadami w ust. 1 pkt 26 Umowy, przy czym nie może przekroczyć wartości 1.000.000,00 zł.
 - 3) Odbioru Technicznego, określonego w art. 4 ust. 2 niniejszej Umowy, oraz Odbioru Końcowego, określonego w art. 4 ust. 1 niniejszej Umowy, wówczas kara umowna za niedotrzymanie zadeklarowanej przez Wykonawcę w Ofercie średniomiesięcznej wydajności układki gazociągu, określona zostanie w wysokości 10% kwoty ustalonej zgodnie z zasadami ust. 1 pkt 26 Umowy, przy czym nie może przekroczyć wartości 200.000,00 zł.
2. Wykonawca jest uprawniony do obciążenia Zamawiającego karą umowną w wysokości 20% wartości Wynagrodzenia netto wskazanego w Art. 13 ust. 1 Umowy w przypadku odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego.
3. Uprawnienie Zamawiającego do obciążenia Wykonawcy karami umownymi wskazanymi w Art. 23 **ust. 1 pkt 2-6, 8-9** Umowy powstaje w przypadku przekroczenia przez Wykonawcę Terminu realizacji Inwestycji (Daty Zakończenia) lub odstąpienia od Umowy przez którąkolwiek ze Stron z przyczyn nie leżących po stronie Zamawiającego. W pozostałych przypadkach uprawnienie Zamawiającego do obciążenia Wykonawcy karami umownymi powstaje w momencie zaistnienia okoliczności stanowiących podstawę do ich naliczenia.

4. Zamawiający powiadomi Wykonawcę o wysokości kar umownych, do naliczenia których Zamawiający będzie miał prawo w przypadku przekroczenia przez Wykonawcę Terminu realizacji Inwestycji (Daty Zakończenia), o których mowa w Art. 23 ust. 3 zdanie pierwsze Umowy.
5. Wykonawca jest w zwłoce, jeśli powstałe opóźnienie w realizacji obowiązków Wykonawcy, jest następstwem okoliczności za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność. Obowiązek właściwego udokumentowania i wykazania, że Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności za wystąpienie opóźnień leży po stronie Wykonawcy.
6. Termin płatności naliczonej kary umownej wynosi 14 dni od daty doręczenia noty obciążeniowej.
7. Zamawiający ma prawo zatrzymać odpowiednią część należnego Wynagrodzenia na poczet zabezpieczenia kar umownych należnych Zamawiającemu.
8. Kary umowne wynikające z niniejszej umowy nalicza się niezależnie od siebie, podlegają one kumulacji do wysokości określonej w zdaniu następnym, mogą być naliczone również po odstąpieniu od Umowy, jeżeli przesłanki do ich naliczenia wystąpiły przed dniem odstąpienia od Umowy, a naliczone przed odstąpieniem od Umowy pozostają ważne i skuteczne również po odstąpieniu od Umowy. Łączna wysokość kar umownych przysługujących Zamawiającemu nie może przekroczyć **20%** wartości Wynagrodzenia netto wskazanego w Art. 13 ust. 1 Umowy, z zastrzeżeniem Art. 35 ust. 5 oraz Art. 37 ust. 5 Umowy. W przypadku odstąpienia od Umowy przez którąkolwiek ze Stron, Zamawiającemu przysługuje prawo do naliczenia kar umownych należnych z wszelkich tytułów wskazanych w Umowie, w tym z tytułu odstąpienia.
9. Zapłata kary umownej przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary umownej z wierzytelnościami Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia Inwestycji lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z Umowy.
10. Stronom przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego, przewyższającego wysokość zastrzeżonych w niniejszej Umowie kar umownych, na zasadach ogólnych Kodeksu cywilnego.
11. Odpowiedzialność Stron względem siebie w związku z realizacją niniejszej Umowy, jest ograniczona do wysokości **100%** wartości Wynagrodzenia brutto wskazanego w Art. 13 ust. 1 Umowy. Strony jednoznacznie wskazują, że żadna ze Stron nie będzie ponosić odpowiedzialności za utracone korzyści, których Strona może doznać w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem niniejszej Umowy. Powyższe ograniczenia odpowiedzialności nie mają zastosowania w przypadku szkody wyrządzonej umyślnie, na skutek rażącego niedbalstwa lub w wyniku popełnienia przestępstwa.

ARTYKUŁ 24. PRZESŁANKI ZMIANY UMOWY

1. Jeżeli Wykonawca dokona jakichkolwiek zmian w stosunku do Umowy, w tym Dokumentacji Przetargowej, zatwierdzonych Materiałów lub Urządzeń, które nie zostały uprzednio

zatwierdzone na piśmie przez Zamawiającego, Zamawiający może według własnego uznania:

- 1) zażądać od Wykonawcy usunięcia takich zmian, w tym wyburzenia Robót wykonanych z wprowadzoną zmianą i odbudowania całości lub części tych Robót bez wprowadzonej zmiany na koszt Wykonawcy, lub
 - 2) dokonać odbioru Robót ze zmianami, pod warunkiem odpowiedniego obniżenia Wynagrodzenia,
w obu przypadkach zachowując prawo do żądania odszkodowania za szkody wynikłe z wykonania Robót niezgodnie z Umową.
2. Zamawiający dopuszcza dokonanie zmiany Umowy w zakresie terminów realizacji Umowy lub Wynagrodzenia w następujących przypadkach:
- 1) wystąpienia klęski żywiołowej; wystąpienia warunków atmosferycznych w sposób istotny odbiegających od typowych, uniemożliwiających prowadzenie Robót zgodnie ze sztuką budowlaną, przyjętą technologią Robót, normami lub obowiązującymi przepisami, przeprowadzanie prób i sprawdzeń lub dokonywanie odbiorów. Wykonawca powołując się na wystąpienie ww. okoliczności zobowiązany jest udokumentować ich zajście przedstawiając w tym celu stosowną dokumentację, w tym w szczególności akty prawne potwierdzające wprowadzenie stanu klęski żywiołowej na obszarze obejmującym Teren Budowy, opinię właściwego instytutu meteorologicznego, gospodarki wodnej, melioracji, a także przedstawić pisemną analizę wpływu tych czynników na Harmonogram,
 - 2) gdy wystąpią opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy administracji publicznej, które nie są następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność Wykonawca; gdy wystąpią opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp., do wydania których są zobowiązane właściwe organy administracji publicznej na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie to przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje lub orzeczenia powinny zostać wydane oraz opóźnienie to nie jest następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność Wykonawca; jeżeli wystąpi brak możliwości realizacji Robót z powodu niedopuszczenia do ich wykonywania przez uprawniony organ lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy; jeżeli wystąpi brak możliwości wykonywania Robót z powodu działania podmiotów o kompetencjach zbliżonych do organów administracji z przyczyn niezależnych od Wykonawcy; gdy nastąpi odmowa udostępnienia przez właścicieli nieruchomości lub innych podmiotów posiadających tytuł prawny do nieruchomości terenu do celów realizacji Inwestycji; odmowy dokonania przez właściwe osoby, instytucje lub organy stosownych uzgodnień w związku z zamiarem wykonania wycinki drzew lub krzewów lub rekultywacji gruntów rolnych i leśnych lub wykonania zalesienia pasów montażowych w lasach lub nasadzeń. Wykonawca powołując się na wystąpienie ww. okoliczności zobowiązany jest udokumentować ich zajście przedstawiając w tym celu stosowną

dokumentację, w tym w szczególności odpisy wniosków o wydanie decyzji, zezwoleń i uzgodnień wraz z prezentatą właściwego urzędu, odpisy decyzji, zezwoleń, uzgodnień, opinii właściwych organów, zaświadczenia właściwych organów, pisemne oświadczenia właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości, dowody zawiadomienia właścicieli lub użytkowników wieczystych nieruchomości o zamiarze i terminie prowadzenia na nieruchomości prac budowlanych a także przedstawić pisemną analizę wpływu tych czynników na Harmonogram,

- 3) jeżeli nastąpią udokumentowane opóźnienia realizacji Umowy będące skutkiem prowadzenia prac archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów; gdy zaistnieją warunki geologiczne, geotechniczne lub hydrologiczne odbiegające w sposób istotny od przyjętych w Dokumentacji Przetargowej; gdy wystąpią odmienne od przyjętych w Dokumentacji Przetargowej warunki terenowe, ciekі wodne lub inne obiekty. Wykonawca powołując się na wystąpienie ww. okoliczności zobowiązany jest udokumentować ich zajście przedstawiając w tym celu stosowną dokumentację, w tym w szczególności, zaświadczenia, opinie, decyzje właściwych organów, ekspertyzy geologiczne a także przedstawić pisemną analizę wpływu tych czynników na Harmonogram,
- 4) gdy zaistnieją sytuacje, będące następstwem okoliczności leżących wyłącznie po stronie Zamawiającego, w szczególności nieuzasadnione wstrzymanie Robót przez Zamawiającego, nie wynikające z okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca; w przypadku konieczności realizacji Robót dodatkowych lub realizacji Robót zamiennych, w tym wynikających ze zmiany zakresu Dostaw Inwestorskich; w sytuacji gdy ujawnią się w trakcie wykonywania Inwestycji wady w Dokumentacji Przetargowej; gdy nastąpi niedostarczenie niezbędnej ilości paliwa gazowego o odpowiednich parametrach do napełnienia gazociągu i instalacji oraz przeprowadzenia rozruchu, w terminach uzgodnionych z Wykonawcą, bądź niemożność napełnienia gazociągu i instalacji oraz przeprowadzenia rozruchu w terminach uzgodnionych z Wykonawcą; w sytuacji, opóźnień w przekazaniu Dostaw Inwestorskich mających wpływ na realizację Robót, opóźnień w wykonaniu wycinki realizowanej przez Zamawiającego. Strony powołując się na wystąpienie ww. okoliczności zobowiązane są udowodnić ich zajście przedstawiając w tym celu stosowną dokumentację, w tym w szczególności polecenie wstrzymania Robót, korespondencję, opinię jednostki projektowej, protokoły pomiaru ciśnienia i składu gazu a także przedstawić pisemną analizę wpływu tych czynników na Harmonogram,
- 5) z innych przyczyn zewnętrznych niezależnych od Zamawiającego oraz Wykonawcy skutkujących niemożliwością prowadzenia Robót w sposób zgodny z Dokumentacją Przetargową, sztuką budowlaną, przyjętą technologią, normami lub obowiązującymi przepisami lub wykonywania innych czynności przewidzianych Umową, w tym spowodowanych koniecznością pozyskania zgody na pobór i zrzut wody do prób

- ciśnieniowych z innego miejsca i od innego podmiotu niż wskazany w Dokumentacji Przetargowej. Strony powołując się na wystąpienie w/w okoliczności zobowiązane są udokumentować ich zajście przedstawiając w tym celu stosowną dokumentację a także przedstawić pisemną analizę wpływu tych czynników na Harmonogram,
- 6) w przypadku zmiany decyzji administracyjnych, w oparciu o które ma być realizowana Inwestycja, w sposób wymagający od Wykonawcy podjęcia działań mających wpływ na termin lub zakres realizacji Inwestycji,
 - 7) w przypadku zmiany SESP lub innego wewnętrznego aktu normatywnego Zamawiającego, znajdującego zastosowanie do Inwestycji.
3. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w ust. 2 powyżej, terminy Umowy mogą ulec odpowiedniemu przedłużeniu, o czas niezbędny do zakończenia wykonywania jej przedmiotu w sposób należyty, nie dłużej jednak niż o okres trwania tych okoliczności lub ich skutków. W każdym przypadku przedłużenia terminu wykonania Umowy Strony postanowią również o kosztach przedłużenia: Zabezpieczenia Zaliczki, Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, ubezpieczeń.
4. Zamawiający dopuszcza dokonanie zmiany Umowy w zakresie sposobu realizacji Inwestycji lub Wynagrodzenia w następujących przypadkach:
- 1) niedostępności na rynku Materiałów/Urządzeń wskazanych w Dokumentacji Przetargowej spowodowane zaprzestaniem produkcji lub wycofaniem z rynku tych Materiałów/Urządzeń,
 - 2) pojawienia się na rynku Materiałów/Urządzeń nowszej generacji pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji Przedmiotu Umowy lub eksploatacji obiektów wykonanych w ramach realizacji przedmiotu Umowy lub umożliwiających uzyskanie lepszych walorów technicznych lub użytkowych tych obiektów w tym zmniejszenia ich niekorzystnego wpływu na środowisko naturalne,
 - 3) pojawienia się nowszej technologii wykonania zaprojektowanych Robót pozwalającej na zaoszczędzenie czasu realizacji Inwestycji lub kosztów wykonywanych prac, zmniejszenia ich negatywnych skutków dla środowiska naturalnego lub podniesienia bezpieczeństwa, jak również zmniejszenia kosztów eksploatacji obiektów wykonanych w ramach realizacji Inwestycji,
 - 4) konieczności zrealizowania Umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/technologicznych lub innych metod budowy niż wskazane w Dokumentacji Przetargowej, w tym możliwości zastosowania materiałów lub urządzeń będących na stanie magazynowym lub depozycie Zamawiającego, w sytuacji, gdyby mogło to przynieść oszczędności Zamawiającemu lub zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem przedmiotu Umowy lub byłoby mniej korzystne dla Zamawiającego z punktu widzenia jakości, w szczególności w przypadku zidentyfikowania błędu w Dokumentacji Przetargowej,

- 5) konieczności zrealizowania Inwestycji przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych, w szczególności ze względu na zmiany obowiązującego prawa bądź zmiany okoliczności mających wpływ na pracę systemu przesyłowego,
- 6) odmiennych od przyjętych w Dokumentacji Przetargowej warunków geologicznych skutkujących niemożliwością zrealizowania przedmiotu Umowy przy dotychczasowych założeniach technologicznych,
- 7) odmiennych od przyjętych w Dokumentacji Przetargowej warunków terenowych, w szczególności istnienie niezinventaryzowanych lub błędnie zinventaryzowanych obiektów budowlanych,
- 8) w przypadku zmiany decyzji administracyjnych, w oparciu o które ma być realizowana Inwestycja, w sposób wymagający od Wykonawcy podjęcia działań mających wpływ na termin lub zakres realizacji Inwestycji.

Wykonawca powołując się na wystąpienie ww. okoliczności zobowiązany jest udokumentować ich zajście przedstawiając w tym celu stosowną dokumentację, w tym w szczególności, korespondencję z dostawcami, producentami Materiałów/Urządzeń, opinie, ekspertyzy, zaświadczenia, analizy sporządzone w szczególności przez podmioty badawcze lub naukowe lub kwalifikowane podmioty jak np. rzeczoznawcy budowlani, geolodzy, geodeci, opinie Projektanta a także przedstawić pisemną analizę wpływu danych czynników na realizację Inwestycji, przy czym analiza winna dowodzić odpowiednio konieczności zastosowania sposobu realizacji odmiennego od przewidzianego w Dokumentacji Przetargowej lub korzystnych skutków proponowanej zmiany dla walorów technicznych lub eksploatacyjnych obiektów wybudowanych w ramach Inwestycji, obniżenia kosztów wykonania, zwiększenia bezpieczeństwa lub skrócenia czasu realizacji Robót.

5. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w ust. 4 możliwa jest w szczególności zmiana sposobu wykonania Przedmiotu Umowy, Materiałów/Urządzeń lub technologii Robót, jak również zmiany lokalizacji budowanych urządzeń, a także w niezbędnym zakresie uzgodnionym przez Strony zmiana terminów Umowy lub Wynagrodzenia.
6. Ponadto dopuszczalne są zmiany Umowy w zakresie terminów realizacji Umowy, Wynagrodzenia lub sposobu realizacji Inwestycji, jeśli spowodowane są one następującymi okolicznościami:
 - 1) siła wyższa uniemożliwiająca wykonanie Inwestycji zgodnie z Dokumentacją Przetargową,
 - 2) gdy wystąpi kolizja z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty lub Zamawiającego inwestycjami, powodująca uniemożliwienie lub znaczne utrudnienie w prowadzeniu prac objętych przedmiotem Umowy (w takim przypadku zmiany w Umowie zostaną ograniczone do zmian koniecznych powodujących uniknięcie lub usunięcie kolizji),

- 3) gdy zaistnieje inna, niemożliwa do przewidzenia w momencie zawarcia umowy okoliczność prawna, ekonomiczna lub techniczna bądź inna przyczyna zewnętrzna niezależna od Wykonawcy, skutkująca brakiem możliwości należytego wykonania Umowy.
 - 4) Wykonawca powołując się na wystąpienie ww. okoliczności opisanych powyżej zobowiązany jest udokumentować ich zajście przedstawiając w tym celu stosowną dokumentację, w szczególności dokumentację techniczną i projektową potwierdzającą występowanie kolizji z inną inwestycją, opinie, ekspertyzy, zaświadczenia, analizy sporządzone w szczególności przez podmioty badawcze lub naukowe lub kwalifikowane podmioty jak np. rzeczoznawcy budowlani, geolodzy, geodeci, opinie Projektanta, korespondencję z innymi podmiotami, zaświadczenia organów administracji a także przedstawić pisemną analizę wpływu ww. czynników na realizację Inwestycji.
7. W przypadku wystąpienia konieczności realizacji Robót zamiennych lub Robót dodatkowych, jak również w przypadkach określonych w Umowie zmianie ulegnie Wynagrodzenie. W zakresie Robót zamiennych lub Robót dodatkowych podstawą zmiany Wynagrodzenia jest zaakceptowany przez Strony Protokół Konieczności wraz z kosztorysem. Strony w zawierającym aneksie ustalą sposób rozliczenia. W przypadku, gdy łączna wartość Robót dodatkowych przekroczy 20% kwoty określonej w art. 13 ust. 1 na dzień zawarcia Umowy, Zamawiający może skorzystać z prawa do żądania podzielenia płatności wynagrodzenia za wykonanie przewidzianych aneksem Robót dodatkowych w taki sposób, że część nie przekraczająca 15% przewidzianego aneksem wynagrodzenia płatna będzie jednocześnie z płatnością za Kamień Milowy Odbiór Eksploatacyjny,
8. Ponadto Strony przewidują zmianę Umowy w następującym przypadku i na poniższych zasadach:
- 1) Strony przewidują możliwość zmiany wynagrodzenia w wypadku wystąpienia jednej ze zmian przepisów wskazanych w art. 436 pkt 4 lit. b Pzp, tj. zmiany:
 - a) stawki podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego,
 - b) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
 - c) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne,
 - d) zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych,na zasadach określonych w pkt 2-13 poniżej, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę.
 - 2) zmiana wysokości wynagrodzenia w przypadku zaistnienia przesłanki, o której mowa w pkt 1, będzie obejmować wyłącznie część wynagrodzenia należnego Wykonawcy, w odniesieniu do której nastąpiła zmiana wysokości kosztów wykonania Umowy przez

Wykonawcę w związku z wejściem w życie przepisów odpowiednio zmieniających wysokość stawki podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej lub dokonujących zmian w zakresie zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub w zakresie wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, albo zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych,

- 3) w wypadku zmiany, o której mowa w pkt 1 lit. a) wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o kwotę odpowiadającą zmianie kosztu Wykonawcy, ponoszonego w związku ze zmianą stawki podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego,
- 4) w przypadku zmiany, o której mowa w pkt 1 lit. b) wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o kwotę odpowiadającą zmianie kosztu Wykonawcy w związku ze zmianą wysokości wynagrodzeń pracowników realizujących zamówienie do wysokości aktualnie obowiązującego minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, z uwzględnieniem wszystkich obciążeń publicznoprawnych od kwoty zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej. Kwota odpowiadająca wzrostowi kosztu Wykonawcy będzie odnosić się wyłącznie do części wynagrodzenia pracowników realizujących Przedmiot Umowy, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, odpowiadającej zakresowi, w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją Przedmiotu Umowy.,
- 5) w przypadku zmiany, o której mowa w pkt 1 lit. c), wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o kwotę odpowiadającą zmianie kosztu Wykonawcy ponoszonego w związku z wypłatą wynagrodzenia pracowników realizujących zamówienie. Kwota odpowiadająca zmianie kosztu Wykonawcy będzie odnosić się wyłącznie do części wynagrodzenia pracowników realizujących zamówienie, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, odpowiadającej zakresowi, w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją Przedmiotu Umowy,
- 6) w przypadku zmiany, o której mowa w pkt 1 lit. d), wynagrodzenie Wykonawcy ulegnie zmianie o kwotę odpowiadającą zmianie kosztu Wykonawcy ponoszonego w związku z wpłatami do pracowniczych planów kapitałowych pracowników realizujących zamówienie. Kwota odpowiadająca zmianie kosztu Wykonawcy będzie odnosić się wyłącznie do wpłat do pracowniczych planów kapitałowych pracowników realizujących zamówienie, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, odpowiadającej zakresowi, w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją Przedmiotu Umowy,
- 7) zmiana wysokości wynagrodzenia następuje na wniosek Strony oraz wymaga zmiany Umowy.
- 8) w celu dokonania zmiany Umowy, o której mowa w pkt 6 powyżej, każda ze Stron może wystąpić do drugiej Strony z wnioskiem o dokonanie zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, wraz z uzasadnieniem zawierającym w szczególności

szczegółowe wyliczenie całkowitej kwoty, o jaką wynagrodzenie Wykonawcy powinno ulec zmianie, oraz wskazaniem daty, od której nastąpiła bądź nastąpi zmiana wysokości kosztów wykonania Umowy uzasadniająca zmianę wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, w terminie 30 dni licząc od dnia wystąpienia zdarzenia uzasadniającego takie żądanie,

- 9) jeżeli z wnioskiem występuje Wykonawca, jest on zobowiązany dołączyć do wniosku dokumenty, z których będzie wynikać, w jakim zakresie zmiany te mają wpływ na koszty wykonania Umowy, w szczególności złożenia przez Wykonawcę oświadczenia o wysokości dodatkowych kosztów wynikających z wprowadzenia zmian, o których mowa w pkt 1. Obowiązek wykazania, iż zmiany określone w pkt 1 mają wpływ na koszt wykonania zamówienia spoczywa na Wykonawcy, który w szczególności powinien przedłożyć dokument zawierający:
- a) wyliczenie wysokości dodatkowych kosztów wynikających z wprowadzonych zmian, o których mowa w pkt 1 i propozycję zmian wynagrodzenia Wykonawcy,
 - b) wyjaśnienie wpływu zmian określonych w pkt 1 na koszty wykonywania zamówienia,
 - c) pisemne zestawienie wynagrodzeń (zarówno przed jak i po zmianie) pracowników wykonujących zamówienie, wraz z określeniem zakresu (części etatu), w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją Przedmiotu Umowy oraz części wynagrodzenia odpowiadającej temu zakresowi - w przypadku zmiany, o której mowa w pkt 1 lit. b),
 - d) pisemne zestawienie wynagrodzeń (zarówno przed jak i po zmianie) pracowników wykonujących zamówienie, wraz z kwotami składek uiszczanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych/Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w części finansowanej przez Wykonawcę, z określeniem zakresu (części etatu), w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją Przedmiotu Umowy oraz części wynagrodzenia odpowiadającej temu zakresowi - w przypadku zmiany, o której mowa w pkt 1 lit. c),
 - e) pisemne zestawienie wpłat do pracowniczych planów kapitałowych (zarówno przed jak i po zmianie) pracowników wykonujących zamówienie, wraz z kwotami wpłat w części finansowanej przez Wykonawcę, z określeniem zakresu (części etatu), w jakim wykonują oni prace bezpośrednio związane z realizacją Przedmiotu Umowy oraz części wpłaty odpowiadającej temu zakresowi - w przypadku zmiany, o której mowa w pkt 1 lit. d).
- 10) Jeżeli z wnioskiem, o którym mowa w pkt 7 występuje Zamawiający, jest on uprawniony do zobowiązania Wykonawcy do przedstawienia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 10 dni roboczych, dokumentów, z których będzie wynikać w jakim zakresie zmiany, o których mowa w pkt 1 mają wpływ na koszty wykonania Umowy, w tym pisemnego zestawienia wynagrodzeń, o którym mowa w pkt 8 lit. c) lub d) lub, odpowiednio, wpłat o których mowa w pkt 8 lit. e),

- 11) w terminie **10 dni** roboczych od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w pkt 7, Strona która otrzymała wniosek, przekaze drugiej Stronie informację o zakresie, w jakim zatwierdza wniosek oraz wskaże kwotę, o którą wynagrodzenie należne Wykonawcy powinno ulec zmianie wraz z uzasadnieniem, albo informację o niezatwierdzeniu wniosku wraz z uzasadnieniem,
 - 12) zmiana Umowy nastąpi nie później niż w terminie 10 dni roboczych od dnia zatwierdzenia wniosku o dokonanie zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy,
 - 13) zmiana Umowy, o której mowa w pkt 1 może dotyczyć tylko wysokości wynagrodzenia na przyszłość. Zaakceptowane przez Strony zmiany wysokości wynagrodzenia Wykonawcy będą obowiązywały od dnia następującego po dniu złożenia wniosku, o którym mowa w pkt 7, nie wcześniej jednak niż od dnia wejścia w życie zmian opisanych w pkt 1.
14. Dopuszczalna jest zmiana Umowy w zakresie dotyczącym sposobu i terminów rozliczenia Zaliczki w przypadku powstania ryzyka nieukończenia Inwestycji w terminie umownym, z przyczyn za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności. Wykonawca powołując się na wystąpienie ww. okoliczności zobowiązany jest udokumentować ich zajście przedstawiając w tym celu stosowną dokumentację.
15. Nie stanowią zmiany istotnej Umowy w rozumieniu Pzp i nie wymagają zawarcia aneksu do Umowy, następujące przypadki:
- 1) zmiana danych związanych z obsługą administracyjno – organizacyjną Umowy,
 - 2) zmiana danych teleadresowych lub rachunków bankowych,
 - 3) zmiana danych rejestrowych, będących następstwem sukcesji uniwersalnej po jednej ze stron Umowy.
- Powyższe zmiany dla swej skuteczności wymagają zawiadomienia drugiej Strony w formie pisemnej pod rygorem nieważności przez osoby upoważnione do reprezentacji Strony.
16. Zamawiający dopuszcza możliwość wyrażenia zgody na powierzenie przez Wykonawcę Podwykonawcom zakresu Inwestycji nie wskazanego w Ofercie jako planowany do powierzenia Podwykonawcom. Warunkiem zmiany Umowy, jest złożenie uzasadnionego wniosku przez Wykonawcę i jego akceptacji przez Zamawiającego. Zmiana taka nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.
17. Gdy zajdzie konieczność wprowadzenia zmiany na etapie realizacji Umowy podmiotów trzecich, o których mowa w art. 118 Pzp, za pomocą których Wykonawca wykazał spełnianie warunków udziału w postępowaniu, a podmiot ten będzie brał udział w realizacji Inwestycji, zaproponowany nowy podmiot zobowiązany jest wykazać spełnianie warunków w zakresie nie mniejszym niż wskazany na etapie postępowania o udzielenie zamówienia. Zmiana taka nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy.
18. Powyższe postanowienia nie uchybiają innym postanowieniom Umowy przewidującym możliwość jej zmiany i wskazujących warunki takiej zmiany, jak również przepisom Pzp dotyczącym zmian umów.

19. Zamawiającemu przysługuje prawo do rezygnacji z wykonania części przedmiotu Umowy. W przypadku rezygnacji przez Zamawiającego z wykonania części przedmiotu Umowy Wynagrodzenie przysługujące Wykonawcy zostanie pomniejszone. Przedmiotowa rezygnacja z wykonania części Przedmiotu Umowy nie może przekroczyć 20 % wartości Umowy brutto, o której mowa w Art. 13 ust. 1. Wykonawca będzie wówczas uprawniony do wystąpienia do Zamawiającego z żądaniem zwrotu uzasadnionych, rzeczywistych i udokumentowanych kosztów poniesionych przez Wykonawcę w związku z planowaną realizacją części Przedmiotu Umowy, której dotyczyć będzie rezygnacja Zamawiającego
20. Zamawiający dopuszcza możliwość wcześniejszego zakończenia realizacji Umowy w przypadku dokonania Odbioru Końcowego z wyprzedzeniem w stosunku do obowiązującego Harmonogramu bazowego i Umowy. W takim przypadku Data Zakończenia będzie przypadać odpowiednio wcześniej. Zamawiający nie jest zobowiązany do dokonywania odbiorów w terminach wcześniejszych niż przewidziane w Harmonogramie bazowym lub Umowie, z wyjątkiem dokonania Odbioru Technicznego w sytuacji, o której mowa w Art. 13 ust. 33 Umowy, pod warunkiem spełnienia wymogów wskazanych w Art. 12 ust. 6 Umowy.
21. Jakkolwiek zmiany Umowy, poza wyraźnie przewidzianymi w treści Umowy lub przepisach Pzp przypadkami, nie będą skutkowały zwiększeniem wartości Wynagrodzenia Wykonawcy. Zmiany terminów realizacji Umowy dokonane z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy nie mogą być podstawą roszczeń o zmianę wysokości Wynagrodzenia ani jakichkolwiek innych roszczeń, w tym roszczeń odszkodowawczych.

ARTYKUŁ 25. ODSZKODOWANIE OD UMOWY

1. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy w całości lub w części z zachowaniem prawa do naliczania kar umownych, w przypadkach i na zasadach przewidzianych w przepisach prawa, jak również w przypadkach i na zasadach określonych w niniejszej Umowie.
2. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, lub dalsze wykonywanie Umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie **30 dni** od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie części Wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy.
3. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy w następujących sytuacjach:
 - 1) jeżeli Wykonawca opóźnia się z rozpoczęciem lub realizacją Robót tak bardzo, że nie jest prawdopodobne aby zdołał je ukończyć w umówionym terminie,
 - 2) jeżeli Wykonawca prowadzi Roboty w sposób wadliwy lub sprzeczny z Umową, pomimo bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego Wykonawcy przez Zamawiającego na zmianę sposobu wykonywania Robót,

- 3) jeżeli Wykonawca wykona Roboty z istotnymi Wadami, które nie nadają się do usunięcia lub jeżeli z okoliczności wynika, że Wykonawca nie zdoła ich usunąć w odpowiednim terminie lub upłynął już czas wyznaczony do ich usunięcia,
 - 4) jeżeli Wykonawca bez uzasadnionej przyczyny przerwał wykonywanie Inwestycji na okres dłuższy niż **7 dni** i pomimo dodatkowego pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął ich w okresie **7 dni** od dnia doręczenia Wykonawcy dodatkowego wezwania lub gdy łączny okres nieuzasadnionych przerw w realizacji Inwestycji przekroczy **30 dni**,
 - 5) gdy naliczone kary umowne osiągną maksymalny limit wskazany w Umowie,
 - 6) gdy łączna wartość Umów o podwykonawstwo zawartych bez uprzedniej zgody Zamawiającego udzielonej zgodnie z Umową przekroczy wartości **10%** Wynagrodzenia netto, o którym mowa w Art. 13 ust. 1 Umowy,
 - 7) w razie konieczności 7 – krotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców lub konieczność dokonania bezpośrednich płatności wynagrodzenia przez Zamawiającego na rzecz Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców na sumę większą niż 5% wartości Wynagrodzenia brutto określonego w Art. **13 ust. 2a** Umowy,
 - 8) gdy nastąpi rozwiązanie przedsiębiorstwa Wykonawcy, Wykonawca złoży wniosek restrukturyzacyjny dotyczący postępowania układowego lub sanacyjnego, zostanie otwarta likwidacja Wykonawcy lub zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy, a rodzaj lub wartość zajętego majątku Wykonawcy mogą zagrozić terminowi realizacji Umowy lub mieć negatywny wpływ na jej realizację,
 - 9) gdy zwłoka Wykonawcy w wykonaniu jakiegokolwiek etapu Umowy lub Kamienia Milowego ustalonego zgodnie z Harmonogramem bazowym przekroczy 8 (osiem) tygodni,
 - 10) gdy Wykonawca nie dostarczy lub nie będzie utrzymywał Zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, Zabezpieczenia Zaliczki lub ubezpieczenia wymaganych zgodnie z Umową,
 - 11) w przypadku naruszenia przez Wykonawcę jakiegokolwiek istotnego postanowienia niniejszej Umowy oraz bezskutecznego upływu terminu, nie krótszego niż 14 dni wyznaczonego mu na usunięcie naruszenia,
 - 12) gdy Wykonawca podzleca jakkolwiek część Przedmiotu Umowy, co do której Zamawiający nałożył na Wykonawcę obowiązek osobistej realizacji,
 - 13) w innych przypadkach wskazanych w Umowie.
4. Wykonawcy przysługuje prawo do odstąpienia od niniejszej Umowy na zasadach opisanych w ust. 5 poniżej w następujących sytuacjach:
- 1) zostanie otwarta likwidacja Zamawiającego,
 - 2) Zamawiający jest w zwłoce z zapłatą bezspornego i należnego Wynagrodzenia na podstawie prawidłowo wystawionych faktur przez okres dłuższy niż **45 dni**, pod warunkiem, że zaległość ta dotyczy co najmniej **20%** Wynagrodzenia brutto, o którym mowa w Art. 13 ust. 1 Umowy,

- 3) w innych przypadkach wyraźnie wskazanych w Umowie.
5. Odstąpienie od Umowy przez Zamawiającego lub Wykonawcę będzie skuteczne z dniem doręczenia danej Stronie pisemnego oświadczenia o odstąpieniu. Oświadczenie musi wskazywać na podstawy odstąpienia. Prawo do dokonania odstąpienia może zostać wykonane przez uprawnioną do tego Stronę w terminie **180 dni** od daty powzięcia wiadomości o zaistnieniu okoliczności uzasadniających odstąpienie, jednak nie później niż w terminie ... miesięcy od dnia zawarcia Umowy, chyba że przepisy prawa lub postanowienia Umowy wskazują inny termin.
6. W przypadku odstąpienia od Umowy, ustala się następujące zasady postępowania:
 - 1) Wykonawca powinien natychmiast wstrzymać i zabezpieczyć Roboty zgodnie ze sztuką budowlaną,
 - 2) w terminie **30 dni** od dnia odstąpienia Strony dokonają komisyjnie inwentaryzacji Robót wstrzymanych lub wykonanych (w przypadku, gdyby z jakichkolwiek powodów Wykonawca nie przystąpił do inwentaryzacji, wtedy inwentaryzacja zostanie dokonana wyłącznie przez Zamawiającego), po czym Wykonawca zabezpieczy Teren Budowy i przekaze go Zamawiającemu w terminie wskazanym przez Zamawiającego,
 - 3) Strony dokonają odbioru należycie wykonanej części Inwestycji w terminie nie dłuższym niż **30 dni** od dnia odstąpienia,
 - 4) koszt zabezpieczenia Robót oraz zabezpieczenia Terenu Budowy obciąża Stronę, z której przyczyn odstąpiono od Umowy, a jeśli nastąpiło to z uwagi na siłę wyższą koszty poniesie Strona odstępująca od Umowy,
 - 5) Zamawiającemu będą przysługiwać uprawnienia wynikające z gwarancji i rękojmi w związku z wykonanym przez Wykonawcę zakresem Robót, przy czym okres gwarancji i rękojmi rozpocznie swój bieg od daty odstąpienia od Umowy,
 - 6) Zamawiający nabywa prawo własności przekazanych mu egzemplarzy Utworów oraz odpowiednio autorskie prawa majątkowe i prawa zależne lub licencje i prawa zależne do sporządzanych do dnia odstąpienia Utworów w zakresie wskazanym w Umowie i w ramach Wynagrodzenia wskazanego w punkcie 7 poniżej,
 - 7) Zamawiający będzie zobowiązany jedynie do zapłaty Wynagrodzenia za Roboty zrealizowane zgodnie z Umową,
 - 8) niezwłocznie po dokonaniu inwentaryzacji Wykonawca usunie z Terenu Budowy Sprzęt, zaplecze budowy, Materiały/Urządzenia które nie przechodzą na własność Zamawiającego. Rzeczy nie usunięte przez Wykonawcę Zamawiający usunie lub zabezpieczy na koszt i ryzyko Wykonawcy.
7. W przypadku odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego odpowiednie zastosowanie mają postanowienia ust. 6 powyżej, przy czym Wykonawcy przysługuje wyłącznie prawo do:
 - 1) Wynagrodzenia za Roboty zrealizowane zgodnie z Umową,

- 2) żądania aby Zamawiający odkupił od Wykonawcy, po cenach zakupu, zakupione i dostarczone na Teren Budowy Materiały lub Urządzenia, jeśli ich zakup był konieczny dla realizacji Robót, a czas zakupu uzasadniony Harmonogramem. Na poczet ceny Materiałów i Urządzeń zalicza się kwoty zapłacone przez Zamawiającego w ramach całości lub części Kamienia Milowego obejmującego dostawę tych Materiałów lub Urządzeń.
8. W przypadku odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy odpowiednie zastosowanie mają postanowienia ust. 6 powyżej, przy czym:
- 1) Zamawiający nie będzie zobowiązany do zapłaty za zamówione lub zakupione przez Wykonawcę Materiały, Urządzenia, choćby zostały one przywiezione na Teren Budowy, chyba że zażąda przeniesienia na niego własności wskazanych Materiałów, Urządzeń. Wówczas Zamawiający odkupi od Wykonawcy wskazane Materiały, Urządzenia po cenach ich nabycia przez Wykonawcę. Na poczet ceny Materiałów i Urządzeń zalicza się kwoty zapłacone przez Zamawiającego w ramach całości lub części Kamienia Milowego obejmującego dostawę tych Materiałów lub Urządzeń.
 - 2) Zamawiający będzie miał prawo żądać od Wykonawcy usunięcia dotychczas wykonanej wadliwej części prac w zakresie nieodebranym i żądania doprowadzenia Terenu Budowy, na którym były one prowadzone, do stanu sprzed zawarcia Umowy,
 - 3) należycie wykonane Roboty, w tym należycie wbudowane Materiały, Urządzenia, przechodzą z dniem odstąpienia na własność Zamawiającego.
9. W przypadku odstąpienia od Umowy z przyczyn, za które nie odpowiada, żadna ze Stron:
- 1) Zamawiający będzie zobowiązany jedynie do zapłaty Wynagrodzenia za Roboty zrealizowane zgodnie z Umową,
 - 2) należycie wykonane Roboty, w tym należycie wbudowane Materiały, Urządzenia, przechodzą z dniem odstąpienia na własność Zamawiającego,
 - 3) Zamawiający nie będzie zobowiązany do zapłaty za zamówione lub zakupione przez Wykonawcę Materiały, Urządzenia choćby zostały one przywiezione na Teren Budowy, chyba że zażąda przeniesienia na niego własności wskazanych Materiałów lub Urządzeń. Wówczas Zamawiający odkupi od Wykonawcy wskazane Materiały lub Urządzenia po cenach ich nabycia przez Wykonawcę,
 - 4) żadna ze Stron nie będzie uprawniona do zgłaszania roszczeń odszkodowawczych z tego tytułu, przy czym nie uchybia to prawu do zgłaszania roszczeń z innych tytułów wynikających z niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 26. ROZWIĄZYWANIE SPORÓW

1. Strony dołożą wszelkich starań w celu ugodowego rozwiązywania wszelkich sporów, mogących powstać na tle Umowy, bądź w związku z nią lub jej interpretacją.
2. Spory między Stronami Umowy, których nie rozwiązano polubownie zostaną poddane pod rozstrzygnięcie sądu powszechnego właściwego dla siedziby Zamawiającego.

3. Wystąpienie lub zaistnienie sporu dotyczącego niniejszej Umowy nie zwalnia Stron od obowiązku dotrzymania zobowiązań wynikających z Umowy.

ARTYKUŁ 27. BEZPIECZEŃSTWO INFORMACJI

W zależności od przedmiotu umowy należy wybrać jedną z dwóch klauzul (i zbędną usunąć):

1) klauzula (1) *tj: postanowienia umowne jednostronnie zobowiązujące dla Grupy 2 Wymagań bezpieczeństwa informacji (zgodnie z Wytycznymi do umów z dostawcami PC-IT-W07), i dotyczy to sytuacji gdy:*

Wykonawca pozyskuje lub może pozyskać informacje chronione Zamawiającego, o których mowa w § 12 pkt. 2 Regulaminu zarządzania bezpieczeństwem informacji, inne niż informacje niejawne lub informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa,
lub

pracownicy Wykonawcy mają prawo przebywania na terenie obiektów Zamawiającego bez stałego nadzoru pracowników Zamawiającego (np. serwis sprzętający, ochrona fizyczna, obsługa spotkań, itp.) lub pod nadzorem pracowników Zamawiającego. Dostęp pracowników Wykonawcy do pomieszczeń spółki podlegających specjalnemu nadzorowi (np. serwerownie, sterownie, dyspozycja, itp.) jest możliwy wyłącznie pod nadzorem pracowników spółki.

2) klauzula (2), *tj: postanowienia umowne jednostronnie zobowiązujące dla Grupy 3 Wymagań bezpieczeństwa informacji (zgodnie z Wytycznymi do umów z dostawcami PC-IT-W07) i dotyczy sytuacji gdy:*

Wykonawca pozyskuje, może pozyskać lub będzie wytwarzał informacje chronione Zamawiającego, sklasyfikowane jako informacje niejawne lub informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa.

klauzula (1)

1. Zamawiający zobowiązuje się do udostępnienia Wykonawcy informacji niezbędnych do wykonywania Przedmiotu Umowy.
2. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy i nieujawniania osobom trzecim wszelkich informacji, w których posiadanie wejdzie w związku z zawarciem lub wykonaniem Umowy (zwanych dalej „Informacjami Chronionymi”) oraz zobowiązuje się do zapewnienia im ochrony przed utratą, nieuprawnionym ujawnieniem lub udostępnieniem w okresie obowiązywania Umowy oraz w okresie ■■■ lat po jej wykonaniu, wygaśnięciu, rozwiązaniu lub odstąpieniu od niej przez którąkolwiek ze Stron.
3. Dla uniknięcia wątpliwości do Informacji Chronionych należą również: wszystkie te informacje, które Wykonawca wytworzy w związku z potencjalną współpracą realizowaną na podstawie Umowy oraz fakt zawarcia Umowy.
4. Umowa jest jawna w takim zakresie w jakim określa to ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych i podlega udostępnianiu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.
5. Informacje Chronione mogą być wykorzystane przez Wykonawcę wyłącznie w celu wykonywania Umowy.
6. Zobowiązania Wykonawcy, o których mowa w ust. 2 nie dotyczą Informacji Chronionych:
 - 1) publicznie dostępnych w dniu ich udostępnienia Wykonawcy lub upublicznionych w sposób, który nie stanowi naruszenia Umowy;
 - 2) które Wykonawca zobowiązany jest udostępnić na podstawie powszechnie

obowiązujących przepisów prawa, przy czym w takim przypadku powinien **niezwłocznie** poinformować Zamawiającego o takim obowiązku lub zgłoszonym żądaniu udostępnienia informacji, o ile przekazanie tej informacji nie stoi w sprzeczności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest udostępniać Informacje Chronione stosując odpowiednio postanowienia niniejszego paragrafu.

7. W ramach wykonywania Umowy Zamawiający nie przewiduje możliwości udostępniania:
 - 1) informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji;
 - 2) informacji niejawnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.
8. Zamawiający zastrzega sobie możliwość udostępnienia Wykonawcy niektórych Informacji Chronionych jedynie do wglądu w siedzibie Zamawiającego bez możliwości sporządzenia kopii.
9. Informacje Chronione mogą być udostępnione jedynie tym osobom z ramienia Wykonawcy, o których mowa w ust. 10-13 poniżej, którym jest to niezbędne do wykonywania Umowy.
10. Wykonawca obowiązany jest dołożyć należytej staranności w celu przestrzegania postanowień niniejszego paragrafu przez swoich pracowników oraz osoby działające na jego zlecenie lub w jego interesie, bez względu na podstawę prawną związku tych osób z Wykonawcą. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za ich działania lub zaniechania jak za działania lub zaniechania własne.
11. Realizując zobowiązanie określone w ust. 10, Wykonawca zobowiązuje się w szczególności zapoznać z postanowieniami Umowy dotyczącymi zasad ochrony Informacji Chronionych i celu ich udostępnienia - wszystkie osoby, które w imieniu Wykonawcy będą bezpośrednio uczestniczyć w realizacji Umowy i będą miały dostęp do Informacji Chronionych.
12. W sytuacji, gdy wykonanie Umowy będzie łączyć się z dostępem pracowników, współpracowników lub innych osób wskazanych przez Wykonawcę do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego, każda z tych osób zobowiąże się pisemnie do stosowania zasad bezpieczeństwa Zamawiającego, poprzez podpisanie zobowiązania, którego treść stanowi **Załącznik nr ...** do Umowy - Zobowiązanie dla osób mających mieć dostęp do zasobów informatycznych Zamawiającego. Wzór wykazu osób uprawnionych do realizacji Umowy stanowi **Załącznik nr ...** do Umowy.
13. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień niniejszej Umowy Wykonawca może udostępnić Informacje Chronione podmiotom, z których usług korzysta dla prawidłowego wykonania Umowy z zastrzeżeniem, że każdy z tych podmiotów zostanie pisemnie zobowiązany do zachowania poufności na zasadach analogicznych do określonych w niniejszym paragrafie. Postanowienia zawarte w ust. 9, 10, 11 i 12 stosuje się odpowiednio do pracowników oraz osób działających na zlecenie lub w interesie tych podmiotów bez względu na podstawę prawną związku tych osób z tymi podmiotami. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za działania lub

zaniechania tych podmiotów jak za działania lub zaniechania własne. Wykonawca zapewni Zamawiającemu możliwość przeprowadzenia audytu u tych podmiotów na zasadach określonych w ust. 16 poniżej. Wykaz podmiotów stanowi **Załącznik nr do Umowy.**

14. W przypadku utraty, nieuprawnionego ujawnienia lub udostępnienia Informacji Chronionych, w tym na skutek incydentu bezpieczeństwa wymierzonego przeciwko Wykonawcy, co do których istniał obowiązek nieujawniania i ochrony Wykonawca niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin, zawiadomi Zamawiającego w formie dokumentowej oraz podejmie niezbędne działania, w szczególności podejmie współpracę z Zamawiającym, w celu minimalizacji zakresu naruszenia oraz szkód wynikających z ujawnienia, utraty lub udostępnienia Informacji Chronionych. Powyższe zobowiązanie nie wyłącza obowiązku zawiadamiania o zdarzeniach noszących znamiona incydentu cyberbezpieczeństwa, określonego w artykule dotyczącym cyberbezpieczeństwa.
15. Zamawiający zastrzega sobie w każdym czasie możliwość żądania od Wykonawcy zniszczenia informacji lub zwrotu nośników zawierających Informacje Chronione udostępnionych przez Zamawiającego lub wytworzonych przez Wykonawcę w ramach wykonywania przedmiotu Umowy. W takim wypadku Wykonawca zobowiązuje się do zwrotu lub zniszczenia na własny koszt wszelkich materiałów i nośników zawierających wskazane Informacje Chronione przekazane przez Zamawiającego lub w jego imieniu, będące w posiadaniu Wykonawcy lub osób trzecich, które zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy były uprawnione do zapoznania się z przedmiotowymi informacjami, a także usunąć Informacje Chronione z pamięci dysków twardych komputerów lub innych urządzeń z zastrzeżeniem jednakże, że nie dotyczy to tworzenia i archiwizacji kopii zapasowych w systemach informatycznych, z obowiązkiem właściwego zabezpieczenia tych kopii. Niezależnie od powyższych postanowień Wykonawca ma prawo do zachowania kopii Informacji Chronionych na potrzeby własne związane z wykonywaniem Umowy lub na potrzeby obrony przed ewentualnymi przyszłymi roszczeniami, z obowiązkiem właściwego zabezpieczenia tych kopii zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu.
16. Zamawiający zastrzega sobie możliwość weryfikacji poprawności wykonywania obowiązków przewidzianych w niniejszym paragrafie poprzez przeprowadzenie u Wykonawcy audytu w tym zakresie. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o zamiarze przeprowadzania audytu z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem oraz uzgodni termin audytu z Wykonawcą. Zamawiający może odstąpić od przeprowadzenia audytu, w przypadku w którym Wykonawca przedstawi ważny certyfikat potwierdzający zgodność funkcjonującego u Wykonawcy systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji z normą PN-EN ISO/IEC 27001.

klauzula (2)

1. Zamawiający zobowiązuje się do udostępnienia Wykonawcy informacji niezbędnych do wykonywania Przedmiotu Umowy.

2. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy i nieujawniania osobom trzecim wszelkich informacji, w których posiadanie wejdzie w związku z zawarciem lub wykonaniem Umowy (zwanych dalej „Informacjami Chronionymi”) oraz zobowiązuje się do zapewnienia im ochrony przed utratą, nieuprawnionym ujawnieniem lub udostępnieniem w okresie obowiązywania Umowy oraz w okresie ... lat po jej wykonaniu, wygaśnięciu, rozwiązaniu lub odstąpieniu od niej przez którąkolwiek ze Stron. Wykaz Informacji Chronionych stanowi Załącznik nr ... do Umowy.
3. Dla uniknięcia wątpliwości do Informacji Chronionych należą również wszystkie te informacje, które Wykonawca wytworzy w związku z potencjalną współpracą realizowaną na podstawie Umowy oraz fakt zawarcia Umowy.
4. Umowa jest jawna w takim zakresie w jakim określa to ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych i podlega udostępnianiu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.
5. Informacje Chronione mogą być wykorzystane przez Wykonawcę wyłącznie w celu wykonywania Umowy.
6. Zobowiązania Wykonawcy, o których mowa w ust. 2 nie dotyczą Informacji Chronionych:
 - 1) publicznie dostępnych w dniu ich udostępnienia Wykonawcy lub upublicznionych w sposób, który nie stanowi naruszenia Umowy;
 - 2) które Wykonawca zobowiązany jest udostępnić na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, przy czym w takim przypadku powinien niezwłocznie poinformować Zamawiającego o takim obowiązku lub zgłoszonym żądaniu udostępnienia informacji, o ile przekazanie tej informacji nie stoi w sprzeczności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest udostępniać Informacje Chronione stosując odpowiednio postanowienia niniejszego paragrafu.
7. W przypadku konieczności udostępnienia Wykonawcy Informacji Chronionych stanowiących:
 - 1) tajemnicę przedsiębiorstwa Zamawiającego w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, w stosunku do tajemnicy przedsiębiorstwa Zamawiającego zastosowanie będą miały postanowienia Załącznika nr ... do Umowy (Zasady przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa);
 - 2) informacje niejawne oznaczone klauzulą „zastrzeżone” w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych w stosunku do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „zastrzeżone” Zamawiającego zastosowanie będą miały postanowienia Załącznika nr ... do Umowy.
8. Zamawiający zastrzega sobie możliwość udostępnienia Wykonawcy niektórych Informacji Chronionych jedynie do wglądu w siedzibie Zamawiającego bez możliwości sporządzenia kopii.
9. Informacje Chronione mogą być udostępnione jedynie tym osobom z ramienia Wykonawcy,

o których mowa w ust. 10-13 poniżej, którym jest to niezbędne do wykonywania Umowy.

10. Wykonawca obowiązany jest dołożyć należytej staranności w celu przestrzegania postanowień niniejszego paragrafu przez swoich pracowników oraz osoby działające na jego zlecenie lub w jego interesie, bez względu na podstawę prawną związku tych osób z Wykonawcą. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za ich działania lub zaniechania jak za działania lub zaniechania własne.
11. Realizując zobowiązanie określone w ust. 10, Wykonawca zobowiązuje się w szczególności zapoznać z postanowieniami umowy dotyczącymi zasad ochrony Informacji Chronionych i celu ich udostępnienia - wszystkie osoby, które w imieniu Wykonawcy będą bezpośrednio uczestniczyć w realizacji Umowy i będą miały dostęp do Informacji Chronionych.
12. W sytuacji, gdy wykonanie Umowy będzie łączyć się z dostępem pracowników, współpracowników lub innych osób wskazanych przez Wykonawcę do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego, każda z tych osób zobowiąże się pisemnie do stosowania zasad bezpieczeństwa Zamawiającego, poprzez podpisanie zobowiązania, którego treść stanowi Załącznik nr [redacted] do Umowy- Zobowiązanie dla osób mających mieć dostęp do zasobów informatycznych Zamawiającego. Wzór wykazu osób uprawnionych stanowi Załącznik nr [redacted] do Umowy.
13. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień niniejszej Umowy Wykonawca może udostępnić Informacje Chronione podmiotom, z których usług korzysta dla prawidłowego wykonania Umowy z zastrzeżeniem, że każdy z tych podmiotów zostanie pisemnie zobowiązany do zachowania poufności na zasadach analogicznych do określonych w niniejszym paragrafie. Postanowienia zawarte w ust. 9, 10, 11 i 12 stosuje się odpowiednio do pracowników oraz osób działających na zlecenie lub w interesie tych podmiotów bez względu na podstawę prawną związku tych osób z tymi podmiotami. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za działania lub zaniechania tych podmiotów jak za działania lub zaniechania własne. Wykonawca zapewni Zamawiającemu możliwość przeprowadzenia audytu u tych podmiotów na zasadach określonych w ust. 16 poniżej. Wykaz podmiotów stanowi Załącznik nr [redacted] do Umowy.
14. W przypadku utraty, nieuprawnionego ujawnienia lub udostępnienia Informacji Chronionych, w tym na skutek incydentu bezpieczeństwa wymierzonego przeciwko Wykonawcy, co do których istniał obowiązek nieujawniania i ochrony Wykonawca niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin, zawiadomi Zamawiającego w formie dokumentowej oraz podejmie niezbędne działania, w szczególności podejmie współpracę z Zamawiającym, w celu minimalizacji zakresu naruszenia oraz szkód wynikających z ujawnienia, utraty lub udostępnienia Informacji Chronionych. Powyższe zobowiązanie nie wyłącza obowiązku zawiadamiania o zdarzeniach noszących znamiona incydentu cyberbezpieczeństwa, określonego w artykule dotyczącym cyberbezpieczeństwa.
15. Zamawiający zastrzega sobie w każdym czasie możliwość żądania od Wykonawcy zniszczenia informacji lub zwrotu nośników zawierających Informacje Chronione udostępnionych przez Zamawiającego lub wytworzonych przez Wykonawcę w ramach wykonywania przedmiotu

Umowy. W takim wypadku Wykonawca zobowiązuje się do zwrotu lub zniszczenia na własny koszt wszelkich materiałów i nośników zawierających wskazane Informacje Chronione przekazane przez Zamawiającego lub w jego imieniu, będące w posiadaniu Wykonawcy lub osób trzecich, które zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy były uprawnione do zapoznania się z przedmiotowymi informacjami, a także usunąć Informacje Chronione z pamięci dysków twardych komputerów lub innych urządzeń z zastrzeżeniem jednakże, że nie dotyczy to tworzenia i archiwizacji kopii zapasowych w systemach informatycznych, z obowiązkiem właściwego zabezpieczenia tych kopii. Niezależnie od powyższych postanowień Wykonawca ma prawo do zachowania kopii Informacji Chronionych na potrzeby własne związane z wykonywaniem Umowy lub na potrzeby obrony przed ewentualnymi przyszłymi roszczeniami, z obowiązkiem właściwego zabezpieczenia tych kopii zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu.

16. Zamawiający zastrzega sobie możliwość weryfikacji poprawności wykonywania obowiązków przewidzianych w niniejszym paragrafie poprzez przeprowadzenie u Wykonawcy audytu w tym zakresie. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o zamiarze przeprowadzania audytu z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem oraz uzgodni termin audytu z Wykonawcą. Zamawiający może odstąpić od przeprowadzenia audytu, w przypadku w którym Wykonawca przedstawi ważny certyfikat potwierdzający zgodność funkcjonującego u Wykonawcy systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji z normą PN-EN ISO/IEC 27001.

ARTYKUŁ 28. OCHRONA INFORMACJI WEWNĘTRZNEJ

1. Jeżeli informacje przekazywane w ramach realizacji niniejszej Umowy stanowią informację wewnętrzną, o której mowa w art. 2 pkt 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (z późniejszymi zmianami) (dalej odpowiednio: **informacja wewnętrzna, Rozporządzenie REMIT**), zastosowanie mają następujące zasady:
 - 1) Zgodnie z art. 4 Rozporządzenia REMIT do podania informacji wewnętrznej do publicznej wiadomości upoważniony jest wyłącznie właściciel tej informacji, którym w ramach realizacji Umowy jest Zamawiający,
 - 2) Zgodnie z art. 3 Rozporządzenia REMIT, osoby, które weszły w posiadanie informacji wewnętrznej przed jej podaniem do publicznej wiadomości, zobowiązane są do bezwzględnej ochrony informacji wewnętrznej (w tym nieujawniania jej osobom trzecim); ponadto, osoby, które weszły w posiadanie informacji wewnętrznej są objęte zakazem wykorzystywania takiej informacji poprzez nabywanie lub zbywanie lub próbę nabycia lub zbycia, na rachunek własny lub na rachunek osoby trzeciej, bezpośrednio lub pośrednio, produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, których informacja ta dotyczy oraz zalecania innym osobom wykonywania ww. działań; powyższe zobowiązanie (wraz z zakazem) obowiązuje bezterminowo, do czasu

podania przez Zamawiającego do wiadomości publicznej informacji wewnętrznej Zamawiającego.

Wobec powyższego Wykonawca zobowiązuje się do:

- a) nieujawniania informacji wewnętrznych Zamawiającego, w posiadanie których wszedł w ramach realizacji Umowy,
- b) zapewnienia informacjom wewnętrznym Zamawiającego ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem lub udostępnieniem,
- c) wykorzystywania informacji wewnętrznych Zamawiającego wyłącznie na potrzeby realizacji Umowy oraz niezwłocznego zgłoszenia każdego przypadku nieuprawnionego ujawnienia lub niewłaściwego wykorzystania przez mnie informacji wewnętrznej Zamawiającego do Pełnomocnika ds. Zgodności REMIT Zamawiającego na adres remit@gaz-system.pl.

Zobowiązania (w tym zakazy), o których mowa w niniejszym ustępie obowiązują Wykonawcę w okresie obowiązywania Umowy oraz po jej wykonaniu, wygaśnięciu, rozwiązaniu lub odstąpieniu od niej przez Zamawiającego lub Wykonawcę - do czasu podania przez Zamawiającego do wiadomości publicznej informacji wewnętrznej Zamawiającego.

2. Wykonawca oświadcza, iż ma świadomość, że nielegalne wykorzystywanie lub ujawnianie informacji wewnętrznych Zamawiającego, podlega odpowiedzialności karnej na podstawie art. 57b-57d ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

ARTYKUŁ 29. OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH, POWIERZENIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

1. Zamawiający powierza Wykonawcy przetwarzanie w jego imieniu danych osobowych dotyczących właścicieli, użytkowników wieczystych, użytkowników, dzierżawców nieruchomości, przez nieruchomości których lub obok których, przebiegają lub będą przebiegać gazociągi lub posadowione są inne obiekty infrastruktury gazowej należące do Zamawiającego (dalej „Właściciele nieruchomości”), a także przedstawicieli wskazanych przez Właścicieli nieruchomości, których to danych Zamawiający jest administratorem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz, Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), dalej „RODO”, a Wykonawca jako podmiot przetwarzający w rozumieniu RODO akceptuje warunki tego powierzenia określone poniżej i gwarantuje, że wdrożył i będzie stosował odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, by przetwarzanie spełniało wymogi RODO i chroniło prawa osób, których powierzenie i dane dotyczą.
2. Okres, w którym Wykonawca będzie przetwarzał dane osobowe jest tożsamy z okresem obowiązywania Umowy, z zastrzeżeniem, iż w przypadku wykonania, wygaśnięcia, rozwiązania

lub odstąpienia od Umowy przez którąkolwiek ze Stron na Wykonawcy spoczywa obowiązek przetwarzania danych osobowych powierzonych przez Zamawiającego przez okres niezbędny do ich zwrotu Zamawiającemu oraz usunięcia kopii tych danych z nośników i zasobów należących do Wykonawcy.

3. Celem przetwarzania przez Wykonawcę danych osobowych jest wyłącznie realizacja zobowiązań wynikających z Umowy, a w szczególności:

1) zbieranie danych osobowych dotyczących Właścicieli nieruchomości lub ich przedstawicieli, w związku z:

- a) pozyskiwaniem danych dla potrzeb utrzymywania kontaktów z Właścicielami nieruchomości oraz ich przedstawicielami;
- b) pozyskiwaniem prawa do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane w celu rozpoczęcia realizacji prac inwestycyjnych, lub na przeprowadzenie badań terenowych;
- c) pozyskiwaniem tytułów prawnych do nieruchomości;
- d) pozyskiwaniem danych osobowych dla potrzeb ustalenia wysokości odszkodowania i wynagrodzeń,
- e) innymi celami wskazanymi niżej,

2) utrzymywanie kontaktów z Właścicielami nieruchomości oraz ich przedstawicielami,

3) uzyskiwanie prawa do dysponowania nieruchomościami na cele budowlane w celu rozpoczęcia realizacji prac inwestycyjnych lub na przeprowadzenie badań terenowych,

4) pozyskiwanie tytułów prawnych do nieruchomości,

5) ustalanie wysokości odszkodowania i wynagrodzeń,

6) przekazywanie danych rzeczoznawcy majątkowemu w związku z ustalaniem wysokości odszkodowań i wynagrodzeń,

7) sporządzanie wymaganej Umową dokumentacji projektowej, dokumentacji powykonawczej i odbiorowej,

8) udostępnianie danych osobowych w postępowaniach administracyjnych celem uzyskania w imieniu Zamawiającego niezbędnych zgód, uzgodnień, zezwoleń i decyzji w których reprezentuje Zamawiającego jako inwestora,

9) przeglądanie oraz opiniowanie dokumentacji technicznych, w których znajdują się dane Właścicieli nieruchomości,

10) wykonywanie nadzoru autorskiego w całym okresie realizacji robót budowlanych w oparciu o sporządzoną dokumentację projektową,

11) (uzupełnić w przypadku zidentyfikowania dodatkowych celów w związku z przedmiotem umowy opisanym w Umowie lub OPZ).

4. Wykonawca może przetwarzać dane osobowe zarówno w sposób zautomatyzowany jak również niezautomatyzowany, wyłącznie na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, zwanego dalej „EOG”, z zastrzeżeniem ust. 7 pkt 1 oraz pkt 2 w formie pisemnej lub elektronicznej, w tym przy wykorzystaniu oprogramowania do projektowania i

oprogramowania służącego do przetwarzania danych osobowych w swojej siedzibie lub zdalnie poza siedzibą. Przetwarzanie danych osobowych może obejmować:

- 1) zbieranie,
 - 2) utrwalenie,
 - 3) organizowanie,
 - 4) porządkowanie,
 - 5) adaptowanie,
 - 6) modyfikowanie,
 - 7) pobieranie,
 - 8) przeglądanie,
 - 9) wykorzystywanie,
 - 10) ujawnianie poprzez przesłanie,
 - 11) udostępnianie,
 - 12) dopasowywanie lub łączenie,
 - 13) ograniczanie,
 - 14) usuwanie,
 - 15) niszczenie,
 - 16) przechowywanie przez okres, o którym mowa w ust. 2,
5. Zamawiający zastrzega sobie prawo do doprecyzowania celu i charakteru przetwarzania danych osobowych przez osoby wskazane przez Zamawiającego jako odpowiedzialne za realizację postanowień Umowy poprzez udzielanie Wykonawcy na piśmie lub pocztą elektroniczną dodatkowych zaleceń, wytycznych lub instrukcji.
6. Zamawiający poleca Wykonawcy w celu wykonania Umowy przetwarzanie następujących kategorii danych dotyczących:
- 1) Właścicieli Nieruchomości:
 - a) podstawowe dane identyfikacyjne, w szczególności imię i nazwisko,
 - b) dane kontaktowe, w szczególności nr telefonu, nr faxu, adres e-mail,
 - c) dane dotyczące nieruchomości, w szczególności adres nieruchomości, numery działek ewidencyjnych (w tym dane zawarte w wypisach i wyrysach z ewidencji gruntów i budynków), nr ksiąg wieczystych (w tym dane zawarte w księgach wieczystych),
 - d) dane dotyczące numerów identyfikacyjnych, w szczególności seria i nr dowodu osobistego, PESEL, NIP, REGON,
 - e) dane adresowe, w szczególności adres zamieszkania, miejsce pobytu,
 - f) dane dotyczące sytuacji majątkowej i ekonomicznej, w szczególności dane o posiadanych nieruchomościach, wysokość odszkodowania lub wynagrodzenia za korzystanie (w tym wycinkę drzew lub krzewów) z nieruchomości oraz informacje o osiągniętym przychodzie z tego tytułu, nr rachunku bankowego,
 - g) dane o wieku, w szczególności data urodzenia,

- h) dane o przynależności państwowej, w szczególności obywatelstwo,
 - i) dane dotyczące stanu cywilnego oraz małżeńskich ustrojów majątkowych, w szczególności czy nieruchomości wchodzi w skład wspólności majątkowej (wspólności ustawowej),
 - j) dane dotyczące wykonywanej działalności, w szczególności dane o prowadzeniu działalności rolniczej lub gospodarczej;
 - k) (uzupełnić w przypadku zidentyfikowania dodatkowych celów w związku z przedmiotem umowy opisanym w Umowie lub OPZ);
- 2) przedstawiciele Właścicieli Nieruchomości, o ile tacy przedstawiciele zostali wskazani:
- a) podstawowe dane identyfikacyjne, w szczególności imię i nazwisko,
 - b) dane kontaktowe, w szczególności nr telefonu, nr faxu, adres e-mail,
 - c) Inne dane identyfikacyjne wskazane w pełnomocnictwach lub innych dokumentach np. PESEL, adres zamieszkania, nr dowodu osobistego.
7. Wykonawca jako Podmiot Przetwarzający zobowiązuje się:
- 1) przetwarzać dane osobowe wyłącznie w zakresie niezbędnym dla realizacji Umowy na terytorium EOG, chyba że Zamawiający zgodzi się na zmianę miejsca przetwarzania poza terytorium EOG,
 - 2) poinformować Zamawiającego o zamiarze przekazania powierzonych mu danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, jeśli obowiązek takiego przekazania nakłada na niego prawo Unii Europejskiej lub prawo polskie, o ile prawo to nie zabrania udzielania takiej informacji z uwagi na ważny interes publiczny,
 - 3) wdrożyć odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku naruszenia praw lub wolności osób, których dane zostały powierzone na podstawie Umowy, uwzględniające stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz różne prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia dla tych danych i wagi tego zagrożenia; Wykonawca zobowiązany jest w szczególności rozważyć podjęcie środków wymaganych na mocy art. 32 ust. 1 lit. a) – d) RODO; niezależnie od wyników oceny, Wykonawca zobowiązany jest:
 - a) szkolić, zobowiązać do nieujawnienia w sposób niezgodny z Umową i upoważniać do przetwarzania danych osobowych powierzonych na podstawie Umowy osoby wskazane jako odpowiedzialne za realizację postanowień niniejszej Umowy,
 - b) zapoznawać osoby, które zostaną upoważnione do przetwarzania powierzonych przez Zamawiającego danych osobowych, z celami przetwarzania określonymi w niniejszej Umowie oraz z zasadami ich zabezpieczenia,
 - c) zobowiązać osoby upoważnione do przetwarzania danych, wskazane w lit. a) do bezterminowego zachowania w tajemnicy przetwarzanych danych osobowych oraz sposobów ich zabezpieczenia,

- d) przekazać Zamawiającemu dokumenty potwierdzające realizację zobowiązań wskazanych w literach b) i c) według wzoru stanowiącego Załącznik nr 22A,
- 4) zgłaszać bez zbędnej zwłoki naruszenia ochrony danych osobowych powierzonych mu do przetwarzania, nie później jednak niż w terminie 48 godzin od momentu zidentyfikowania zdarzenia mogącego powodować naruszenie, przekazując przy tym: (i) opis charakteru naruszenia ochrony danych osobowych, w tym w miarę możliwości wskazywać kategorię i przybliżoną liczbę osób, których one dotyczą, oraz kategorii i przybliżoną liczbę wpisów danych osobowych, których dotyczy naruszenie, (ii) opis możliwych konsekwencji naruszenia ochrony danych osobowych, (iii) opis środków zastosowanych lub proponowanych, w celu zaradzenia naruszeniu ochrony danych osobowych, w tym w stosownych przypadkach środki w celu zminimalizowania jego ewentualnych negatywnych skutków, oraz służyć Zamawiającemu niezbędną pomocą w przypadku, gdy stwierdzone naruszenia są tego rodzaju, że wymagają zgłoszenia naruszenia w trybie art. 33 RODO organowi nadzorczemu,
- 5) udzielać bez zbędnej zwłoki niezbędnych informacji i pomocy przy przygotowywaniu przez Zamawiającego zawiadomienia kierowanego do osoby, której dane dotyczą, jeśli naruszenie ochrony danych osobowych powierzonych do przetwarzania na podstawie Umowy mogło spowodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób, których dane zostały przekazane na podstawie Umowy,
- 6) zależnie od decyzji Zamawiającego po zakończeniu świadczenia usług związanych z realizacją Umowy usunąć lub zwrócić mu wszelkie dane osobowe oraz usunąć wszelkie ich istniejące kopie, chyba że prawo Unii lub prawo polskie nakazują przechowywanie danych osobowych,
- 7) na żądanie Zamawiającego udzielać mu bez zbędnej zwłoki niezbędnych informacji:
- a) potrzebnych do oceny przez niego skutków przetwarzania danych osobowych powierzonych na podstawie Umowy na prawa lub wolności osób, których dane dotyczą, w tym ewentualnych konsultacji z organem nadzorczym w trybie art. 36 RODO,
 - b) o odbiorcach danych dotyczących poszczególnych osób, a także o terminach, zakresie i sposobie tego przekazania,
 - c) o zastosowanych środkach technicznych i organizacyjnych mających na celu zapewnienie przez Wykonawcę odpowiedniego poziomu ochrony powierzonych mu do przetwarzania danych osobowych,
 - d) o tożsamości inspektora ochrony danych, jeśli taki zostanie przez Wykonawcę wyznaczony,
 - e) o podmiotach, którym podpowierzył przetwarzanie danych osobowych w celu realizacji Umowy,
 - f) o potrzebnych do oceny realizacji przez niego zobowiązań wynikających z Umowy.

8. W przypadku zbierania danych osobowych Właścicieli nieruchomości lub ich przedstawicieli, Wykonawca zobowiązany jest do zrealizowania w imieniu Zamawiającego obowiązku informacyjnego poprzez informowanie o przetwarzaniu danych osobowych osób, których dane osobowe zbiera na potrzeby realizacji Przedmiotu Umowy oraz zbierać dowody potwierdzające przekazanie tej informacji wskazane w ust. 10 i 11 poniżej, w szczególności oświadczenia Właściciela nieruchomości lub przedstawiciela Właściciela nieruchomości o zapoznaniu się z informacją o przetwarzaniu danych osobowych. Zakres i treść informacji o przetwarzaniu danych osobowych przekazywana Właścicielom nieruchomości oraz ich przedstawicielom uzależniona jest od celów przetwarzania danych wskazanych w ust. 3 oraz tego, czy dane osobowe są pozyskane bezpośrednio od tych osób, czy z innych źródeł.
9. Obowiązek informacyjny, o którym mowa w ust. 8, realizowany jest w szczególności poprzez przekazanie osobom, których dane są zbierane, informacji według wzorów określonych:
 - 1) w Załączniku nr 22B w przypadku zbierania danych od osoby, której dane dotyczą,
 - 2) w Załączniku nr 22C w przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą (w terminie 30 dni od pozyskania danych z innych źródeł)Informacje te znajdują się również na stronie internetowej <https://www.gaz-system.pl/pl/rodo/klauzule-informacyjne-rodo.html>
10. W przypadku zbierania danych osobowych bezpośrednio od osoby, której dane dotyczą Wykonawca zobowiązany jest w chwili pozyskiwania danych zebrać podpis takiej osoby poświadczający odebranie i zapoznanie się z treścią klauzuli informacyjnej określonej w ust. 9 pkt 1 (Załącznik nr 22B).
11. W przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą Wykonawca zobowiązany jest przekazać klauzulę informacyjną określoną w ust. 9 pkt 2 (Załącznik nr 22C najpóźniej przy pierwszym kontakcie z taką osobą lub przy pierwszym ujawnieniu danych innemu odbiorcy, nie później jednak niż w ciągu miesiąca od dnia pozyskania danych:
 - 1) osobiście odbierając podpis takiej osoby poświadczający odebranie i zapoznanie się z treścią klauzuli informacyjnej,
 - 2) przesyłką pocztową lub za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres email. W takim przypadku Wykonawca złoży oświadczenie o przesłaniu klauzul informacyjnych wraz z listą osób, do których zostały wysłane klauzule informacyjne.
12. W przypadku udziału osoby trzeciej lub innego podmiotu (dalej „Podwykonawca”) w realizacji części Umowy oraz konieczności przetwarzania danych osobowych przez Podwykonawcę dopuszcza się dalsze powierzenie przetwarzania danych osobowych po uprzednim poinformowaniu o takim zamiarze Zamawiającego, aby miał on możliwość wyrażenia sprzeciwu wobec podpowierzenia przetwarzania danych w terminie miesiąca od dnia poinformowania o takim zamiarze; Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania podmiotu, któremu podpowierzył przetwarzanie jak za swoje własne działania lub zaniechania. Wykonawca w informacji o zamiarze dalszego powierzenia przetwarzania danych wskaże

Podwykonawcę, cel oraz zakres dalszego powierzenia. Podwykonawcy mogą przetwarzać dane osobowe wyłącznie na terenie EOG.

13. W przypadku zgłoszenia sprzeciwu przez Zamawiającego, Wykonawca nie jest uprawniony do dalszego powierzenia przetwarzania danych osobowych.
14. W przypadku dalszego powierzenia przetwarzania danych osobowych Wykonawca zobowiązuje się zawrzeć z Podwykonawcą umowę powierzenia przetwarzania danych osobowych (podpowierzenia) zapewniającą ochronę danych osobowych na poziomie nie niższym niż przewidziana w niniejszej umowie, zapewniając w umowie z podwykonawcą postanowienia co najmniej tak samo rygorystyczne jak postanowienia zawarte w niniejszym artykule, a w szczególności zapewnić, iż podwykonawcy wdrożą odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku naruszenia praw lub wolności osób, których dane zostały powierzone, uwzględniające stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania, charakter, zakres, kontekst i cele oraz różne prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia dla tych danych i wagi tego zagrożenia; Podwykonawca zobowiązany jest w szczególności rozważyć podjęcie środków wymaganych na mocy art. 32 lit. a) – d) RODO. W umowie z podwykonawcą Wykonawca zapewni możliwość przeprowadzenia audytu, w tym inspekcji, przez Zamawiającego na zasadach określonych w ust. 15-18.
15. Zamawiający zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia audytu, w tym inspekcji, u Wykonawcy w zakresie zbadania zgodności zakresu i celu oraz sposobu przetwarzania i zabezpieczenia przetwarzanych danych osobowych z postanowieniami niniejszego artykułu i Umowy, informując Wykonawcę na piśmie z co najmniej siedmiodniowym wyprzedzeniem o terminie przeprowadzenia audytu.
16. Obowiązek poddania się audytowi może zostać zrealizowany poprzez przedstawienie wyników audytu na zgodność z przepisami prawa w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz wyników audytu zrealizowanego na zlecenie Wykonawcy przez niezależny podmiot certyfikujący w zakresie bezpieczeństwa informacji lub wyników audytu obszaru bezpieczeństwa.
17. Wykonawca obowiązany jest współpracować z Zamawiającym i upoważnionymi przez niego audytorami, w szczególności zapewnić im dostęp do pomieszczeń i dokumentów obejmujących dane osób oraz informacje o sposobie przetwarzania danych osobowych, infrastruktury teleinformatycznej oraz systemów IT oraz osób mających wiedzę na temat procesów przetwarzania danych osobowych realizowanych przez Wykonawcę.
18. Po przeprowadzonym audycie przedstawiciel Zamawiającego sporządza protokół pokontrolny, który podpisują przedstawiciele obu Stron. Wykonawca zobowiązuje się w terminie uzgodnionym z Zamawiającym dostosować do zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole.
19. Podmiot przetwarzający nie jest uprawniony do podejmowania decyzji, które opierają się wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu, w tym profilowaniu, i wywołują wobec osób,

których powierzone dane dotyczą skutki prawne lub w podobny sposób istotnie na nie wpływają, bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego.

20. Jeżeli Wykonawca naruszy niniejszą Umowę w zakresie dopuszczalnych celów przetwarzania danych i sposobów ich przetwarzania, uznaje się go za administratora w rozumieniu RODO w odniesieniu do tego przetwarzania, co nie zwalnia go z odpowiedzialności za zapłatę kary umownej określonej w niniejszej Umowie.
21. Wykonawca zobowiązany jest do zrealizowania w imieniu Zamawiającego obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 14 ust. 1 – 3 RODO w stosunku do osób:
 - 1) wskazanych do reprezentacji przy zawieraniu Umowy, wskazanych w Umowie do jej wykonania lub do utrzymywania kontaktów służbowych związanych z wykonaniem Umowy poprzez zapoznanie tych osób z informacjami zawartymi w **Załączniku nr 22D** Informacje te znajdują się również na stronie internetowej <https://www.gaz-system.pl/pl/rodo/klauzule-informacyjne-rodo.html>
 - 2) wskazanych do reprezentowania Zamawiającego (pełnomocnicy) poprzez zapoznanie tych osób z informacjami zawartymi w **Załączniku nr 22E**. Informacje te znajdują się również na stronie internetowej <https://www.gaz-system.pl/pl/rodo/klauzule-informacyjne-rodo.html>
 - 3) zatrudnionych przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę na podstawie stosunku pracy wykonujących wskazane przez Zamawiającego w Art. 5 ust. 41 czynności w zakresie realizacji zamówienia, poprzez zapoznanie tych osób z informacjami zawartymi w Załączniku nr **22 F** do Umowy. Informacje te znajdują się również na stronie internetowej <https://www.gaz-system.pl/pl/rodo/klauzule-informacyjne-rodo.html>
22. W przypadku umów podwykonawczych Wykonawca lub Podwykonawca zobowiązani są do zrealizowania w imieniu Zamawiającego obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 14 ust. 1-3 RODO w stosunku do osób wskazanych w umowach o podwykonawstwo uprawnionych do bieżących kontaktów w związku z realizacją Umowy jak również wskazanych do wykonywania Umowy poprzez zapoznanie tych osób z informacjami zawartymi w **Załączniku nr 22G**. Informacje te znajdują się również na stronie internetowej <https://www.gaz-system.pl/pl/rodo/klauzule-informacyjne-rodo.html>

ARTYKUŁ 30. OBOWIĄZKI WYKONAWCY W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Wykonawca jest wytwórcą i właścicielem - z zastrzeżeniem pkt 2 poniżej - odpadów powstałych podczas wykonywania przedmiotu Umowy i w myśl ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach na nim spoczywa obowiązek zagospodarowania we własnym zakresie i na własny koszt powstałych odpadów.
2. Wykonawca jest wytwórcą odpadów stanowiących złom, powstałych podczas wykonywania przedmiotu Umowy, Właścicielem odpadów stanowiących złom, jest Zamawiający. Wykonawca jest zobowiązany do:

- 1) wykonania i przedłożenia do akceptacji Zamawiającego, inwentaryzacji elementów stanowiących złom;
 - 2) doprowadzenia złomowanych elementów, co do których zachodzi obawa, iż mogą być przedmiotem dalszego obrotu gospodarczego w formie nieprzetworzonej, przed dostarczeniem go do uprawnionego odbiorcy, do stanu niepozwalającego na dalsze ich używanie zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem;
 - 3) dostarczenia złomu przy nadzorze (np. w formie bezpośredniego udziału) przedstawiciela Zamawiającego do uprawnionego odbiorcy nie później niż na 14 dni przed odbiorem końcowym;
 - 4) dostarczenia Zamawiającemu wygenerowanej z systemu BDO zatwierdzonej przez transportującego i przejmującego odpad karty przekazania odpadów (KPO) oraz wystawionego na Zamawiającego przez odbiorcę odpadu dokumentu potwierdzającego zewnętrzne przyjęcie towarów (dalej PZ), zawierającego dane o ilości, rodzaju i wartości przyjętego przez uprawnionego odbiorcę złomu, w terminie 5 dni od dnia jego wystawienia;
 - 5) Zamawiający powinien wskazać, że dokumenty z systemu BDO, o których mowa w pkt 4 powyżej będą podstawą do wystawienia przez Zamawiającego uprawnionemu odbiorcy, do którego Wykonawca przekazał złom, faktury VAT za sprzedaż złomu,
 - 6) w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wystawienie dokumentu PZ na Wykonawcę. Rozliczenie złomu pomiędzy Wykonawcą, a Zamawiającym odbywa się w takim wypadku na podstawie dostarczonego przez Wykonawcę protokołu rozliczenia wartości złomu. Należy zobowiązać Wykonawcę do dołączenia do protokołu kopii karty przekazania odpadu oraz PZ. Dostarczone dokumenty stanowią podstawę dla Zamawiającego do wystawienia Wykonawcy faktury VAT.
3. Wykonawca oświadcza, że posiada wszelkie wymagane prawem decyzje i zezwolenia oraz wpis do rejestru „Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami” (BDO) uprawniające go do gospodarowania odpadami, wytworzonymi w trakcie realizacji przedmiotu Umowy (jeżeli są wymagane) i zobowiązuje się do posiadania tych decyzji i zezwoleń przez cały okres realizacji przedmiotu Umowy.
 4. W przypadku korzystania przez Wykonawcę z usług Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców w zakresie czynności opisanych w ust. 1 Wykonawca oświadcza, że posiadać oni będą decyzje i zezwolenia, o których mowa w ust. 3 w okresie realizacji przedmiotu Umowy.
 5. Wszystkie koszty oraz opłaty związane z gospodarowaniem odpadami powstałymi w związku z wykonaniem przedmiotu umowy ponosi Wykonawca.
 6. Wykonawca zobowiązuje się do przekazania Zamawiającemu kopii kart przekazania odpadów powstałych w czasie realizacji Inwestycji, jako załącznik do raportu PZOŚ. Przedłożone kopie kart przekazania odpadów będą stanowiły również załącznik do Dokumentacji Powykonawczej.

7. Wykonawca zobowiązuje się do zagospodarowania odpadów zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach. W przypadku odpadów komunalnych Wykonawca zobowiązany jest do ich zagospodarowania zgodnie z wymaganiami aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
8. W przypadku wytworzenia niewielkiej ilości odpadu, dopuszcza się możliwość przedłożenia przez Wykonawcę oświadczenia o zagospodarowaniu odpadu we własnym zakresie, zgodnie z ustawą o odpadach, potwierdzającego wstępne magazynowanie odpadu do czasu przekazania do uprawnionego podmiotu wg wzoru określonego przez Zamawiającego. Wzór oświadczenia stanowi **Załącznik nr 23 do Umowy**.
9. Podczas realizacji prac Wykonawca zobowiązany jest do:
 - 1) selektywnej zbiórki odpadów,
 - 2) zachowania w należyłym stanie miejsca magazynowania odpadów, w szczególności zabezpieczenia odpadów przed rozprzestrzenianiem się, oznakowania miejsc magazynowania odpadów,
 - 3) magazynowania i zagospodarowania odpadów w sposób zgodny z zapisami ustawy o odpadach (np. zakaz wyrzucania, zakopywania, spalania, wylewania, magazynowania odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych, mieszania odpadów niebezpiecznych z innymi niż niebezpieczne),
 - 4) magazynowania odpadów na terenie, do którego Wykonawca posiada tytuł prawny lub w wyznaczonym miejscu na terenie budowy,
 - 5) posiadania odpowiednich środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń środowiska podczas wykonywania przedmiotu umowy (np. sorbenty, wanny ociekowe, środki neutralizujące lub pochłaniające ewentualne wycieki i zanieczyszczenia lub ograniczające ich rozprzestrzenianie się),
 - 6) informowania Zamawiającego o zdarzeniach mających wpływ na środowisko (incydenty, szkody w środowisku).
10. Wykonawca jest zobowiązany uzyskać niezbędne uzgodnienia i pozwolenia na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie ścieków, substancji ropopochodnych oraz wód gruntowych i opadowych z Terenu Budowy oraz miejsc związanych z realizacją Inwestycji, w sposób zapewniający ochronę Robót przed uszkodzeniem oraz terenów i miejsc przed zanieczyszczeniem.
11. Wykonawca zobowiązuje się do pokrycia Zamawiającemu i osobom trzecim szkód (w tym kar i grzywien) poniesionych przez Zamawiającego w związku z naruszeniem przez Wykonawcę, Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców postanowień niniejszej Umowy lub przepisów ustawy o odpadach i ustawy Prawo ochrony środowiska oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw oraz obowiązujących w zakresie ochrony środowiska decyzji.
12. Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia czynności prawnych zmierzających do przejęcia odpowiedzialności z tytułu zobowiązań prywatnoprawnych lub publicznoprawnych, które mogą być dochodzone od Zamawiającego z powodu naruszenia przez Wykonawcę

przepisów z zakresu ochrony środowiska lub przyrody oraz obowiązujących w zakresie ochrony środowiska decyzji.

13. Wykonawca, który w trakcie realizacji przedmiotu umowy wytworzy ścieki bytowo-gospodarcze powinien zagospodarować je we własnym zakresie i na własny koszt przedstawiając właściwe oświadczenie o sposobie zagospodarowania, w tym np. kopię dokumentu przyjęcia ścieków przez uprawnionego odbiorcę lub kopię umowy na odbiór ścieków.
14. Materiały budowlane, odzyskane w trakcie prowadzonych robót rozbiórkowych, po oczyszczeniu należy odwieźć za pokwitowaniem ilości i asortymentu w miejsce wskazane przez Zamawiającego, położone nie dalej niż siedziba Oddziału Zamawiającego w
15. Odzyski materiałów i surowców, nadające się do ponownego użytku (wskazane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego) stanowią własność Zamawiającego i po oczyszczeniu Wykonawca przewiezie je, za pokwitowaniem ilości i asortymentu, w miejsce wskazane przez Zamawiającego, położone nie dalej niż siedziba Oddziału Zamawiającego w
16. Rozbiórkę materiałów i surowców przeznaczonych do odzysku, ich załadunek, transport i rozładunek Wykonawca będzie prowadził z należytą starannością w sposób wykluczający możliwość ich uszkodzenia a składowanie będzie prowadził w sposób uporządkowany i właściwy dla danego asortymentu.
17. Bezużyteczne materiały, urządzenia, instalacje i części drewna, krzewów, karpiny i korzeni, wykonawca winien zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przepisami obowiązującymi u Zamawiającego.
18. Wykonawca zobowiązany jest do realizacji wymagań wynikających z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w tym przestrzegania i realizacji warunków określonych w pozwoleniach wodnoprawnych.
19. Przy realizacji prób hydraulicznych Wykonawca zobowiązany jest do wykonania badań wody przed i po wykonaniu prób hydraulicznych oraz wytworzonych ścieków, jeśli będą one odprowadzane do środowiska oraz dokumentowania informacji o całkowitej ilości pobranej wody i ilości zrzucanych ścieków określonej w m³/s oraz m³. Zakres badań powinien obejmować wskaźniki określone w pozwoleniu wodnoprawnym oraz wskaźniki: BZT₅, ChZT, zawiesina ogólna oraz suma chlorków i siarczanów (Cl+SO₄). Informacje powinny zostać przekazane Zamawiającemu na bieżąco w terminie 5 dni od dnia zakończenia pomiaru. Ww. dane powinny również zostać umieszczone w Dokumentacji Powykonawczej.
20. W przypadku przekazania ścieków do oczyszczalni Wykonawca jest zobowiązany do przekazania Zamawiającemu dokumentu potwierdzającego przekazanie ścieków uprawnionemu odbiorcy w terminie 5 dni od dnia zakończenia przekazania. Ww. dane powinny również zostać umieszczone w Dokumentacji Powykonawczej.

21. Wykonawca przedstawi ewidencję danych zawierające informacje z zakresu korzystania ze środowiska (emisja do powietrza, pobór wód, odprowadzanie ścieków) będące podstawą do naliczenia opłaty za korzystanie ze środowiska. W przypadku domniemania wystąpienia przekroczeń emisji hałasu, Wykonawca zobowiązany jest dokonać pomiaru jego natężenia.
22. Wykonawca zobowiązany jest uzyskać zgłoszenie na odwadnianie wykopów budowlanych oraz odprowadzanie wód z wykopów budowlanych, jeżeli zasięg oddziaływania (np. zasięg leja depresji) wykracza poza granice Terenu Budowy.
23. Wykonawca zobowiązany jest do dokumentowania realizacji wymagań wynikających z decyzji, zgód i uzgodnień administracyjnych z zakresu ochrony środowiska i umieszczania informacji w Raporcie PZOŚ.
24. Wykonawca ponosi odpowiedzialność:
 - 1) za nieprzestrzeganie zapisów decyzji administracyjnych w zakresie ochrony środowiska, uzyskanych na potrzeby realizacji prac objętych Umową,
 - 2) za szkody i zanieczyszczenie wyrządzone w środowisku w wyniku działań związanych z realizacją przedmiotu Umowy,
 - 3) za przestrzeganie prawa obowiązującego w zakresie ochrony środowiska przez każdego ze swoich Podwykonawców.
25. Wykonawca w przypadku wystąpienia kontroli organu właściwego dla ochrony środowiska u Wykonawcy, zobowiązany jest natychmiast powiadomić osoby nadzorujące umowę z ramienia Zamawiającego o:
 - 1) terminie i zakresie planowanej kontroli,
 - 2) wynikach kontroli,
 - 3) obowiązkach nałożonych na Wykonawcę w drodze wydanego postanowienia.
26. Wykonawca jest zobowiązany realizować przedmiot Umowy zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, wydaną dla Inwestycji.
27. Zobowiązuje się Wykonawcę do zapoznania z Deklaracją Środowiskową Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Deklaracja znajduje się na internetowej stronie GAZ – SYSTEM S.A. <https://www.gaz-system.pl/pl/o-nas/otoczenie-regulacyjne/systemy-zarzadzania/zarzadzanie-ochrona-srodowiska.html>

ARTYKUŁ 31. WYKONANIE ZASTĘPCZE

1. Zamawiający jest uprawniony do zlecenia wykonania jakichkolwiek obowiązków umownych w tym Robót lub czynności, których wykonanie należy do obowiązków Wykonawcy, w tym prac wynikających z obowiązku usunięcia Wad, wybranej przez siebie osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez konieczności uzyskania zgody sądu (wykonanie zastępcze), w sytuacjach wskazanych w Umowie, jak również, gdy pomimo wezwania Wykonawcy do należytego spełnienia świadczenia i wyznaczenie mu w tym celu dodatkowego terminu, nie krótszego niż 14 dni, Wykonawca:

- 1) opóźnia się z wykonaniem części obowiązków umownych tak dalece, iż wątpliwe jest, aby ukończył je w ustalonym terminie lub jeśli termin wykonania nie jest ustalony, w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego lub uzasadnionym z punktu widzenia należytej realizacji Inwestycji, lub
 - 2) uchyla się od wykonania obowiązków umownych lub z okoliczności wynika, że nie będzie w stanie wykonać prac wynikających z Umowy w ustalonym terminie lub jeśli termin wykonania nie jest ustalony, w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego lub uzasadnionym z punktu widzenia należytej realizacji Inwestycji, lub
 - 3) w inny sposób wykonuje swoje obowiązki umowne w sposób rażąco wadliwy lub sprzeczny z Umową.
2. Zamawiający może skorzystać z prawa do zlecenia wykonania zastępczego na podstawie określonej w ust. 1 niezależnie od innych przyczyn wykonania zastępczego określonych w Umowie.
 3. Wykonawca zobowiązany będzie do umożliwienia wykonawcy zastępczemu niezakłóconego wykonania powierzonych mu obowiązków, w szczególności do niezwłocznego udostępnienia mu na żądanie: Terenu Budowy, Dostaw Inwestorskich, Materiałów, Urzędzeń, wszelkiej dokumentacji (w tym decyzji administracyjnych, uzgodnień, zatwierdzeń, opinii itp.) oraz możliwości niezakłóconego wykorzystania posiadanych przyłączy energetycznych, wodnych, ściekowych, gazowych i innych w zakresie koniecznym do wykonania zadań wykonawcy zastępczego. Obowiązek, o którym mowa w niniejszym ustępie, spoczywa również w odpowiednim zakresie na Podwykonawcach i dalszych Podwykonawcach.
 4. Wykonawca zastępczy będzie upoważniony do zabezpieczenia lub usunięcia z Terenu Budowy, Sprzętu i wszelkich innych rzeczy pozostawionych lub niezabezpieczonych należycie przez Wykonawcę w dniu wejścia wykonawcy zastępczego na Teren Budowy w takim zakresie, jaki będzie konieczny dla należytego wykonania obowiązków wykonawcy zastępczego. Koszt zabezpieczenia lub usunięcia Sprzętu i tych rzeczy poniesie Wykonawca.
 5. Wykonawca zastępczy nie będzie zobowiązany do samodzielnego badania statusu prawnego rzeczy znajdujących się na Terenie Budowy. W razie wątpliwości wykona uprawnienia określone w ustępie poprzedzającym w stosunku do wszystkich rzeczy i Sprzętu, które będą znajdować się na Terenie Budowy w dniu jego wejścia na ten teren, również takich, co do których nie będzie możliwe określenie czy są własnością Wykonawcy. W przypadku naruszenia tymi działaniami praw osób trzecich wykonawca zastępczy niezwłocznie przywróci stan zgodny z prawem. Kosztami naprawienia szkód poniesionych przez osoby trzecie zostanie obciążony Wykonawca, chyba że szkoda powstała wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa wykonawcy zastępczego albo w wyniku przestępstwa.
 6. Czasowe udostępnienie Terenu Budowy lub jego części wykonawcy zastępczemu nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za protokolarnie powierzony mu Teren Budowy. Wykonawca zastępczy odpowiada za udostępniony mu Teren Budowy lub jego część.

7. Zamawiający może potrącić z Wynagrodzenia Wykonawcy wszystkie udokumentowane koszty związane z wykonaniem zastępczym, w szczególności koszt przeprowadzenia procedur niezbędnych do wyboru wykonawcy zastępczego, uzyskania zgód lub innych decyzji jeśli będą wymagane dla dopuszczenia wykonawcy zastępczego do wykonania części Inwestycji, wynagrodzenie wykonawcy zastępczego, koszt zakupu niezbędnych materiałów a także udokumentowane koszty wszelkich działań wykonawcy zastępczego na Terenie Budowy i w jego bezpośrednim otoczeniu związanych z realizacją powierzonych mu obowiązków oraz koszt naprawienia szkód poniesionych przez osoby trzecie w okolicznościach, o których mowa w ust. 3 - 6. O kosztach wykonania zastępczego Zamawiający poinformuje Wykonawcę, przedstawiając dokumentację związaną z ich poniesieniem.
8. W przypadku braku możliwości pokrycia kosztów wykonania zastępczego w sposób opisany w ustępie poprzedzającym roszczenia Zamawiającego związane z wykonaniem zastępczym mogą zostać zaspokojone z Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, a jeżeli Zabezpieczenie należytego wykonania umowy okaże się niewystarczające, wynikłą stąd różnicę Wykonawca zapłaci Zamawiającemu w terminie 14 dni od daty otrzymania pisemnego wezwania do zapłaty.
9. Niezależnie od postanowień ust. 7 – 8 Zamawiającemu przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania za wszelkie szkody poniesione w wyniku działań bądź zaniechań Wykonawcy.

ARTYKUŁ 32. ZASADY ROZLICZENIA DOSTAW INWESTORSKICH

1. Zamawiający w ramach Dostaw Inwestorskich zagwarantuje i przekaze niezbędną ilość rur (zgodnie z Dokumentacją Projektową) dla potrzeb realizacji Inwestycji zgodnie z zasadami określonymi w OPZ (w szczególności Załącznik nr 2 do OPZ). Zamawiający nie przewiduje dostaw uzupełniających. W przypadku wniosków o zmianę złożonych przez WRB a skutkujących zwiększonym zapotrzebowaniem na rury, ich zapewnienie leży po stronie WRB. Zamawiający dopuszcza możliwość odkupienia przez Wykonawcę dodatkowych rur od Zamawiającego.
2. Zamawiający zastrzega, że rury wydawane Wykonawcy z magazynów zlokalizowanych na terenie Polski (vide: Załącznik nr 2 do OPZ) będą o długości co najmniej 2 m.
3. Począwszy od dnia odbioru Dostaw Inwestorskich, Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za stan ilościowy i jakościowy pobranych Dostaw Inwestorskich, ryzyko uszkodzenia, zniszczenia lub utraty przekazanych Dostaw Inwestorskich. Z zastrzeżeniem postanowień pkt 5 OPZ i załącznika nr 2 do OPZ Wykonawca poprzez podpisanie Protokołu Odbioru Dostaw Inwestorskich potwierdza, że dostarczone przez Zamawiającego Dostawy Inwestorskie są w dobrym stanie technicznym i są odpowiednie do użycia w procesie realizacji inwestycji, o ile Wykonawca nie złoży w Protokole Odbioru Dostaw Inwestorskich stosownych zastrzeżeń, wskazując na określone Wady konkretnych elementów w ramach Dostaw Inwestorskich. Domniemanie to nie dotyczy wad ukrytych dostarczonych Dostaw Inwestorskich.

4. Wykonawca jest zobowiązany do bieżącej ewidencji zużycia rur (zgodnie z **Załącznikiem nr 24 do Umowy** - Ewidencja rur) oraz prowadzenia logistyki nad zabudową odcinków rur stalowych.
5. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia logistyki nad zabudową odcinków rur stalowych, tak aby dążyć do maksymalnego wykorzystania odcinków rur poniżej długości fabrycznej oraz aby zminimalizować ilość odpadów wynikających z wykonania spoin przy montażu łuków, armatury, przejść itp. Przyjmuje się, że minimalna długość wstawki to rura o długości 2,00 m. Dopuszcza się zamontowanie krótszego odcinka, jeżeli wynika to z warunków montażu, za zgodą Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.
6. Do celów uznania technologii spawania i dopuszczenia spawaczy Wykonawca jest uprawniony do wykorzystania do 24 m (+/- 1 m) rur poszczególnego rodzaju tj. dla każdej grubości ścianki (w jednym lub kilku odcinkach) przekazanych z magazynów Zamawiającego zgodnie z Załącznikiem nr 2 do OPZ. W przypadku konieczności zużycia większej ilości rur Zamawiający dopuszcza możliwość odkupienia przez Wykonawcę dodatkowych rur od Zamawiającego po cenie wynikającej z umów zawartych przez Zamawiającego z dostawcami rur stalowych. Dopuszcza się wykorzystanie do tych celów odcinków rur stanowiących odpad technologiczny (poniżej 4,00 m), które Wykonawca jest zobowiązany rozliczyć zgodnie z zasadami wskazanymi w ustępie poniżej.
7. Odcinki rur stalowych przewodowych powstałe w wyniku obciążenia nadadatków (zakładki) przy dopasowywaniu poszczególnych odcinków o długości poniżej 4,00 m są odpadem technologicznym i są traktowane jako niezdatne do dalszej zabudowy (stanowią złom). Sumaryczna długość rur stalowych przewodowych traktowana jako odpad technologiczny nie może przekroczyć 0,30% ogólnej długości gazociągu wynikającej z Księgi Rurociągu - warunek ten nie obejmuje rur w długościach od 2,0m (włącznie) do 4,0m, które Zamawiający przekaże Wykonawcy do zabudowy nieobligatoryjnej, co szczegółowo opisane zostało w Załączniku nr 2 do OPZ. Po przekroczeniu ww. wartości Wykonawca jest zobowiązany do zwrotu Zamawiającemu kosztów zakupu nadwyżki rur stalowych przewodowych z Dostaw Inwestorskich po cenie wynikającej z umów zawartych przez Zamawiającego z dostawcami rur stalowych przewodowych. Wykonawca zobowiązany jest przeprowadzić załadunek i transport złomu odzyskanego w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia do punktu skupu i jego sprzedaż w miejscu i po cenie zaakceptowanej przez Zamawiającego, w imieniu Zamawiającego i w obecności przedstawiciela Zamawiającego (odzyskany złom stanowi własność Zamawiającego). Wykonawca zobowiązany jest do:
 - 1) dostarczenia złomu do uprawnionego odbiorcy wraz z wystawioną na Wykonawcę kartą przekazania odpadu,
 - 2) przekazania odpadów złomu do uprawnionego odbiorcy nie później niż na 14 dni przed odbiorem końcowym,
 - 3) dostarczenia Zamawiającemu kopii karty przekazania odpadu podpisanej przez odbiorcę odpadu oraz wystawionego przez odbiorcę odpadu na Zamawiającego dokumentu

potwierdzającego zewnętrzne przyjęcie towarów (PZ), zawierającego dane o ilości, rodzaju i wartości przyjętego przez uprawnionego odbiorcę złomu, w terminie 5 dni od dnia jego wystawienia, które to dokumenty, będą podstawą do wystawienia przez Zamawiającego uprawnionemu odbiorcy, do którego Wykonawca przekazał złom, faktury VAT za sprzedaż złomu.

8. Odcinki rur stalowych osłonowych powstałe w wyniku obciążenia naddatków są odpadem technologicznym i są traktowane jako niezdatne do dalszej zabudowy (stanowią złom). Sumaryczna długość rur stalowych osłonowych traktowana jako odpad technologiczny nie może przekroczyć 0,30%, ale nie mniej niż 15,5 m ogólnej długości rur stalowych osłonowych przekazanych w ramach Dostaw Inwestorskich. Po przekroczeniu ww. wartości Wykonawca jest zobowiązany do zwrotu Zamawiającemu kosztów zakupu nadwyżki rur stalowych osłonowych dostarczonych w ramach Dostaw Inwestorskich po cenie wynikającej z umów zawartych przez Zamawiającego z dostawcami rur stalowych osłonowych.
9. Ilość odcinków rur poniżej długości fabrycznej, jaką Zamawiający zobowiązany będzie odebrać w ramach zwrotu Dostaw Inwestorskich wynosi nie więcej niż sztuk. Po przekroczeniu ilości rur wskazanej w zdaniu poprzednim, Zamawiający będzie uprawniony do odmowy odbioru rur i żądania od Wykonawcy odkupienia przez Wykonawcę tych rur po cenie wynikającej z umów zawartych przez Zamawiającego z dostawcami rur stalowych, chyba że Wykonawca wykaże, że przy zachowaniu należytej staranności nie był w stanie ich zabudować lub że ich zabudowanie było nieuzasadnione z przyczyn technicznych.
10. Na wniosek Wykonawcy, Zamawiający może odsprzedać Wykonawcy niewykorzystane, niepełnowymiarowe odcinki rur, po cenie wynikającej z umów zawartych przez Zamawiającego z dostawcami rur stalowych.
11. Ostateczne rozliczenie rur stalowych przekazanych w ramach Dostaw Inwestorskich będzie się odbywało na podstawie Księgi Rurociągu, dziennika spawania, dziennika cięcia, dokumentów potwierdzających użycie rur do celów uznania technologii spawania i dopuszczenia spawaczy oraz protokołów przekazania tych rur. Wykonawca jest zobowiązany przed Odbiorem Końcowym do rozliczenia ilości wykorzystanych Dostaw Inwestorskich, a niewykorzystane Dostawy Inwestorskie jest zobowiązany zwrócić Zamawiającemu wraz z ich załadunkiem, przetransportowaniem i rozładunkiem do magazynu wskazanego przez Zamawiającego na terenie Polski, z zastrzeżeniem **ust. 7 -9** powyżej. Wykonawca zapewnia niezbędną ilość podkładów pod zwrot Dostaw Inwestorskich.
12. Zwrot Dostaw Inwestorskich nastąpi do magazynu wskazanego przez Zamawiającego na terenie Polski na koszt Wykonawcy. Wykonawca w terminie co najmniej 7 dni przed planowanym zwrotem Dostaw Inwestorskich przekaze Zamawiającemu informację dotyczącą terminów dostarczenia zwracanych rur do magazynu wskazanego przez Zamawiającego. Zwrot Dostaw Inwestorskich poprzedzony będzie weryfikacją jakościową i ilościową przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, w szczególności w przedmiocie ciągłości powłok izolacji zewnętrznej i wewnętrznej.

13. Wykonawca w stosunku do rur stalowych zwracanych Zamawiającemu jest zobowiązany do ich opisania w sposób trwały na obu końcach rury (z zewnątrz i wewnątrz farbą, dodatkowo z zewnątrz na powierzchni stali poprzez grawerowanie laserowe lub znakowanie mikroudarowe – inny sposób przenoszenia cech do uzgodnienia z Zamawiającym) oraz do wykonania ukosowania stalowej ścianki rury. Wykonawca nie ma obowiązku usuwania ani ukosowania izolacji powierzchni końca rury za wyjątkiem usunięcia izolacji z miejsca niezbędnego do przeniesienia cech na powierzchnię stali (maksymalnie na długości 14 cm w głąb licząc od końca rury) – po wykonaniu czynności odkryty obszar winien być zabezpieczony środkiem tymczasowej ochrony antykorozyjnej nie powodującej problemów z prawidłowym odczytaniem naniesionych znaków.
14. Dopuszcza się zwrot kilku fragmentów tej samej rury, pod warunkiem, że pozostałe jej fragmenty zostały zabudowane na gazociągu.
15. Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia odpowiedniej ilości materiałów niezbędnych do składowania przekazywanych rur, przy czym zwracane rury muszą być wyposażone w dekle zabezpieczające końcówki rur oraz w podkłady.
16. Zamawiający dopuszcza jedynie poniższe rodzaje uszkodzeń na rurach zwracanych:
 - 1) Uszkodzenia drobne (niedoskonałości) - wszystkie uszkodzenia niewykazujące przebicia izolacji podczas badań poroskopem iskrowym lub uszkodzenia w których nie została przerwana pierwsza warstwa izolacji, a kolejna warstwa nie jest widoczna podczas badań wizualnych. Mogą zostać usunięte poprzez wygładzenie lub poprzez użycie pręta naprawczego.
Dopuszcza się wystąpienie 15 wad tego typu na fabrycznej długości rury.
 - 2) Uszkodzenia istotne (wady) - wszystkie uszkodzenia wykazujące przebicie izolacji podczas badania poroskopem iskrowym, lub uszkodzenia w których została przerwana pierwsza warstwa izolacji, a kolejna warstwa jest widoczna podczas oceny wizualnej. Mogą one zostać usunięte przy pomocy pręta naprawczego, łąty naprawczej bądź opaski termokurczliwej w zależności od zakresu uszkodzenia. Uszkodzenie istotne nie może przekroczyć powierzchni 25 cm².
Dopuszcza się wystąpienie 6 wad tego typu na fabrycznej długości rury.
17. Dopuszczalna ilość napraw izolacji w przypadkach uszkodzeń, o których mowa w ust. 16 powyżej zmniejsza się proporcjonalnie do długości zwracanej rury.
18. Zamawiający informuje, że nie dopuszcza zwrotów rur z uszkodzeniami izolacji sięgającymi metalu. Zamawiający nie dopuszcza zwrotów niezabudowanych łuków zimnogiętych.
19. W odniesieniu do rur osłonowych oraz rur z powłoką laminatową Zamawiający dopuszcza dokonanie zwrotu jedynie rur o długości fabrycznej. W przypadku uszkodzeń izolacji zastosowanie mają zapisy ust. 16 powyżej. W przypadku powłoki laminatowej powinna być ona nieuszkodzona.
20. Wykonawca wraz ze zwracanymi rurami zobowiązany jest do dostarczenia zestawienia rur stalowych (plik w formacie Excel xls(x)) wraz z danymi identyfikującymi rury:

- 1) numer rury oraz wytopu,
- 2) długość rury,
- 3) grubość ścianki,
- 4) rodzaj izolacji zewnętrznej,
- 5) numer świadectwa 3.2 na rurę,
- 6) numer świadectwa 3.1 na blachę,
- 7) numer świadectwa 3.1 na izolację zewnętrzną oraz wewnętrzną,
- 8) świadectwo odbioru 3.1 na powłokę laminowaną (jeśli dotyczy)
- 9) protokół napraw wykonanych przez producenta,
- 10) dziennik napraw izolacji wykonanych przez WRB, zgodnie z Planem Kontroli i Badań.

W dzienniku napraw izolacji winny znaleźć się co najmniej:

- 1) określenie wady izolacji zgodnie z zatwierdzoną Instrukcją Technologiczną obowiązującą na danej budowie.
- 2) wskazanie powierzchni uszkodzenia, w przypadku uszkodzenia istotnego
- 3) wskazanie ilości stwierdzonych uszkodzeń
- 4) wskazanie sposobu wykonania naprawy

Dziennik napraw izolacji powinien być potwierdzony przez WNI przy udziale przedstawiciela Zamawiającego.

Dostarczone dokumenty - kopie dokumentów jakościowych muszą być potwierdzone na zgodność z oryginałem (komplet dla każdej rury).

ARTYKUŁ 33. CYBERBEZPIECZEŃSTWO

Grupa 1 klasyfikacji cyberbezpieczeństwa - Wykonawca uczestniczy w spotkaniach poprzez aplikację Microsoft TEAMS (lub inne narzędzie wideokonferencyjne). Wymienia informacje przy wykorzystaniu poczty elektronicznej i/lub z wykorzystaniem serwera plików ftp.gaz-system.pl.

1. Wykonawca wymieniający z Zamawiającym korespondencję w trybie elektronicznym zobowiązany jest do zgłaszania wszystkich podejrzanych zdarzeń dotyczących środowiska teleinformatycznego Zamawiającego lub zdarzeń środowiska teleinformatycznego Wykonawcy w przypadku, gdy mają one bezpośredni lub pośredni wpływ na wykonywanie Umowy, które w momencie wykrycia lub zgłoszenia noszą znamiona incydentu cyberbezpieczeństwa. Przez pojęcie incydentu cyberbezpieczeństwa rozumie się zdarzenie lub serię zdarzeń, które ma albo może mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo, rozumiane jako odporność systemów informacyjnych na działania naruszające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy.
2. W przypadku stwierdzenia zdarzenia lub prawdopodobieństwa wystąpienia takiego zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić niezwłocznie Zamawiającego, jednak nie później niż w terminie 24 godzin (od momentu stwierdzenia tego zdarzenia), poprzez jeden z poniżej dostępnych kanałów komunikacji:

- 1) telefonicznie na numer: +48 22 22 01 111 lub +48 885 250 999;
 - 2) mailowo na adres: cert@gaz-system.pl szyfrując przekazywane informacje;
 - 3) bezpośrednio do pracowników GAZ-SYSTEM.
3. Strony zobowiązane są przekazać sobie wzajemnie wszelkie istotne i niezbędne informacje dotyczące zdarzenia, o którym mowa w ust. 1.
 4. Przekazywanie dokumentów i materiałów w formie elektronicznej odbywać się będzie przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub za pośrednictwem serwera plików, dostępnego pod adresem <https://ftp.gaz-system.pl> lub innych rozwiązań wskazanych lub zaakceptowanych przez Zamawiającego.
 5. Stacja robocza Wykonawcy, która jest wykorzystywana do komunikacji z Zamawiającym musi spełniać wymagania:
 - 1) zaktualizowany system operacyjny;
 - 2) zaktualizowany system antywirusowy,
 - 3) zapewnia rozliczalność działań użytkowników poprzez wykorzystanie kont imiennych.
 6. Zamawiający nie dopuszcza tworzenia przez Wykonawcę własnej sieci bezprzewodowej na terenie Zamawiającego.
 7. Zamawiający nie dopuszcza podłączania urządzeń Wykonawcy do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego poza wykorzystywanymi bezpośrednio do realizacji umowy i niestanowiących zagrożenia dla ciągłości procesów biznesowych Zamawiającego.
 8. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania poufności i ochrony danych uwierzytelniających do rozwiązań teleinformatycznych udostępnionych przez Zamawiającego oraz gwarantuje, że dane te nie będą zapisywane w przeglądarkach internetowych.

Grupa 2 klasyfikacji cyberbezpieczeństwa – Wykonawca podłącza się z wykorzystaniem stacji roboczej Wykonawcy do systemów teleinformatycznych spółki zdalnie poprzez BRAMĘ/CITRIX lub do systemów teleinformatycznych spółki zlokalizowanych w chmurze obliczeniowej.

1. Wykonawca wymieniający z Zamawiającym korespondencję w trybie elektronicznym i posiadający dostęp do systemów teleinformatycznych Zamawiającego zobowiązany jest do zgłaszania wszystkich podejrzanych zdarzeń dotyczących środowiska teleinformatycznego Zamawiającego lub zdarzeń środowiska teleinformatycznego Wykonawcy w przypadku, gdy mają one bezpośredni lub pośredni wpływ na wykonywanie Umowy, które w momencie wykrycia lub zgłoszenia noszą znamiona incydentu cyberbezpieczeństwa. Przez pojęcie incydentu cyberbezpieczeństwa rozumie się zdarzenie lub serię zdarzeń, które ma albo może mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo, rozumiane jako odporność systemów informacyjnych na działania

naruszające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy.

2. W przypadku stwierdzenia zdarzenia lub prawdopodobieństwa wystąpienia takiego zdarzenia, o którym mowa w ust. 1 Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić niezwłocznie Zamawiającego, jednak nie później niż w terminie 24 godzin (od momentu stwierdzenia tego zdarzenia), poprzez jeden z poniżej dostępnych kanałów komunikacji:
 - 1) telefonicznie na numer: +48 22 22 01 111 lub +48 885 250 999;
 - 2) mailowo na adres: cert@gaz-system.pl szyfrując przekazywane informacje;
 - 3) bezpośrednio do pracowników Zamawiającego.
3. Strony zobowiązane są przekazać sobie wzajemnie wszelkie istotne i niezbędne informacje dotyczące zdarzenia, o którym mowa w ust. 1.
4. Przekazywanie dokumentów i materiałów w formie elektronicznej odbywać się będzie przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub za pośrednictwem serwera plików, dostępnego pod adresem <https://ftp.gaz-system.pl> lub innych rozwiązań wskazanych lub zaakceptowanych przez Zamawiającego.
5. Stacja robocza Wykonawcy, która jest wykorzystywana do komunikacji z Zamawiającym musi spełniać wymagania:
 - 1) zaktualizowany i posiadający wsparcie producenta system operacyjny z włączonym szyfrowaniem dysków;
 - 2) zaktualizowany system antywirusowy;
 - 3) zapewnia rozliczalność działań użytkowników poprzez wykorzystanie kont imiennych;
 - 4) nie jest wykorzystywane nielegalne oprogramowanie;
 - 5) stacja nie jest współużytkowana przez wielu użytkowników – jest użytkowana wyłącznie przez osobę współpracującą z Zamawiającym;
 - 6) logowanie do stacji musi być realizowane z wykorzystaniem loginu (jednoznacznie określającego użytkownika) i hasła lub z wykorzystaniem biometrii oraz z zapewnieniem pełnej rozliczalności działań. Parametry hasła min. 14 znaków, użycie min. jednej dużej litery, cyfry i jednego znaku specjalnego;
 - 7) skonfigurowana blokada dostępu do stacji po czasie bezczynności nie dłuższym niż 3 min.
6. Zamawiający nie dopuszcza tworzenia przez Wykonawcę własnej sieci bezprzewodowej na terenie Zamawiającego.
7. Zamawiający nie dopuszcza podłączania urządzeń Wykonawcy do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego poza wykorzystywanymi bezpośrednio do realizacji umowy i niestanowiących zagrożenia dla ciągłości procesów biznesowych Zamawiającego.
8. Zamawiający wyklucza możliwość stosowania współdzielonych kont w systemach IT Zamawiającego.

9. Zamawiający wymaga, aby przedstawiciele Wykonawcy logując się do systemów teleinformatycznych Zamawiającego stosowali hasła uwierzytelniające zgodne ze standardami Zamawiającego właściwymi dla danych rodzajów kont (min. 14 znaków, użycie min. jednej dużej litery, cyfry i jednego znaku specjalnego).
10. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania poufności i ochrony danych uwierzytelniających do rozwiązań teleinformatycznych udostępnionych przez Zamawiającego oraz gwarantuje, że dane te nie będą zapisywane w przeglądarkach internetowych.
11. Zamawiający zabrania przekazywania między przedstawicielami Wykonawcy danych uwierzytelniających wykorzystywanych w środowisku teleinformatycznym Zamawiającego.
12. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany sposobu dostępu do swojego środowiska teleinformatycznego.
13. W sytuacji, gdy uwierzytelnienie/uprawnienia lub ich część przyznane do środowiska teleinformatycznego Zamawiającego na czas realizacji umowy nie będą dłużej potrzebne, Wykonawca bez zbędnej zwłoki poinformuje o tym fakcie Zamawiającego.
14. Zamawiający zastrzega sobie prawo do rejestrowania działań podejmowanych przez przedstawicieli Wykonawcy w środowisku teleinformatycznym Zamawiającego.
15. Zamawiający zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia dedykowanego szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa dla przedstawicieli Wykonawcy, mających dostęp do systemów i realizujących zadania na rzecz Zamawiającego.
16. Wykonawca akceptuje uprawnienie Zamawiającego, co do możliwości skierowania do Wykonawcy w trakcie obowiązywania umowy, ankiety weryfikującej stosowane przez Wykonawcę mechanizmy Cyberbezpieczeństwa.

Grupa 3 klasyfikacji cyberbezpieczeństwa – Wykonawca podłącza się z wykorzystaniem stacji roboczej Wykonawcy bezpośrednio do systemów teleinformatycznych Spółki lub należącej do Spółki konsoli zarządzania systemem teleinformatycznym zlokalizowanym w chmurze obliczeniowej.

1. Wykonawca wymieniający korespondencję z Zamawiającym w trybie elektronicznym i posiadający bezpośredni dostęp do systemów teleinformatycznych Zamawiającego zobowiązany jest do zgłaszania wszystkich podejrzanych zdarzeń dotyczących środowiska teleinformatycznego Zamawiającego lub zdarzeń środowiska teleinformatycznego Wykonawcy w przypadku, gdy mają one bezpośredni lub pośredni wpływ na wykonywanie Umowy, które w momencie wykrycia lub zgłoszenia noszą znamiona incydentu cyberbezpieczeństwa. Przez pojęcie incydentu cyberbezpieczeństwa rozumie się zdarzenie lub serię zdarzeń, które ma albo może mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo, rozumiane jako odporność systemów informacyjnych na działania naruszające poufność,

integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy.

2. W przypadku stwierdzenia zdarzenia lub prawdopodobieństwa wystąpienia takiego zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić niezwłocznie Zamawiającego, jednak nie później niż w terminie 24 godzin (od momentu stwierdzenia tego zdarzenia), poprzez jeden z poniżej dostępnych kanałów komunikacji:
 - 1) telefonicznie na numer: +48 22 22 01 111 lub +48 885 250 999;
 - 2) mailowo na adres: cert@gaz-system.pl szyfrując przekazywane informacje;
 - 3) bezpośrednio do pracowników Zamawiającego.
3. Strony zobowiązane są przekazać sobie wzajemnie wszelkie istotne i niezbędne informacje dotyczące zdarzenia, o którym mowa w ust. 1.
4. Przekazywanie dokumentów i materiałów w formie elektronicznej odbywać się będzie przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub za pośrednictwem serwera plików, dostępnego pod adresem <https://ftp.gaz-system.pl> lub innych rozwiązań wskazanych lub zaakceptowanych przez Zamawiającego.
5. Zamawiający nie dopuszcza tworzenia przez Wykonawcę własnej sieci bezprzewodowej na terenie Zamawiającego.
6. Zamawiający nie dopuszcza podłączania urządzeń Wykonawcy do zasobów teleinformatycznych Zamawiającego poza wykorzystywanymi bezpośrednio do realizacji umowy i niestanowiących zagrożenia dla ciągłości procesów biznesowych Zamawiającego.
7. Stacja robocza Wykonawcy, która jest wykorzystywana do komunikacji z Zamawiającym musi spełniać wymagania:
 - 1) zaktualizowany i posiadający wsparcie producenta system operacyjny z włączonym szyfrowaniem dysków;
 - 2) wyłączona komunikacja do sieci Internet w czasie realizacji zadania na terenie Zamawiającego;
 - 3) zaktualizowany system antywirusowy oraz antymalware;
 - 4) zapewnia rozliczalność działań użytkowników poprzez wykorzystanie kont imiennych;
 - 5) nie jest wykorzystywane nielegalne oprogramowanie;
 - 6) stacja nie jest współużytkowana przez wielu użytkowników – jest użytkowana wyłącznie przez osobę współpracującą z Zamawiającym;
 - 7) logowanie do stacji musi być realizowane z wykorzystaniem loginu (jednoznacznie określającego użytkownika) i hasła lub z wykorzystaniem biometrii oraz z zapewnieniem pełnej rozliczalności działań. Parametry hasła min. 14 znaków, użycie min. jednej dużej litery, cyfry i jednego znaku specjalnego;
 - 8) skonfigurowana blokada dostępu do stacji po czasie bezczynności nie dłuższym niż 3 min.
8. Zamawiający wyklucza możliwość stosowania współdzielonych kont w systemach IT Zamawiającego.

9. Zamawiający wymaga, aby przedstawiciele Wykonawcy logując się do systemów teleinformatycznych Zamawiającego stosowali hasła uwierzytelniające zgodne ze standardami Zamawiającego właściwymi dla danych rodzajów kont (min. 14 znaków, użycie min. jednej dużej litery, cyfry i jednego znaku specjalnego).
10. Wykonawca zobowiązuje się do zachowania poufności i ochrony danych uwierzytelniających do rozwiązań teleinformatycznych udostępnionych przez Zamawiającego oraz gwarantuje, że dane te nie będą zapisywane w przeglądarkach internetowych.
11. Zamawiający zabrania przekazywania między przedstawicielami Wykonawcy danych uwierzytelniających wykorzystywanych w środowisku teleinformatycznym Zamawiającego.
12. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany sposobu dostępu do swojego środowiska teleinformatycznego.
13. W sytuacji, gdy uwierzytelnienie/uprawnienia lub ich część przyznane do środowiska teleinformatycznego Zamawiającego nie będą dłużej potrzebne, Wykonawca bez zbędnej zwłoki poinformuje o tym fakcie Zamawiającego.
14. Zamawiający zastrzega sobie prawo do rejestrowania działań podejmowanych przez przedstawicieli Wykonawcy w środowisku teleinformatycznym Zamawiającego.
15. Zamawiający zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia dedykowanego szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa dla przedstawicieli Wykonawcy, mających dostęp do systemów i realizujących zadania na rzecz Zamawiającego.
16. Zamawiający zastrzega możliwość wykonania testów penetracyjnych stacji roboczej Wykonawcy używanej do podłączania się do systemów teleinformatycznych Zamawiającego, lub do konsoli chmurowej służącej do zarządzania systemem chmurowym należącym do Zamawiającego, w celu realizacji zadań mających bezpośredni lub pośredni wpływ na systemy teleinformatyczne Zamawiającego.
17. Dostęp Wykonawcy do środowiska teleinformatycznego Zamawiającego odbywać się może wyłącznie poprzez dedykowaną dla Wykonawcy podsieć.
18. Wykonawca akceptuje uprawnienie Zamawiającego, co do możliwości skierowania do Wykonawcy w trakcie obowiązywania umowy, ankiety weryfikującej stosowane przez Wykonawcę mechanizmy cyberbezpieczeństwa.
19. Fizyczny dostęp Wykonawcy do infrastruktury OT/SCADA GAZ-SYSTEM jest możliwy wyłącznie z wykorzystaniem sprzętu Zamawiającego i pod nadzorem pracownika Zamawiającego.

ARTYKUŁ 34. INTERPRETACJA

1. Odniesienia w Umowie do jakiegokolwiek ustawy, definicji normatywnej lub instytucji prawnej obejmują odniesienia do tej ustawy, definicji normatywnej lub instytucji prawnej z późniejszymi

zmianami, zarówno przed, jak i w dowolnym czasie po podpisaniu Umowy. Jednakże, jeżeli po dacie podpisania niniejszej Umowy przepisy prawa zostaną zmienione w sposób przewidujący mniej surowe wymagania co do jakości Robót, Wykonawca pozostanie związany poprzednio obowiązującymi przepisami, chyba że Strony uzgodnią inaczej lub chyba że nie będzie to dozwolone przez prawo.

2. O ile Umowa nie przewiduje inaczej, wszelkie odniesienia w Umowie do:
 - 1) jednego rodzaju obejmują wszystkie rodzaje, natomiast odniesienia do liczby pojedynczej obejmują liczbę mnogą i odwrotnie,
 - 2) Artykułu (lub „Art.”) są odniesieniami do artykułu w Umowie,
 - 3) Ustępu (lub „ust.”) są odniesieniami do ustępu w danym artykule Umowy o ile wyraźnie nie wskazano inaczej,
 - 4) Załącznika są odniesieniami do Załącznika do Umowy,
 - 5) "dnia roboczego" oznacza każdy dzień, z wyjątkiem sobót i niedziel oraz dni ustawowo wolnych od pracy,
 - 6) "formy pisemnej", „pisemnie" lub "na piśmie" obejmują dokumenty w formie, o której mowa w art. 78 lub 78¹ KC, faksy oraz wszelkie kopie w formie trwałej i materialnej, nie obejmują natomiast wiadomości przesyłanych pocztą elektroniczną (z wyjątkiem dokumentów w formie o której mowa w art. 78¹ KC, a w przypadku kopii podpisanych dokumentów zeskanowanych w formacie *.jpg, *.pdf lub w innym powszechnie rozpoznawalnym formacie, pod warunkiem uzyskania potwierdzenia odbioru e-maila z kopią podpisanego dokumentu). W przypadku braku potwierdzenia przez odbiorcę otrzymania korespondencji w formie elektronicznej lub za pomocą faksu, nie wywołuje ona skutków prawnych do dnia jej doręczenia bezpośrednio za potwierdzeniem odbioru, pocztą listem poleconym lub kurierem za potwierdzeniem odbioru. O ile w Umowie lub w OPZ wyraźnie nie zastrzeżono inaczej, w/w. znaczenie „formy pisemnej” nie dotyczy postanowień Art. 8 ust. 4 pkt 1 ust. 7, 10, 11 i 13, Art. 9 ust. 4, Art. 14 ust. 15 pkt 2, Art. 21 ust. 22, Art. 22 ust. 9, Art. 24 ust. 1, Art. 27 ust. 10 oraz Art. 37 ust. 3 i ust. 5 Umowy - w takich przypadkach obowiązująca jest wyłącznie forma pisemna, o której mowa w art. 78 KC lub równoważna z nią forma z art. 78¹ KC.
3. Przez realizowanie Inwestycji "zgodnie z Umową" rozumie się realizowanie Inwestycji zgodnie z postanowieniami Umowy, Załącznikami, Dokumentacją Przetargową, obowiązującymi przepisami (w tym Pozwoleniem na Budowę i innymi decyzjami administracyjnymi), obowiązującymi normami technicznymi, zasadami sztuki budowlanej oraz zaleceniami Zamawiającego (w zakresie określonym w Umowie).
4. Załączniki stanowią integralną część Umowy. Dokumenty tworzące Umowę będą traktowane jako wzajemnie objaśniające się.
5. W razie jakichkolwiek rozbieżności pomiędzy treścią:
 - 1) niniejszej Umowy, a treścią jej Załączników, pierwszeństwo będą miały postanowienia niniejszej Umowy,

- 2) OPZ a treścią załączników do OPZ, pierwszeństwo będą miały postanowienia OPZ,
- 3) pomiędzy składowymi Dokumentacji Projektowej i STWiORB, ustala się następujący porządek pierwszeństwa: projekt budowlany, projekty wykonawcze, STWiORB, przedmiary robót,
- 4) w przypadku innych rozbieżności niż wymienione powyżej, Strony będą starały się o ustalenie pierwotnej intencji Dokumentacji Przetargowej.

ARTYKUŁ 35. OCHRONA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI NA UKRAINE

1. Wykonawca oświadcza i zapewnia, że nie jest:

- 1) podmiotem, wobec którego zachodzą okoliczności, o których mowa w Artykule 5k ust. 1 lit. a) – c) Rozporządzenia Rady (UE) Nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, w wersji aktualnej tj. uwzględniającej wszystkie zmiany ww. rozporządzenia;
- 2) podmiotem, który został wymieniony w wykazach określonych w Rozporządzeniu Rady (WE) 765/2006 albo Rozporządzeniu Rady (UE) 269/2014 ani wpisany na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;
- 3) podmiotem, którego beneficjentem rzeczywistym w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu jest osoba wymieniona w wykazach określonych w Rozporządzeniu Rady (WE) 765/2006 i Rozporządzeniu Rady (UE) 269/2014 albo wpisana na listę lub będąca takim beneficjentem rzeczywistym od dnia 24 lutego 2022 r., o ile została wpisana na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;
- 4) podmiotem, którego jednostką dominującą w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości jest podmiot wymieniony w wykazach określonych w rozporządzeniu 765/2006 i rozporządzeniu 269/2014 albo wpisany na listę lub będący taką jednostką dominującą od dnia 24 lutego 2022 r., o ile został wpisany na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;

2. Wykonawca oświadcza i zapewnia, że przy realizacji zamówienia nie będzie posługiwał się Podwykonawcami (w tym dalszymi Podwykonawcami lub dostawcami) i nie będzie polegać na zdolnościach lub sytuacji podmiotu udostępniającego, wobec których zachodzą okoliczności, o których mowa w Artykule 5k ust. 1 Rozporządzenia Rady (UE) Nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, w wersji aktualnej tj. uwzględniającej wszystkie zmiany ww. rozporządzenia, jeżeli wobec tych podmiotów zachodzi co najmniej jedna z okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2-4 powyżej.
3. Wykonawca nie może posługiwać się Podwykonawcami (w tym dalszymi Podwykonawcami) i polegać na zdolnościach lub sytuacji podmiotu udostępniającego, w razie zaistnienia okoliczności i spełnienia warunków, o których mowa w Artykule 5k ust. 1 Rozporządzenia Rady (UE) Nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, w wersji aktualnej tj. uwzględniającej wszystkie zmiany ww. rozporządzenia, jeżeli wobec tych podmiotów zachodzi co najmniej jedna z okoliczności, o którym mowa w ust. 1 pkt 2)- 4) powyżej . W przypadku powierzenia realizacji Przedmiotu Umowy lub jego części takiemu podwykonawcy, Wykonawca zobowiązany jest wyłączyć go z realizacji Przedmiotu Umowy w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego i zastąpić go innym podwykonawcą lub zrealizować zakres powierzony podwykonawcy siłami własnymi.
4. Zamawiający jest uprawniony do obciążenia Wykonawcy następującymi karami umownymi:
 - 1) 2% Wynagrodzenia netto, o którym mowa w Art. 13 ust. 1 Umowy, za każdy przypadek zajścia wobec Wykonawcy jednej z okoliczności, o których mowa w ust. 1 powyżej,
 - 2) 1% Wynagrodzenia netto, o którym mowa w Art. 13 ust. 1 Umowy, za każdy przypadek zajścia wobec podmiotu udostępniającego jednej z okoliczności, o których mowa ust. 2 powyżej,
 - 3) 1% Wynagrodzenia netto, o którym mowa w Art. 13 ust. 1 Umowy, za każdy przypadek powierzenia przez Wykonawcę realizacji Przedmiotu Umowy lub jego części Podwykonawcy (w tym dalszemu Podwykonawcy), którego dotyczą okoliczności, o których mowa w ust. 2 powyżej;
 - 4) 1% Wynagrodzenia netto, o którym mowa w Art. 13 ust. 1 Umowy, za każdy przypadek niewyłączenia przez Wykonawcę z realizacji Przedmiotu Umowy lub jego części Podwykonawcy (w tym dalszemu Podwykonawcy), którego dotyczą okoliczności, o których mowa w ust. 3 powyżej;
 - 5) 0,05% Wynagrodzenia netto, o którym mowa w Art. 13 ust. 1 Umowy, za każdy dzień zwłoki w wyłączeniu przez Wykonawcę z realizacji Przedmiotu Umowy lub jego części Podwykonawcy (w tym dalszemu Podwykonawcy), którego dotyczą okoliczności, o których mowa w ust. 3 powyżej.

Łączna wysokość kar umownych przysługujących Zamawiającemu na podstawie niniejszego ustępu nie może przekroczyć 10% wartości wynagrodzenia netto, o którym mowa w Art. 13

ust. 1 Umowy. Do kar umownych wskazanych w niniejszym ustępie postanowień Artykułu 23 ust. 8 w zakresie limitu kar umownych nie stosuje się i nie uwzględnia się ich przy ustalaniu łącznego limitu kar umownych.

5. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy w następujących sytuacjach:
 - 1) w przypadku zajścia wobec Wykonawcy jednej z okoliczności, o których mowa w ust. 1 powyżej;
 - 2) w przypadku niewyłączenia przez Wykonawcę z realizacji zamówienia Podwykonawcy (w tym dalszego Podwykonawcy), w przypadku, o którym mowa w ust. 3 powyżej).
6. Do odstąpienia Umowy Postanowienia Art. 25 Umowy stosuje się odpowiednio.
7. Postanowienia niniejszego Artykułu nie naruszają pozostałych postanowień Umowy.

ARTYKUŁ 36 ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA INWESTYCJE

1. Wykonawca będzie w pełni odpowiedzialny za Inwestycję od daty zawarcia Umowy do daty podpisania protokołu Odbioru Końcowego, kiedy to odpowiedzialność w tym zakresie przejmie Zamawiający, z zastrzeżeniem Art. 18-19 Umowy.
2. Jeśli nastąpią szkody w Inwestycji, w tym w Materiałach, Urządzeniach lub ich części, w okresie odpowiedzialności Wykonawcy, Wykonawca na swój koszt naprawi powstałe szkody tak, by Inwestycja odpowiadała w pełni postanowieniom Umowy. Wykonawca będzie również odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia i szkody w Materiałach, lub Urządzeniach, spowodowane przez niego lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność przy prowadzeniu Robót.

ARTYKUŁ 37 POCHODZENIE ELEMENTÓW PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

1. Wykonawca jest zobowiązany przez okres realizacji Umowy, a także przez okres gwarancji i rękojmi, do utrzymania aktualności oświadczeń zawartych w ofercie w odniesieniu do kraju pochodzenia elementów Przedmiotu Zamówienia, co do których Zamawiający wskazał taki wymóg w załączniku do opisu Przedmiotu Zamówienia, tj. Załączniku nr ... do OPZ.
2. Na każde wezwanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest przedstawić dokumenty urzędowe (np. Wiążącą Informacją o Pochodzeniu lub świadectwo potwierdzające niepreferencyjne pochodzenie towaru, o którym mowa w art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne) lub inne dowody potwierdzające pochodzenie elementów Przedmiotu Zamówienia. Przez dowody należy rozumieć wszelkie niewytworzone przez Wykonawcę informacje, zaświadczenia, dokumenty potwierdzające lub oświadczenia, które wykazują właściwe pochodzenie, takie jak (i) dokumenty potwierdzające, że towary pochodzą z Unii Europejskiej lub z państwa trzeciego; (ii) opis procesów produkcyjnych, w tym próbki, opisy lub

fotografie towarów, które mają być dostarczone. Zamawiający zastrzega prawo wezwania Wykonawcy do złożenia wyjaśnień w przedmiocie oceny danego dowodu i potwierdzenia zadeklarowanego pochodzenie pod rygorem uznania, że pochodzenie elementów Przedmiotu Zamówienia nie zostało udowodnione.

3. Ustalenie przez Zamawiającego, iż w toku realizacji Umowy, a także przez okres gwarancji i rękojmi oświadczenia Wykonawcy o których mowa w ust. 1 nie są zgodne ze stanem faktycznym, lub brak udowodnienia przez Wykonawcę pochodzenia elementów Przedmiotu Zamówienia, będzie uznawane przez Zamawiającego za czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.
4. Ustalenie wskazane w ust. 3 będzie uprawniać Zamawiającego do odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy. Termin na odstąpienie od Umowy wynosi 120 dni od dnia poczynienia przez Zamawiającego przedmiotowego ustalenia stanu faktycznego, ale nie później niż do dnia upływu okresu gwarancji i rękojmi w ramach Umowy.
5. Ustalenie wskazane w ust. 3 będzie uprawniać Zamawiającego do naliczenia Wykonawcy kary umownej w wysokości 50.000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek. Maksymalny limit kary umownej z tego tytułu wynosi 10% maksymalnego wynagrodzenia netto, o którym mowa w § art. 13 ust. 2 pkt 1 Umowy. Kara umowna oraz limit, o którym mowa w niniejszym ustępie, pozostają autonomiczne względem innych kar oraz limitów przewidzianych w umowie.

ARTYKUŁ 38 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Prawem właściwym dla Umowy jest prawo polskie.
2. Wykonawca nie ma prawa przenieść jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z niniejszej umowy na osobę trzecią, bez uprzedniej zgody Zamawiającego (wyrażonej w formie pisemnej pod rygorem nieważności) określającej warunki tego przeniesienia, z zastrzeżeniem zdania następnego. Zamawiający ma prawo odmowy udzielenia zgody na przelew wierzytelności bez podawania przyczyn. W przypadku udzielenia zgody na dokonanie przelewu całości lub części wierzytelności Wykonawca ma obowiązek niezwłocznie poinformować Zamawiającego w formie pisemnej o dokonaniu takiej cesji.
3. Rozwiązanie, wypowiedzenie, odstąpienie od Umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.
4. Wykonawcy, którzy wspólnie ubiegali się o udzielenie zamówienia (Konsorcjum), będą solidarnie odpowiedzialni wobec Zamawiającego na zasadach określonych w Pzp. Solidarna odpowiedzialność nie ustaje po ustaniu członkostwa w Konsorcjum.
5. Wszelkie zmiany w Umowie muszą nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności i muszą być podpisane przez odpowiednio upoważnionych przedstawicieli Stron. Dokument obejmujący zmiany do Umowy nazwany będzie aneksem i będzie posiadał kolejny numer począwszy od numeru jeden.
6. Wszelka korespondencja, powiadomienia i dokumenty związane z realizacją niniejszej Umowy powinny być sporządzane w języku polskim.

7. Jeżeli jakieś postanowienie Umowy stanie się nieważne lub nieskuteczne, nie wpłynie to na ważność lub skuteczność innych jej postanowień. W takim przypadku, Strony wspólnie wypracują postanowienie mające znaczenie prawne i handlowe możliwie najbardziej zbliżone do założeń tego nieważnego postanowienia i pokrywające brakujące postanowienia w sposób zbliżony do celów i założeń Umowy i niezwłocznie zawrą stosowny aneks do Umowy.
8. Niniejsza Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla każdej ze Stron.
9. Umowa wchodzi w życie z dniem podpisania przez obie Strony.

Wykaz Załączników do Umowy:

Załącznik nr 1	Dokumentacja Przetargowa (w tym Opis Przedmiotu Zamówienia)
Załącznik nr 2	Oferta Wykonawcy wraz z relewantną dokumentacją
Załącznik nr 3	wzór Harmonogramu
Załącznik nr 4	Wytyczne do harmonogramowania
Załącznik nr 5	Plan Kontroli i Badań
Załącznik nr 6	Plan Zapewnienia Jakości
Załącznik nr 7	Wytyczne komunikacyjne dla wykonawców x
Załącznik nr 8	Kodeks Postępowania dla Dostawców
Załącznik nr 9a	Procedura wymagań bhp dla wykonawców oraz gości
Załącznik nr 9b	Standard bezpieczeństwa prac
Załącznik nr 10	Informacja o zasadach bezpieczeństwa w ruchu osobowym i pojazdów obowiązujących w Operatorze Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.
Załącznik nr 11	Wykaz kluczowych Materiałów i Urządzeń
Załącznik nr 12	Wzór oświadczenia o wyznaczeniu Kierownika Projektu Zamawiającego
Załącznik nr 13	Wzór oświadczenia o wyznaczeniu Kierownika Projektu Wykonawcy
Załącznik nr 14	Modele środków trwałych
Załącznik nr 15	Gwarancja zwrotu Zaliczki
Załącznik nr 16	Plan Płatności
Załącznik nr 17	Wniosek o płatność
Załącznik nr 18	Wzór oświadczenia Wykonawcy składanego wraz z wnioskiem o płatność
Załącznik nr 19a	Oświadczenie Podwykonawcy
Załącznik nr 19b	Oświadczenie Podwykonawcy
Załącznik nr 20	Zabezpieczenie Należytego Wykonania Umowy
Załącznik nr 21	Warunki ubezpieczeń

Załącznik nr 22A	Wzór zobowiązania dla osób upoważnionych przez Podmiot Przetwarzający do przetwarzania danych osobowych, których Administratorem danych jest GAZ-SYSTEM S.A.
Załącznik nr 22B	Informacja dot. ochrony danych osobowych w przypadku zbierania danych osobowych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości oraz ich przedstawicieli
Załącznik nr 22C	Informacja dot. ochrony danych osobowych w przypadku zbierania danych osobowych niebezpośrednio od właścicieli nieruchomości oraz ich przedstawicieli
Załącznik nr 22D	Informacja dotycząca ochrony danych osobowych dla osób wskazanych do reprezentacji przy zawieraniu umów z Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (GAZ-SYSTEM) oraz dla osób wskazanych do kontaktów służbowych w umowach lub do wykonania umów zawieranych z GAZ-SYSTEM
Załącznik nr 22E	Informacja dotycząca ochrony danych osobowych dla osób, którym udzielono pełnomocnictwa do reprezentowania GAZ-SYSTEM S.A. w celu realizacji przedmiotu umowy
Załącznik nr 22F	Informacja dotycząca ochrony danych osobowych dla osób wskazanych do wykonania umów zawieranych pomiędzy Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (GAZ-SYSTEM) a wykonawcami usług lub robót budowlanych (Wykonawca), w których określone zostały wymagania związane z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane przez GAZ-SYSTEM czynności w zakresie realizacji zamówienia
Załącznik nr 22G	Informacja dotycząca ochrony danych osobowych dla osób wskazanych do kontaktów służbowych i wykonywania umowy w umowach o podwykonawstwo zawieranych między wybranym przez zamawiającego - Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (dalej „GAZ-SYSTEM”) wykonawcą a innym podmiotem (podwykonawcą/dalszymi podwykonawcami)
Załącznik nr 23	Oświadczenie Wykonawcy o zagospodarowaniu odpadów
Załącznik nr 24	Ewidencja rur
Załącznik nr 25	Informacja na temat przeglądów i testów systemów elektronicznej ochrony obiektu Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.
Załącznik nr 00	Zasady CEF

W zakresie § 27 Bezpieczeństwo Informacji, w przypadku wyboru klauzuli:

- Pierwszej (1), stosuje się następujące załączniki:
 - Załącznik nr ... – Zobowiązanie dla osób mających mieć dostęp do zasobów informatycznych GAZ-SYSTEM;
 - Załącznik nr ... – Wykaz osób uprawnionych;
 - Załącznik nr ... – Wykaz podmiotów;
- Drugiej (2), stosuje się następujące załączniki:
 - Załącznik nr .. – Wykaz Informacji Chronionych;
 - Załącznik nr ... – Zasady przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa GAZ-SYSTEM;

- Załącznik nr ... – Zasady ochrony informacji niejawnych GAZ-SYSTEMI o klauzuli „zastrzeżone”;
- Załącznik nr ... – Zobowiązanie dla osób mających mieć dostęp do zasobów informatycznych GAZ-SYSTEM;
- Załącznik nr ... – Wykaz osób uprawnionych;
- Załącznik nr ... - Wykaz podmiotów

W imieniu Zamawiającego:

W imieniu Wykonawcy: